

Α. Αρχικά, στους μαθητές παρουσιάστηκε μία προβολή με θέμα το ήθος του κεντρικού χαρακτήρα μέσα από σκηνές ταινιών. Λέγοντας ήθος, εννοούμε τον ιδιαίτερο τρόπο που διαλέγει να ανταπεξέλθει μίας κατάστασης ένα φανταστικό πρόσωπο, η οποία δεν μπορεί να έχει λύση που να μοιάζει με συνταγή. Πχ. Ο Ρόμπιν Γουίλλιαμς στην ταινία *mrs Doubtfire*, θέλοντας να δει τα παιδιά του και παράλληλα να προσπεράσει την απαγόρευση, χωρίς να θίξει κανέναν, διαλέγει έναν ιδιαίτερο τρόπο: Να μεταμορφωθεί σε νταντά. Το κεντρικό πρόσωπο στην ταινία *goodbye Lenin*, διαλέγει, για να διατηρήσει τη ζωντανία αλλά και την ψευδαίσθηση της μητέρα του που ξυπνά μετά από κόμμα πολλών ετών, να στήσει ένα θέατρο, που να δείχνει ότι τίποτα δεν άλλαξε από τότε που έπεσε σε κόμμα. Ο Τζέρυ Λιούις, σατιρίζοντας σε μία ταινία τη σύγχρονη, ασφυκτική για ρομαντικούς ανθρώπους αμερικάνικη κοινωνία, όταν βρίσκει (από κλόουν που ήταν) μια κανονική δουλειά ως ταχυδρόμος, διαλέγει να κάνει το γύρο της διανομής με τον δικό του τρόπο: ντυμένος κλόουν, όπου κάποιιοι τον ακολουθούν χαρούμενοι και κάποιιοι γιουχάρουν. Το στοίχημα γι' αυτόν τον ήρωα ήταν πως θα μπει στην κοινωνία των ανθρώπων, χωρίς να χάσει παράλληλα το ιδιαίτερό του χαρακτηριστικό. Και ο τρόπος που διαλέγει δείχνει το ήθος του. Αυτά ήταν παραδείγματα για να γίνει κατανοητή η προσέγγιση. Στην προβολή χρησιμοποιήθηκαν αποσπάσματα από ταινίες που πολύ προσεκτικά έχει αφαιρεθεί το θέμα του ήθους από τα κύρια πρόσωπα, καθώς ποτέ δεν βρίσκονται σε διλληματικές καταστάσεις που κινδυνεύουν να αλλοιώσουν την ασπύλωτη εικόνα τους στη συνείδησή μας (είτε πρόκειται για την χαριτωμένη πρωταγωνίστρια στο «Ο διάβολος φορούσε Prada», είτε χαρακτήρες τύπου άκαμπτων σκληρών, όπου μπορούν να σκοτώσουν πολλά άτομα σε μία ταινία και ταυτόχρονα να αγαπούν με αγνή αγάπη την πρωταγωνίστρια ή να μην έχουν καμία ψυχολογική επιπλοκή από τις πράξεις τους) και αποσπάσματα από ταινίες που φαίνονται τα διλήματα του ήρωα και ο τρόπος με τον οποίον διαλέγει να τα αντιμετωπίσει ή αμφιταλαντεύεται ανάμεσα τους. Μ' αυτήν την προβολή είχαμε ως σκοπό να διατηρήσουμε στον προβληματισμό και στα διηγήματα που θα έφτιαχναν κατόπιν τα παιδιά, τα διλήματα και να απενοχοποιήσουμε τον τρόπο παρουσίασης του πρωταγωνιστή και πως τα αντιμετωπίζει. Να μην τα «νικήσει ή ξεπεράσει» με μία συνταγή ή απερίσκεπτα, όπως πολλοί μονόπλευροι ήρωες. Έτσι τα παιδιά κατάλαβαν ένα από τα κύρια θέματα της λογοτεχνίας: Την κατανόηση του προσώπου και την αποδοχή του προβληματισμού του. Όχι την ανάδειξη εντυπωσιακών ευκολιών ως λύσεων.

Σαν βάση για την δημιουργία διηγημάτων χρησιμοποιήθηκαν 6 συνειρμικά κείμενα μαθητών του προηγούμενου τετραμήνου, που μοιράστηκαν ανώνυμα στους μαθητές. Ανά τρεις μαθητές έπαιρναν ένα διήγημα. Για να μπορέσουν να εμβαθύνουν δημιουργικά σε αυτά, αλλά και να μην εγκλωβιστούν σε σχηματισμούς που θα τους εμπόδιζαν να διατυπώσουν τους προβληματισμούς τους, το επόμενο μάθημα είχε ως θέμα τα σύμβολα: Τη δημιουργία τους και την ελεύθερη ερμηνεία τους. Και πως αλλιώς να γινόταν αυτό καλύτερα από την σουρεαλιστική ζωγραφική. Σε κάθε μαθητή δόθηκε ένα χαρτί 1m x 1,5m και τρία διαφορετικά χρώματα σε κιμωλίες και του ζητήθηκε να ζωγραφίσει κυρίως γνωστά ή παραποιημένα αντικείμενα (που θα προέκυπταν στο τέλος ως σύμβολα της ιστορίας μας που θα παράγονταν από τη συνειρμική ζωγραφιά τους) μες το χαρτί με όποιο τρόπο θέλει. Έστερα σχεδιάσαμε με την αφήγησή μας ιστορίες μέσα από αυτά τα κείμενα, με προσεκτική περιγραφή και

συνδυασμό, ώστε να ξεκινήσει η παραστατικότητα. Έτσι δημιουργήσαμε με πολύ αφελή τρόπο σύμβολα και προχωρήσαμε και στην δημιουργική ερμηνεία τους. Κερδήθηκε λοιπόν το πρώτο στοιχείο μέσα από τα αυτή τη διαδικασία για τα συνειρμικά κείμενα.

Το δεύτερο ήταν να καταλάβουν τα παιδιά ότι τα συνειρμικά κείμενα είχαν πολύ καθαρές δράσεις και να κρατήσουν τη ζωντάνια τους στα διηγήματά τους.

Για να καταλάβουν καλύτερα τα παιδιά τη σημασία αυτής της απλότητας των συμβόλων και του ρόλου του δημιουργού μες το έργο του, στο επόμενο μάθημα επισκεφθήκαμε τάξη δημοτικού, ενθαρρύνουμε τους μικρούς μαθητές να ζωγραφίσουν παρόμοια και να μας δημιουργήσουν μετά ιστορίες. Από τους μαθητές του Λυκείου ζητήθηκε να σημειώσουν μετά από αυτό, εντυπώσεις και περιγραφές αυτών των εντυπώσεων. Και ύστερα να διαχωρίσουν αυτό το πρώτο τους υλικό σε παρατηρήσεις και ερωτήματα.

Έτσι συγκροτήθηκε η εμπειρία μαζί με μικρούς δημιουργούς.

Στη συνέχεια χρειάστηκε να καταπιαστούμε με την έννοια του προσώπου.

Πάλι μέσω της ζωγραφικής, γιατί η αναπαράσταση μας μιλά «κατά λάθος» για πληροφορίες που θα παραβλέπαμε στο γραπτό λόγο.

Στους μαθητές δόθηκαν δύο κόλλες Α4 και ζητήθηκε να τις χωρίσουν σε τρία περίπου ίσα κομμάτια. Στο ένα κομμάτι από το ένα χαρτί θα ζωγράφιζαν τον εαυτό τους πληγωμένο ή άσχημο, (οι δύο όψεις Δρ Τζέκιλ). Στο δεύτερο, τον εαυτό τους σε δίλλημα (χαρακτήρες σαν του Τσάπλιν στους μοντέρνους καιρούς ή τους χαρακτήρες του Θανάση Βέγγου, ανθρώπων δηλαδή που «σωματοποιούν» τις διλληματικές τους καταστάσεις). Και στο τρίτο, τον εαυτό τους απλά παρατηρούμενο κι όμορφο, σαν να βλέπουν ένα νέο πλάσμα (όπως στην μεγάλη ζωγραφική του προηγούμενου αιώνα, όπου οι ζωγράφοι ήταν ικανοί να αποδώσουν την ομορφιά του απεικονιζόμενου προσώπου, απλά και μόνο επιλέγοντάς το και βάζοντάς το στο κάδρο τους κι όχι επιτηδεύοντας την εντύπωση). Και στο άλλο χαρτί θα έκαναν το ίδιο για έναν συμμαθητή τους. Ύστερα ο καθένας θα σηκωνόταν πάνω με τα δύο χαρτιά, το ένα που ζωγράφισε για τον εαυτό του και το άλλο που τον ζωγράφισαν και θα παρατηρούσαμε τα δύο στοιχεία ώρα για να δούμε τις διαφορετικές όψεις του ίδιου προσώπου και τις διαφορετικές ερμηνείες.

Με αυτή την άσκηση θέλαμε να δώσουμε χώρο στη φαντασία, ώστε να αντιμετωπίσει με μεγαλύτερη ελευθερία τη σχηματοποίηση του προσώπου μες το διήγημα, μέσα από τις διαφορετικές καταστάσεις και να τις αποδεχτεί, χωρίς να τις κρίνει.

Στο επόμενο μάθημα, οι μαθητές προχώρησαν στα συνειρμικά κείμενα και έγραψαν απλά σκέψεις και μεταμορφώσεις που τους έρχονταν στο μυαλό κοιτάζοντάς τα .

Η επόμενη άσκηση ήτα να τα μεταμορφώσουν σε διηγήματα με όποιον τρόπο ήθελαν.

Ακολούθησαν δύο μαθήματα, όπου προσπαθήσαμε να περάσουμε σε θεατρική αφήγηση ιστοριών με σκοπό να κάνουμε παραστατικά τα διηγήματά μας, αλλά μας πρόλαβε ο χρόνος κι η παρουσίαση έληξε.

B. Εργασίες μαθητών Λυκείου:

i. Εντυπώσεις από επίσκεψη σε Δημοτικό:

Αγγελόπουλος Νίκος:

Την ημέρα Πέμπτη 1 Μαρτίου, στα πλαίσια της ερευνητικής μας εργασίας, επισκεφτήκαμε μία τάξη των Τοισιτών δημοτικών σχολείων. Τα παιδιά, με τα οποία συνεργαστήκαμε, ήταν ηλικίας 9 με 10 χρονών, δηλαδή πήγαιναν Τετάρτη δημοτικού.

Με το που μπήκαμε στην αίθουσα ξεκινήσαμε τη δουλειά. Αρχικά, βοηθήσαμε τα παιδιά να βάλουν στην άκρη τα θρανία και τα πράγματά τους ώστε να υπάρχει χώρος για να κάτσουμε και να απλωθούμε. Κάθε μαθητής της τάξης πήρε ένα χαρτί (μεγέθους περίπου Α3) και απλώθηκε στο χώρο έχοντας μαζί του και τα μολύβια και τα λαδοπαστέλ του. Έπειτα, κάθε ένας από εμάς (της 1^{ης} λυκείου) κάθισε μαζί με μερικούς μαθητές και τους βοήθησε να πραγματοποιήσουν την άσκηση.

Εγώ, προσωπικά, συνεργάστηκα κυρίως με πέντε παιδιά, τον Άρη, τον Τάσο, τον Κωνσταντίνο, τον Παναγιώτη και τον Δημήτρη. Τα πέντε αγόρια στην αρχή δεν ήξεραν από τι να εμπνευστούν για την ιστορία, που έπρεπε να σχεδιάσουν. Για τον λόγο αυτό εγώ και κάποια άλλα παιδιά του λυκείου (που συνεργάστηκαν με τους ίδιους μαθητές) προσπαθήσαμε να βρούμε τα ενδιαφέροντά τους και να τους ωθήσουμε να ζωγραφίσουν κάτι σε σχέση με αυτά. Έτσι, ο Άρης ξεκίνησε πρώτος να ζωγραφίζει με πολλή χαρά και θέληση έχοντας ως πηγή της φαντασίας του τα Ροκέμον. Στην ιστορία του φαντάστηκε τη μάχη μεταξύ δύο από αυτών. Βλέποντας τον συμμαθητή τους άλλα δύο αγόρια, ο Κωνσταντίνος και ο Παναγιώτης, αποφάσισαν να ζωγραφίσουν την δική τους ιστορία με θέμα τα Ροκέμον. Όμως, δυστυχώς, ενώ ο Άρης και ο Κωνσταντίνος ήταν πολύ ενθουσιασμένοι με αυτά που ζωγράφιζαν, ο Παναγιώτης φαινόταν πως βαριέται καθώς απλώς αντέγραφε τους άλλους και σχεδίασε ένα τερατάκι χωρίς ιδιαίτερα να προσπάθεια το κάνει να φανεί όμορφο.

Απ' την άλλη, τα άλλα δύο αγόρια με τα οποία συνεργάστηκα ασχολήθηκαν με άλλα θέματα. Ο Δημήτρης, ο οποίος αν και δεν μιλούσε πολύ έδειχνε ότι προσπαθούσε και ότι ενδιαφερόταν για αυτό που έκανε, ζωγράφισε με θέμα τον αγαπημένο του σκύλο ο οποίος είχε πρόσφατα φύγει απ' την οικογένειά του. Ο Δημήτρης φαντάστηκε το κατοικίδιο του να βρίσκεται στον παράδεισο αλλά με την μορφή διαβολάκου. Ο τελευταίος μαθητής με τον οποίο συνεργάστηκα ήταν ο Τάσος ο οποίος είχε διαλέξει στην ζωγραφιά του το θέμα του πολέμου. Δεν ήταν ιδιαίτερα ομιλητικός και ήταν αρκετά κλεισμένος στον εαυτό του αλλά σχεδίαζε με όλο το είναι την φρίκη του πολέμου.

Μόλις τελείωσε το στάδιο αυτό της ζωγραφικής τα έργα κάποιων μαθητών κολλήθηκαν στον πίνακα της τάξης. Τα παιδιά καλέστηκαν να κατασκευάσουν δικές τους φανταστικές ιστορίες συνδέοντας τις παραστάσεις των εικόνων. Το αποτέλεσμα... τα παιδιά δημιούργησαν φοβερές ιστορίες οι οποίες ξεπερνούσαν τα όρια λογικής και είχαν απίστευτη πλάκα. Τα παιδιά που πήραν το θάρρος και σηκώθηκαν όρθια για να πουν πως φαντάζονται την ιστορία τους πραγματικά τις εξαιρετικές ικανότητες ενός παιδικού νου. Στο τέλος της ώρας, η οποία είχε περάσει πριν το καταλάβουμε, μοιραστικέ στους μαθητές ένα δεύτερο χαρτί στο οποίο με καλοσύνη μας ευχαρίστησαν για την δραστηριότητα αυτή. Στην συνέχεια, παρέδωσαν τα δύο χαρτιά τους και αφού τους αποχαιρετήσαμε, γυρίσαμε στις τάξεις μας.

Κατά τη δική άποψη, αυτή η άσκηση μας βοήθησε όλους. Απ' τη μία, τα παιδιά είχαν την ευκαιρία να εκφραστούν στις ζωγραφίες τους και να συνεργαστούν με τους μεγαλύτερους. Απ' την άλλη, εμείς ήρθαμε σε επαφή με τους μικρούς μαθητές και είδαμε το πως δουλεύει η παιδική φαντασία.

Προσωπικά, με εντυπωσίασαν δύο πράγματα. Αρχικά, ο ενθουσιασμός που έδειξαν τα περισσότερα παιδιά και η απέραντη φαντασία τους είναι πραγματικά αξιοσημείωτα. Έπειτα, προβληματίστηκα ιδιαίτερα με τις ζωγραφίες δύο παιδιών, με τα οποία συνεργάστηκα, του Τάσου και του Δημήτρη. Ο Τάσος αν και τόσο μικρός στην ζωγραφιά του διάφορους στρατιώτες οι οποίοι, όμως, είχαν θυμωμένο και θλιμμένο ύφος. Δεν κατάφερα να κατανοήσω σε τι οφείλεται αυτή η ωριμότητα εξ αιτίας της εσωστρέφειάς του. Ο Δημήτρης από την άλλη, είχε παρουσιάσει τον πολυαγαπημένο του σκύλο, ο οποίος είχε «φύγει» (πιθανότατα είχε πεθάνει), στον παράδεισο, όχι σαν άγγελο αλλά σαν διαβολάκι. Αυτό μπορεί να δείχνει ότι κατανοεί ο ίδιος ότι το κατοικίδιο του έχει φύγει απ' την ζωή αλλά νιώθει μέσα του λυπημένος γιατί έφυγε ξαφνικά χωρίς προειδοποίηση, εξηγώντας έτσι την απεικόνιση του σκύλου σαν κάτι κακό.

Γενικά, πάντως πιστεύω πως η άσκηση που πραγματοποιήθηκε ήταν αρκετά επιτυχημένη, καθώς οι περισσότεροι μαθητές (και του δημοτικού και του λυκείου) συνέβαλαν όπως έπρεπε στην διεξαγωγή της. Πραγματικά χαίρομαι που συμμετείχα σε κάτι τέτοιο και ευχαριστιέμαι που δεν αναστατώσαμε άδικα την τάξη αυτή.

Ανδρούτσου Έλενα:

Σήμερα κάναμε κάτι πολύ πρωτότυπο σαν ομάδα. Επισκεφτήκαμε τα παιδιά της τετάρτης τάξης του δημοτικού και τα βοηθήσαμε να δημιουργήσουν με την φαντασία τους τις δικές τους ζωγραφίες και στη συνέχεια να δώσουν την δική τους ερμηνεία, φτιάχνοντας μια ιστορία βασισμένοι στις ζωγραφίες και στην φαντασία τους.

Όταν μας ανατέθηκε αυτή η «εργασία» στην αρχή ήμουν κάπως προβληματισμένη, δεν είχα καταλάβει απόλυτα τι επρόκειτο να κάνουμε και κατά πόσο θα το αντιλαμβάνονταν τα παιδιά. Για καλή μας τύχη το τμήμα που είχε επιλεγεί αποτελούταν από ήρεμα και συνεργάσιμα παιδιά κάτι που μας βοήθησε και εμάς. Στην αρχή τα παιδιά με βάση μια ζωγραφιά την οποία είχε φτιάξει ένα παιδί (Μάριος) από την ομάδα μας προσπάθησαν να δημιουργήσουν το δικό τους παραμύθι, κάτι που έκαναν με μεγάλη ευχαρίστηση και επιτυχία. Μετά ήταν η σειρά τους να ζωγραφίσουν. Αρχικά ήταν λίγο διστακτικά και προσπαθούσαν να ζωγραφίσουν κάτι που θα φαινόταν ωραίο. Ίσως γι' αυτό

ευθυνόταν το γεγονός ότι βρίσκονταν κοντά τους μεγαλύτερα παιδιά που δεν τα γνώριζαν και αισθάνονταν άβολα. Όμως εμείς τα βοηθήσαμε να αισθανθούν πιο οικεία, τα πλησιάσαμε με πολύ θετική και καλή διάθεση και τα προτρέψαμε να χρησιμοποιήσουν την φαντασία τους καθώς και πολλά χρώματα σε διάφορους συνδυασμούς και να ξεφύγουν από το πραγματικό, ζωγραφίζοντας τελείως αφηρημένα ότι τους ερχόταν στο μυαλό εκείνη την στιγμή. Έτσι τα παιδιά ενεργοποιήθηκαν και άρχισαν να δημιουργούν αφήνοντας την φαντασία τους ελεύθερη. Κάποια παιδιά το κατάφεραν με μεγάλη ευκολία, ενώ άλλα δυσκολεύτηκαν κάπως. Αυτό όμως δεν τα αποθάρρυνε και στο τέλος το αποτέλεσμα όλων ήταν πολύ καλό. Οι ζωγραφιές τους ήταν μια προς μια, και φανέρωναν κάτι διαφορετικό για τον καθένα τους, καθώς το κάθε παιδί έχει την δική του μοναδική προσωπικότητα.

Στην συνέχεια έπρεπε να ενώσουν διάφορες από τις ζωγραφιές τους πάνω σε έναν κοινό άξονα αναφοράς σε μία ιστορία. Το κάθε παιδί είχε την δική του οπτική γωνία και τον δικό του τρόπο έκφρασης. Και εκείνα όπως κι εμείς το διασκεδάσαν πολύ. Έπειτα ένα παιδί από την δική μας ομάδα (Θεοφανία) έφτιαξε την δική του ιστορία στηριγμένη στην φαντασία και στις παιδικές ζωγραφιές. Αυτή την φανταστική ιστορία έπρεπε με κάποιο τρόπο να την μετατρέψουμε σε πραγματική βασιζόμενοι στα σύμβολα της και στο πως τα αντιλαμβανόμαστε εμείς. Προσπάθησα λοιπόν να την ερμηνεύσω, παρότι στην αρχή μου φαινόταν ακατόρθωτο στο τέλος το βρήκα πολύ ενδιαφέρον και κατάλαβα ότι τελικά δεν είναι όλα φανταστικά και πως όλα κρύβουν την αλήθεια από πίσω αν και δεν μας είναι εμφανές στην αρχή.

Μέσα από την διαδικασία και την επαφή με τα παιδιά κατάλαβα πως το κάθε παιδί είναι τελείως διαφορετικό, έχει τον δικό του τρόπο προσέγγισης των πραγμάτων, τις δικές του πρωτότυπες ιδέες και τον δικό του γενικότερα τρόπο να εκφράζεται και όλα αυτά μας τα δείχνανε μέσω όχι μόνο των ζωγραφιών τους αλλά και τις συμπεριφορές τους. Πιστεύω πως αν ξανά ερχόμασταν σε επαφή με τα συγκεκριμένα παιδιά το αποτέλεσμα θα ήταν ακόμα καλύτερο αφού θα ένιωθαν πιο άνετα και θα μπορούσαν να αφεθούν τελείως.

Αχτύπη Ειρήνη:

Την Πέμπτη 1/3/12 την 5η και 6η ώρα όλη η ομάδα του Project επισκέφτηκε το Δ'2 του Γ' δημοτικού για να κάνουμε ένα μάθημα πάνω στην ψυχανάλυση με τη βοήθεια των μικρών μαθητών.

Στην αρχή δείξαμε στα παιδιά μια ζωγράφια ενός μέλους της ομάδας του Project. Εκείνα αφήσαν την φαντασία τους ελεύθερη προσπαθώντας να δημιουργήσουν στο μυαλό τους μια κατάσταση με βάση τη ζωγραφιά και στη συνέχεια μερικά απ'αυτά μας την παρουσίασαν. Έτσι καταφέραμε να κάνουμε ψυχανάλυση στα παιδιά.

Ύστερα η εργασία συνεχίστηκε σε ατομικό επίπεδο. Εγώ συνεργάστηκα με τον Αλέξανδρο, ένα από τα παιδιά του Δ'2. Αρχικά, για να τον κάνω να ανοιχτεί και να νιώσει πιο άνετα κάναμε μια συζήτηση για το τι του αρέσει και από τις απαντήσεις του κατάλαβα ότι του αρέσουν τα αυτοκίνητα και να πηγαίνει στην θάλασσα. Για το λόγο αυτό καταλήξαμε στο να ζωγραφίσει μια παραλία. Εγώ τον βοήθησα μόνο με τις λεπτομέρειες.

Στη συνέχεια επιλέχτηκαν τυχαία κάποιες από τις ζωγραφιές των παιδιών και τα παιδιά προσπάθησαν να συνθέσουν μια ιστορία βγαλμένη από όλες τις επιλεγμένες ζωγραφιές μαζί. Ακουστήκαν διάφορες ιδέες και πολλά παιδιά εξέφρασαν τις απόψεις τους, Τέλος όταν έφτασε η ώρα να αποχωρήσουμε, αφού τέλειωσε ο χρόνος που είχαμε στη διάθεση μας, δώσαμε στα παιδιά χαρτιά για να μας γράψουν από ένα γράμμα που θα περιέχει την άποψή τους για την ώρα που περάσαμε μαζί.

Αυτή η εργασία μου άρεσε ιδιαίτερα γιατί πέρα από το ότι ήταν κάτι διαφορετικό και πρωτότυπο, είχαμε και την ευκαιρία να συνεργαστούμε με παιδιά μικρής ηλικίας. Ακόμα είχαμε την ευκαιρία να δούμε πως σκέφτονται τα μικρότερα παιδιά. Εντύπωση μου έκανε πως χρειάστηκε προσπάθεια να καταφέρουμε τα παιδιά να μας εμπιστευτούν και να μας μιλήσουν. Θα ήθελα πολύ να μας ξαναδοθεί η ευκαιρία να ασχοληθούμε με κάτι παρόμοιο μέσω του project.

Βαμβακινός Γιάννης:

Σίγουρα η εμπειρία με τα παιδιά του δημοτικού ήταν κάτι μοναδικό... κάνεις από εμάς δεν είχε περάσει από την διαδικασία να μιλήσει με παιδιά τόσο μικρής ηλικίας και να προσπαθήσουμε να βγάλουμε-να παρουσιάσουμε μια δουλειά μαζί τους. Το αποτέλεσμα ήταν πραγματικά πολύ καλύτερο

από ότι περιμέναμε όλοι μας. Στην αρχή φοβόμασταν πάρα πολύ πως δεν θα τα καταφέρουμε... πως δεν θα μπορούσαμε να συνεννοηθούμε με τα παιδιά ωστόσο μπορεί να σας φανεί λίγο υπερβολικό αλλά μόλις μπήκαμε μέσα στην τάξη τους ξεχάσαμε τα πάντα... άγχος στρες και φοβίες μας έφυγαν με μιας... ήταν σαν να βλέπαμε τους εαυτούς μας σε μικρότερη ηλικία... ΗΤΑΝ ΦΟΒΕΡΑ!!! Τα παιδιά ήταν όλα φοβερά!!! Μας βοήθησαν να ενσωματωθούμε στην τάξη τους αμέσως... κατάλαβαν τι δουλειά έπρεπε να κάνουν και έπιασαν αμέσως τους μαρκαδόρους τους. Δεν μας ενόχλησαν καθόλου. Περισσότερη εντύπωση μου έκανε στο τέλος που έπρεπε να φτιάξουν μια ιστορία μέσα από τις ζωγραφιές τους. Εκεί ομολογώ πως εγώ δυσκολευόμουν πολύ να φτιάξω ιστορίες... τα μικρά όμως όχι. Είχαν πάρει φόρα και δεν μπορούσες να τους σταματήσεις. Αν μου ζητήσουν να ξεχωρίσω κάποιο από τα παιδιά θα ήταν άδικο για τα υπόλοιπα. Πάντως είμαι σίγουρος πως στο μυαλό όλων των συμμαθητών μου έχει μείνει ένα όνομα... ΔΙΟΝΥΣΗΣ

Δημητρακοπούλου Αμαλία:

Ο υπευθυνος καθητης μας μας ειχε ενημερωσει οτι θα επισκεφτουμε μια ταξη του δημοτικου οπου θα τους περιγραφουμε αυτο που θα κανουμε αυτο το βμηνοκαι βοηθοντας τα να δημιουργησουν και εκينوι καποια εργα βαζοντας την φαντασια τους,την αγαπη τους και την δημιουργηκοτητα τους.Αρχικα,μπηκαμε στην ταξη και ειχαμε την πρωτη εντυπωση και επαφη με τα παιδια.Στην αρχη,ειχαμε "φρικαρει"ολοι γιατι τα παιδια μας κοιταζαν περιεργα και εμεις ως την πρωτη μας εμπειρια δεν ξεραμε τι να κανουμε.Με την καθοδηγηση του καθηγητη μας μπηκαμε λιγο στο κλιμα.Μοιραστηκαμε ολοι και πηγαμε και αναλαβαμε ο καθενας ενα με δυο παιδια.Πηρα ενα πολυ γλυκο κοριτσακι.Στην αρχη και εγω και εκεινη ημασταν σφιγμενες γιατι ηταν η πρωτη επαφη.Εκεινη ντρεποταν και εγωφω δεν ηξρα τι να κανω!!Αρχισα να της μιλω ωστε να σπασει ο παγος και να αρχισουμε να επικοινωνουμε.Την ρωτησα για την ζωη της,την καθημερινοτητα της,τις αγαπημενες της συνηθεις,και υστερα την ρωτησα τι ηθελε να κανει..Εκεινη μου απαντησε οτι δεν ειχε κατι στο μυαλο της.Δεν της εβγαينه οπως ειπε..Αμεσως της εδωσα ιδεες για το τι μπορει να σχεδιασει.Παρατηρησα οτι το κοριτσακι δεν μπορουσε να εκφρασει αυτο που ηθελε.Το μυστικο ηταν να μην σκεφτεται και να χυμιξει στο χαρτι.Παροτι ηταν η πρωτη μου φορα που εκανα κατι τετοιο νομιζω οτι ηταν αρκετα καλη η επικοινωνια που ειχαμε.Ξεπερασαμε αρκετα εμποδια.Γελασαμε ,παιξαμε,βοηθησαμε η μια την αλλη..δωσαμε η μια στην αλλη...Μεσα στις ευθυνες ξεχνας την φαντασια σου...πως ειναι η μικρη ηλικια και τα ξεχνιαστα χρονια.Ηταν παρα πολυ ομορφη εμπειρια και θα ηθελα να ξανακαναμε κατι παρομοιο..

Κολτσίδα Θεοφανία:

Με το που μπήκαμε στην τάξη ήξερα πως θα περάσω ωραία. Μ' αρέσει πολύ να βρίσκομαι με παιδιά, με κάνουν πάντα να ξεχνιέμαι. Έτσι ξεκίνησα αμέσως με μεγάλο ενθουσιασμό. Συστήθηκα με τα περισσότερα παιδιά και τους εξήγησα το λόγο της επίσκεψης μας. Ύστερα τα βοήθησα να φτιάξουν την αίθουσα, έτσι ώστε να καθίσουμε κάτω και να ζωγραφίσουμε. Αυτά δηλαδή, γιατί εμείς είχαμε άλλη αρμοδιότητα, να τα καθοδηγήσουμε. Έτσι κάθισα ανάμεσά τους, ώστε να γνωριστούμε λίγο και να σπάσει ο πάγος μεταξύ μας. Μερικά παιδιά τα ρώτησα εγώ αν θέλουν να είμαι μαζί τους, ενώ υπήρχαν κι άλλα που μου το ζήτησαν.

Στη συνέχεια, τους μοιράσαμε χαρτιά για να ζωγραφίσουν. Το πρώτο που παρατήρησα σε όλα τα παιδιά, ανεξαιρέτως, ήταν ότι δεν ήξεραν πώς να ξεκινήσουν. Με ρώταγαν συνέχεια πώς να αρχίσουν, τι να κάνουν, το σκεφτόντουσαν υπερβολικά. Τους φαινόταν αδιανόητο πως είχαν την ελευθερία να σχεδιάσουν ό,τι θέλουν, χωρίς περιορισμούς και κανόνες, χωρίς να τους έχει δοθεί ένα συγκεκριμένο θέμα. Έτσι προσπάθησα να τα βοηθήσω κάνοντας τους διάφορες ερωτήσεις του τύπου « τι ιδιαίτερο μπορεί να έχει ο ήρωας που έφτιαξες ή απ' ότι μπορεί να είναι φτιαγμένος ή που μπορεί να βρίσκεται και τι το μαγικό έχει αυτό το μέρος; », έτσι ώστε να σκεφτούν την πλοκή και να καταλάβουν ότι μπορούν να αφήσουν τη φαντασία τους ελεύθερη και να δημιουργήσουν πράγματα που δεν είναι απαραίτητα αληθινά. Αυτή ήταν κι η διαδικασία που ακολούθησα. Τα προσέγγισα στην αρχή, ρωτώντας τα κάποια πράγματα πάντα με μία δόση πλάκας, ώστε να νιώσουν άνετα μαζί μου και να δουλέψουν ήρεμα.

Αρχικά λοιπόν ασχολήθηκα με διάφορα παιδιά και τα βοήθησα μιλώντας τους και δίνοντάς τους κάποιες ιδέες. Κάναμε πλάκα και σιγά σιγά έβλεπα πως επικοινωνούσαν και μπορούσαν να συνεχίσουν μόνα τους. Ύστερα όμως, εστίασα σ' ένα κοριτσάκι που φαινόταν πολύ στενοχωρημένο και δεν μιλάγε σε κανέναν. Κοίταγε μ' ένα βλέμμα κενό και λυπημένο και δεν έκανε καν προσπάθεια να ζωγραφίσει κάτι. Μάλιστα μου είπε ότι πιστεύει ότι δεν ζωγραφίζει ωραία. Γι' αυτό ένιωσα πως έπρεπε να τη βοηθήσω, όχι μόνο με την εργασία που είχαμε, αλλά γενικότερα να της φτιάξω τη διάθεση, γιατί πραγματικά είχα στενοχωρηθεί που την έβλεπα έτσι, ένα τόσο πεσιμιστικό άτομο, πόσο

μάλλον ένα παιδί. Τουλάχιστον εγώ, δεν μπορώ να φανταστώ ένα παιδάκι που να μη γελάει και να κάνει βλακείες. Έτσι κάθισα από πάνω της και προσπάθησα να την κάνω να εκφραστεί. Παρ' όλο όμως που έκανα ότι μπορούσα δεν ανοιγόταν με τίποτα, δεν ήθελε να συμμετάσχει σ' αυτό που κάναμε, μέχρι που την ρώτησα τι έχει και γιατί είναι στενοχωρημένη. Τότε μου είπε ότι ο λόγος είναι πως ήθελε ένα δεύτερο σκυλάκι για να κάνει παρέα σε αυτό που ήδη έχει, αλλά οι γονείς της δεν της το έπαιρναν. Για να είμαι ειλικρινής, μου φάνηκε πολύ χαζός λόγος για να είναι κάποιος τόσο λυπημένος, γι' αυτό τη ρώτησα με ποια παιδιά κάνει παρέα, αλλά μου είπε ότι οι δύο κολλητές της έλειπαν εκείνη την ημέρα. Να σας πω την αλήθεια, ελπίζω να ήταν απλά μια άσχημη μέρα γι' αυτή και να μη συμβαίνει κάτι άλλο, γιατί πραγματικά είναι άσχημο ένα παιδάκι στο δημοτικό να βιώνει την αποξένωση, γιατί αυτό έχει επιπτώσεις στη ψυχολογία και το χαρακτήρα της, που διαμορφώνονται τώρα κι εγώ λυπήθηκα που είδα ένα παιδί χωρίς όρεξη. Ήταν το μόνο πράγμα που με έκανε να νιώσω άσχημα.

Μέσα από αυτή τη διαδικασία, που μου άρεσε ιδιαίτερα κι εύχομαι να ξανακάνουμε κάτι παρόμοιο σύντομα, γνώρισα παιδιά με διαφορετικούς χαρακτήρες, διαφορετικές ιδέες και απόψεις κι είδα πως αντιδράνε σε μια απλή φαινομενικά άσκηση, που όμως τα μπέρδεψε αρκετά και γι' αυτό δεν μπόρεσαν να ανταπεξέλθουν τελείως στο θέμα, πράγμα που είναι λογικό από τη μία, αφού φάνηκε ότι πρώτη φορά ασχολούνται με κάτι τέτοιο. Κατά τη γνώμη μου όμως, για να επικοινωνήσουν και τα παιδιά καλύτερα, θα έπρεπε να ξαναπάμε άλλη μια φορά στο ίδιο τμήμα και να δούμε τι αποκόμισαν από αυτή την εμπειρία και κατά πόσο αφογκράστηκαν αυτά που κάναμε. Κάτι τελευταίο που είχε πολύ πλάκα είναι ότι μερικά παιδιά με φώναζαν κυρία. Εκεί ειλικρινά ξεράθηκα στα γέλια. Δεν ξέρω πως τους ήρθε, ίσως επειδή για πρώτη φορά είχαν παιδιά στη θέση δασκάλων να τα συμβουλευούν και να κάθονται μαζί τους, πάντως ήταν πολύ αστείο. Όσο για μ' ένα, όλη αυτή η εμπειρία με τα παιδιά μου φαίνεται απλά φοβερή, γιατί είναι τόσο ωραίο να συναναστρέφεται μαζί τους και να τους μεταδίδεις τις όσες γνώσεις έχεις. Απλά να τους μιλάς και να βλέπεις τις αντιδράσεις τους. Αλλά δεν είναι μόνο αυτό, μπαίνεις σε μία τάξη με τόσα άτομα και καταλαβαίνεις πράγματα για τον εαυτό σου. Και με αυτό εννοώ ότι μεν κατανόησα πολλά πράγματα για τα παιδιά με τα οποία ήρθα σε επαφή, όμως ταυτόχρονα γνώρισα καινούρια πράγματα για μ' ένα και είδα παιδιά που μου θύμισαν τον εαυτό μου σε αυτή την ηλικία. Κι αυτό είναι πολύ ωραίο συναίσθημα και κάθε φορά το ίδιο πρωτόγνωρο.

Κόμη Μαριαλένα:

Η ημέρα η οποία περάσαμε με τα παιδιά αποδείχθηκε πολύ σημαντική για το πώς θα συνεχίζαμε την ερευνητική μας εργασία. Με πολύ μεγάλη προσοχή κατάφερα τελικά να καταλήξω σε κάποια συμπεράσματα και σε κάποιες παρατηρήσεις όπως και να δημιουργήσω τα ερευνητικά ερωτήματα με τα οποία θα συνεχίσω την διεξαγωγή της εργασίας του «προτζεκτ».

Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη εργασία μου τα παιδιά ενδιαφέρθηκαν πολύ για την διαδικασία και κανείς δεν έκανε φασαρία, όλοι παρακολουθούσαν. Θεωρώ πως αυτό συνέβη γιατί τα παιδιά ενδιαφέρθηκαν, εμείς οι μαθητές του λυκείου καταφέραμε να τους κινήσουμε το ενδιαφέρον και να τα κάνουμε να νιώσουν άνετα όχι μόνο με τους συμμαθητές τους αλλά και με εμάς και τους καθηγητές. Ήταν μια διαδικασία πολύ εποικοδομητική την οποία την κάναμε να φανεί σαν παιχνίδι ώστε να μπορέσουμε να τους κεντρίσουμε το ενδιαφέρον, κάτι που τελικά καταφέραμε.

Η αμηχανία ήταν ένας τομέας που δυσκολευτήκαμε να αντιμετωπίσουμε όλα τα παιδιά. Παρ' όλο που έχουμε όλοι περάσει από αυτή την ηλικία δεν ξέραμε πώς να τα προσεγγίσουμε. Στην συνέχεια όμως αρχίσαμε να συζητάμε μαζί τους, τους αφήναμε ελεύθερους να μας πουν αυτά που ήθελαν και αυτά που ένιωθαν και δεν τους κρίναμε. Έτσι ο καθένας από εμάς μπόρεσε να καταλάβει πολλά για την ψυχοσύνθεση του κάθε παιδιού και στην συνέχεια μπορέσαμε να τους ξεμπλοκάρουμε πιο εύκολα. Τους κάναμε να νιώσουν ότι ανήκουν σε μια ομάδα που δουλεύει για τον ίδιο σκοπό και κανείς δεν είναι καλύτερος από τον άλλον. Ο καθένας είναι μοναδικός και έχει την δική του προσωπικότητα και τα δικά του βιώματα.

Το γεγονός που έκανε εντύπωση σε όλους μας ήταν πως τα παιδιά μας ενημέρωναν συνεχώς για τις ενέργειες τους. Αυτό σημαίνει πως τα παιδιά άρχισαν να μας εμπιστεύονται και να νιώθουν άνετα μαζί μας. Η παρατήρηση μου πως τα παιδιά μας ενημέρωναν για τις ενέργειες τους κατά την γνώμη μου σχετίζεται με την παρατήρηση πως τα παιδιά ενδιαφέρθηκαν για την διαθεματική εργασία που κάναμε. Ο δικός μου όμως τρόπος προσέγγισης των παιδιών ήταν καθαρά η ενθάρρυνση. Δεν τους διόρθωνα τόσο πολύ. Κύριες λέξεις που χρησιμοποιούσα ήταν «μπράβο» και «συγχαρητήρια». Μ' αυτόν τον τρόπο πίστευα εγώ πως τα παιδιά θα βοηθηθούν και θα νιώσουν πιο άνετα. Τους τόνιζα το αίσθημα του παιχνιδιού και όχι τόσο το αίσθημα της αγγαρείας και αυτό λειτούργησε. Έτσι κατάφερα να ενθαρρύνω τα παιδιά και να τα βοηθήσω όσο μπορώ.

Τα παιδιά με την αθωότητα και την αγνότητα που έχουν δεν αντιμετωπίζουν τα διάφορα θέματα τους όπως οι μεγαλύτεροι άνθρωποι. Αυτό συμβαίνει γιατί δεν έχουν τα ίδια βιώματα και ίσως γιατί δεν

θέλουν να δουν τον κόσμο με κακά μάτια. Ίσως να θέλουν να πιστεύουν πως τα πάντα έχουν την κατάλληλη ενός παραμυθιού και πως ο κόσμος και η ζωή είναι κάτι που μας προσφέρει μόνο χαρά. Πολλοί ενήλικες θα ήθελαν να έχουν το μυαλό ενός παιδιού και να είναι ξέγνιαστοι, χωρίς άγχη και έγνοιες!

Κουκούτση Φραντζέσκα:

Την Πέμπτη πήγαμε σε μια τάξη της τρίτης δημοτικού με σκοπό να εγκλιματιστούμε καλύτερα με το θέμα της ερευνητικής εργασίας. Εκεί, αφού συστηθήκαμε και μεταρρυθμίσαμε την τάξη, μοιράσαμε στο κάθε παιδί ξεχωριστά από ένα μεγάλο χαρτόνι. Σκοπός της άσκησης ήταν να ζωγραφίσουν οτιδήποτε ήθελαν και ύστερα να φτιάξουν ιστορίες μέσα από διαφορετικές και άσχετες φαινομενικά μεταξύ τους ζωγραφιές. Ο δικός μας ρόλος ήταν να βοηθήσουμε τα παιδιά να ανοιχτούν και να ζωγραφίσουν δίνοντας τους ιδέες και ρωτώντας τα διάφορα πράγματα. Έτσι, επιλέξαμε ο καθένας από δύο παιδιά και αφού συστηθήκαμε τα παρακολουθούσαμε να δουλεύουν. Τα στάδια που ακολουθήσαμε ήταν τα εξής:

- Συστηθήκαμε με τα παιδιά.
- Περιμέναμε να αρχίσουν να ζωγραφίζουν κάτι.
- Αν δεν μπορούσαν ή κόμπλαραν με την παρουσία μας, προσπαθούσαμε να γίνουμε πιο φιλικόι και να έρθουμε ουσιαστικά στο επίπεδό τους ενθαρρυνόντάς τα.
- Όταν άρχιζαν να ζωγραφίζουν κάτι, τα ρωτούσαμε τι ζωγράφιζαν και εκείνα από τον ενθουσιασμό τους ξετύλιγαν όλες τις ιδέες που είχαν στο μυαλό τους και συνεπώς σκέφτονταν κι άλλα πιθανά πράγματα προς ζωγραφική.
- Όταν το έργο τους τελείωνε, τα ρωτούσαμε τι είχαν ζωγραφίσει και εκείνα μας διηγούνταν την ιστορία που είχαν στο μυαλό τους.
- Επιβραβευόντάς τα, τους προτείναμε να δείξουν την ζωγραφιά τους σε όλη την τάξη.
- Κατά την διάρκεια της ομαδικής δουλειάς, όταν δηλαδή τα παιδιά συνέδεαν τις ζωγραφιές μεταξύ τους, εμείς τα επιβραβεύαμε για τις σκέψεις τους, οι οποίες πολλές φορές μας εξέπλητταν, και τους προτείναμε νέες ιδέες.

Οι παρατηρήσεις μας από αυτό το δίωρο είναι πολλές, όχι μόνο για τον τρόπο που τα παιδιά δουλεύουν, αλλά επίσης για τον χαρακτήρα τους. Αρχικά, το κάθε παιδί ήταν και διαφορετικό. Υπήρξαν ντροπαλά παιδιά που κόμπλαραν με την παρουσία μας και τρόμαζαν από το γεγονός ότι πρέπει να παρουσιάσουν κάτι στα «λυκειάκια». Υπήρξαν ακόμα οι εξωστρεφείς χαρακτήρες οι οποίοι ήθελαν να συμμετέχουν σε όλα και ήθελαν να εντυπωσιάσουν με αυτά που έκαναν. Τέλος, υπήρξαν τα παιδιά, που εξαιτίας της ανασφάλειάς τους βασίζονταν υπερβολικά στις δικές μας ιδέες και δεν εμπιστεύονταν τον εαυτό τους. Αρκετά ήταν τα παιδιά, κυρίως αγόρια, τα οποία ήταν επηρεασμένα από αυτά που βλέπουν στην τηλεόραση, όπως τα Pokemon, αλλά υπήρξε και ένα παιδί, ο Κωσταντής, ο οποίος ζωγράφιζε σύμφωνα με αυτό που είχε παρουσιαστεί στην αρχή ως παράδειγμα και δεν ρίσκαρε να στηριχτεί στην φαντασία του. Παρ' όλα αυτά, αξιοσημείωτο είναι να αναφερθεί ότι όλα τα παιδιά ήταν γεμάτα από ιδέες και φαντασία και πολλές φορές μας έβαζαν τα γυαλιά, καθώς σκέφτονταν πράγματα τα οποία θα μας περνούσαν πολύ δύσκολα από το μυαλό ειδικά σε τέτοιες συνθήκες. Το γεγονός ότι κατάφεραν να δημιουργήσουν μία ιστορία από τόσες διαφορετικές μεταξύ τους ζωγραφιές δείχνει ότι είναι απαλλαγμένα από το άγχος και ότι δεν τους νοιάζει αν το αποτέλεσμα θα είναι λογικό ή ωραίο. Ακόμα ο ενθουσιασμός τους γι' αυτό που έκαναν δείχνει ότι τους αρέσουν οι αλλαγές και γενικότερα θέλουν να μπορούν να εκφράζονται διαφορετικά. Από αυτά που ζωγράφισαν μπορούσαμε να καταλάβουμε πολλά πράγματα για τον χαρακτήρα τους, όπως για παράδειγμα αν είναι μαζεμένα-κλειστά, αν τους αρέσει να διηγούνται ιστορίες και να τραβάνε την προσοχή, αν είναι τακτικά και τέλος αν έχουν εμπιστοσύνη στον εαυτό τους και αυτοπεποίθηση. Το πιο σημαντικό όμως που μάθαμε από αυτήν την άσκηση είναι ότι δεν υπάρχουν όρια στην φαντασία και σ' αυτά που μπορεί να σκεφτεί ο άνθρωπος καθώς επίσης ότι όλα τα πράγματα έχουν μία σχέση μεταξύ τους ακόμα κι αν φαινομενικά φαίνονται τελείως ασύνδετα.

Μαυροφρύδη Μυρτώ:

Με αφορμή την επίσκεψή μας στον χώρο των Δημοτικών Σχολείων την Πέμπτη 1 Μαρτίου 2012, θα ήθελα να σας αναφέρω τις παρατηρήσεις μου σχετικά με τη συνεργασία που είχα με τα παιδιά.

Καταρχάς, θέλω να πω ότι με εντυπωσίασε θετικά το γεγονός ότι πολύ γρήγορα ξεπεράσαμε την αρχική αμηχανία που υπήρχε λόγω του ότι δεν γνωριζόμασταν και σύντομα αναπτύχθηκε ένα κλίμα φιλικό κι έτσι τα παιδιά μπόρεσαν να «ανοιχθούν» - εκφραστούν ευκολότερα.

Συγκεκριμένα, εγώ επέλεξα τον Νικόλα, ένα παιδί λίγο ζωνρό, την Ζωή, η οποία από την πρώτη στιγμή ήταν αρκετά φιλική μαζί μου και αρκετά ομιλητική και τέλος τον Άρη, που ήταν πιο συγκρατημένος και «κλειστός» από τους άλλους. Η Ζωή θέλησε να ζωγραφίσει κάτι περιεργό και πρωτότυπο, όπως η ίδια είπε, κι έτσι ζωγράφησε ένα κεφάλι γάτας με μύτη γουρουνιού και γλώσσα σκύλου, στο σώμα έφτιαξε λείπια από ψάρια, αγκάθια από σκατζόχοιρο και μαύρα κυκλάκια από αγελάδες. Ο Άρης σε συνεργασία με τον Νικόλα σχεδίασαν μία δική τους ιστορία. Ο Άρης, ζωγράφησε ένα κασετόφωνο, πίσω του έναν φύλακα που το πρόσεχε, ενώ δεξιά από αυτό έφτιαξε έναν πράκτορα που ερχόταν να σκοτώσει τον φύλακα για να κλέψει το κασετόφωνο. Ο Νικόλας ζωγράφησε άλλον έναν πράκτορα, που βρισκόταν σε ένα σκοτεινό δωμάτιο, ο οποίος θα σκότωνε σε συνεργασία με τον πράκτορα του Άρη τον φύλακα.

Στη διάρκεια που βρισκόμουν με τα παιδιά, μου δόθηκε η εντύπωση πως δεν είχαν αρκετή εμπιστοσύνη στον εαυτό τους με αποτέλεσμα να μου ζητάνε συχνά βοήθεια σε αυτά που ζωγράφιζαν. Ακόμη, τα περισσότερα αγόρια ζωγράφιζαν παρόμοια θέματα που ήταν κυρίως εγκληματικού περιεχομένου κι επίσης με ξάφνιασε το γεγονός ότι χρησιμοποιούσαν ελάχιστα χρώματα και κυρίως μαύρο. Από την άλλη όμως πλευρά, παρατήρησα πως είχαν μεγάλη φαντασία και όρεξη γι' αυτό που ζωγράφιζαν, κάτι το οποίο ήταν πολύ θετικό καθώς μετέφεραν και σε εμένα μια θετική αύρα. Ήταν όλοι τους πολύ ευγενικοί και πιστεύω πως αναπτύξαμε μια καλή σχέση και συνεργασία μεταξύ μας. Η επίσκεψή μας στην τάξη τους και η συνεργασία με τα παιδιά ήταν μια ευχάριστη κι ενδιαφέρουσα εμπειρία, ιδιαίτερα για μένα που σκέφτομαι να ακολουθήσω το επάγγελμα του δασκάλου. Θα ήμουν χαρούμενη, αν επαναλαμβανόταν ξανά αυτό.

Ναυπλιώτης Χάρης:

Arxika paratirisa oti kapia paidia den ixeran pos na 3ekinisoun tin zwgrafia tous san kati na tous enoxlouse. Parolo auta yparchan kai kapies exeresis paidiwn pou i fantasia tous doulepepe grigora kai xwris polles skepseis arxisan na zwgrafizoun. Akoma yparchan paidia kai sugkekrimena ena koritsaki to opio eixe ena ufos melanxoliko kai den eixe thn orezi opos ta upolipa paidia. Stn sunexeia omws me ligi prospathia ta katafere kai egbale ena epithimito apotelesma. Auto to perastatiko me problimatise para polu dioti den katalaba ti empodize to paidi na 3ekinisi... Ystera me entiposiase o tropos me ton opio to kathe paidi ebgaze tin dikia tou istoria mesa apo tis zwgrafies kai kathe istoria htan 3exwristi kai periixe tin ebiria kai tin fantasia tou kathenos. Genika htan mia para polu wreia ebiria pou eixame tin eukeria na thimithoume kai na doume to pws antidrousame emeis se ekines tis ilikies! Gnwrisa polla eidh paidiwn alla pio ntropala alla pio eleuthera sto na ekfrastoun. Epishs mou arese o tropos pou sinergazotan mazi mou to paidi pou eixa analabi sinfwnouse se oti tou protina kai mazi me ths idees tou ekane ena omorfo ergo. Telos tha ithela na pw oti perasa 2 e3eretikes wres me ta padia kai to xarhka para polu!!

Παπαδημητρίου Μάριος:

Ο κ. Θεοδώρου είχε ζητήσει από εμάς την 5η ώρα της Πέμπτης 1η Μαρτίου 2012 να συγκεντρωθεί η ομάδα του Project της Θεατρολογίας, να συγκεντρωθεί έξω απ' τα δημοτικά σχολία. Ο καθηγητής μας παρατήρησα είχε φέρει μαζί του και τις ζωγραφιές που είχαμε δημιουργήσει πριν μία εβδομάδα μαζί του σε μία στίβα. Λίγο πριν φτάσουμε στη τάξη των παιδιών, με τα οποία θα εργαζόμασταν για να βγάλουμε το επιθυμητό αποτέλεσμα συγκεντρωθήκαμε έξω απ' τις τάξεις για να πληροφορήσει ο κύριος Θεοδώρου, ποιος είναι ο λόγος που θα χρησιμοποιούσαμε το χρόνο μας γι' αυτή την εργασία καθώς και τι θα έπρεπε να κάνουμε. Αφού μας εξήγησε τα παραπάνω κατευθυνθήκαμε για τη τάξη. Η τάξη ήταν γεμάτη από παιδιά ηλικίας 10 με 11 χρόνων και το δίωρο, για το οποίο θα βρισκόμασταν εκεί, είχε προσφερθεί απ' τα καλλιτεχνικά σ' εμάς.

Αρχικά, όταν μπήκαμε στη τάξη, χαιρετήσαμε τα παιδιά προσπαθώντας, να έρθουμε πιο κοντά μ' αυτά. Αφού προσαρμόσαμε το χώρο έτσι ώστε να μπορέσουμε όχι μόνο να εργαστούμε, αλλά και να διασκεδάσουμε, καθίσαμε όλοι κάτω (άλλοι σε καρέκλες, άλλοι στο δάπεδο και άλλοι πάνω στα θρανία και αυτό που κάναμε, ήταν να προσέξουμε τους καθηγητές-δασκάλους. Τότε ο καθηγητής μας, κύριος Θεοδώρου, πήρε την πάνω ζωγραφιά από τη στίβα με τα έργα μας, η οποία έτυχε να μου ανήκει και με κολλητική ταινία την κόλλησε στο πίνακα. Έπειτα ζήτησε απ' τα παιδιά της 4ης δημοτικού να περιγράψουν τη ζωγραφιά και να προσπαθήσουν να δημιουργήσουν μια δικιά τους ιστορία. Ακούστηκαν πολλές εκδοχές μίας συγκεκριμένης βάσης, οι οποίες μπορώ να πω όλες με εντυπωσίασαν.

Μετά απ' αυτή τη διαδικασία οι καθηγητές μοίρασαν στα παιδιά ένα χαρτόνι στο καθένα και τους ζήτησαν να ζωγραφίσουν μια εικόνα, υπό τη καθοδήγησή μας. Εμείς θα έπρεπε να ασχοληθούμε με 2 ή με 3 το πολύ παιδιά ο καθένας και να τα βοηθήσουμε μέσω της ζωγραφιάς τους να δημιουργήσουν μία ιστορία. Αφού έχει περάσει λίγη ώρα ο καθηγητής μας είπε σε εμένα και τη Φραντζέσκα Κουκούτση, μία κοπέλα απ' το τμήμα Α2 του Β' Λυκείου Αρσακείου Τοσιτσειού Εκάλης να

σηκωθούμε και να περιπλανηθούμε μέσα στη τάξη ανάμεσα απ' τα παιδιά χωρίς να τα ενοχλήσουμε και όπου δούμε δυσκολία να βοηθήσουμε. Κατά τη περιπλάνησή μου συνάντησα ένα μικρό κορίτσι με το οποίο ασχολείτο η Μαρία Φραγκοπούλου, του τμήματος Α4, και αυτό που παρατήρησα ήταν, ότι υπήρξε δυσκολία στην έκφραση των συναισθημάτων του παιδιού μέσω της ζωγραφικής. Έτσι, προθυμοποιήθηκα να βοηθήσω τη μικρή κοπέλα, ονόματι Ίρις, και αυτό που διαπίστωσα, ήταν, ότι το παιδί ήταν αρκετά ντροπαλό, με αποτέλεσμα να ακολουθήσει μία συζήτηση μεταξύ μας για να μπορέσω να αντιμετωπίσω τη ντροπαλότητά της, κάτι το οποίο πέτυχε κατά την άποψή μου, καθώς απεδείχθη ότι η Ίρις είναι ένα πολύ ενεργητικό παιδί. Μετά τη πρώτη ζωγραφιά οι δάσκαλοι ζήτησαν και μια δεύτερη, κάτι που δεν το πρόλαβε η Ίρις.

Στη συνέχεια, οι καθηγητές πήραν μερικά τελειωμένα έργα και τα τοποθέτησαν στο πίνακα με μια τυχαία σειρά, για να μπορέσουν οι μαθητές να δημιουργήσουν τη δικιά τους ιστορία, κάτι το οποίο με εντυπωσίασε σε σημαντικά μεγάλο βαθμό, καθώς διαπίστωσα, ότι τα παιδιά αυτής της ηλικίας έχουν σπουδαία φαντασία. Έπειτα ο καθηγητής θεατρολογίας κ. Θεοδώρου ζήτησε απ' τα παιδιά του τμήματός μας να δημιουργήσουν τη δικιά τους ιστορία, το οποίο και αυτό είχε μεγάλη επιτυχία. Μετά απ' όλα αυτά σηκώθηκαν μερικά παιδιά της 4ης όρθια για να αναπαραστήσουν στους συμμαθητές και στις συμμαθήτριές τους τις ιστορίες που πριν από λίγο ώρα είχαν περιγραφεί. Η αναπαράσταση ήταν αρκετά καλή για παιδιά δημοτικού, και μάλιστα για παιδιά 4ης δημοτικού. Τελικά, μετά από αυτή τη διαδικασία οι καθηγητές- δάσκαλοι προσέφεραν στα παιδιά ένα τελευταίο χαρτόνι για να γράψουν ένα γράμμα στο σπίτι τους για όλες τους τις εντυπώσεις. Αφότου μαζέψαμε τα χαρτιά, τα παραδώσαμε στο δάσκαλο των παιδιών και χαιρετήσαμε τα παιδιά προσκαλώντας και αυτά να μας επισκεφθούν, φύγαμε και γυρίσαμε στον αρχικό χώρο, όπου και περιγράψαμε τις εντυπώσεις μας.

Τελικά, συμπεράνα, ότι μέσω αυτής της απλής εργασίας μπορούμε να αντλήσουμε πολλές πληροφορίες σχετικά με τη τέχνη και κυρίως τη λογοτεχνία και το θέατρο, καθώς πήραμε αρκετές ιδέες για να μπορέσουμε να δημιουργήσουμε τη δικιά μας ιστορία ή έργο, καθώς και το τρόπο παρουσίασής του. Είναι αρκετά φανερό, ότι μέσω της συζήτησής μας με τα παιδιά και τη βοήθεια που τους δώσαμε δώσαμε και πήραμε αρκετά θετικά στοιχεία, για να μπορέσουμε να συνεχίσουμε αρκετά καλά την ερευνητική μας εργασία.

Παπακωνσταντίνου Παναγιώτης:

Στο πλαίσιο της συνεργασίας μας με τους μαθητές του δημοτικού ακολουθήσαμε συγκεκριμένα βήματα έτσι ώστε να αποκτήσουμε οικειότητα μαζί τους. Αρχικά, αφού παρουσιάστηκαν στην τάξη οι δικές μας εργασίες διαλέξαμε τους μαθητές που θα βοηθούσαμε και γνωριστήκαμε. Αμέσως μετά αυτοί ξεκίνησαν να ζωγραφίζουν. Παρακολουθώντας τα σχέδια και τους χαρακτήρες που δημιουργούσαν στο έργο τους κάναμε ερωτήματα σε σχέση με τη θέση του καθενός στην ιστορία τους έτσι ώστε να θέσουμε τον μαθητή σε σκέψη και να εξάψουμε τη φαντασία του. Παράλληλα, για να κάνουμε την παρουσία μας πιο ενεργή και ζεστή ζωγραφίζαμε και εμείς μαζί τους. Ακόμα, καθ' όλη αυτήν την διάρκεια για να βοηθήσουμε τον μαθητή να νιώσει άνετα και να εκφράσει τις σκέψεις του μέσω της ζωγραφιάς του, ανοίξαμε διάλογο μαζί του για τα ενδιαφέροντα του και τις ασχολίες του. Τέλος, αφού τελείωσαν τα έργα τους, ζητήθηκε από τους μαθητές να δημιουργήσουν δικές τους ιστορίες μέσω αυτών. Σε αυτό συμμετείχαμε αφού κάποιοι από εμάς δημιούργησαν και αυτοί ιστορίες ενώ άλλοι ενθάρρυναν και έδιναν ιδέες στους διστακτικούς μαθητές του δημοτικού.

Μέσα από αυτήν την διαδικασία και εμπειρία κάναμε πολλές παρατηρήσεις σε σχέση με τους μαθητές του δημοτικού αλλά μας δημιουργήθηκαν και πολλές εντυπώσεις. Κατ' αρχήν, κατά τη διάρκεια της ζωγραφικής παρατηρήσαμε ότι αρκετοί μαθητές ήταν διστακτικοί και δυσκολεύονταν να δημιουργήσουν κάτι δικό τους. Αυτό, προσπαθήσαμε να το αντιμετωπίσουμε κάνοντας τους ερωτήματα και γενικά συνομιλώντας μαζί τους έτσι ώστε να μπορέσουν να γίνουν πιο αυθόρμητοι. Επίσης, πολλοί μαθητές, κυρίως αγόρια, ήταν επηρεασμένοι από διάφορες ταινίες, κινούμενα σχέδια ή και παιχνίδια αφού απεικόνιζαν χαρακτήρες από αυτά στις ζωγραφιές τους. Σπανιότερο αλλά υπαρκτό ήταν ο συνδυασμός τέτοιων χαρακτήρων με δικούς τους με αποτέλεσμα να προκύπτει ένα έργο πρωτότυπο που μπορεί να προσεγγιστεί από πολλές πλευρές. Τέλος, είναι αξιοσημείωτο πώς οι μαθητές παρουσίασαν μεγάλη ικανότητα στην δημιουργία ιστοριών ακόμα και μέσω πολλών ζωγραφιών ταυτόχρονα, ενώ, παράλληλα, ήταν πολύ εκφραστικοί στην διήγηση αυτών.

Εμείς, οι μαθητές του λυκείου, αποκομίσαμε πολλές εντυπώσεις μέσω αυτής της εμπειρίας αφού τα παιδιά του δημοτικού μας εντυπωσίασαν και μας ενθουσίασαν μέσα από τις σκέψεις και τη φαντασία τους τα οποία εξέφρασαν μέσω των ιστοριών τους. Αυτό όμως που μας ενθουσίασε περισσότερο, όμως, ήταν ότι μέσω αυτής της συνεργασίας και επικοινωνίας ήρθαμε πιο κοντά στις σκέψεις και τη φαντασία των παιδιών και μέσα από αυτό είδαμε τον εαυτό μας σε εκείνη την ηλικία καθηπτισμένο σε αυτά τα παιδιά, απαλλαγμένο από τις έγνοιες και το άγχος που μας διακατέχουν τώρα.

Πετροσόπος Γιώργος:

-

Ποτόλιας Αναστάσιος:

Πρέπει να ομολογήσω πως ήταν πάρα πολύ καλή ιδέα να μεταφέρουμε το πείραμα με την αυθόρμητη ζωγραφιά στα μικρά παιδιά του δημοτικού. Αυτό, πρώτον, διότι, τα μικρά παιδιά δεν έχουν αμυντικούς μηχανισμούς ή μηχανισμούς ψυχολογικής απόρριψης, έχοντας έτσι το πλεονέκτημα να αφήνουν την φαντασία τους τελείως ελεύθερη και να την αποτυπώνουν με απίστευτη ακρίβεια πάνω στο χαρτί. Αρχικά λοιπόν, παρατήρησα πως τα περισσότερα παιδιά, ιδίως τα κορίτσια, επιρρέστηκαν από την κουβέντα που κάναμε πάνω στην ζωγραφιά του Μάριου πριν ξεκινήσουμε (τα περισσότερα πήγαν να αποτυπώσουν κάποιου είδους ληστεία), ενώ τα αγόρια κατά την γνώμη μου παρασήρθηκαν από το πάθος τους για τα Pokemon. Ακόμη και με αυτές τις δυνατές επιροές όμως, το εντυπωσιακό ήταν πως τα παιδιά και κυρίως αυτό που ξεχώρισε στα δικά μου μάτια, η Ζωή, κατάφερε να συνθέσει με εντελώς καινούργια ιστορία βασισμένη σε ζωγραφιές άλλων παιδιών. Κατάφερε λοιπόν να αντλήσει όχι μόνο έμπνευση αλλά και να φτάσει σε λογικά (ή μη) συμπεράσματα για να δημιουργήσει μία καινούργια ιστορία.

Σαρρή Σίλια:

Στο πλαίσιο της ερευνητικής εργασίας μας με θέμα «Θέατρο – Λογοτεχνία», επισκεφτήκαμε την Τετάρτη τάξη του δημοτικού. Η αποστολή που είχαμε ήταν να ωθήσουμε τα παιδιά να επινοήσουν ιστορίες μέσα από δικές τους ζωγραφιές. Σκοπός ήταν να βοηθήσουμε το κάθε παιδί να «ξεκλειδώσει» μια ιστορία αποτυπώνοντας την, με την μορφή ζωγραφιάς, σε ένα φύλλο χαρτί με την βοήθεια δικών μας ερωτήσεων. Ήταν σαφώς μια εργασία που απαιτούσε την καλή συνεργασία μας με τα μικρά παιδιά και την ανάδειξη υπομονής και επιμονής.

Αρχικά, με την ανακοίνωση της επικείμενης εργασίας μας, οι συμμαθητές μου και εγώ εκφράσαμε απορία, περιέργεια αλλά και ανυπομονησία για αυτό που επρόκειτο να αντιμετωπίσουμε. Με την άφιξή μας στον χώρο του δημοτικού, ο κ. Θεοδώρου μας εξήγησε με σαφήνεια και λεπτομέρεια τα βήματα που θα έπρεπε να ακολουθήσουμε προκειμένου να προσεγγίσουμε το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

Επίσης, κάτι το οποίο μας προβλημάτισε ήταν κατά πόσο θα μπορούσαμε να συνεργαστούμε με μικρά παιδιά αφού η εύκολη απόσπαση της προσοχής και η παιδική ξεγνοιασιά θα δυσχέραιναν ίσως την αποστολή μας. Παρ' όλα αυτά, μεταξύ μας η συνεργασία ήταν άριστη, καθώς η πλειοψηφία παρουσίασε ιδιαίτερο ενδιαφέρον, όρεξη και φαντασία για δημιουργία. Δεν απουσίαζαν βέβαια και ορισμένες περιπτώσεις κατά τις οποίες ο μεγάλος ενθουσιασμός και ο δυναμικός χαρακτήρας προκαλούσε την αναστάτωση, ή η ντροπή, η ανασφάλεια και η εσωστρέφεια εμπόδιζαν τους μικρούς μας φίλους να αποτυπώσουν την σκέψη τους στο χαρτί. Για αυτό εμείς, εντοπίζοντας τις αδυναμίες τους ή ενθαρρύνοντας την δημιουργικότητά τους, τους βοηθήσαμε να ζωγραφίσουν εικόνες για την δημιουργία ιστοριών που στη συνέχεια θα παραλληλίζαμε με την πραγματικότητα.

Μετά την γνωριμία με τα μικρά παιδιά και την οργάνωση σε ομάδες, προσπαθήσαμε να τους δώσουμε το έναυσμα να ζωγραφίσουν ό,τι θέλουν συνδυάζοντας άσχετα στοιχεία για την «παραγωγή» ιστορίας. Η καθοδήγηση από την πλευρά μας έγινε μέσω ερωτήσεων που όξυναν την φαντασία τους και σταδιακά την μετέτρεψε σε ευφάνταστες ζωγραφιές. Ένα παράδειγμα διαλόγου είναι το παρακάτω:

ΚΟΡΙΤΣΑΚΙ: «Τι να ζωγραφίσω;»

ΕΓΩ: «Ό,τι σου έρθει στο μυαλό! Ένα όνειρο, ένας φόβος, κάτι που σου αρέσει πολύ!»

ΚΟΡΙΤΣΑΚΙ: «Ωραία! Θα ζωγραφίσω κάτι που συνέβη στην πραγματικότητα. Ένα παιδί βρισκόταν στην παιδική χαρά και δύο άνθρωποι που έμοιαζαν με ντεντέκτιβ το παρακολουθούσαν.

ΕΓΩ: «Και ποιος μπορεί να τους έστειλε; Κάποιος μάγος ίσως;»

ΚΟΡΙΤΣΑΚΙ: «Ναι! Ένας κακός μάγος που ήθελε να το κλειδώσει στο υπόγειο!»

ΕΓΩ: «Και γιατί ήθελε να το κάνει αυτό;»

.....(τελικά το παιδί κατάφερε να σωθεί)

ΕΓΩ: «Μήπως κάποιος τον βοήθησε να ξεφύγει; Ένα μαγικό χαλί ή ένα γιγάντιο πουλί;» κλπ

Τέλος, είναι αξιοσημείωτο να αναφέρουμε πως από αυτή την εργασία δεν επωφεληθήκαν μόνο τα παιδιά διευρύνοντας τους δημιουργικούς τους ορίζοντες, αλλά και εμείς. Πιο συγκεκριμένα, μάθαμε να συνεργαζόμαστε με παιδιά μικρότερης ηλικίας διατηρώντας ψυχραιμία, υπομονή και

επιμονή. Κατορθώσαμε να συνδυάσουμε τυχαίες ζωγραφιές και να δημιουργήσουμε ποικίλες ιστορίες. Επιπλέον, μπορέσαμε να αποκωδικοποιήσουμε τα σύμβολα, να τα συνδυάσουμε με την πραγματικότητα και να τα ψυχολογήσουμε ερμηνεύοντας τον εσωτερικό κόσμο του κάθε παιδιού ανάλογα με αυτό που είχε επιλέξει να ζωγραφίσει. Πράγματι, από την εργασία αυτή συνειδητοποιήσαμε την έννοια του ομαδοσυνεργατικού πνεύματος και πετύχαμε την άμβλυνση της φαντασίας που στη συνέχεια θα μας βοηθήσει στην αποκωδικοποίηση ακόμα και των πιο αλλόκοτων συμβόλων.

Σταθόπουλος Αναστάσιος:

Πριν μπου μεσα στην ταξη πιστευα οτι τα παιδια θα βαριοντουσαν και οτι δεν θα ανοιγονταν τοσο πολυ προς εμας και πως η συνεργασια μας μαζι τους θα ηταν δυσκολη. Οπως αποδειχτηκε εκανα λαθος. Αρχικα αρχισαμε να μιλαμε με τα παιδια για να τα γνωρισουμε και να καταλαβουμε περιπου τον χαρακτηρα τους για να μας ειναι πιο ευκολο να τα βοηθησουμε. Η συνεργασια μας με τα παιδια ηταν αψογη καθως ειχαν τρομερη φαντασια αλλα ταυτοχρονα ηταν ανοιχτα προς εμας και μας αφηναν να τα βοηθαμε. Πρωτα πρωτα ρωτησαμε τα παιδια τι τους αρεσει και τους ειπαμε να ζωγραφισουν κατι σχετικο με αυτο. Μετα τους ειπαμε να προσπαθησουν να φτιαξουν μια ιστορια που να εχει σχεση με αυτο που ζωγραφισαν. Προς μεγαλη μου ευχαριστηση τα παιδια αρχισαν αμεσως να ζωγραφιζουν. Εγω προσωπικα μεσα απο ερωτησεις προσπαθουσα να βοηθησω τα παιδια και να τους δωσω μερικες ιδεες για να κανουν την ιστορια τους πιο ωραια. Τα ρωταγα ποιος ειναι ο βασικος πρωταγωνιστης της ζωγραφιας; που ειναι; για να τα βοηθησω να εκφραστουν πιο ευκολα. Αυτο που μου εκανε τρομερη εντυπωση ειναι πως αν και τα περνούσαμε τοσα χρονια δεν ντρεπονταν να μας ρωτησουν κατι ή να ζητησουν βοηθεια. Ολοκληρη η ταξη ηταν ανοιχτη προς ολοκληρη την διαδικασια και γενικα μας βοηθησαν με την συμπεριφορα τους. Τα παιδια επειδη ειναι μικρα διακατεχονται απο ενθουσιασμο και μεσα απο αυτον τον ενθουσιασμο φαναιρωθηκε και η δημιουργηκοτητα τους.

Ταμπάκη Μαρία – Χριστίνα:

Στα πλαίσια του Project μας, το οποίο αφορά την λογοτεχνία και το θέατρο, πραγματοποιήσαμε μια πολύ ενδιαφέρουσα δραστηριότητα, η οποία σχετιζόταν με την συνεργασία με παιδιά μικρότερων τάξεων και πιο συγκεκριμένα με τα παιδιά της 4ης τάξης του δημοτικού. Κληθήκαμε να βοηθήσουμε τα παιδιά να ζωγραφίσουν, κάτι το υπερφυσικό και όχι μόνο και έπειτα να τα βοηθήσουμε να βαλουν την φαντασία τους και να δημιουργήσουν ιστορίες μέσα απ' τις ζωγραφιές τους.

Το πρώτο πράγμα που έπρεπε να κάνουμε μπαίνοντας στην τάξη του δημοτικού, ήταν να χαιρετίσουμε τα παιδιά καθώς και τους δασκάλους τους και να μετακινήσουμε τα θρανία, ώστε να δημιουργηθεί αρκετός χώρος στον οποίο θα μπορούσαμε να απλώσουμε τα χαρτιά και να εργαστούμε με τους μαθητές. Για να προ'ιδεάσουμε τα παιδιά για το τι θα ακολουθούσε, κρεμάσαμε μια ζωγραφιά ενός συμμαθητή μας στον πίνακα και καλέσαμε τα παιδιά να ερμηνεύσουν και να περιγράψουν την ζωγραφιά να εκφράσουν την άποψή τους και να αναρωτηθούν σχετικά μ' αυτή. Οι ιδέες που ακούστηκαν απ' τα παιδιά ήταν εύστοχες γεμάτες φαντασία και παιδικότητα. Έπειτα, δώσαμε οδηγίες στα παιδιά και ο καθένας μας διάλεξε ένα ή δύο παιδιά με τα οποία θα εκτελούσε την εργασία αυτή. Έτσι κι εγώ με την σειρά μου διάλεξα την Ολυμπία για την συνεργασία μας.

Αρχικά της έδωσα μερικές ιδέες σχετικά με το τι θα μπορούσε να ζωγραφίσει κι ύστερα εκείνη αποτύπωσε τις ιδέες της στο χαρτί. Ζωγράφισε λοιπόν ένα δέντρο του οποίου τα κλαδιά προβάλλονταν με μέσω μιας τηλεόρασης που βρισκόταν στον κορμό του δέντρου. Έτσι της πρότεινα να χωρίσει το δέντρο σε 2 μέρη και να σχηματίσει 2 διαφορετικούς κόσμους. Έτσι κι έκανε και άρχισε να πλάθει τον πρώτο κόσμο στον οποίο κυριαρχούσε ο Ήλιος, τα σύννεφα, η θάλασσα καθώς και μια γάτα η οποία ψάρευε στο θαλασσίνο νερό. Με ερωτήσεις βοήθησα την Ολυμπία να ανακαλύψει και τον δεύτερο κόσμο, στον οποίο υπήρχαν λουλούδια, ένα χαμογελαστό φεγγάρι, αστέρια ένα ουράνιο τόξο, η θάλασσα στην οποία κολυπούσε ένας άνθρωπος και πολλά ψάρια να ξεπηδούν απ' το νερό. Το δέντρο αυτό το οποίο χώριζε τους 2 κόσμους, τρεφόταν με νερό, καθώς ανάβλυζε νερό στην θάλασσα. Τέλος βοήθησα την Ολυμπία να ζωγραφίσουμε μαζί το έργο, ώστε να την τελειοποιήσουμε. Έπειτα ζητήθηκε απ' τα παιδιά να γράψουν τις εντυπώσεις τους για την δραστηριότητα αυτή σε ένα χαρτί, ευχαριστήσαμε τα παιδιά και τους δασκάλους, αποχαιρετιστήκαμε και τους προσκαλέσαμε για μια επίσκεψη και στην δική μας τάξη.

Γενικότερα τα οφέλη που αποκομίσαμε απ' αυτήν την δραστηριότητα ήταν ποικίλα. Μάθαμε να συνεργαζόμαστε, να βοηθάμε παιδιά μικρότερης ηλικίας καθώς και να τα προσεγγίζουμε με τον κατάλληλο τρόπο. Κατά την γνώμη μου, δεν ωφεληθήκαμε μόνο εμείς "οι μεγάλοι", απ' αυτήν την συνεργασία αλλά και "οι μικροί" καθώς κατάφεραν να εκφράσουν ελεύθερα πάνω στο χαρτί και το κυριότερο: κατάφεραν να συνεργαστούν με άνεση με παιδιά αρκετά μεγαλύτερης ηλικίας και να ξεπεράσουν τα άγχη τους και τους φόβους τους. Όσον' αφορά την Ολυμπία, έκανε μια εξαιρετική δουλειά. Ξεπέρασε τα άγχη της και αποτύπωσε στο χαρτί τις σκέψεις και τα συναισθήματά της ελεύθερα, χωρίς ντροπές.

Φραγκοπούλου Μαρία:

Την Πέμπτη, επισκευθήκαμε το Δ₂' του τετάρτου δημοτικού. Στην αρχή είχα αρκετό άγχος αφού δεν τα πάω και πολύ καλά με τα μικρά παιδιά αλλά μόλις μπήκα στην τάξη, θυμήθηκα πως ήμουν και εγώ σε εκείνη την ηλικία και σκέφτηκα πως αν όταν ήμουν Τετάρτη δημοτικού ερχόντουσαν παιδιά του Λυκείου να κάνουμε μια δραστηριότητα μαζί θα είχα πολύ άγχος, οπότε φαντάστηκα ότι τα αισθήματα ήταν αμοιβαία. Όμως από την τελευταία σταγόνα άγχους με απάλλαξαν ο Δημήτρης και η Ίρις, δυο παιδιά που ευτυχώς τα ήξερα από το καλοκαίρι...

Αφού ρώτησα τα ονόματα πολλών παιδιών και γνωριστήκαμε, προσπάθησα να σπάσω τον πάγο με την αναφορά μου στο ότι ο κύριος Βαγγέλης ήταν και δικός μου δάσκαλος αλλά και φυσικά στο ζώδιο του κάθε παιδιού, που καιρό τώρα έχει αποδειχθεί ή μάλλον μου έχει αποδειχθεί πόσο καλός τρόπος είναι να σπάσεις τον πάγο ανάμεσα σε δύο ανθρώπους.

Στην αρχή προσπάθησα να εξηγήσω στα παιδιά τι περίπου θα γίνει αυτές τις 2 ώρες. Προς έκπληξή μου, πολλά από τα παιδιά με κοίταζαν τρομαγμένα στην ιδέα του ότι θα έπρεπε να ζωγραφίσουν κάτι, χωρίς όμως να τους έχει δοθεί κάποιο συγκεκριμένο θέμα, απλά ότι τους ερχόταν στο μυαλό. Σε ποιο απλά λόγια, φοβόντουσαν να λερώσουν το χαρτί. Αυτό που τους κυριέυε ήταν ο φόβος του να μην κάνουν κάτι λάθος ή να ζωγραφίσουν κάτι που δεν θα ήταν δεκτό από τα υπόλοιπα παιδιά.

Επίσης κάτι που παρατήρησα ήταν το γεγονός ότι πολλά παιδιά επέμεναν να ζωγραφίζουν με μολύβι, για να είναι σε θέση να σβήσουν ότι δεν έχουν ζωγραφίσει όμορφα ή ότι τους φαινόταν πολύ δύσκολο να ζωγραφίσουν ή μάλλον όταν η ζωγραφιά τους δεν ήταν πιστή στην πραγματική εικόνα της απθανατισμένης σκέψης τους. Μερικά από αυτά μου ζήτησαν να τους ζωγραφίσω κάτι «για να το αντιγράψουν» με δικά τους λόγια, αλλά όταν απογοητεύτηκαν από τις ικανότητές μου, επιδόθηκαν στην αντιγραφή σκίτσων από «τάπες».

Ακόμη με εντυπωσίασε η έλλειψη πρωτότυπων ιδεών, αυτό το εντόπισα όταν είδα ότι προσπαθούσε το ένα παιδί να αντιγράψει την ζωγραφιά του άλλου. Γεγονός είναι ότι τα κορίτσια ανησυχούσαν περισσότερο για την εμφάνιση της ζωγραφιάς τους (για το επίπεδο των ικανοτήτων τους, για τις αναλογίες και τον συνδυασμό των χρωμάτων) παρά για το θέμα. Από την άλλη πλευρά τα αγόρια δεν έδιναν σημασία στην εικόνα τόσο όσο έδιναν στην πρωτοτυπία, την φαντασία αλλά και το πόσο αποδεκτή θα ήταν η ιδέα τους από τους υπόλοιπους.

Τα παιδιά επηρεάζονται αλλά και επηρεάζουν. Αυτό φάνηκε καθαρά την Πέμπτη. Όπως επηρεάστηκαν από την ζωγραφιά του Μάριου, έτσι επηρέασαν συμμαθητές τους. Συνειδητοποίησα ότι αν τα παιδιά «ξεκλειδώσουν» ή αλλιώς νιώσουν άνετα με αυτό που κάνουν και το μέρος στο οποίο βρίσκονται, θα ξεδιπλώσουν την φαντασία τους με απίστευτο τρόπο αλλά και θα βρουν μονοπάτια μεταξύ λογικού και άλογου, πρακτού και άπρακτου. Δεν θα υπάρχει κάτι το οποίο μπορεί να σταματήσει την ροή της σκέψης τους γιατί πολύ απλά θα ξεπερνάνε κάθε εμπόδιο με έναν εξωπραγματικό τρόπο.

Όμως κάτι λυπηρό είναι ότι τα παιδιά έχουν μάθει να μετριάζουν την φαντασία τους και να είναι αποδοτικά κατά κύριο λόγο σε πράγματα όπως το σχολείο και εξωσχολικές δραστηριότητες. Πιστεύουν πλέον ότι δεν μπορείς να ζωγραφίσεις αν δεν έχεις ταλέντο και δεν πιστεύουν στον εαυτό τους. Για παράδειγμα όταν τους έλεγα ότι η ζωγραφιά τους ήταν πολύ ωραία, με κοιτούσαν δύσπιστα και μου αποκρινόντουσαν ότι «δεν μπορώ να ζωγραφίσω». Νόμιζαν ότι το να ζωγραφίσεις είναι μια ικανότητα, ενώ στην πραγματικότητα είναι ένας τρόπος να εκφράζεις τις σκέψεις σου και τον ίδιο σου τον εαυτό, πέραν των συνηθισμένων.

ii. Παρατηρήσεις κι ερωτήματα από επίσκεψη στην τάξη του Δημοτικού:

Αγγελόπουλος Νίκος:

Την ημέρα Πέμπτη 1 Μαρτίου πραγματοποιήθηκε, στα πλαίσια τής ερευνητικής εργασίας, μία άσκηση με παιδιά τετάρτης δημοτικού. Στην άσκηση αυτή, αφού τα παιδιά είδαν και προσπάθησαν να ερμηνεύσουν μία ζωγραφιά ενός συμμαθητή μας, πήραν και οι ίδιοι χαρτιά και ζωγράρισαν τα δικά τους έργα. Ύστερα, τα παιδιά δημιούργησαν δικές τους φανταστικές ιστορίες ενώνοντας τις ζωγραφιές από διάφορους συμμαθητές τους. Καθένας μαθητής τής πρώτης λυκείου συνεργάστηκε με 3-5 παιδιά και τα βοήθησε στην διεξαγωγή τής άσκησης. Παρακάτω, παραθέτονται κάποιες απ' τις παρατηρήσεις που έκανα κατά τη διάρκεια τής άσκησης σχετικά με τα παιδιά με τα οποία κυρίως ασχολήθηκα, τον Άρη, τον Τάσο, τον Κωνσταντίνο, τον Παναγιώτη και τον Δημήτρη.

Πρώτα πρώτα, ο Άρης ήταν αυτός που έκανε το πρώτο βήμα και άρχισε να σχεδιάσει. Δεν δίστασε καθόλου να μās ρωτήσει το οτιδήποτε αναδεικνύοντας τον εξωστρεφή χαρακτήρα του και την καλή διάθεση να διασκεδάσει. Δεν έδειξε να βαριέται και χρησιμοποίησε τη μεγάλη φαντασία του στη ζωγραφιά του αλλά και όταν σηκώθηκε για να πει τη δικιά του ιστορία με τις διάφορες ζωγραφιές των συμμαθητών του. Γενικά, ο Άρης δεν ντρεπόταν και πήρε αμέσως την πρωτοβουλία να ξεκινήσει. Επίσης, σχετικά και με το από πάνω, ο Άρης (υποθέτω) κατέχει ηγετική θέση στην παρέα των παιδιών, καθώς οι φίλοι του Παναγιώτης και Κωνσταντίνος άρχισαν να ζωγραφίζουν αμέσως μετά από αυτόν και ακόμη πήραν ιδέες για το σχέδιό τους απ' το δικό του. Από την συμπεριφορά αυτή των δύο αγοριών, είναι φανερό ότι δε ήταν αρκετά "θαρραλέοι" για να ξεκινήσουν μόνοι τους να σχεδιάζουν ούτε πήραν την πρωτοβουλία, αλλά περίμεναν κάποιον άλλον να δώσει το εναρκτήριο έναυσμα. Ωστόσο, ακόμη και μετά από την πρώτη σπίθα, ενώ ο Κωνσταντίνος άρχισε να πλάθει και να επεξεργάζεται μόνος την ιστορία του, ο Παναγιώτης δεν έδωσε την απαραίτητη προσοχή στο σχέδιό του και έδειξε με την παθητική του στάση βαρεμάρα και ίσως αδιαφορία για την άσκηση.

Εκτός αυτά τα τρία αυτά αγόρια, ιδιαίτερο ενδιαφέρον είχαν και τα άλλα δύο αγόρια με τα οποία συνεργάστηκα. Αρχικά, ο Τάσος είχε επιλέξει να ζωγραφίσει για το πόλεμο. Δεν επηρεαζόταν από τους άλλους, καθώς καθόταν λίγο πιο πίσω από αυτούς και δεν μιλούσε πολύ. Έτσι, φαίνεται η έντονη εσωστρέφεια του και το ότι είναι κλεισμένος στον εαυτό του. Επίσης, εμείς που προσπαθήσαμε να τον βοηθήσουμε, τού προτείναμε ιδέες αλλά αυτός στο τέλος σιωπηλά τις απόρριψε και έκανε αυτό που σκεφτόταν ο ίδιος. Με τον τρόπο αυτό, φανερώνεται το ότι έχει την δύναμη τής άποψής του και αν και είναι ανοιχτός να ακούσει τις γνώμες των άλλων, δεν θα εξαρτηθεί από αυτές. Στο έργο του δεν παρουσίασε αδιαφορία ούτε βαρεμάρα, απλά ήταν ήσυχος σε μία γωνία και σχεδίαζε. Επιπλέον, αξίζει να σημειωθεί το θέμα απ' το οποίο εμπνεύστηκε, τον πόλεμο. Ενώ θα περιμέναμε από ένα παιδί τής ηλικίας του να ζωγραφίσει τον πόλεμο ως κάτι συναρπαστικό, επηρεασμένο από τα σημερινά βιντεοπαιχνίδια, ο Τάσος σίγουρα δεν έδειξε κάτι τέτοιο στο έργο του. Αντιθέτως, οι στρατιώτες τους οποίους ζωγράφισε είχαν όλοι ένα θυμωμένο ύφος, ίσως και δυστυχισμένο, φανερώνοντας έμμεσα την φρίκη τού πολέμου. Έτσι, γεννιέται και το ερώτημα πώς σε μία τόσο μικρή ηλικία, η οποία εξαιτίας τής τηλεόρασης και των παιχνιδιών φαντάζεται τον πόλεμο σαν κάτι ωραίο, μπορεί να έχει κατανοήσει κάτι με τόση ωριμότητα.

Όμοιο ενδιαφέρον για παρατήρηση είχε και ο Δημήτρης. Το παιδί αυτό απεικονίζει στη ζωγραφιά του τον σκύλο του ο οποίος είχε «φύγει» από την οικογένειά του να βρίσκεται στον παράδεισο. Το αξιοσημείωτο, όμως, είναι ότι αν και βρίσκεται στον παράδεισο, ο σκύλος έχει την μορφή διαβολάκου. Αυτό, από τη μία, δείχνει ότι αν και οι δικοί του τού είπαν πως ο σκύλος έφυγε, ο ίδιος κατανοεί ότι μπορεί να του το είπαν μόνο και μόνο για να μην τον στεναχωρήσουν και ότι μπορεί να μην ξαναδεί το αγαπημένο του κατοικίδιο. Από την άλλη, η απεικόνιση τού ζώου σαν διαβολάκι πιθανότατα πηγάζει από το «θυμό» που πηγάζει απ' τη στεναχώρια τού Δημήτρη που ο φίλος του έφυγε ξαφνικά, χωρίς καμία προειδοποίηση. Όπως και ο Τάσος, ο Δημήτρης αποφάσισε να μην μιλά πολύ για να συγκεντρωθεί στο έργο του αν και ανταποκρινόταν στις ερωτήσεις μας.

Τέλος, εντυπωσιακά ήταν και τα παιδιά τα οποία στο τελευταίο στάδιο τής άσκησης σηκώθηκαν για να φτιάξουν τις δικές τους ιστορίες με τις διάφορες εικόνες που είχαμε τοποθετήσει στον πίνακα. Τα παιδιά αυτά πήραν το θάρρος να σηκωθούν και να μιλήσουν μπροστά σε όλους τους συμμαθητές τους και στην συνέχεια άφησαν ελεύθερη τη φαντασία τους να κατασκευάσει τις γέφυρες ανάμεσα στις ζωγραφιές των συμμαθητών τους. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσίασε ένα παιδί το οποίο μίλησε, η Ζωή. Η δεσποινίδα όχι μόνο ανέδειξε τη φοβερή φαντασία που κρύβουν τα παιδιά, αλλά και χρησιμοποίησε στις προτάσεις της την λέξη «ίσως». Έτσι, με αυτήν την λέξη φανερώνει ότι θέτει ερωτήματα στον εαυτό της για το τι μπορεί να συμβαίνει μεταξύ των εικόνων και το οποίο είναι πραγματικά εκπληκτικό για ένα παιδί αυτής της ηλικίας.

Γενικά, από την παρατήρηση όλων αυτών των παιδιών δημιουργούνται ποικίλα ερωτήματα μέσα μας. Οπότε, μήπως έχουμε κάπως υποτιμήσει τα παιδιά και νομίζουμε ότι κάποια πράγματα δεν τα καταλαβαίνουν; Πώς τα παιδιά μπορούν να κατανοήσουν κάποιες καταστάσεις ίσως και καλύτερα από τους ενήλικες; Πώς και καταφέρνουν να ξεπεράσουν τα όρια τής λογικής και να απελευθερώσουν την γιγάντια φαντασία τους; Πού οφείλεται αυτή η κρυφή ωριμότητα; Αυτά και πολλά άλλα ερωτήματα προέκυψαν από την προσπάθειά μας να αποκωδικοποιήσουμε τα έργα των παιδιών και από την παρατήρησή τους καθώς τα δημιουργούν.

Εν κατακλείδι, πιστεύω πως είναι εξαιρετικά ωραίο και χρήσιμο να παρατηρήσεις μικρά παιδιά μίας και μπορείς να τα «διαβάσεις» ευκολότερα από τους «μεγάλους» και έχεις πολλά να μάθεις από αυτά.

Ανδρούτσου Έλενα:

Παρατηρήσεις

- Τα παιδιά πριν μιλήσουν πρόσεχαν τι θα πουν και ήταν σκεπτικά, συγκεκριμένα ένα κοριτσάκι ξεκίνησε το λόγο του κάνοντας μια ικεσία.
- Αρχικά τα παιδιά ήταν λίγο διστακτικά και προσπαθούσαν να ζωγραφίσουν κάτι που θα φαινόταν ωραίο. Για να τα βοηθήσουμε να ξεφύγουν από τα πλαίσια του «ωραίου» έγινε ένας διάλογος περίπου όπως ο εξής:
  - Γιατί δεν προσπαθείς να κάνεις κάτι ασυνήθιστο?
  - όπως?
  - ένα λεωφορείο μέσα σε σπίτι ή έναν άνθρωπο με κεφάλι δέντρου.
  - Μα αυτό δεν είναι αληθινό και δεν μπορώ να το ζωγραφίσω ακριβώς
  - Και ποιος καθορίζει τι είναι αληθινό και τι όχι; Ζωγραφιά είναι και εσύ είσαι ο δημιουργός άρα εσύ βάζεις τα όρια και δεν είναι απαραίτητο να βγει κάτι αισθητικά ωραίο. Δεν έχεις παρατηρήσει ότι έργα μεγάλων καλλιτεχνών είναι τελείως κουλά και δεν βγάζουν νόημα τουλάχιστον από αρκετούς ή μπορεί ο καθένας τον εκλαμβάνεται διαφορετικά;
  - Ναι, έχεις δίκιο.
  - Σκέφτηκες λοιπόν κάτι τρελό?
  - Ναι, περίμενε και θα δεις.
    - Μετά τα παιδιά διαχειρίστηκαν το χρόνο τους και δημιούργησαν.
    - Οι ζωγραφιές τους ήταν μια προς μια, και φανέρωναν κάτι διαφορετικό για τον καθένα τους, καθώς το κάθε παιδί έχει την δική του μοναδική προσωπικότητα.
    - Το κάθε παιδί είχε την δική του οπτική γωνία και τον δικό του τρόπο έκφρασης.
    - τελικά δεν είναι όλα φανταστικά αλλά κρύβουν την αλήθεια από πίσω τους αν και δεν μας είναι εμφανές αυτό στην αρχή.
    - Καταλάβαμε πολλά πράγματα σχετικά με την διαφορετικότητα του κάθε παιδιού και το χαρακτήρα τους όχι μόνο μέσω των ζωγραφιών τους αλλά και τις συμπεριφορές τους.
    - η δημιουργικότητα των παιδιών είχε το ανάλογο αποτέλεσμα δηλαδή την ευχαρίστηση όλων μας και ένα πολύ καλό αποτέλεσμα

Ερωτήματα

- Πως γίνεται τα παιδιά να είναι πιο δημιουργικά και να σκέφτονται πράγματα που οι μεγάλοι πολλές φορές δεν καταφέρνουν ν' αναλογιστούν;
- Για ποιο λόγο τα παιδιά κάποιες φορές περιορίζουν ασυνείδητα την φαντασία τους;
- Τι θα συνέβαινε αν αντί για αυτό το τμήμα βρισκόμασταν σε ένα τμήμα με ζωηρά και μη συνεργάσιμα παιδιά;
- Αν δεν ήμασταν εμείς εκεί να τους βοηθάμε το αποτέλεσμα μπορεί να ήταν τελείως διαφορετικό; Και αν ναι προς το καλύτερο ή το χειρότερο;

Αχτύπη Ειρήνη:

Στην επίσκεψη μας στα δημοτικά ιδιαίτερη εντύπωση μου έκανε πως όταν δόθηκε σε όλα τα παιδιά η ευκαιρία να εκφραστούν στα τάξη επικρατούσε ησυχία και ηρεμία. Δεν υπήρχε φασαρία όπως σε ένα κανονικό μάθημα. Πιο συγκεκριμένα, ο Αλέξανδρος άκουγε τι του έλεγα και δεχόταν τις συμβουλές μου χωρίς αντιρρήσεις αφού τον είχα κάνει να ανοιχτεί και να με εμπιστευτεί. Έτσι έγινε και σε όλη τη τάξη καθώς όλα τα παιδιά του Project δεν αντιμετώπισαν ιδιαίτερα προβλήματα στη γνωριμία με τους μικρούς μαθητές. Όσο ζωγράφιζε ο Αλέξανδρος εγώ του έκανα ερωτήσεις πάνω στο τι σκεφτόταν και τι έβγαζε πάνω χαρτί. Κατά την ώρα της δημιουργίας της ιστορίας δεν απαντούσαν όλα τα παιδιά πιθανότατα γιατί δεν είχαν νιώσει ακόμα άνετα μαζί μας, αλλά όσα απάντησαν μας έδωσαν μια καλή απάντηση αφήνοντας τη φαντασία τους ελεύθερη.

Όσον αφορά τις ερωτήσεις είχα μόνο μια πριν μπούμε στην τάξη των παιδιά. Αυτή ήταν πως θα κάναμε τα παιδιά να ανοιχτούν αφού δεν μας ήξεραν και η διάφορα ηλικίας ήταν μεγάλη. Η απάντηση δόθηκε γρήγορα αφού μήκαμε και ήταν ο διάλογος και οι ερωτήσεις.

Βαμβακινός Γιάννης:

Αν δεν ήμασταν εμείς εκεί να τους βοηθάμε το αποτέλεσμα μπορεί να ήταν τελείως διαφορετικό; Και αν ναι προς το καλύτερο ή το χειρότερο;

Για ποιο λόγο τα παιδιά κάποιες φορές περιορίζουν την φαντασία τους;

Τι θα είχαν αλλάξει στην δουλειά τους αν δεν ήμασταν εμείς από πάνω τους ?

Τα παιδιά άραγε διασκέδασαν όσο και εμείς αυτή την δουλειά?

Δημητρακοπούλου Αμαλία:

Αυτο που παρατηρησα στα παιδια ηταν

- 1)αγχος
- 2)Δισταγμος
- 3) Ντροπαλοτητα
- 4)Φαντασια
- 5)Δημιουργηκοτητα!

Υπηρχε στην αρχη πολυ αγχος για το τι θα γινονταν..ποια θα ηταν η εξελιξη...Υπηρχε μεγαλος δισταγμος απο τα παιδια.Δεν λειτουργουσαν αυθορμητα.Ντρεποντουσαν με τν παρουσία μας.Υστερα μετα ενωσαν τις ζωγραφιες τους και εβαλαν την φαντασια τους και εφτιαξαν μια ομορφη ιστορια!

Κολτσίδα Θεοφανία:

Η επίσκεψη μας στο δημοτικό σίγουρα μας πρόσφερε μία όμορφη εμπειρία. Μέσα από αυτήν αποκομίσαμε διάφορα στοιχεία του εαυτού μας, όσο και των παιδιών.

Παρατηρήσεις

- 1) Αρχικά τα παιδιά δεν ήξεραν πώς να ξεκινήσουν τη ζωγραφιά τους. Έδειχναν να μη θέλουν την ελευθερία που τους δώσαμε στο σχέδιο.

- 2) Το κάθε παιδί αντιλήφθηκε με διαφορετικό τρόπο το αντικείμενο με το οποίο ασχοληθήκαμε και χρειάστηκε διαφορετικό χρονικό διάστημα, μέχρι να αρχίσει να επικοινωνεί πραγματικά μ' αυτό .
- 3) Στην αρχή τα παιδιά ένιωθαν πολύ σφιγμένα, έπειτα όμως εγκλιματίστηκαν και ένιωσαν οικεία μαζί μας και τότε καταφέραμε να επικοινωνήσουμε καλύτερα.
- 4) Ο τρόπος που καθόταν το κάθε παιδί, οι κινήσεις που έκανε, οι εκφράσεις του μαρτυρούσαν κάποια στοιχεία του χαρακτήρα του.
- 5) Τα κριτήρια με τα οποία επιλέξαμε τα παιδιά ήταν διαφορετικά για τον καθένα από μας.
- 6) Τα παιδιά μας υποδέχτηκαν θερμά και μας άκουγαν, πράγμα που μπορεί να μη συνέβαινε με παιδιά της ηλικίας μας. Ειρωνεία έτσι;

Ερωτήματα

- 1) Γιατί τα παιδιά είχαν πρόβλημα στο ξεκίνημα της εργασίας τους;

Κατά τη γνώμη μου, αυτό συνέβη επειδή τα παιδιά έχουν μάθει να λειτουργούν καθοδηγητικά. Θέλουν τη σιγουριά του τι πρέπει να κάνουν και δεν αφήνουν τους εαυτούς τους ελεύθερους. Εκτός αυτού, η ζωγραφική έχει πάψει να είναι ένας τρόπος εκτόνωσης για τα περισσότερα παιδιά, αφού έχει αντικατασταθεί από τις καινούριες μεθόδους διασκέδασης, όπως είναι τα ηλεκτρονικά παιχνίδια ή η τηλεόραση. Αυτό καθιστά ακαριαία τη ζωγραφική σε δεύτερη μοίρα.

- 2) Γιατί τα παιδιά δεν αντιμετώπισαν αυτή τη δοκιμασία με τον ίδιο τρόπο;

Πιστεύω πως υπάρχουν πολλοί παράγοντες που το κάθε παιδί ανταποκρίθηκε διαφορετικά στην εργασία αυτή. Πρώτα απ' όλα, ευθύνεται ο κοινωνικός παράγοντας. Πολλά παιδιά ένιωθαν την ανασφάλεια, αν αυτό που σκέφτονταν να σχεδιάσουν θα γινόταν αποδεκτό από εμένα, συνεπώς κι από τους φίλους τους. Υπήρχαν βέβαια κι άλλα, που ένιωθαν πιο άνετα και το επέδειχναν σε όλη τη διάρκεια που βρισκόμασταν εκεί, κάνοντας ερωτήσεις και εκφράζοντας τις ιδέες τους. Ακόμα, σημαντικό ρόλο παίζει και το οικογενειακό περιβάλλον, που διαμορφώνει κατά ένα μεγάλο βαθμό το χαρακτήρα του παιδιού, αλλά και η ψυχολογία του εκείνη την ημέρα. Για παράδειγμα, υπήρχε ένα κοριτσάκι που επικοινωνήσε ελάχιστα με όσα κάναμε, γιατί μου εκμυστηρεύτηκε ένα πρόβλημα που την απασχολούσε.

- 3) Γιατί μπορέσαμε να επικοινωνήσουμε καλύτερα με τα παιδιά από τη στιγμή που ένιωσαν οικεία μαζί μας;

Αυτό είναι πολύ απλό. Όταν καταφέραμε να πλησιάσουμε τα παιδιά και σε ένα επίπεδο πιο φιλικό είναι φυσικό πως ένιωσαν αρκετά άνετα, ώστε να κάνουν περισσότερες ερωτήσεις και να συμμεριστούν καλύτερα το θέμα. Έτσι μας διευκόλυναν πολύ, με αποτέλεσμα να μπορέσουμε κι εμείς με τη σειρά μας να τα προσεγγίσουμε επαρκώς στην εργασία. Αυτό βέβαια καλτέρευσε και τον τρόπο που δουλέψαμε, αφού περάσαμε κι εμείς πιο ευχάριστα την ώρα μας, κάνοντας πλάκα κι επικοινωνώντας πραγματικά μαζί τους.

- 4) Πώς συνδέονται κάποια επιφανειακά χαρακτηριστικά με τον χαρακτήρα μας;

Όλα τα παιδιά, ανάλογα με το πώς νιώθουνε κάνουν κάποιες κινήσεις υποσυνείδητα. Ένα παιδί που ντρέπεται για παράδειγμα, μπορεί να καμπουριάζει ή να μη μιλάει πολύ, γιατί δεν αισθάνεται σιγουριά των όσων λέει. Από την άλλη, ένας δυνατός χαρακτήρας δείχνει από την έκφραση του κιόλας πως δεν τον νοιάζει αν κάνει κι ένα λάθος, κανείς δεν είναι τέλειος. Έτσι, τα παιδιά προδόθηκαν, με την καλή έννοια και φανέρωσαν ήδη πριν δούμε το αποτέλεσμα, πως θα έχουν επεξεργαστεί αυτή την εργασία. Βέβαια, υπήρχαν κι αυτά που μας εξέπληξαν, όπως ένα αγόρι που καθόταν δίπλα μου και μπόρεσε σχεδόν μόνο του, χωρίς καμιά βοήθεια να πραγματοποιήσει όσα έπρεπε να κάνει.

- 5) Με ποια κριτήρια επιλέξαμε τα παιδιά με τα οποία συνεργαστήκαμε; Ήταν τα ίδια για όλους;

Προφανώς δεν μπορεί όλοι να διαλέξαμε κάποια παιδιά για τους ίδιους λόγους. Κάποιοι επέλεξαν με βάση την εξωτερική εμφάνιση, την ακτινοβολία που εκπέμπουν ορισμένοι άνθρωποι. Ίσως να θεώρησαν πως αυτά τα παιδιά θα είναι το ίδιο όμορφα κι από μέσα ή θα μπορούν να βγάλουν κάτι τόσο όμορφο όσο αυτό που δείχνουν. Κάποιοι άλλοι με βάση το φύλλο, είτε διαλέγοντας παιδιά

ομοίου φύλλου είτε του αντίθετου, θεωρώντας το ως μια δοκιμασία, αλλά και γνωριμία. Εγώ πάλι ήθελα να έχω μια γεύση από όλα. Έτσι κάθισα ανάμεσα σε ένα αγόρι, που το θεώρησα ατίθασο, κάποια κορίτσια και γενικότερα μιλούσα με όσα περισσότερα παιδιά μπορούσα. Τέλος επέλεξα κι ένα παιδί που θεώρησα ότι με έχει ανάγκη, ένα μοναχικό κοριτσάκι που δεν μίλαγε σε κανέναν και φαινόταν λυπημένο. Για να μην επεκταθώ όμως περισσότερο πάνω σε αυτό, εδώ φαίνονται κάποιοι λόγοι για τους οποίους πλησιάσαμε κάποια άτομα, όπως βέβαια συνέβη και με αυτά.

- 6) Δεν είναι περίεργο, όταν μικρά παιδιά συμπεριφέρονται πιο ώριμα κι από παιδιά της ηλικίας μας, που περιμένεις να αντιληφθούν τον κόπο σου και να σου δείξουν την απαιτούμενη προσοχή;

Άλλο ένα θέμα, αρκετά αστείο είναι όταν βλέπεις παιδιά δημοτικού και γενικότερα παιδιά που δεν έχουν πλήρη εικόνα για τον κόσμο, να συμπεριφέρονται με ωριμότητα απέναντι σε κάποιους ανθρώπους που έχουν εργαστεί ή προσπαθούν εκείνη την ώρα. Ε λοιπόν την υπομονή, την προσοχή και τον σεβασμό που μας επέδειξαν αυτά τα παιδιά, αποκλείεται να τα λαμβάναμε από συνομήλικες μας. Κι αυτό θα έχει να κάνει με την ηλικία. Όσο περίεργο κι αν φαίνεται, όταν είμαστε μικροί ηλικιακά είμαστε πιο ανοιχτοί σε προτάσεις και στο να ακούμε τον άλλο, ενώ όταν φτάνουμε στην εφηβεία, ζούμε μια περίοδο αλαζονείας κι εγωισμού, που δεν μας επιτρέπουν να κατανοήσουμε την προσπάθεια του άλλου, παρά μόνο ν' αποζητάμε να σεβαστούν τη δικιά μας.

Κόμη Μαριαλένα:

Η ημέρα η οποία περάσαμε με τα παιδιά αποδείχθηκε πολύ σημαντική για το πώς θα συνεχίζαμε την ερευνητική μας εργασία. Με πολύ μεγάλη προσοχή κατάφερα τελικά να καταλήξω σε κάποια συμπεράσματα και σε κάποιες παρατηρήσεις όπως και να δημιουργήσω τα ερευνητικά ερωτήματα με τα οποία θα συνεχίσω την διεξαγωγή της εργασίας του «προτζεκτ».

Όπως ανέφερα και στην προηγούμενη εργασία μου τα παιδιά ενδιαφέρθηκαν πολύ για την διαδικασία και κανείς δεν έκανε φασαρία, όλοι παρακολουθούσαν. Θεωρώ πως αυτό συνέβη γιατί τα παιδιά ενδιαφέρθηκαν, εμείς οι μαθητές του λυκείου καταφέραμε να τους κινήσουμε το ενδιαφέρον και να τα κάνουμε να νιώσουν άνετα όχι μόνο με τους συμμαθητές τους αλλά και με εμάς και τους καθηγητές. Ήταν μια διαδικασία πολύ εποικοδομητική την οποία την κάναμε να φανεί σαν παιχνίδι ώστε να μπορέσουμε να τους κεντρίσουμε το ενδιαφέρον, κάτι που τελικά καταφέραμε.

Η αμηχανία ήταν ένας τομέας που δυσκολευτήκαμε να αντιμετωπίσουμε όλα τα παιδιά. Παρ'όλο που έχουμε όλοι περάσει από αυτή την ηλικία δεν ξέραμε πώς να τα προσεγγίσουμε. Στην συνέχεια όμως αρχίσαμε να συζητάμε μαζί τους, τους αφήναμε ελεύθερους να μας πουν αυτά που ήθελαν και αυτά που ένιωθαν και δεν τους κρίναμε. Έτσι ο καθένας από εμάς μπόρεσε να καταλάβει πολλά για την ψυχοσύνθεση του κάθε παιδιού και στην συνέχεια μπορέσαμε να τους ξεμπλοκάρουμε πιο εύκολα. Τους κάναμε να νιώσουν ότι ανήκουν σε μια ομάδα που δουλεύει για τον ίδιο σκοπό και κανείς δεν είναι καλύτερος από τον άλλον. Ο καθένας είναι μοναδικός και έχει την δική του προσωπικότητα και τα δικά του βιώματα.

Το γεγονός που έκανε εντύπωση σε όλους μας ήταν πως τα παιδιά μας ενημέρωναν συνεχώς για τις ενέργειες τους. Αυτό σημαίνει πως τα παιδιά άρχισαν να μας εμπιστεύονται και να νιώθουν άνετα μαζί μας. Η παρατήρηση μου πως τα παιδιά μας ενημέρωναν για τις ενέργειες τους κατά την γνώμη μου σχετίζεται με την παρατήρηση πως τα παιδιά ενδιαφέρθηκαν για την διαθεματική εργασία που κάναμε. Ο δικός μου όμως τρόπος προσέγγισης των παιδιών ήταν καθαρά η ενθάρρυνση. Δεν τους διόρθωνα τόσο πολύ. Κύριες λέξεις που χρησιμοποιούσα ήταν «μπράβο» και «συγχαρητήρια». Μ' αυτόν τον τρόπο πίστευα εγώ πως τα παιδιά θα βοηθηθούν και θα νιώσουν πιο άνετα. Τους τόνιζα το αίσθημα του παιχνιδιού και όχι τόσο το αίσθημα της αγγαρείας και αυτό λειτούργησε. Έτσι κατάφερα να ενθαρρύνω τα παιδιά και να τα βοηθήσω όσο μπορού.

Τα παιδιά με την αθωότητα και την αγνότητα που έχουν δεν αντιμετωπίζουν τα διάφορα θέματα τους όπως οι μεγαλύτεροι άνθρωποι. Αυτό συμβαίνει γιατί δεν έχουν τα ίδια βιώματα και ίσως γιατί δεν θέλουν να δουν τον κόσμο με κακά μάτια. Ίσως να θέλουν να πιστεύουν πως τα πάντα έχουν την κατάλληλη ενός παραμυθιού και πως ο κόσμος και η ζωή είναι κάτι που μας προσφέρει μόνο χαρά. Πολλοί ενήλικες θα ήθελαν να έχουν το μυαλό ενός παιδιού και να είναι ξέγνιαστοι, χωρίς άγχη και έγνοιες!

Οι παρατηρήσεις λοιπόν που έχω να κάνω είναι οι εξής :

1. Η φαντασία των παιδιών είναι κάτι το αξιοθαύμαστο και κάτι το αξιέπαινο.
2. Δεν προσπαθούσαν να επεξηγήσουν τα πράγματα και το μόνο που έκαναν ήταν να παρατηρούν και να ψάχνουν πιθανές και συνήθως αστείες λύσεις.

3. Αρχικά ήταν πολύ μαγκωμένοι και κλεισμένοι στους εαυτούς τους μέχρι την στιγμή που τους κάναμε να νιώσουν άνετα.

Τα ερευνητικά ερωτήματα που μου γεννήθηκαν είναι τα εξής,

1. Πώς τα παιδιά έχουν τόσο μεγάλη φαντασία και πώς μπορούν να είναι τόσο αγνά?
2. Πώς μπορούν να αφεθούν και να ανοιχτούν σε κάποιον τόσο εύκολα χωρίς δισταγμό?
3. Θέλουν να ανήκουν κάπου και προσπαθούν να ταιριάζουν ή δεν τους ενδιαφέρει η κρίση των άλλων?

Κύριε Θεοδώρου σας είχα ενημερώσει πως η θα σας στείλω την εργασία σήμερα ημέρα Κυριακή λόγω των παραδοσιακών χορών που είχαμε χτες!

Κουκούτση Φραντζέσκα:

Πριν από δύο εβδομάδες, ζητήσαμε από τα παιδιά της τρίτης δημοτικού να ζωγραφίσουν οτιδήποτε ήθελαν και ύστερα να το παρουσιάσουν στην τάξη τους. Ακόμα τους ζητήσαμε να συνδέσουν διαφορετικές ζωγραφιές μεταξύ τους δημιουργώντας έτσι μία ιστορία χωρίς απαραίτητα να είναι λογική. Από αυτήν την απλή άσκηση προέκυψαν αρκετές παρατηρήσεις και ερωτήματα:

➤ Παρατηρήσεις:

- Όλα τα παιδιά είχαν διαφορετικό χαρακτήρα και αυτό φαινόταν από τον τρόπο που αντιδρούσαν και λειτουργούσαν.
- Πολλά από αυτά στηρίζονταν αποκλειστικά στις δικές μας ενδείξεις και σκέψεις, παραμερίζοντας έτσι την φαντασία τους και «μειώνοντας» τις πραγματικές ικανότητές τους.
- Υπήρξαν αρκετά παιδιά τα οποία ήταν επηρεασμένα από ερεθίσματα της τηλεόρασης ή από παλιότερες δικές μας ζωγραφιές.
- Μερικά παιδιά επέλεξαν να ζωγραφίσουν στερεότυπα, όπως λουλούδια τα κορίτσια και μάχες τα αγόρια. Αντιθέτως υπήρξαν τα παιδιά τα οποία ξέφυγαν από την λογική και ζωγράρισαν ασυνάρτητα πράγματα (ζωγραφιά με σαλιγκάρι).
- Μερικά παιδιά επιθύμησαν να τραβήξουν την προσοχή, και έτσι δεν σταματούσαν ποτέ να μιλάνε και να εκφράζουν τις ιδέες τους, διακόπτοντας πολλές φορές τους συμμαθητές τους.
- Επίσης, παρατήρησα κάποια παιδιά τα οποία φοβόντουσαν με την παρουσία μας και δεν μπορούσαν να αρχίσουν να ζωγραφίσουν, πόσο μάλλον να σκεφτούν τι θα κάνουν. Αυτά τα παιδιά ξεχώρισαν από τα υπόλοιπα, καθώς επέλεξαν να απομονωθούν σε κλειστό χώρο, να καθίσουν κολλητά με τους φίλους τους και να σχηματίσουν πηγαδάκια. Ακόμα, δεν μας κοιτούσαν γιατί ντρέπονταν και κοιτούσαν συνέχεια τις ζωγραφιές των άλλων.

➤ Ερωτήματα:

- Ένα από τα ερωτήματα που προέκυψαν είναι πώς το περιβάλλον στο οποίο βρίσκετε κάποιος μπορεί να επηρεάσει την εργασία του.
- Ακόμα, κατά πόσο επηρεάζεται κάποιος από τις απόψεις των υπολοίπων και από τα στερεότυπα τα οποία έχουν κατακλύσει την καθημερινή μας ζωή;
- Μπορεί η παρουσία άλλων ατόμων να εμποδίσει την προσωπική μας εργασία;
- Ο τρόπος που εκφραζόμαστε δείχνει το περιβάλλον στο οποίο ζούμε;
- Τελικά, κατά πόσο διαφέρει ο χαρακτήρας δύο ατόμων, τα οποία βρίσκονται σε παρόμοιο περιβάλλον και έχουν την ίδια ηλικία;
- Υπάρχουν όρια στην φαντασία και στις δυνατότητες μας;
- Και τέλος, η ανάγκη για προβολή έχει πάντοτε καλά αποτελέσματα;

Μαυροφρύδη Μυρτώ:

Αρχικά, η επίσκεψή μας στον χώρο των δημοτικών ήταν μια μοναδική εμπειρία για όλους μας, καθώς μέσα από αυτήν ανακαλύψαμε διάφορα στοιχεία του χαρακτήρα των παιδιών και μέσα από την επαφή αυτή στοιχεία ακόμα και του εαυτού μας! Τα παιδιά ήταν φιλόξενα και η υποδοχή τους προς εμάς ήταν ιδιαίτερα θερμή. Παρά τον αρχικό τους, μας άκουσαν προσεκτικά και με ενδιαφέρον κι έτσι ξεκίνησαν να ζωγραφίσουν κάτι που θα μας εντυπωσίαζε. Το κάθε παιδί, εξοικειώθηκε μαζί μας σε διαφορετικό χρονικό διάστημα κι έτσι σταδιακά αρχίσαμε να επικοινωνούμε ολοένα και καλύτερα. Κατόπιν, παρατηρήσαμε πως τα παιδιά νιώθοντας ίσως ανασφάλεια για το αν αυτό που σκέφτονταν να σχεδιάσουν θα γινόταν αποδεκτό είτε από εμάς είτε από τους υπόλοιπους συμμαθητές τους, μας έδειχναν συνέχεια την εξέλιξη της ζωγραφιάς τους και με αυτόν τον τρόπο ζητούσαν έμμεσα την αποδοχή μας. Έτσι, από τον τρόπο που κάθε παιδί αντιδρούσε γινόταν αντιληπτός ο διαφορετικός χαρακτήρας καθενός.

Σε μεγάλο ποσοστό, υπήρχαν παιδιά που ήταν επηρεασμένα από ερεθίσματα της τηλεόρασης, με αποτέλεσμα να ζωγραφίζουν στερεότυπα όπως ντεντέκτιβ, λουλούδια κ.α. Αξίζει να ειπωθεί πως η φαντασία τους ήταν κάτι το αξιοζήλευτο καθώς έφτιαχναν υπέροχες ιστορίες που ούτε εμείς οι ίδιοι δεν μπορούσαμε να φανταστούμε ή ακόμα και να σκεφτούμε. Συνοψίζοντας, παρ' όλο που όλοι έχουμε περάσει από αυτήν την ηλικία, αρχικά δεν ξέραμε πως να τα προσεγγίσουμε. Ξεπερνώντας όμως αρκετά εμπόδια όπως το άγχος, την αμηχανία ή την ντροπαλότητα βγήκε ένα επιθυμητό αποτέλεσμα!

Ναυπλιώτης Χάρης:

-

Παπαδημητρίου Μάριος:

Μέσα από την επίσκεψή μας στο Γ' Δημοτικό Αρσάκειο Τοσίτσειο Σχολείο, που μας το ανέθεσε ο κ. Θεοδώρου για το μάθημα της Ερευνητικής Εργασίας: Θεατρολογία δημιουργήθηκαν πολλά ερωτήματα σ' εμάς, τόσο από τη συνομιλία μας με τα παιδιά, όσο και με την όλη διαδικασία, αλλά και παρατηρήσεις για τη φαντασία και τη συμπεριφορά των παιδιών.

1) Αρχικά αυτό που παρατήρησα, είναι, ότι μέσω της συνεργασίας μας με τα παιδιά καταφέραμε να αντλήσουμε πολλές πληροφορίες για τη ζωή των παιδιών. Η συνεργασία μου με την Ίριδα με έκανε να καταλάβω, ότι το παιδί αυτό έχει μία οικογένεια, η οποία νοιάζεται για τη χαρά της, καθώς παρ' όλη την ντροπαλότητά της, η ίδια με τη βοήθειά μου κατάφερε να εκφράσει τα συναισθήματά της αμέσως. Αυτό που μου έκανε κυρίως εντύπωση είναι αυτό που η ίδια μου είπε, ότι θα σχεδιάσει: έναν κλέφτη, ο οποίος λήστεψε ένα καφέ και ο ίδιος ξέφυγε μεταμορφωμένος σε λύκο. Από αυτή τη πρόταση κατάλαβα, ότι η ίδια είναι γνώστρια του πραγματικού κόσμου, ότι ο κόσμος στον οποίο ζούμε δεν είναι καλός και αγαθός, δεν είναι μια Ουτοπία. Αυτό μου έδειξε, ότι οι γονείς της την έχουν προετοιμάσει από μικρή ηλικία για το τι θα δει στο κόσμο, όταν θα ζήσει μόνη της. Επίσης παρατήρησα, ότι τα παιδιά αυτής της ηλικίας έχουν αρκετή φαντασία, σε σχέση με εμάς. Η μεταμόρφωση του κλέφτη σε λύκο δείχνει με ποιους πανούργους τρόπους μπορεί ένας κακοποιός να ξεφύγει από τη ποινή του. Τέλος, αυτό που μου έκανε ιδιαίτερη εντύπωση, είναι η αγάπη των παιδιών της τάξης μεταξύ τους. Όταν η Ίρις ζητούσε βοήθεια από ένα συμμαθητή της ή ζητούσε τις κυρομπογιές του, κατευθείαν ο συμμαθητής της ή η συμμαθήτριά της, της έδινε αυτό που ζητούσε.

2) Από την άλλη πλευρά μέσω της συζητήσεώς μου με την Ίριδα δημιουργήθηκαν αρκετά ερωτήματα τόσο σ' εμένα και στην Μαρία τη Φραγκοπούλου (νομίζω), όπως και στο ίδιο το παιδί. Μερικά από αυτά είναι:

Πώς μπορούμε να πλαισιώσουμε μία εικόνα;

Πώς μπορούμε να δημιουργήσουμε μία ιστορία;

Τι χρώματα μπορούν να ταιριάζουν σ' ένα χαρακτήρα;

Τι χαρακτήρες μπορεί να ταιριάζουν στην ιστορία που εξελίσσεται;

Ποιο είναι το παρελθόν του κάθε χαρακτήρα;

Πώς μπορούμε να δημιουργήσουμε μία ιστορία;

Πώς μπορούμε να δημιουργήσουμε έναν χαρακτήρα;

Από πού μπορούμε να αντλήσουμε τις πληροφορίες μας για τη δημιουργία μιας ιστορίας;

Τελικά, συμπεράνα, ότι μέσω αυτής της απλής εργασίας μπορούμε να αντλήσουμε πολλές πληροφορίες σχετικά με τη τέχνη και κυρίως τη λογοτεχνία και το θέατρο, καθώς πήραμε αρκετές

ιδέες για να μπορέσουμε να δημιουργήσουμε τη δικιά μας ιστορία ή έργο, καθώς και το τρόπο παρουσίασής του. Είναι αρκετά φανερό, ότι μέσω της συζήτησής μας με τα παιδιά και τη βοήθεια που τους δώσαμε, δώσαμε και πήραμε αρκετά θετικά στοιχεία, για να μπορέσουμε να συνεχίσουμε αρκετά καλά την ερευνητική μας εργασία.

Παπακωνσταντίνου Παναγιώτης:

Κατά τη διάρκεια της συνεργασίας μας με τους μαθητές του δημοτικού παρατηρήσαμε πολλά πράγματα σε σχέση με αυτούς και τα έργα τους και μας δημιουργήθηκαν πολλές εντυπώσεις. Πιο συγκεκριμένα ,εγώ συνεργάστηκα με τον Γιάννη και παρατήρησα τα εξής:

- Ο μαθητής ήταν έντονα επηρεασμένος από ταινίες, κινούμενα σχέδια και παιχνίδια. Ωστόσο, στο έργο του δεν απεικόνισε απλά ένα χαρακτήρα από αυτά αλλά έκανε έναν δικό του, πρωτότυπο συνδυασμό αυτών με πολύ καλό αποτέλεσμα.
- Επίσης ,σε αντίθεση με άλλους, είχε μεγάλο αυθορμητισμό και παρουσίασε ελάχιστη διστακτικότητα κατά τη διάρκεια της ζωγραφικής.
- Τέλος, παρουσίασε μεγάλη ευκολία στην δημιουργία μιας ιστορίας με καλή ροή και σύνδεση γεγονότων μέσω του έργου του.

Μέσα από αυτές τις παρατηρήσεις προκύπτουν συγκεκριμένα ερωτήματα. Αυτά είναι:

- Τι σημασία έχουν για το άτομο οι μη υπαρκτοί ήρωες του;
- Τι σχέση αναπτύσσει ένα άτομο με τους φανταστικούς ήρωες του και τι θέση κατέχουν στην φαντασία του;

Πετρουτσόπουλος Γιώργος:

-

Ποτόλιας Αναστάσιος:

Παρατηρήσεις:

- Τα παιδιά έχουν την δυνατότητα να αφήνουν την φαντασία τους ελεύθερη, και να μην περιορίζονται από λογικά όρια και πλαίσια.
- Ήταν ξεκάθαρο πως η πλειοψηφία των παιδιών είχε επηρεαστεί από την συζήτησή μας πάνω στην ζωγραφιά του Μάριου, γι'αυτό και θεωρώ ότι τα παιδιά και κυρίως τα κορίτσια προσπάθησαν να εντάξουν στην δική τους ζωγραφιά την έννοια της ληστείας.
- Εντυπωσιακό ήταν επίσης το πως τα παιδιά κατάφεραν να αναδημιουργήσουν ιστορίες άσχετες με αυτές που είχαν αποτυπώσει στο δικό τους χαρτί, αλλά με άλλες συμμαθητών τους, που ακόμη και εκεί το κάθε παιδί αντλούσε διαφορετικά συμπεράσματα για την ίδια ζωγραφιά.
- Από όλα τα παιδιά στα δικά μου μάτια ξεχώρισε η Ζωή, η οποία όχι μόνο εμπνεύστηκε από τα έργα αλλά οδηγήθηκε σε λογικά και μη συμπεράσματα για να συνθέσει την ιστορία της.

Ερωτήματα:

- Πόσο μπορεί να επηρεάζουν τα προσωπικά βιώματα ή οι εμπειρίες αυτών των παιδιών τις ζωγραφιές τους;
- Τι ρόλο παίζει η ψυχολογική κατάσταση τους (στην ηλικία που βρίσκονται) και πώς είναι δυνατόν να αναστέλλει τους μηχανισμούς άμυνας και απόρριψης βάση λογικών σκέψεων;

Σαρρή Σίλια:

ΜΕΡΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

- ✚ Η Ίρις αρχικά φάνηκε ένας δυναμικός χαρακτήρας με όρεξη για δημιουργικότητα. Παρ' όλα αυτά, αυτό το οποίο θέλησε να απεικονίσει ήταν ένα πραγματικό συμβάν στο χώρο της παιδικής χαράς στο οποίο ήταν παρούσα. Από την άλλη πλευρά, η Αναστασία μαρτυρούσε έναν χαρακτήρα εσωστρεφή, ανασφαλής και δειλό τόσο από τις κινήσεις όσο και από την ομιλία της. Όμως με μια ελάχιστη καθοδήγηση αποτύπωσε στο χαρτί κάτι εξωπραγματικό (ένα ροζ δέντρο που «έβγαζε» χαμόγελα και κλάματα επειδή ένα πουλί το έκοβε σιγά σιγά στη μέση με ένα τσεκούρι)
ΕΡΩΤΗΜΑ: Πως είναι δυνατό ένας δειλός χαρακτήρας να παρουσιάσει περισσότερη φαντασία από έναν άλλο ζωντανό με αυτοπεποίθηση;
- ✚ Ο Γιώργος άρχισε να ζωγραφίζει ένα πάντα (αρκούδα) που πάλευε με ένα δέντρο στη φύση. Όταν όμως τον ρώτησα μήπως αυτή η φύση βρίσκεται μέσα σε ένα καράβι, μου άσκησε κριτική και αρνήθηκε την πρόταση λέγοντας πως δεν θα μπορέσει να το αποτυπώσει στο χαρτί, επειδή είναι δύσκολο. Αντίθετα, ένα άλλο κοριτσάκι σκεφτόταν ό,τι πιο άσχετο με τα υπόλοιπα στοιχεία που είχε ζωγραφίσει, και δύσκολο να αποτυπωθεί αλλά δεν δίσταζε και τα ζωγράφιζε με κάθε τρόπο.
ΕΡΩΤΗΜΑ: Μπορεί η αδυναμία στην ζωγραφική να εμποδίσει την διεύρυνση της φαντασίας του παιδιού;
- ✚ Ένα αγοράκι (δεν θυμάμαι όνομα), ζωγράφιζε ένα τερατάκι που κάτι μου θύμιζε και το ρώτησα τι είναι αυτό και μου ανέφερε το όνομα ενός ήρωα «POKEMON».
ΕΡΩΤΗΜΑ: Γιατί η φαντασία του αγοριού είχε επηρεαστεί από την φαντασία του δημιουργού του «POKEMON»;
- ✚ Στην αρχή, προκειμένου να προιδεάσουμε τα παιδιά για την επικείμενη δραστηριότητα, τους παρουσιάσαμε την ζωγραφιά του Μάριου και την συσχέτισαν με την κατασκοπεία, την ληστεία κλπ. Αυτό που παρατήρησα και μου έκανε ιδιαίτερη εντύπωση είναι πως πολλά παιδιά επηρεάστηκαν από αυτό το θέμα και απεικόνισαν κατασκοπικές σκηνές παρόμοιες με αυτή του Μάριου.
ΕΡΩΤΗΜΑ: Γιατί αυτό το θέμα προσέλκυσε τόσο τα παιδιά ώστε παρουσίασαν ως φαντασία τους σκηνές κατασκοπείας;

Σταθόπουλος Αναστάσιος:

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- Τα παιδιά, αν και στην αρχή ντρεπονταν λίγο να ανοιχτούν προς εμάς, στο τέλος καταφεραν να δείξουν μέσα από τις ζωγραφίες τους τον πραγματικό εσωτερικό τους κόσμο.
- Οι μαθητές προτιμούσαν να ζωγραφίσουν κάτι που θα μας φαινόταν πιο «ωραίο» παρά να ζωγραφίσουν κάτι που τους εκφράζει και δεν ξέρω το κατά ποσο εμείς τα βοηθήσαμε να το αλλάξουν αυτό.
- Οι ζωγραφίες των παιδιών ήταν ξεχωριστές και δεν αντεγραφε το ένα παιδί το άλλο.
- Τα παιδιά ήταν πολύ δημιουργικά και διαφορετικά μεταξύ τους και αυτό δεν το καταλαβαμε μόνο μέσα από τις ζωγραφίες τους αλλά και από τον χαρακτήρα τους καθώς το κάθε παιδί είχε την δική του προσωπικότητα.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- Πως γίνεται τα παιδιά να καταφέρνουν να χρησιμοποιούν το μυαλό τους πιο ανοιχτά και να συλλαμβάνουν πιο φανταστικά πράγματα από τους μεγάλους;
- Άρесе στα παιδιά η ολη διαδικασία η απλως ήταν μια ακομα βαρετη δραστηριοτητα του σχολειου;
- Τι θα συνεβαινε αν τα παιδιά ήταν πιο μαζεμενα και δεν ανοιγονταν τοσο πολυ προς εμας;

Ταμπάκη Μαρία – Χριστίνα:

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Ολυμπία | - Δεν ξέρω τι να ζωγραφίσω!

Εγώ | - Θα μπορούσες να ζωγραφίσεις κάτι παρόμοιο με αυτό που μόλις δείξαμε στον πίνακα. Η ζωγραφιά σου θα περιέχει φανταστικά και εξωπραγματικά στοιχεία.

Ολυμπία | - Θα ζωγραφίσω ένα δέντρο και μια τηλεόραση πάνω στον κορμό του.

Εγώ | - Πολύ ωραία ιδέα! Όμως τι θα μπορούσε να φαίνεται απ' την τηλεόραση?

Ολυμπία | - Τα κλαδιά του δέντρου.

Εγώ | - Ζωγράφισέ τα τότε!

Ολυμπία | - Θα ζωγραφίσω και μια θάλασσα κάτω απ' το δέντρο.

Εγώ | - Επίσης θα μπορούσες να χωρίσεις σε 2 μέρη το δέντρο και γενικότερα την ζωγραφιά ώστε να δημιουργήσεις 2 διαφορετικούς κόσμους.

Ολυμπία | - Ωραία! Και απ' την μια μεριά θα κάνω έναν ήλιο ενώ απ' την άλλη ένα φεγγάρι.

Εγώ | - Πολύ ωραία! Στην τηλεόραση στην οποία βλέπω τα κλαδιά, τι άλλο θα μπορούσες να κάνεις?

Ολυμπία | - Θα μπορούσα να ζωγραφίσω απ' την μια μεριά λουλούδια, ενώ απ' την άλλη λίγα φύλλα.

Εγώ | - Ναι!

Ολυμπία | - Είναι δύσκολα τα μαθήματα στο λύκειο?

Εγώ | - Αρκετά πιεσμένα, αλλά του χρόνου θα 'ναι χειρότερα. Εσύ έχεις δρόμο ακόμα, δεν χρειάζεται να ανησυχείς!

Ολυμπία | - Έχεις αδέρφια?

Εγώ | - Ναι, μια δίδυμη αδερφή. Εσύ?

Ολυμπία | - Κι εγώ μια αδερφή ένα χρόνο μεγαλύτερή μου.

Εγώ | - Ωραία! Ας γυρίσουμε πίσω στην ζωγραφιά.

Ολυμπία | - Ναι. Στον 1ο κόσμο θα ζωγραφίσω έναν άνθρωπο να κολυμπά μέσα στο νερό και 2 ψάρια.

Εγώ | - Ναι, άμα θες σε κάτι βοήθεια μπορείς να μου πεις. Μπορείς επίσης εδώ να ζωγραφίσεις και αστέρια στον ουρανό.

Ολυμπία | - Θα ζωγραφίσω κι ένα ουράνιο τόξο.

Εγώ | - Νομίζω ότι τελειώσαμε τον 1ο κόσμο. Θες να προσθέσεις κάτι άλλο?

Ολυμπία | - Όχι. Ας πάμε στον 2ο. Λοιπόν θα ζωγραφίσω αρχικά σύννεφα δίπλα στον ήλιο.

Εγώ | - Ωραία τι άλλο μπορείς να κάνεις?

Ολυμπία | - Δεν ξέρω.

Εγώ | - Μπορείς να ζωγραφίσεις ένα βράχο στην θάλασσα και κάποιον να ψαρεύει εκεί. Όμως αυτός ο κάποιος πρέπει να είναι κάτι φανταστικό. Για παράδειγμα ένας σκύλος ή μια γάτα.

Ολυμπία | - Θα ζωγραφίσω μια γάτα να ψαρεύει τότε!

Εγώ | - Πολύ καλά! Μετά τι άλλο θα κάνεις?

Ολυμπία | - Δεν έχω κάτι άλλο να κάνω στον δεύτερο κόσμο, μάλλον τελείωσα.

Εγώ | - Για σκέψου, μήπως μπορείς να κάνεις κάτι άλλο πάνω στο δέντρο?

Ολυμπία | - Εμμ, μια κουφάλα απ' την οποία θα βγαίνει νερό και θα χύνεται στην θάλασσα.

Εγώ | - Καλή ιδέα! Μήπως θες να σε βοηθήσω να τα χρωματίσεις, μιας και τελειώσαμε?

Ολυμπία | - Ναι, ωραία!

Εγώ | - Τώρα, αφού τελειώσαμε πρέπει να γράψεις σε ένα χαρτί τις εντυπώσεις σου απ' αυτήν την διαδικασία.

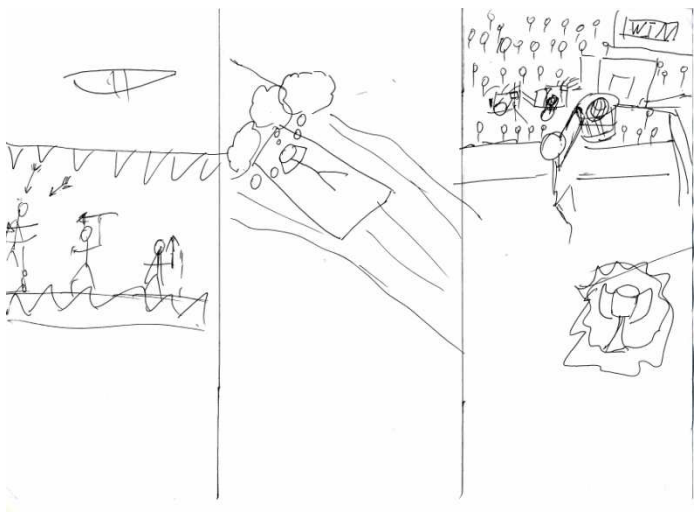
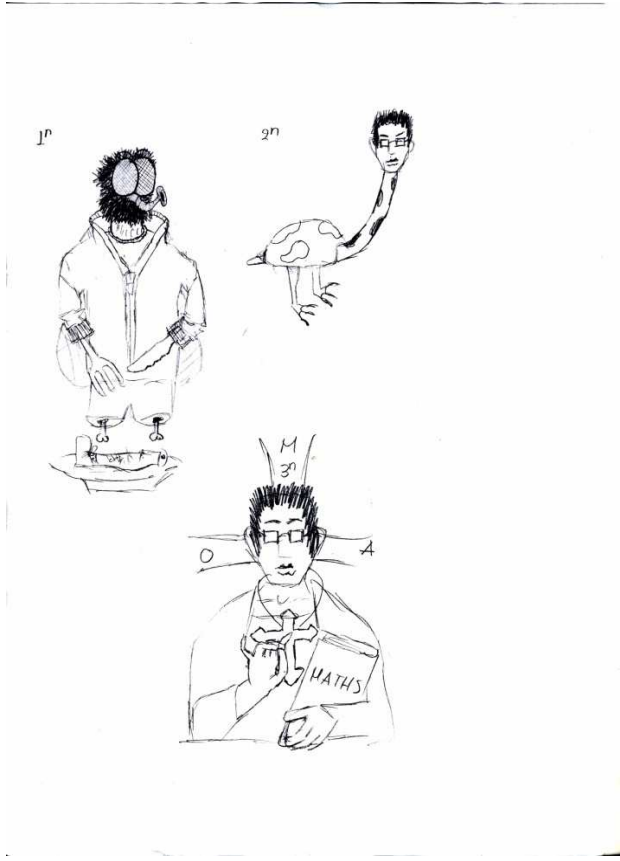
Ολυμπία | - Ναι.

Φραγκοπούλου Μαρία:

-

3^η εργασία: Το πρόσωπο μες τη λογοτεχνία, σε τρεις βασικές του καταστάσεις:

Ζωγραφιές μαθητών:

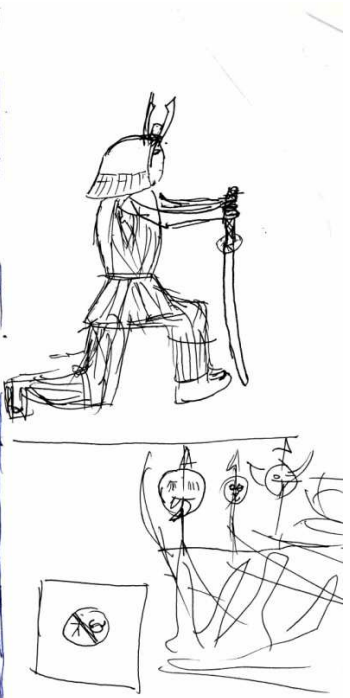
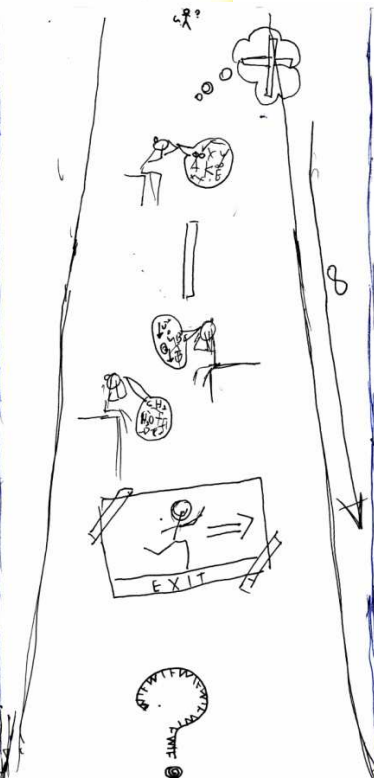
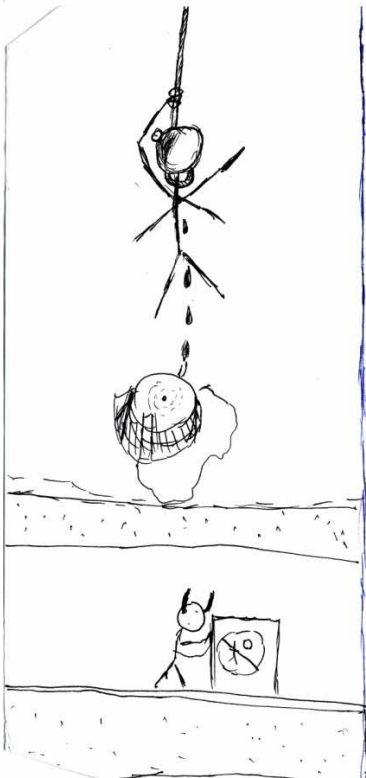
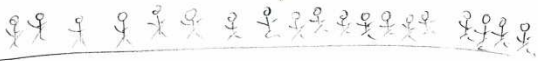
Μαρία για Αναστασία Ποζήτα

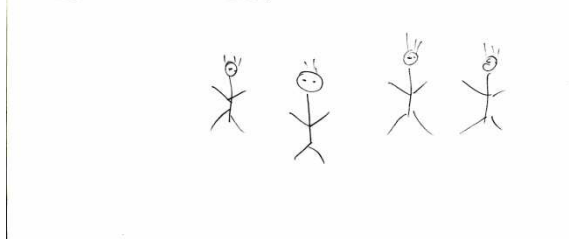
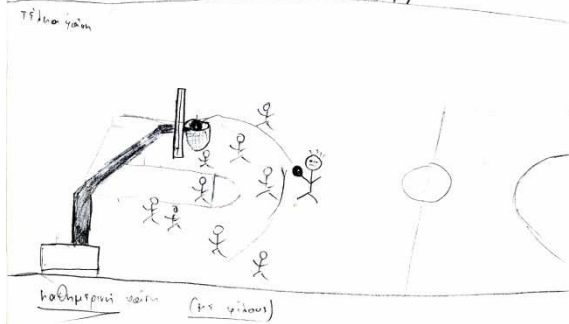
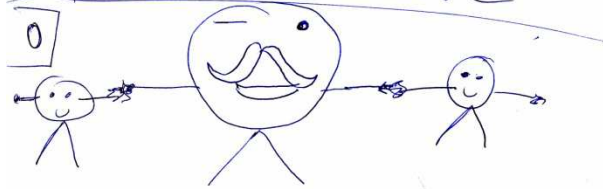
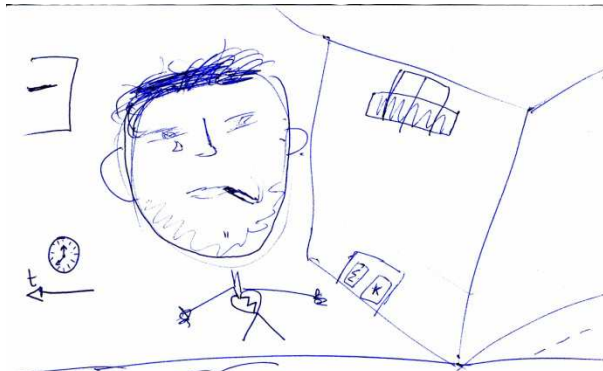

Nixon

4^η εργασία: Σκέψεις κι ανάλυση συνειρμικών κειμένων μαθητών του προηγούμενου τετραμήνου:

Πρώτα παρατίθενται τα 6 συνειρμικά κείμενα που δόθηκαν στους μαθητές ανώνυμα:

1. Η κόκκινη κιμωλία έπεσε και έγινε θρύψαλα. Η σκόνη που βγήκε ήταν άσπρο χρώμα και ξαφνικά έγινε χιόνι το οποίο έλιωσε γρήγορα. Το νερό εξαφανίστηκε και το ξύλο φούσκωσε καθώς το απορρόφησε. Ο σκύλος χοροπηδούσε και έσπασε το ξύλο και έπεσε κάτω. Έφτασε όμως στη Βραζιλία μέσα στο καρναβάλι. Αρχισε να περπατάει χαμένος και του πάτησαν το ένα πόδι. Γρήγορα κατάλαβε ότι έπρεπε να χορέψει και γι' αυτό άρχισε να χτυπάει τα πόδια του. Όταν χτύπησε και τα δύο του πόδια ταυτόχρονα στον δρόμο μεταμορφώθηκε σε παρτενέρ μίας κοπέλας που χόρευε σάμπα. Μετά συνέχισε στον δρόμο μέχρι το τέλος του καρναβαλιού και βρέθηκε μαζί με την κοπέλα σε ένα σκοτεινό γκαράζ. Εκεί το μόνο που έβλεπε ήταν κάτι που έλαμπε. Ήταν μία πάρα πολύ παλιά κόκκινη καρέκλα σπασμένη με ένα φως πάνω της. Την σήκωσε και την έσπασε σε πολύ μικρά κομμάτια και ξαφνικά έγινε ένα πανάκριβο αυτοκίνητο. Μπήκε μέσα και ταξίδεψε για 5 λεπτά και έφτασε στην Ουρουγουάη. Βρήκε εκεί μία μικρή περσική γάτα που την πήρε μαζί του. Μόλις κατάλαβε ότι την αγαπούσε έγινε κι αυτός γάτος. Μία ξανθιά κοπέλα μάζεψε και τα δύο γατιά και τα βάφτισε Μπρίζο και Φέτα. Μπήκε στο αεροταξί που είχε φωνάξει και πήγαν στην Αμερική. Τους πήγε σε ένα μεγάλο Λευκό κτήριο, όπου και τους άφησε. Ο Μπρίζος βρέθηκε μπροστά σε ένα φωνοσιντί όπου μιλούσε και η φωνή του ακουγόταν σε όποια χώρα ήθελε. Η Φέτα τον παρακολουθούσε και από την στενοχώρια της που δεν ήταν μαζί του έγινε μία σταγόνα βροχής και μπήκε μέσα σε ένα σύννεφο. Μόλις είδε τον Μπρίζο έπεσε πάνω του και μεταμορφώθηκε σε τσιμπούρι, έτσι ώστε να μην μπορέσει να φύγει από πάνω του για πολύ καιρό. Ο Μπρίζος μπήκε σε μία βαλίτσα και βρέθηκε σε ένα μέρος με πολλές βαλίτσες. Μετά ένα πλάσμα με ένα μάτι τον πήρε και τον έβαλε στο κλαδί του στο δέντρο που έμενε. Από κάτω είχε έναν πίνακα που κάθε μέρα σημείωνε τι έτρωγε γιατί ήθελε να γίνει αδύνατος. Τα έγραφε όλα με κάτι άσπρο. Ο Μπρίζος έπιασε την κιμωλία για να δει τι είναι αλλά τον έπιασε φαγούρα γιατί η Φέτα πάνω του ζήλευε επειδή δεν μπορούσε αυτή να δει τι είναι. Έτσι του έπεσε κάτω και έσπασε σε πολλά κομματάκια. Πήγε να δει τι είναι και ήταν μία κόκκινη σκόνη. Την έπιασε και έγινε άσπρη και γύρισε ξανά στην καθημερινότητα.

Βαρουζάκη Σίσσυ

2. Η θάλασσα υποχώρησε και μετά ενώθηκε όλη σε ένα τεράστιο κύμα. Το πλοίο που ταξίδευε αναποδογύρισε και μια γοργόνα προσπάθησε να δει από τα φινιστρίνια. Ο κάβουρας που ήταν εκεί άρχισε να ουρλιάζει σαν σειρήνα και η θάλασσα έγινε πάλι ήρεμη. Έβρεχε. Μια μικρή κοπέλα ξεβρόστηκε στη στεριά. Άνοιξε τα μάτια, κούνησε τα χέρια και άρχισε να πετά ψηλά στον ουρανό. Στα σύννεφα! Έπρεπε να φτάσει στα σύννεφα! Αχ.. ήταν τόσο απαλά! Όπως το κρεβάτι της. Ξάπλωσε και άρχισε να σκέφτεται τη μητέρα της. Ζωγράφος ήταν. Της άρεσαν πολύ τα σχέδια της μαμάς της. Πιο ωραίοι ήταν οι μικροί μωβ ελέφαντες. Η κάθε φυλή είχε διαφορετικό χρώμα και όταν συναντιόντουσαν δύο ελεφαντάκια από διαφορετικές φυλές συνδυάζονταν και έφτιαχναν καινούργια χρώματα. Ωσπου τα ελεφαντάκια έγιναν πολύχρωμα και έφτιαξαν το ουράνιο τόξο. Εμφανίζονταν πάντοτε με τη μορφή του σ' αυτούς που το αναζητούσαν. Μια μέρα όμως γεννήθηκε ένα μικρό που δεν ήταν πολύχρωμο αλλά με βούλες. Και έτσι δημιουργήθηκαν τα σκυλιά της Δαλματίας. Ο Γιάννης τα λάτρευε! Του είχε πάρει πατέρας του ο Νίκος ένα σαν δώρο Χριστουγέννων. Την Παραμονή που χιόνιζε ακατάπαυστα ο Νίκος ανέβηκε στη στέγη και χαιρέτησε τον Αϊ-Βασίλη. Πόσο του έλειπε η παιδική του ηλικία! Μια φορά όταν ήταν 8 χρονών είχε πέσει σε μια λίμνη και δεν ήξερε να κολυμπά! Τότε ήρθε το κόκκινο δελφίνι και του είπε: "C'est tres chaud aujourd'hui" και τον τράβηξε πάνω, όμως μια ρουφήχτρα τους παρέσυρε και δεν μπορούσαν να ξεφύγουν. Το δελφίνι φώναζε τον κάβουρα και αυτός με ένα φύσημά του σταμάτησε την δίνη και την πήγε στην επιφάνεια. Όμως εκεί που βρισκόταν ήταν ΤΟΣΟ παγωμένα! Ο κάβουρας πρέπει να φύσηξε πολύ δυνατά και να τον πήγε στο Βόρειο Πόλο. Τότε ήρθε το πολυαγαπημένο του λιοντάρι και του υποσχέθηκε πως θα τον γυρίσει σπίτι. Ύστερα άρχισε να σκάβει με μανία το έδαφος και σε χρόνο μηδέν η υπόγεια σήραγγα κατέληξε στη κουζίνα του σπιτιού του, στην οποία υπήρχαν διασκορπισμένα μέλη διαφόρων ζώων. Η μητέρα του είπε να κάνουν ένα κολλάζ. Ήταν το καλύτερο που είχε δει στη ζωή του! Γεμάτο χρώματα και ιδέες. Είχαν βάλει μαγειρικά σκεύη και υλικά, καθώς τους ενέπνεε το βαθύ κόκκινο της φράουλας. Γλυκές φράουλες, πικρές φράουλες, ξινές φράουλες. Παντού φράουλες. Πρέπει να 'ταν στη Φρουτοπία!

Καρμοίρη Δήμητρα

3. Η μπορντό μπλούζα όταν φορέθηκε από το πόνυ δημιουργήθηκε ένα κάστρο στην άμμο και στρατιώτες απο άμμο και ξαφνικά το πόνυ αφηνίασε και κατέστρεφε ότι χτήστηκε απο τον συνδυασμό και για να σωθεί προσευχήθηκε και εμφανίστηκε μια μαύρη και μια μπλέ μπιλια, που έπρεπε να φάει μια για να διαλέξει σε ποιόν κόσμο θα πάει, στον μαύρο ή στον μπλέ; Όμως εμφανίστηκε και ένας νάνος με ένα τσουβάλι χρυσό και μια κίτρινη μπιλια και του είπε πως αν τα πάρει θα του δώσουνε μια εκπομπή, τον πρωινό καφέ, και θα πουλήσει την ψυχή του στον διάολο, μαζί με το χρυσό κερατό του, το οποίο ήταν αγορασμένο από έναν πακιστανό για 3 ευρώ. Συνεπώς το πόνυ δεν ήτα πόνυ οπότε ξεγέλασε τον διάολο και πήρε και το τσουβάλι και την εκπομπή, όμως μετά από λίγα χρόνια άλλαξε κανάλι. Αυτή είναι η ιστορία της Μενεγάκης, όπου παντρεύτηκε πρώτα ένα γκρέμλιν από ένα βάλτο που κατοικούσε με κάτι τύπους, οι οποίοι ήταν λυσαλαίοι ρουφοψυχικοί τύποι κα ρουφάγανε ψυχές και κάνανε λεηλασίες σε ένα άλλο χωριό, που το είχαν κάτι στρουμφάκια με την αρχιστράτηγο Στρουμφίτα. Η οποία ήταν σαν τις αμαζόνες, απο εκεί καταγότανε και είχε γίνει ένα λάθος και βγήκε μπλε, καθώς είχε πέσει σε καζάνι με μπλε μπογιά, διότι οι αμαζόνες εφυηραν το χρώμα μπλε και είναι εξαίσιο. Όμως το κόκκινο το εφυήρε ο Οβελίξ κυνηγώντας αγριογούρουνα και τρώγωντας πολύ, συνεπώς παχαίνοντας. Έτσι έφτασε 500 κιλά και έγινε ο πρώτος υπερογκώδες άνθρωπος στην ιστορία, δηλαδή τους εχθρούς του τους πέταγε με την κοιλιά του, δεν χρειαζότανε όπλα κι ας ακούγεται τραγικό δεν έχασε ούτε μια μάχη και ήτανε δίγλωσσος, Όσο κυνηγούσε αγριογούρουνα επικοινωνούσε και μαζί τους και μάθαινε την γλώσσα τους, μετά ήθελε να ξεκινήσει Ισπανικά, αλλά τότε δεν υπήρχε Ισπανία. Επιστρέφοντας στον πρωινό καφέ μερικοί συνεργάτες ήτανε από το χωριό της Μενεγάκης, δηλαδή ήτανε φλώροι νάνοι με πουκαμισάκια και τα λοιπά και πίνανε φρέντο γλυκό κάθε πρωί και μασούσανε μπισκότα με καραμέλα.

Κατσάμπας Βασίλης

4. Ένα αγόρι έπεσε σε μια λίμνη στο δρόμο και βρέθηκε ξαφνικά μέσα σε ένα μπουκάλι με κρασί, όπου θαλάσσια πλάσματα άρχιζαν να τον πλησιάζουν και να του μιλούν για τα βιώματα τους κι ενώ εκείνος άκουγε, ένιωσε παγιδευμένος από τα λόγια και τις λέξεις και δεν ήξερε, δεν ένιωθε, δεν μπορούσε άλλο, κρύφτηκε κάτω από μία πέτρα, όμως κι εκεί τον βρήκαν, δεν υπήρχε μέρος γι' αυτόν, έτσι χάθηκε μέσα στα χρώματα, τους ήχους, τα βλέμματα, όμως δεν ήταν λύση, γι' αυτό αποφάσισε να παλέψει με τέρατα, τείχη, καταστάσεις και το κόκκινο έγινε κίτρινο και μετά γαλάζιο, ουράνιο χρώμα που τον συντρόφευε στην ψυχή κι ένιωσε όμορφα, γαλήνια, όταν πέντε αριθμοί εμφανίστηκαν μπροστά του, επέλεξε το πέντε, αγαπημένο της γιαγιάς του, ύστερα κοντοστάθηκε, άνοιξε την πόρτα και τότε βρέθηκε στο X-factor να χορεύει καλαματιανούς με τον Robert Pattinson κριτή και νόμιζε πως ήταν φοβερός, μέχρι που εμφανίστηκε ένας γιγάντιος ελέφαντας και τον πάτησε κάτω κι ένιωσε τόσο μικρός, που έπεσε σε μια φωλιά μυρμηγκιών, όπου συνάντησε το βασιλιά των λιονταριών να τραγουδάει Eminem και τους αριθμούς να χορεύουν μέσα στο νερό, όπου τρελά ρούχα άρχιζαν να κατευθύνονται στα δέντρα, ώστε να είναι στολισμένα για τα Χριστούγεννα και τότε ένιωσε χαρά το μικρό παιδί που έκρυβε μέσα του και ψήλωσε τόσο πολύ που έφτασε στο διάστημα, στο άπειρο και ταξίδεψε σ' όλα τα παγωτατζιδικα, θέλοντας να βρει το τέλειο βραδινό μαύρο φόρεμα να το δώσει στην αγαπημένη του, όταν θα την έβλεπε στο μοναστήρι με τα κόκκινα παράθυρα και τους μπλε θησαυρούς, που πειρατές απέκτησαν χτενίζοντας τα μαλλιά τους και τότε εμφανίστηκε ένας γορίλας σ' ένα διαστημόπλοιο, ώστε να σώσει τον κόσμο από την κακιά οδοντόπαστα, η οποία ζήλευε το μικρό πράσινο βατραχάκι που το έπιανε ναυτία στο πλοίο και λιποθύμησε μέσα στην κοιλιά ενός μεγάλου γίγαντα που ρεύτεηκε και το πέταξε έξω με μια γλυκιά μυρωδιά να το συνοδεύει και να το επιστρέφει ύστερα από όλα αυτά, στο κρεβάτι του, που πάνω σε κύματα σύννεφων επέπλεε.

Κολτσιδα Θεοφανία

5. Κοιμόμουν και ξαφνικά ένιωσα κάποιον να με σκουντάει. Ήταν ο αδερφός μου. Την στιγμή που ξύπνησα συνειδητοποίησα ότι είχα ιδρώσει και έτρεμα. Ο αδερφός μου πανικοβλημένος με ρώτησε τι συνέβαινε. Έτσι άρχισα να του διηγούμαι τον εφιάλτη μου. Ήμουνα λέει με την καθηγήτρια των Αγγλικών μου σε ένα αυτοκίνητο. Εκείνη πατούσε τα πετάλ και εγώ είχα τον έλεγχο του αυτοκινήτου. Καθώς προχωράγαμε και συζητούσαμε για το μάθημα των Αγγλικών που θα ακολουθούσε, το αυτοκίνητο έπιασε φωτιά. Βρισκόμασταν ακριβώς πριν από τις γραμμές του τραίνου. Απεγνωσμένα δεν ξέραμε τι να κάνουμε. Τότε, καθώς περνούσε το τραίνο, η καθηγήτρια μου αποφάσισε να βγούμε από τα παράθυρα. Εγώ προσπάθησα να βγω, ενώ κάποιιοι από το τραίνο που είχαν καταλάβει τι συνέβαινε άπλωσαν τα χέρια τους για να με τραβήξουν. Όλα γύρω μου ήταν μαύρα και κόκκινα. Οι άνθρωποι δε μαυρισμένοι από την σκόνη. Απεγνωσμένα επιμήκυνα το σώμα μου όσο πιο πολύ μπορούσα και μετά από πολλές προσπάθειες κατάφερα να ανέβω στο τραίνο. Μετά ακολούθησε η έκρηξη... το αυτοκίνητο είχε εκραγεί. Η καθηγήτριά μου άφαντη, μάλλον σκόνη τώρα... Ύστερα

βρέθηκα στο δωμάτιό μου! Ξαπλωμένη στο διπλό κρεβάτι, με ολοκάθαρα ρούχα μου φαίνονταν όλα φυσιολογικά. Ο ήχος του κουδουνιού της κεντρικής πόρτας με έκανε να σηκωθώ από την απόλυτη ηρεμία που βρισκόμουν. Κατέβηκα κάτω με ανακατωμένα μαλλιά και πήγα να δω ποιος ήταν. Ανοίγοντας την πόρτα είδα την καθηγήτρια μου με τα βιβλία στα χέρια να ετοιμάζεται για μάθημα. Τότε ήταν που νόμισα ότι ό, τι είχα δει ήταν όνειρο από το οποίο τώρα είχα ξυπνήσει. Όμως κάτι δεν πήγαινε καλά. Είχα ένα περίεργο αίσθημα ότι κάποιος με παρακολουθούσε. Είπα στην καθηγήτρια μου να ανέβει επάνω και εγώ θα ερχόμουν σε λίγο. Κατευθύνθηκα με αργά βήματα στο παράθυρο και κοίταξα έξω. Ήταν πρωί και όλα ήταν όπως πρέπει να είναι. Κάνοντας να γυρίσω έπιασα κάτι με την γωνία του ματιού μου. Στα κάγκελα του σπιτιού καθόταν ένας μαύρος άνθρωπος ή τουλάχιστον κάποιος που έμοιαζε με άνθρωπο αλλά δεν ήταν. Είχε μακριά μαύρα μαλλιά, φορούσε κόκκινη στολή μπαλέτου και ροζ πουέντ. Κουνούσε τα πόδια του μπρος πίσω. Τίποτα τρομακτικό, αλλά στο πρόσωπό του είχε ένα πονηρό-μοχθηρό κίτρινο απαίσιο χαμόγελο και με μια φυσικότητα μου είπε «σε βλέπω όπου κι αν πας»

Τότε ξύπνησα.

Κουκούτση Φραντζέσκα

6. Είναι το ροζ, το πράσινο και το κίτρινο. Απ' το ροζ βγαίνει μια μπάμια, απ' το πράσινο ένας ελέφαντας και απ' το κίτρινο ένας πίνακας με λουλούδια.

Η μπάμια έχει κάτι κόκκους μικρούς - μικρούς, μέσα απ' τους κόκκους βγαίνει ένα μυρμηγκάκι. Το μυρμηγκάκι περπατάει στους δρόμους της Νέας Υόρκης και τσουπ!! το πατάει ένας κύριος με τη μεγάλη και τρισδιάστατη, για το μυρμηγκάκι, μπότα του.

Αδικοχαμένα το μυρμηγκάκι έφυγε από τη ζωή, ζήτημα να είχε ζήσει δέκα λεπτά.. Αυτή είναι η ζωή ενός μυρμηγκιού, αν ήταν έτσι και ενός ανθρώπου, χαθήκαμε!

Βέβαια, απ' την άλλη μπορεί να είναι καλύτερα γιατί θα κάναμε λιγότερες γκάφες και μπορεί να ήμασταν πιο τολμηροί και να μη δειλιάζαμε.

Χα! Τώρα αυτό που με παραξένεψε είναι απ' το πράσινο βγήκε ένας ελέφαντας που ήταν πράσινος και μέσα στη προβοσκίδα του υπήρχε ένα μικροσκοπικός άνδρας που όσο κι αν πήγαινες πιο κοντά σου φαινόταν τόσο και πιο μεγάλος και τρισδιάστατος, γεροδεμένος με ωραία μάτια, ωραία φρύδια, ωραία δόντια, ωραία αυτιά, ωραία καστανόξανθα μαλλιά και ένα υπέροχο χαμόγελο, ένα χαμόγελο που τον φώτιζε, που όταν χαμογελούσε γέλαγε όλο του το σώμα, μέχρι που έρχεται η στιγμή που παρατηρώ ότι του λείπει το χέρι αλλά και πάλι εμένα μου φαινόταν πανέμορφος και σκεφτόμουν πως να τον κατακτήσω, μέχρι που κάνει ένα κλικ με το χέρι του και εξαφανίζεται και όση λάμψη υπήρχε μπροστά μου διαλύθηκε. Ξέσπασα σε κλάματα μέχρι να σβήσει το πράσινο απ' την κασετίνα μου. Πιο πέρα βλέπω το κίτρινο μέσα του είχε άλλα πολλά χρώματα και σιγά - σιγά ανακαλύπτω ότι υπήρχε ένα πολύ φανταχτερό και ζωντανό λουλούδι, με πράσινα, κόκκινα, ροζ φύλλα και πολύ λαμπερή κίτρινη κορυφή κι εκεί είχα τελειώσει να ζωγραφίζω και να στολίζω αυτό το πανέμορφο λουλούδι, που τόσο θαύμαζα γιατί το είχα φτιάξει με τα χέρια μου, που ήταν γεμάτα μογιές.

ΚΑΙ ΕΚΕΙΝΗ ΤΗ ΣΤΙΓΜΗ! αρχίζει και μου φωνάζει η κα Παραρά, με αυτή τη δυνατή φωνή επειδή δεν της είχα απαντήσει στην ερώτηση του σχεδιαγράμματος που είχε σχεδιάσει με πράσινες, ροζ και κίτρινες γραμμές που τόσο μισούσα, επειδή δεν άντεχα τη ΦΥΣΙΚΗ και ήθελα να πετάξω έξω από το παράθυρο και να σκαρφλώσω στα δέντρα του σπιτιού μας!!

Κουλιανού Μαριάννα

Παρακάτω παρατίθενται οι σκέψεις κι οι αναλύσεις των μαθητών:

Αγγελόπουλος Νίκος:

Διαβάζοντας μελετώντας το συνειρμικό κείμενο με το πόνυ με την μπορντό μπλούζα, ενός συμμαθητή απ' το προτζεκτ του 1^{ου} τετραμήνου, μπορούμε να ερμηνεύσουμε τι κρύβεται πίσω από τα διάφορα σύμβολα του έργου. Για να διευκολύνουμε την μελέτη και την ανάλυση των συμβόλων χωρίζουμε το κείμενο σε τρεις ενότητες.

Αρχικά, η πρώτη ενότητα «η μπορντό μπλούζα ... άλλαξε κανάλι» παρουσιάζει ένα πόνυ το οποίο φοράει μία μπορντό μπλούζα και ξαφνικά χτίζονται κάτι κάστρα από άμμο τα οποία και ύστερα καταστρέφει. Αυτή η εικόνα πιθανότατα παραπέμπει σε ένα άτομο στην παιδική ηλικία (το πόνυ το οποίο είναι αθώο και μικρό), και το οποίο άτομο αρχίζει να μεγαλώνει και να ωριμάζει (μπορντό μπλούζα). Έτσι, για να επιβεβαιώσει ότι δεν είναι πια παιδί 'διαλύει' ότι

χαρακτηρίζει την παιδική ηλικία (κάστρα στην άμμο, φανταστικά στρατιωτάκια από άμμο). Στην συνέχεια, στο πόνυ της ιστορίας εμφανίζονται δύο λύσεις 'σωτηρίας', μία μαύρη και μία μπλε μπίλια, οι οποίες θέτουν το πρωταγωνιστή σε ένα δίλημμα το οποίο και λύνεται με την εμφάνιση μίας τρίτης επιλογής. Η τρίτη μπίλια ήταν χρώματος κίτρινο και πρόσφερε πλούτη και δημοσιότητα έναντι της ψυχής του. Στο σημείο αυτό, οι τρεις μπίλιες ίσως υποδηλώνουν τους δρόμους προς την ενηλικίωση, οι οποίοι μπορεί να είναι είτε ο αισιόδοξος, γαλήνιος και προοδευτικός μπλε κόσμος είτε ο ματαιόδοξος και απαισιόδοξος μαύρος. Ενδιάμεσά τους όμως υπάρχει και ο κίτρινος κόσμος ο οποίος θα οδηγήσει στην δόξα και στα πλούτη (εκπομπή, χρήματα) αλλά θα πρέπει να καταργηθούν διάφορες ηθικές αξίες (χρυσό κέρατο) και να παραγκωνιστεί η προσωπικότητά του (η ψυχή) εξαιτίας της δημοσιότητας. Η ενότητα κλείνει ανατρεπτικά, αποκαλύπτοντας ότι το κέρατο ήταν ψεύτικο και ότι και το πόνυ ήταν μία απάτη, μπορώντας έτσι να ξεγελάσει τον διάολο και να πάρει τα δώρα χωρίς κανένα, φαινομενικά τουλάχιστον, τίμημα. Εδώ, το γεγονός ότι το κέρατο και το πόνυ ήταν ψεύτικα δείχνει ότι το παιδί που μεγαλώνει απαρνιέται πολύ εύκολα τα ήθη του και την αθωότητά του σαν παιδί, λες και ήταν απλά επιφανειακά πράγματα.

Έπειτα, η δεύτερη ενότητα είναι «Αυτή είναι ... τότε δεν υπήρχε Ισπανία». Στην ενότητα αυτή, πρώτα πρώτα, εξηγεί ότι η ιστορία αυτή είναι η ιστορία της Μενεγάκης η οποία παντρεύτηκε ένα γκρέμλιν σε ένα βάλτο με κάτι ρουφοψυχικούς τύπους οι οποίοι λεηλατούσαν το χωριό των στρόμφ, όπου αρχηγός ήταν η Στρουμφίτα. Το όνομα της Μενεγάκης αναφέρεται καθώς αποτελεί ένα γνωστό πρόσωπο που διάλεξε την κίτρινη μπίλια και οι ρουφοψυχοί τύποι είναι πιθανότατα οι μεγάλοι στα ΜΜΕ οι οποίοι 'επιτίθενται' στα παιδιά (στρουμφάκια) τα οποία και δεν έχουν πολύ δύναμη να αντισταθούν γιατί είναι μικρά και επηρεάζονται εύκολα (Στρουμφίτα). Συνεχίζοντας, αναφέρεται ότι η Στρουμφίτα ήταν τελικά αμαζόνα, η οποία όμως είχε πέσει σε ένας καζάνι με μπλε μπογιά. Με τον τρόπο αυτό, είναι φανερό ότι παρά τις 'επιθέσεις' απ' τους μεγάλους τα παιδιά αντιστέκονται (αμαζόνες), ακόμη και αν είναι πιο αδύναμα, μιας και μέσα τους έχουν δύναμη και αυτό που τους κάνει παιδιά είναι η μπλε μπογιά. Προς το τέλος της ενότητας γίνεται αναφορά στην προέλευση του χρώματος κόκκινο, το οποίο το είχε εφεύρει ο Οβελίξ κυνηγώντας αγριογούρουνα και τρώγοντάς τα και παράλληλα μαθαίνοντας την γλώσσα τους. Η αναφορά στο πρόσωπο του Οβελίξ δηλώνει τα παιδιά τα οποία είναι καλά εξοπλισμένα (φαγητό), ώστε δεν χρειάζονται άλλα όπλα για να αντισταθούν στην επιρροή των ΜΜΕ. Όσον αφορά το γεγονός ότι ήταν δίγλωσσος, δείχνει ότι μπορούσε να επικοινωνεί με τους μεγάλους (αγριογούρουνα) και ότι δεν μπορούσε να τον εξαπατήσουν και σχετικά με το ότι ήθελε να μάθει Ισπανικά ενώ δεν υπήρχε καν Ισπανία, μπορεί να σημαίνει ότι θέλει να πρωτοπορεί.

Η τελευταία ενότητα «Επιστρέφοντας ... με καραμέλα» συνδέεται με την πρώτη ενότητα. Εδώ, αναφέρονται στους συνεργάτες της Μενεγάκης στην εκπομπή, οι οποίοι περιγράφονται σαν φλώροι νάνοι με πουκαμισάκια που καλοπερνάνε. Οι νάνοι σε αυτήν την περίπτωση αντιπροσωπεύουν τους ανθρώπους στα ΜΜΕ οι οποίοι αν και έχουν τη δημοσιότητα και τα πλούτη στην πραγματικότητα ήταν αδύναμοι και επιφανειακοί.

Συμπερασματικά, το κείμενο αυτό του συμμαθητή μας κρύβει πολλά ενδιαφέροντα σύμβολα.

Ανδρούτσου Έλενα:

Οι σκέψεις μου από το κείμενο «Η κόκκινη κιμωλία»

(απόσπασμα → τι πιστεύω ότι σημαίνει/συμβολίζει)

- * Η κόκκινη κιμωλία : μια καρδιά πολύ ερωτευμένη (κόκκινο → πάθος) / ένα κρίσιμο γεγονός
- * Έπεσε και έγινε θρύψαλα : πληγώθηκε πάρα πολύ και απότομα/ βγήκε στην επιφάνεια.
- * Η σκόνη που... έλιωσε γρήγορα: όταν έσπασε η καρδιά τα αισθήματα που παράχθηκαν ήταν ανάμεικτα και αόριστα, μετά άρχισαν να γίνονται θετικά αλλά αυτό δεν κράτησε πολύ και επανήλθαν τα αρχικά/ αρχικά όλα ήταν μπερδεμένα μετά όλα έγιναν έντονα στη συνέχεια αποδείχθηκαν ανούσια.
- * Το νερό... απορρόφησε: τα άσχημα συναισθήματα δεν ήταν πια φανερά καθώς ο άνθρωπος προσπαθούσε να τα κρύψει μέσα του/ σιγά-σιγά κρύφτηκαν-ξεχάστηκαν.
- * Ο σκύλος... έπεσε κάτω: η ζωντανία(σκύλος) που έκρυβε μέσα του έσπασε αυτό το τοίχος που είχε βάλει ώστε να κρυφτεί και όλα βγήκαν στην επιφάνεια/ οι εξελίξεις το προκαλούσαν να ξαναέρθει στην επιφάνεια.
- * Έφτασε όμως... στο καρναβάλι: αυτό οδήγησε στο χάος(καρναβάλι) κι όλα άρχισαν να μπερδεύονται.
- * Άρχισε να περιπατάει... χτυπάει τα πόδια του : όλα γύρω του προχωρούσαν ενώ εκείνος έμενε στάσιμος κι έτσι αποφάσισε να προχωρήσει κι εκείνος
- * Όταν χτύπησε και τα δύο ...σάμπα: όταν άρχισε να συνεχίζει τη ζωή του βρέθηκε μπροστά σε ένα νέο ταίρι/ φανέρωση νέων στοιχείων.
- * Μετά συνέχισε ...έλαμπε: η σχέση προχωρούσε αλλά το μέλλον ήταν αβέβαιο. Παρόλα αυτά είχε μια ελπίδα μέσα του.

- ❖ Ήταν μια πάρα πολύ... πανάκριβο αυτοκίνητο: η καρδιά του αν και είχε πληγωθεί στο παρελθόν μπορούσε να «αποσυναρμολογηθεί» σε κάτι καλύτερο/ μια παλιά υπόθεση επιζητούσε λύτρωση.
- ❖ Μπήκε μέσα... γάτος: σε μικρό χρονικό διάστημα έζησε πολλά και γνώρισε έναν τελείως διαφορετικό άνθρωπο με τον οποίο κόλλησε και στο τέλος αφομοίωσε χαρακτηριστικά του και του έμοιασε .
- ❖ Μια ξανθιά... στην Αμερική: μια τελείως ψεύτικη κοπέλα τους πλησίασε τους επέβαλε συγκεκριμένα πρότυπα και τους πήγε σ' έναν νέο κόσμο άγνωστο σ' αυτούς μέχρι τώρα.
- ❖ Τους πήγε σ' ένα... τους άφησε: μεταφέρθηκαν σ' έναν άγνωστο χώρο, κενό συναισθηματικά γι' αυτούς, αδιάφορο, κάποιος άλλος έκανε την επιλογή(→χειραγώγηση).
- ❖ Ο Μπρίζος βρέθηκε ... χώρα ήθελε: στον άντρα δόθηκε η ευκαιρία να εκφραστεί έτσι ώστε να τον ακούσουν όσοι θέλει και να τον καταλάβουν.
- ❖ Η Φέτα τον... σύννεφο: η κοπέλα επειδή είχαν γίνει αχώριστοι ένιωσε απομονωμένη και άδεια χωρίς αυτόν και αποφάσισε να δώσει τέλος στην ζωή της(αίσθηση απώλειας).
- ❖ Μόλις είδε... για πολύ καιρό: μ' αυτόν τον τρόπο κατάφερε να τον παρακολουθεί και να είναι μαζί του συνεχώς χωρίς εκείνος να το αντιλαμβάνεται.
- ❖ Ο Μπρίζος μπήκε... βαλίτσες: ο άντρας για κακή του τύχη έμπλεξε με λάθος ανθρώπους κι από εκεί και πέρα όλα ήταν μπερδεμένα.
- ❖ Μετά ένα πλάσμα..που έμενε: τελικά ο ίδιος του ο εαυτός ασυνείδητα τον οδήγησε στην απομόνωση, στη ζεστασιά, στην ασφάλεια.
- ❖ Από κάτω... με κάτι άσπρο: ήταν γεμάτος ανασφάλεια για την εμφάνιση και τα αισθήματα του τα οποία δεν μπορούσε να εκφράσει.
- ❖ Ο Μπρίζος έπιασε... είναι: προσπαθούσε να καταλάβει τι νιώθει αλλά δεν μπορούσε ούτε αυτός ούτε και κανείς, και για εκείνον ήταν ακόμη χειρότερο. Ενδοσκόπηση με αποτυχία
- ❖ Έτσι του έπεσε... κομματάκια: όλο αυτό οδήγησε στο να ξανά πληγωθεί/ αδυναμία.
- ❖ Πήγε να δει... καθημερινότητα: για άλλη μια φορά δεν ήξερε τι ένιωθε, ήταν πληγωμένος και κενός. Έπρεπε ν' αρχίσει πάλι από την αρχή.

Μπρίζος: πληγωμένος → συναισθηματικά ανάπηρος → πρεσαρισμένος, πιεσμένος → προσπάθεια να ορθοποδήσει → νέα αρχή → γέννηση νέων συναισθημάτων → αφήνεται στις καταστάσεις → δεν μπορεί να το χειριστεί → λάθος επιλογές → απομακρύνει όσους των αγαπών χωρίς να το θέλει → ανασφάλεια → απομόνωση → αδυναμία → προβληματισμός → κενό → νέα ελπίδα → ...
ΦΑΥΛΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΖΩΗΣ

Φέτα: ελκυστική, διαφορετική, ευαίσθητη, εξαρτημένη, διατεθειμένη να κάνει θυσίες γι' αυτούς που αγαπά, αφελής...

Αχτύπη Ειρήνη:

Αρχικά, το παιδί που έγραψε το κείμενο, χρησιμοποιεί 3 χρώματα για να περιγράψει 3 άσχετα μεταξύ τους αντικείμενα. Τα χρώματα που επέλεξε ήταν το ροζ, το κίτρινο και το πράσινο. Πιθανο είναι να χρησιμοποίησε αυτά τα χρώματα αφού κάθε ένα από αυτά συμβολίζει ένα συναισθηματικό. Το πρώτο χρώμα, το ροζ, που συμβολίζει τον αγνό έρωτα και είναι ένα χρώμα γεμάτο τρυφερότητα. Από το ροζ βγαίνει η μπάμια παρόλο που δεν έχει παραπλήσιο χρώμα με το ροζ. Η χρήση της μπάμιας δείχνει την αμεσότητα του παιδιού προς την φύση. Αφορμή για αυτή την άποψη είναι ότι ενώ υπάρχουν πολλά ροζ αντικείμενα στα οποία θα μπορούσε να αναφερθεί το παιδί επέλεξε την μπάμια που είναι φυσικό προϊόν. Ακόμα, η επιλογή του κίτρινου δείχνει πολλά για τον χαρακτήρα του παιδιού. Το κίτρινο δείχνει οικειότητα αλλά και φιλικότητα. Τέλος το πράσινο δείχνει ζωντάνια και ενεργητικότητα. Ακόμα γίνεται και εδώ σύνδεση με τη φύση αφού είναι το πιο συχνό χρώμα σ' αυτή.

Συνεχίζοντας περιγράφει το πρώτο αντικείμενο, που είναι η μπάμια, και το ενώνει με το δεύτερο, το μύρμηγκι. Δηλαδή από κάτι μεγάλο βγαίνει κάτι μικρό. Το πρώτο αντικείμενο είναι κάπως τυχαίο αφού από κάπου έπρεπε να γίνει η αρχή. Το μύρμηγκι που βγαίνει από την μπάμια βγάζει μια ματαιοδοξία αφού στο τέλος πεθαίνει από έναν άνθρωπο. Με το μύρμηγκι συμβολίζεται η υποτέλεια του μικρού μπροστά στον μεγάλο και δυνατό άνθρωπο. Η ματαιοδοξία συνεχίζεται υποστηρίζεται ότι αν οι άνθρωποι πέθαιναν όσο εύκολα όσο τα μύρμηγκια θα γίνονταν λιγότερες γκάφες.

Γράγορα, προσπερνάει το μυρμήγκι και τον άνθρωπο αφού τώρα είχε να ασχοληθεί με κάτι μεγαλύτερο, τον ελέφαντα. Το απέραντο πράσινο βγάζει έναν ελέφαντα που δείχνει την απέραντη φαντασία του παιδιού. Ο ελέφαντας φέρει έναν μικροσκοπικό άντρα που έχει ότι ήθελε ο συγγραφέας του κειμένου να έχει και γι'αυτό θέλει να τον κατακτήσει. Συγκεκριμένα, ο άντρας βγήκε από την προβοσκίδα του ελέφαντα, κάτι τελείως απρόσμενο. Αυτό κέρδισε το ενδιαφέρον του παιδιού εξ'αρχής. Από τη στιγμή που τον παρατηρεί βλέπουμε την χαρούμενη και φωτεινή μορφή του παιδιού. Αυτή η μορφή δεν κρατάει για πολύ όμως αφού μόλις εξαφανίζεται ο όμορφος άντρας το παιδί κατακλύζεται από στεναχώρια.

Σε εκείνο το σημείο κάνει την συσχέτιση των χρωμάτων με την ιστορία, αφού μας γνωστοποιεί ότι αυτά βγήκαν από την κασετίνα του. Και παρατηρούμε πως από μια οπτική εικόνα, δηλαδή το λουλουδάκι που είχε ζωγραφίσει με τα τρία χρώματα οδήγησαν στην δημιουργία αυτής της μικρής ιστορίας. Ακόμα βλέποντας το λουλούδι που το ίδιο το παιδί έφτιαξε απέκτισε το δικό του νόημα αφού κατάφερε να το δημιουργήσει μόνο του χωρίς την βοήθεια κανενός. Με αυτό τον τρόπο είχε καταφέρει να εκφράσει τα συναισθήματα του χωρίς να επέμβει κανείς. Δημιουργοί ήταν μόνο το παιδί και η φαντασία του με το μόνο μικρό τίμημα να λερωθεί, αρκετά μικρό μπροστα σε αυτή την μεγάλη δημιουργία..

Τέλος, το παιδί μας δείχνει ότι όλη του η φαντασία ξεκίνησε στο μάθημα φυσικής μέσα από ένα απλό χρωματιστό διάγραμμα. Ακόμα, η φαντασία του στέρεψε όταν η φωνή της καθηγήτριας το επανέφερε στην πραγματικότητα.

Βαμβακινός Γιάννης:

-

Δημητρακοπούλου Αμαλία:

Το ροζ προσδιορίζει κάτι ρομαντικό, κάτι εξωπραγματικό..ίσως έναν έρωτα που ποτε δεν προκειται να έχει μια εξέλιξη. Ίσως σαν την πρώτη αγάπη που θα μείνει για πάντα χαραγμένη στην καρδιά μας ως κάτι όμορφο και αγνό ανεξαρτητά απ την καταληξη του. Όμορφη, ασχημη.. Το πράσινο προσδιορίζει την φύση. Ένα όμορφο τοπίο που χορταίνει να βλέπει το ματι σου, μια ανασα που καθαρίζει τον οργανισμό σου αποκτοντας ψυχική υγεία και μια σταλα αναζωογονημένου ανθρώπου. Το κίτρινο εκπεμπει την χαρά, την ανεμελεια, τα λουλουδια. Χαρά και ανεμελεια υπαρχει παντα κυριως στα παιδακι χρονια. Στα παιδικα χρονια κραταει αρκετα ενω οσο μεγαλωνεις ειναι μονο στιγμες. Τα λουλουδια ειναι ενα ομορφο αγαθο που μας το παρεχει σε μεγαλο βαθμο η φύση. Μπορει να δωσει μια δωση ευτυχιας η ενα αλλο χαμογελο οποιαδιποτε στιγμή σε οποιαδιποτε κατασταση. Αφηνει κατι γλυκο κατι απαλο για την καρδια. Όταν απο το ροζ βγαινει μια μπαμια ο "συγγραφεας" προσπαθει να αποδοση η μαλλον να συνδιασει την αγνοτητα και τις ομορφες στιγμες με την καθημερινοτητα. Κατι ομορφο που σπανια ζεις συμβαδιζουν με τις στιγμες της καθημερινης σου ζωης. Απο το πρασινο βγαινει ενας ελαφαντας. Συνδιασμος φυσης και ζων. Και τα δυο ειναι δυο σημαντικα ειδη για την ζωη ενος ανθρωπου για τον λογο οτι σε αυτο στηριζεται ο ανθρωπος για να επιβιωσει. Μεσα απο τους κοκκους λοιπον ξεπηδαι απο το πουθενα ενα μυρμιγκη. Οπως γινεται και στην ζωη και ενος ανθρωπου. Τα περισσοτερα γεγονοτα στην ζωη μας ανεκαθεν συνεβαινεναν απο εκει που δεν το περιμενουμε. Ομορφα, ασχημα, απροοπτα που χαραζουν την ζωη μας ειτε στιγμιαια ειτε για ενα μεγαλο μερος της ζωης μας. Η διαρκεια ζωης του ειναι μικρη οπως και οι ομορφες στιγμες στην ζωη. Δεν υπαρχει χρονος η ισως δεν δινουμε τον χρονο που πρεπει. Καποιος απροσεκτος ανθρωπος περναι και το παταει. Οπως κανουμε οι περισσοτεροι ανθρωποι. Ενδιαφερομαστε μονο για μεγαλα και σημαντικα θεωρονταςπραγματα και αρκετες φορες αφηνουμε πισω η χλευαζουμεπραγματα που για εμας ειναι ασημαντα και για καποιον αλλον ειναι ολος ο κοσμος. Μερικες φορες επισης περναμε βιαστικα γεγονοτα η στιγμες για κατι αλλο που στην ουσια μας κανουν λιγοτερο ευτυχισμενους απο αυτο που αφηνουμε πισω μας. Ο θανατος φερνει ασχημα συναισθηματα. Πονο, δυστυχια, απωλεια, αρνηση για την ζωη.. Οσο πιο κοντα ειναι ο αλλος σε εμας αλλο τοσο βιωνουμε συναισθηματα δυνατα και σε μεγαλο βαθμο. Χρησιμοποιειται η λεξη "αδικοχαμενα". Αρκετες φορες δεν βλεπουμε το δικιο.. η μαλλον για να το πω πιο σωστα το προσπερναμε. Οχι απαραιτητα στον θανατο. Σε μια δικη, στο σχολειο, σε μια φιλικη η ερωτικη σχεση. Σε ολη την διαρκεια της ζωης μας ..'Αν ηταν και η ζωη ενος ανθρωπου ετσι.. χαθηκαμε" Μπορει η ζωη ενος ανθρωπου να ειναι μεγαλη.. Η ουσια ομως δεν ειναι ποτε πεθαινεις επισημα. Ο ανθρωπος πεθαινει οταν ξεπουλαει την ζωη και τα ονειρα του για κατι αλλο που τελικα δεν αξιζει και τοσο. Ένας ανθρωπος αργοπεθαινει στην ουσια καθε μερα και μεσα απο την ρουτινα και την καθημερινοτητα. Μεσα απο τις ευθυνες σιγα-σιγα χανεις τον ευατο σου ολο και καθε μερα. Και ετσι βυθιζεσαι στο θανατο. Ανεπισημα παντα. Απο την αλλη μπορει να ηταν καλυτερα. Αρα δεν αξιζει η ευκαιρια για ζωη αν ειναι να φαιρομαστε δειλα κανοντας το ενα λαθος πισω απο το αλλο. Δεν αξιζει μια ζωη σε εμας αν ειναι να πουλαμε την ζωη μας στον διαολο για υλικά αγαθα. Στην συνεχεια της ιστοριας μιλαει για έναν άνδρα που ηταν μεσα στην προβοσκίδα ενος πρασινου ελεφαντα. Χαμενο

προτυπο. Αρκετες φορές χανουμε τον εαυτο μας αρα χανομαστε και οι ιδιοι. Ψαχνουμε την αληθεια μα δεν μπορουμε να την βρουμε. Βλεπουμε το δεντρο και χανουμε το δασος. Είναι αυτο που ελεγα πριν... Χανομαστε στο προτυπο. Η μαλλον στα κοινωνικα προτυπα που συνηθως είναι ένας ψευτικο παρασκευασμα που εχουμε πλασει εμεις ωστε να γεμισουμε τα κενα που αποκτησαμε με τις επιλογες μας. Ολη αυτη η περιγραφη φτιαχνει το τελειο... Το τελειο που ψαχνουμε ολοι αναμεσα μας. Χαμογελο.. χα... το χαμογελο που μπορει να σε κερδισει και να περιμενεις ποτε θα το αντυκρισεις. Αναμενεις λεπτα, ωρες, μερες, μηνες, μετρας συνεχως... Να το δεις.. να χαρεις... Γιατι ξερεις πως μαζι με το χαμογελο του θα ερθει και το δικο σου. Οση λαμψη υπηρχε μπροστα μου διαλυθηκε... Χα σπως ακριβως καταστρεφονται οι σχεσεις και οι ζωες. Ολα χτιζονται πολλα χρονια μα αρκει μια μονο στιγμη να τελειωσουν. Ολα ακομα και με το παραμικρο λαθος. Κανεις χρονια να αγαπησεις ενα βραδυ να μισησεις. Στην πλοκη της ιστορια η κοπελα κλαιει . Ασχημο συναισθημα. Για μια απωλεια... Η αρνητικη χωρις να υπαρχει αδιεξοδος.. Ομως μεσα απο τα χρωματα και τα λουλουδια ξεπερνas το προβλημα και βλεπεις απο το πουθενα την ομορφη πλευρα που υπαρχει και απλα αγνοουσες. Ξεφευγεις απο τα δεδομενα που ειχες μεχρι τωρα.. Αναθεωρεις "γιατι το ειχα φτιαξει με τα δικα μου χερια" θαυμαζεις ολα αυτα που μπορεις να καταφερεις μονος σου. Οταν στηριζεσαι στα ποδια σου. Οταν ανεξαρτητοποιησε. Νιωθεις περηφανος και σου δινεται μια αφορμη να συνεχισεις να παλευεις... "που ηταν γεματα μογιες" Δηλωνει ΖΩΗ, ΖΩΝΤΑΝΙΑ .. Ορεξη για ζωη , ζωηραδα να γνωρισεις κοσμους και μονοπατια διαφορετικα απο αυτα που εισαι μεχρι τωρα.. Και εκεινη την στιγμη... Φοβος και απεχθεια... Πλημμυριζουν την κοπελα οταν φωναζει η πιο μισητη γυναικα... Τρομαζει και πανικοβαλλεται γιατι εκει που είναι στο ονειρα της ξαφνικα ξυπνα και ζει εναν εφιαλτη... "και ηθελα να πεταξω εξω απο το παραθυρο και να σκαρφαλωσω στα δεντρα του σπιτιου μας" Ηθελε να ξεφυγει απο ολο αυτο... Να γυρισει πισω στο ονειρο που εφτιαξε εκεινη μονη της .. ετσι οπως ηθελε.. Να γυρισει εκει που ηταν ελευθερη...

Κολτσίδα Θεοφανία:

Η **μπορντό μπλούζα** συμβολίζει ένα στοιχείο που έρχεται στη ζωή μας και την αλλάζει, ίσως έναν άνθρωπο, ένα γεγονός ή μία κατάσταση. Η **μπλούζα** χρησιμοποιείται για να δηλώσει πόσο έχουμε ταυτιστεί με αυτή την κατάσταση, που τη νιώθουμε ως ένα αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής μας, του εαυτού μας, όπως συμβαίνει με την καθημερινή κι αναγκαία χρήση της μπλούζας. Η μπλούζα όμως δεν εμφανίζεται πάντα ίδια. Στην πραγματικότητα έχει πάρα πολλές παραλλαγές και κάποιες φορές δεν εφαρμόζεται πάνω μας, όπως θα περιμέναμε ή θα θέλαμε. Μπορεί βέβαια, αυτό να αλλάξει και στην πορεία μεγαλώνοντας, όταν παύουν να μας κάνουν κάποια πράγματα και δεν φταίει κανείς γι' αυτό. Και τότε το μόνο που μένει είναι να ψάξουμε μια άλλη μπλούζα που θα μας ταιριάζει περισσότερο. Το **χρώμα μπορντό**, που είναι βαθύ, σκούρο κόκκινο δηλώνει τη δυναμικότητα της κατάστασης και ταυτόχρονα τη ζεστασιά της, την προστασία που μας προσφέρει, το χρώμα που δίνει στην ασπρόμαυρη ζωή μας.

Το **πόνι** είναι ένα μικρό άλογο, ένα παιδί, το οποίο κρύβει ενέργεια, δύναμη, απειθαρχία και περιμένει τη στιγμή που θα εξελιχθεί σ' ένα μεγαλοπρεπές κι επιβλητικό άλογο, ανεξάρτητο. Συμβολίζει έναν άνθρωπο, που έρχεται αντιμέτωπος με δύσκολες καταστάσεις, επιλογές, μα κυρίως με τον ίδιο του τον εαυτό. Όταν λοιπόν το πόνι φόρεσε τη μπλούζα, όταν δηλαδή βρήκε κάτι με το οποίο ταυτίστηκε και μοιράστηκε τον εαυτό του, κατάφερε να δημιουργήσει ένα **κάστρο από άμμο**, δηλαδή ένα όμορφο και δύσκολο στην κατασκευή δημιούργημα, το οποίο όμως διαλύεται πολύ εύκολα, ένα κύμα, μια πατημασιά, ακόμα κι ο δυνατός αέρας μπορούν να το καταστρέψουν. Οι **στρατιώτες**, ενισχύουν ίσως την προσπάθεια του πόνι να προφυλάξει το κάστρο του, είναι κατά κάποιο τρόπο οι υπερασπιστές της αγάπης του, όμως δεν παύουν να είναι κι αυτοί φτιαγμένοι από άμμο, αδύναμοι και μικροί σ' ένα τεράστιο και περίπλοκο κόσμο. Η **άμμος** που χρησιμοποιείται, δεν δείχνει μόνο πόσο εύθραυστη είναι η κατάσταση, αλλά και το γεγονός πως πλάθεται και μετασχηματίζεται εύκολα, έτσι ώστε να γίνει όπως την θέλουμε εμείς. Θέλει λοιπόν να μας δείξει, πως με λίγη προσπάθεια μπορούμε να αλλάξουμε και να καλυτερέψουμε τη ζωή μας.

Το πόνι όμως, **ξαφνικά**, εξαγριώθηκε και αφάνισε, έθαψε ότι όμορφο είχε δημιουργήσει με την μπλούζα, όσα προέκυψαν, γεννήθηκαν από το συνδυασμό αυτών των δύο. Κι αυτό μπορούμε να το εκλάβουμε όπως αυτές τις στιγμές στη ζωή που δρούμε βιαστικά από φόβο και πανικό και συνήθως κάνουμε λάθος επιλογές. Έτσι και το πόνι ένιωσε πως έπρεπε να σωθεί από το δεσμό που είχε με την μπλούζα, πως έπρεπε ν' αποκοπεί απ' αυτήν και γι' αυτό απομακρύνθηκε, χωρίς να ξέρι πραγματικά το λόγο. Ένιωσε την ανάγκη να προσευχηθεί, να μιλήσει σε κάποιον και να ζητήσει τη βοήθειά του και τότε του δόθηκε η επιλογή ανάμεσα σε δύο κόσμους, τον μαύρο και τον μπλε. Το **μαύρο** συμβολίζει το σκοτάδι, το αδιέξοδο, μια αφόρητη κατάσταση και αυτός μάλλον ήταν ο **κόσμος** στον οποίο βρισκόταν το πόνι. Ο άνθρωπος αυτός ένιωσε παγιδευμένος και έψαχνε μία λύση να λυτρωθεί. Το **μπλε** από την άλλη, όπως φαίνεται από την απεραντοσύνη του ουρανού, δηλώνει την ελευθερία και την ευφορία, μια

κατάσταση γαλήνης. Το πόνι όμως, δεν επέλεξε κανέναν από αυτούς τους δύο κόσμους, γιατί εμφανίστηκε κι ένας νάνος με μία προσφορά γι αυτόν. Ο **νάνος** είναι μάσκα, συμβολίζει ένα πλάσμα που μοιάζει αγνό, μικροσκοπικό, άκακο, αλλά έχει ύπουλες βλέψεις και γι' αυτό προσπαθεί να παρασύρει το πόνι να πουλήσει τη ψυχή του στο **διάβολο**, με αντάλλαγμα να του δώσει ένα τσουβάλι χρήματα, μια κίτρινη μπύλια και μια **εκπομπή**, τον πρωινό καφέ. Νομίζω πως εδώ είναι ξεκάθαρο το νόημα. Το πόνι βρίσκεται σε μια ευάλωτη συναισθηματική κατάσταση και υποκύπτει στον πειρασμό της εύκολης λύσης για ευτυχία, ή τουλάχιστον αυτό που νομίζει εκείνο **ευτυχία**. Το **χρυσό κέρατο** που έχει αγοράσει από ένα πακιστανό για 3 ευρώ, θέλει να τονίσει την αξία ενός αντικειμένου, το οποίο μπορεί να μην είναι εξωτερικά πολύτιμο, που κρύβει όμως συναισθήματα και δύναμη που υπερέχουν κατά πολύ την αξία του χρυσού. Το **κέρατο** συμβολίζει την ασπίδα προστασίας, συμβολίζει το όπλο ενάντια στον εχθρό, όπως και τα ελάφια παλεύουν και διεκδικούν αυτά που θέλουν με τα κέρατά τους. Όταν λοιπόν, το πόνι πουλάει τη ψυχή του και το χρυσό του κέρατο είναι σαν να πουλάει τον ίδιο του τον εαυτό, σαν να χάνει το δικαίωμα έκφρασης και υπεράσπισης αυτών που δικαιούται και να τα παραδίδει σε κάποιον άλλο, να γίνεται υποχείριο των συμφερόντων άλλων.

Το **πόνι παύει να είναι πόνι**, έχει χάσει τον εαυτό του, έχει γίνει ίδιος με όλα αυτά που τον παρέσυραν, πονηρός τόσο ώστε να ξεγελάσει τον ίδιο το διάβολο και καταφέρνει να πάρει στην κατοχή του και χρήματα και εκπομπή. Το **τσουβάλι χρυσού**, καθώς κι η **εκπομπή** συμβολίζουν όλα τα υλικά αγαθά που σου προσφέρουν ευχαρίστηση κι ενθουσιασμό, όχι όμως ευτυχία, όχι αγάπη, όχι πληρότητα, γι' αυτό και κάποια στιγμή το πόνι αλλάζει κανάλι, αλλάζει προσδοκίες.

Η **Μενεγάκη** αναφέρεται στο κείμενο, ως ένα παράδειγμα διαφθοράς, μιας όμορφης γυναίκας που παντρεύτηκε ένα γκρέμλιν που ζούσε στο βάλτο. Το **γκρέμλιν** υποδηλώνει ένα σκοτεινό πλάσμα, άσχημο τόσο εξωτερικά όσο και εσωτερικά. Ο **βάλτος** πάλι, συμβολίζει μια στασιμότητα, μία κάθοδο, μία κατάσταση που σε τραβάει κάτω, σε γυρίζει πίσω, σε εγκλωβίζει. Οι **λυσσαλέοι ρουφονυχικοί** τύποι που ρουφάνε ψυχές και ληλατούν χωριά με στρουμφάκια συμβολίζουν το κακό, με όποια μορφή μπορεί να εμφανιστεί σε αντίθεση με το αγνό και αθώο στρουμφοχωριό.

Τα **στρουμφάκια** ανέκαθεν συμβόλιζαν κάτι το παιδικό και το μαγικό. Αποτελούσαν μια ομάδα και ήταν πάντα ο ένας για τον άλλο. Χαρακτηρίζονται από την ξεγνοιασιά και την αγάπη, την ενότητα και την αλληλοϋποστήριξη. Έτσι, οι λυσσαλέοι με τη μανία που τους κατατρέχει, ληλατούν, καταστρέφουν και βρωμίζουν οτιδήποτε όμορφο, οτιδήποτε δεν μπορούν να φτάσουν και ξέρουν πως ποτέ δεν θα είναι αντάξιοι ν' αποκτήσουν.

Η **αρχιστράτηγος Στρουμφίτα**, αποτελεί ένα συνδυασμό δύναμης, πυγμής και αποφασιστικότητας, ενώ ταυτόχρονα προβάλλει τη γυναικεία πλευρά, την ευαισθησία, αλλά και την αθωότητα. Είναι ο προστάτης του χωριού. Όταν όμως, στη συνέχεια αναφέρεται ότι ήταν αμαζόνα ενισχύεται ακριβώς αυτό που προανέφερα, η δύναμη, η απειθαρχία, το πάθος. Το **χρώμα μπλε** που ανακάλυψαν οι αμαζόνες και βάφτηκε καταλάθος η αμαζόνα μας κι έγινε Στρουμφίτα, όταν έπεσε σ' ένα καζάνι με μπλε μπογιά δηλώνει την μετάβαση από μια κατάσταση σε μια άλλη, αφού εκεί που είναι μια δυνατή και σκληρή αμαζόνα μετατρέπεται και σε Στρουμφίτα, δηλαδή εξισοροποιούνται τα πράγματα, βρίσκουν τρόπο να συνυπάρξουν δυο αντίθετες έννοιες. Το γαλάζιο ακόμα, μπορεί να χρησιμοποιείται ως μια κάλυψη, αφού δηλώνει ηρεμία, γαλήνη και είναι εξάισιο, άπιαστο.

Το **κόκκινο** χρώμα στη συνέχεια, που εφηύρε ο Οβελίξ, συμβολίζει ένταση, ζωντάνια, ενέργεια, δύναμη. Ο **Οβελίξ** από την άλλη, παρομοιάζεται με τον αυθορμητισμό, την "όρεξη" για ζωή και την αφέλεια, ενώ καταφέρνει πάντα με τη βοήθεια του καλού του φίλου, Αστεριξ, να ξεπεράσει τις δυσκολίες και να βοηθήσει τους άλλους. Ο Οβελίξ ακόμα, κυνηγάει αγριογούρουνα και **παχαίνει**. Συνεπώς, το κυνήγι συμβολίζει την προσπάθεια να βρούμε κάτι που θα μας ολοκληρώνει, έτσι ώστε να νιώθουμε πλήρεις, όπως κάνει κι ο Οβελίξ που προσπαθεί να ευχαριστήσει την όρεξη του για φαγητό. Ποτέ όμως δεν είμαστε πραγματικά πλήρεις, γι' αυτό βρισκόμαστε συνεχώς σε μια ατελείωτη αναζήτηση. Ο Οβελίξ λοιπόν παχαίνει, αρχίζει να γεμίζει με αυτά που αγαπάει και τον ευχαριστούν, έτσι έφτασε 500 κιλά κι έγινε ο **πρώτος υπερογκώδης άνθρωπος** στην ιστορία, δηλαδή έτσι κατόρθωσε να αποκτήσει αυτά που ήθελε και να γίνει πρώτος σε κάτι, με το οποίο κατόρθωνε να νικάει τους εχθρούς του, με την **κοιλιά** του. Αυτό ήταν το όπλο του και το είχε δημιουργήσει μόνος του, είχε καταφέρει να πάρει πίσω το δικαίωμα υπεράσπισης του εαυτού του και μόλις συνειδητοποίησε πόσο δυνατό **όπλο** κατείχε, κατάφερε να εξοντώσει τους αντιπάλους που τον βασάνιζαν στην ιστορία του, στη ζωή του. Δεν έχασε ούτε μία μάχη, δεν άφησε κανέναν να του ορίσει τη ζωή, να του τη δυσκολέψει. Επιπλέον είχε το ταλέντο, το προσόν να είναι **δίγλωσσος**, να επικοινωνεί με τα αγριογούρουνα και να μαθαίνει τη γλώσσα τους. Αυτό σημαίνει, πως ήταν προνοητικός, έτσι ώστε να πλησιάζει τη λεία του και να προσλαμβάνει κάτι από αυτήν, να μαθαίνει διάφορα πράγματα που θα του ήταν χρήσιμα, έτσι ώστε να μπορεί να την νικήσει ευκολότερα. Ακόμα, ήθελε να μάθει **ισπανικά**, όμως τότε **δεν υπήρχε ακόμα Ισπανία**, δηλαδή του αρέσει η πρωτοτυπία, η μοναδικότητα και γι' αυτό θέλει ν' ανακαλύψει κάτι ο ίδιος που δεν υπάρχει ακόμα και δεν ξέρει αν υπάρχει. Βρίσκεται σε αναζήτηση.

Επιστροφή στον **πρωινό καφέ**. Μετάβαση, αλλαγή κατάστασης. Ο πρωινός καφές αποτελεί μια καθημερινή συνήθεια για τους περισσότερους ανθρώπους, μια αναγκαιότητα για να νιώθουν ζωντανοί. Οι συνεργάτες από το πρωινό της Μενεγάκη, φλώροι νάνοι με πουκαμισάκια συμβολίζουν αδιάφορους ανθρώπους, ασήμαντους, ψεύτικους, απαρατήρητους που η μόνη τους ευχαρίστηση είναι να πίνουν καφέ και να μασουλάνε μπισκότα με καραμέλα. Ο καφές, όπως είπαμε αποτελεί μια συνήθεια, μια καθημερινότητα που νομίζεις ότι σε ευχαριστεί, όμως στην πραγματικότητα σου προκαλεί υπερένταση. Από την άλλη, τα μπισκότα είναι γλυκά, νόστιμα, πειρασμός για τον άνθρωπο και ταυτόχρονα τόσο επικίνδυνα, αφού είναι απίστευτα παχυντικά, όπως κι η καραμέλα, που είναι γλυκιά και σε παρασέρνει να τη γευτείς, όμως είναι πραγματικός θάνατος για το σώμα. Οι συνεργάτες όμως δεν τα τρώνε αυτά, αλλά τα μασουλάνε, που σημαίνει ότι παίρνουν μία γεύση μόνο από τη γλύκα της ζωής που δεν τους ανήκει.

Ένα κείμενο, γεμάτο εμπειρίες από τη ζωή. Το αίσθημα της καταπίεσης, η λύπη του αποχωρισμού, οι διάφορες εκφάνσεις του εαυτού μας, οι άνθρωποι που επιλέγουμε να έχουμε δίπλα μας, οι επιλογές μας. Ένα ταξίδι, χωρίς τέλος.

Κόμη Μαριαλένα:

Μια λίμνη στο δρόμο: ένα εμπόδιο, μια δυσκολία ή ένα αναπάντεχο γεγονός

Μπουκάλι με κρασί: τείνει να είναι επιρρεπής στις καταχρήσεις και να ενδίδει στους πειρασμούς.

Θαλάσσια πλάσματα άρχισαν να τον πλησιάζουν και να του μιλούν για τα βιώματα τους: άνθρωποι συνομιλικοί του άρχισαν να του μιλούν για τις εμπειρίες τους και προσπαθούσαν να τον κάνουν να νιώσει άσχημα γιατί τα δικά του βιώματα δεν ήταν τόσο ξεχωριστά και τόσο ενδιαφέροντα.

Κι ενώ εκείνος άκουγε...δεν μπορούσε αλλο: Ένιωθε μειονεκτικά αφού ήταν ο μόνος ο οποίος δεν μπορούσε να μοιραστεί βιώματα και αναμνήσεις. Ένιωθε αμήχανα και φοβόταν την κριτική των ομιλικών του οι οποίοι είναι οι πιο σκληροί κριτές.

Κρύφτηκε κάτω από μια πέτρα όμως και εκεί τον βρήκαν, δεν υπήρχε μέρος για αυτόν: Κλείστηκε στον εαυτό του και έκανε παρέα με την μοναξιά, παρ'όλα αυτά όμως ήξερε πως κάποια στιγμή θα έπρεπε να αντιμετωπίσει τα προβλήματα του.

Το κόκκινο έγινε κίτρινο και μετά γαλάζιο, ουράνιο χρώμα: η αλλαγή της κατάστασης και πιο συγκεκριμένα η αλλαγή της ψυχικής του κατάστασης. Έτσι από την απάθεια περνάει σε πιο ψυχρά συναισθήματα και τέλος στην ευτυχία και την ηρεμία.

X-factor: μια αναπάντεχη πρόκληση

Robert Pattinson: ένας άνθρωπος για τον οποίο νοιάζεται, τον οποίο έχει σε μεγάλη εκτίμηση και τον θαυμάζει.

Ένας γίγαντιος ελέφαντας...τόσο μικρός: κάποιος που τον έκανε να νιώσει άσχημα και να τον ρίξει ξανά στο μηδέν. Η προσπάθεια που είχε κάνει δεν μετρούσε πια.

Έπεσε σε μια...Eminem: καταλαβαίνουμε πόσο μπερδεμένα ήταν τα πράγματα μέσα στο μυαλό του και πόσο χαμένος ήταν.

Αριθμοί που χόρευαν στο νερό: μικρά λαμπάκια ελπίδας που του έδωσαν ξανά το φως και τον έκαναν να καταλάβει πως μια ατυχία μπορεί να σε ρίξει αλλά μετά εσύ πρέπει να ξανασηκωθείς.

Δέντρα Χριστουγεννιάτικα στολισμένα με ρούχα: κατάλαβε πως τα μικρά πράγματα είναι αυτά που φέρνουν και αυτά που σε γεμίζουν.

Ένιωθε χαρά το μικρό παιδί που έκρυβε μέσα του: ξύπνησε η αυτοπεποίθησή του, ο άλλος του εαυτός

Διάστημα: η επίτευξη των στόχων του

Το τέλειο μαύρο φόρεμα: μια νέα αναζήτηση, ένας νέος στόχος

Μοναστήρι με κόκκινα παράθυρα: ένα γεγονός ή ένα μέρος σταθμός για την ζωή του.

Πειρατές: κάτι δύσκολο το οποίο θέλουμε με πολύ κόπο να κατακτήσουμε.

Χτενίζοντας τα μαλλιά τους: μόνοι τους, χωρίς την βοήθεια και την στήριξη κανενό. Έχοντας τα δικά τους όπλα για να υπερασπιστούν τον εαυτό τους.

Γορίλλας: είναι η φωνή που υπάρχει στο υποσείνηδητο μας και μας παροτρύνει να αποφύγουμε ό'τι βλαβερό και να αντισταθούμε στους πειρασμούς.

Οδοντόπαστα: συμβολίζει την καθημερινότητα και την ρουτίνα. Την παρουσιάζει ως κακιά γιατί είναι κάτι που πρέπει να αποφεύγουμε και να μην βυθιζόμαστε στις συνήθειες.

Το βατραχάκι: είναι το αγόρι που μεγάλωσε και ωρίμασε και μεταμορφώθηκε σε έναν άντρα.

Το κρεβάτι του: η επίτευξη των στόχων του και η απόκτηση μιας ήρεμης και ασφαλούς ζωής.

Κουκούτση Φραντζέσκα:

Η θάλασσα, η οποία είναι η ψυχολογική κατάσταση του συγγραφέα, δείχνει ψυχική ηρεμία και γαλήνη, ενώ με την δημιουργία του κύματος, γίνεται ψυχολογική μετάπτωση και η συγγραφέας από την ηρεμία και την καλή διάθεση, πέφτει στην ανησυχία. Το τεράστιο κύμα υποδηλώνει νεύρα, αγωνία και κίνδυνο. Επιπλέον, η συγγραφέας παρομοιάζεται με το πλοίο που ταξιδεύει (η ζωή της). Η λέξη «αναποδογύρισε» υποδηλώνει κι άλλη ψυχολογική μετάπτωση, ενώ η γοργόνα αποτελεί τον επικείμενο κίνδυνο-τον άνθρωπο που προσπαθεί να εισβάλλει στην ζωή του συγγραφέα και να την αλλάξει, τόσο αυτήν όσο και τα συναισθήματα του-την κατάστασή του. Τα φινιστρίνια είναι οι άμυνες μας (του συγγραφέα). Ο κάβουρας αποτελεί το εγώ του συγγραφέα, την ψυχή του, η οποία με το να ουρλιάζει προσπαθεί απεγνωσμένα να αμυνθεί. Η ψυχή του είναι εγκλωβισμένη και περιορισμένη. Νιώθει ότι πνίγεται. Η σειράνα αποτελεί την αόρατη κραυγή του για σωτηρία. Ο συγγραφέας θέλει να αποκαταστήσει την ψυχική του γαλήνη και να επιστρέψει στην αρχική του ψυχολογική κατάσταση. Η βροχή δείχνει ότι το κλίμα, αν και επηρεασμένο και θολό από πριν, έχει αρχίσει να καθαρίζει. Ακόμα, το καινούργιο αυτό ξεκίνημα-το νερό που καθαρίζει το περιβάλλον-, δείχνει ότι ο χαρακτήρας, το πρόσωπο, τα συναισθήματα του συγγραφέα αρχίζουν να σχηματίζονται μετά από την μικρή και σύντομη αναταραχή. Η βροχή αποτελεί την μετάβαση από την μία κατάσταση στην άλλη. Η μικρή κοπέλα είναι η συγγραφέας αφού έχει επηρεαστεί από την αναταραχή- από την εισβολή στην ζωή της. Όταν κούνησε τα χέρια απέβαλε τα κακά συναισθήματα και άρχισε να πηγαίνει στον ουρανό, ο οποίος δείχνει την εξιλέωση, την ελευθερία και την απώλεια του κακού. Η λέξη «έπρεπε» δείχνει ότι ήταν υποχρεωμένη να νιώθει καλά και να είναι χαρούμενη. Στην συνέχεια, ο παραλληλισμός με το κρεβάτι της δείχνει ότι τελικά ονειρεύεται και ότι δεν καταφέρνει πλήρως να ελευθερωθεί. Με το «ξάπλωσε» δείχνει ότι εγκαταλείπει την προσπάθειά της να γλιτώσει από όλα αυτά και τελικά διαφεύγει στα όνειρα, την πιο εύκολη και μοναδική δίοδο της. Η μητέρα της αποτελεί το παρελθόν του συγγραφέα. Το γεγονός ότι η μητέρα της ήταν ζωγράφος δείχνει ότι η συγγραφέας από μικρή επέλεγε να διαφεύγει στον ψεύτικο κόσμο, σε μια άλλη πραγματικότητα, όπως κάνει και στο παρόν. Οι μωβ ελέφαντες αποτελούν οξύμωρο σχήμα. Το χρώμα μωβ περιγράφει λύπη, ενώ οι ελέφαντες αποκαλύπτουν την παιδικότητα και την χαρά. Ακόμα οι ελέφαντες αποτελούν τα αγαπημένα πρόσωπα της συγγραφέα. Με λίγα λόγια αυτό το οξύμωρο σχήμα δείχνει ότι η συγγραφέας επιστρέφει στο παρελθόν και στα καλά, όμως ακόμα υπάρχει κάτι που την ενοχλεί. Έχει μείνει σημάδι από αυτά που έχει περάσει. Τα υπόλοιπα χρώματα των ελεφάντων δείχνουν ότι έχει αρχίσει να ξεχνιέται και ότι έχει χαθεί στις αναμνήσεις της, στα αγαπημένα της πρόσωπα που την βοηθούν. Το ουράνιο τόξο δείχνει πληθώρα συναισθημάτων αλλά κυρίως χαρά. Όταν γράφει ότι εμφανίζονταν με την μορφή του ουράνιου τόξου σε αυτούς που το χρειάζονταν, υποδηλώνει ότι τα αγαπημένα της πρόσωπα ήταν πάντοτε εκεί για εκείνη όταν χρειαζόταν την βοήθειά τους. Η αλλαγή στο χρώμα των ελεφάντων δείχνει μια δεύτερη αλλαγή στην ζωή της. Το γεγονός ότι προέκυψε σκυλί της Δαλματίας, δηλαδή μαύρο και άσπρο, δείχνει ότι δεν ξέρει αν η αλλαγή που έγινε είναι προς το καλό ή προς το κακό. Η διαφυγή στο πρόσωπο του Γιάννη δείχνει ότι για μία ακόμη φορά επιλέγει να ξεφύγει από τον εαυτό της και από την πραγματικότητα και επιλέγει να χωθεί σε μια χαρούμενη κατάσταση, λογικά αντίθετη από αυτήν στην οποία βρίσκεται. Η έκφραση της νοσταλγίας από το μέρος του Νίκου, δείχνει ότι η συγγραφέας επιστρέφει και πάλι στην θλίψη. Με την πτώση στην λίμνη επανέρχεται στην πραγματικότητά της, ενώ το γεγονός ότι πνίγεται μας θυμίζει την αρχική κατάσταση της ψυχής της, στην αρχή του συνειρμικού

όπου και πάλι ένιωθε εγκλωβισμένη. Το κόκκινο δελφίνι, όπως και οι ελέφαντες προηγουμένως, αποτελεί τα αγαπημένα της πρόσωπα και την βοήθεια που της προσφέρουν όταν βρίσκετε σε δύσκολη κατάσταση. Παρ' όλα αυτά η βοήθεια που της προσφέρουν δεν επαρκεί (ρουφήχτρα). Ο κάβουρας και πάλι αποτελεί τον εγώ του συγγραφέα που προσπαθεί να αμυνθεί, και που τα καταφέρνει ακόμα και αν έχει μείνει μία ανάμνηση από το κακό (ΤΟΣΟ παγωμένα). Το λιοντάρι, όπως και το κόκκινο δελφίνι και οι ελέφαντες προηγουμένως, αποτελεί τα αγαπημένα της πρόσωπα. Η βοήθεια που της προσφέρουν δεν επαρκεί και πάλι, δηλαδή ενώ την βοηθάνε, ακόμα παραμένει ένα στίγμα από τα παλιά. Τέλος το κόκκινο δείχνει την αγάπη και πιθανόν την τελική απελευθέρωση από όλες τις αλλαγές προς το κακό. Η συγγραφέας καταφέρνει με την βοήθεια των αγαπημένων προσώπων της να ελευθερωθεί. Αφήνει το παρελθόν πίσω και συνεχίζει στο παρόν.

Μαυροφρύδη Μυρτώ:

-

Ναυπλιώτης Χάρης:

-

Παπαδημητρίου Μάριος:

Η θάλασσα: δηλώνει την απεραντοσύνη

ενώθηκε: δηλώνει την ένωση και συνεργασία για τη γέννηση ενός θαύματος

τεράστιο κύμα: ΤΟ ΤΕΛΟΣ, ο φόβος αλλά και η ομορφιά (το γέννημα της παραπάνω ένωσης)

πλοίο: το απέραντο ταξίδι της ζωής

αναποδογύρισε: τα σκαμπανεβάσματα που έχει ένα ταξίδι

να δει: να κατανοήσει τον κόσμο με άλλα λόγια

φινιστρίνια: τα παράθυρα της καρδιάς μας, της ζωής

κάβουρας: το πλάσμα που μπορεί να φυλακίσει τους ανθρώπους με τις δαγκάνες του

ουρλιάζει: ζητάει ΒΟΗΘΕΙΑ

βροχή = απόλυτη αναμέτρηση

ήρεμη: το τέλος του ΤΕΛΟΥΣ

μικρή κοπέλα = ομορφιά

ξεβράστηκε = γεννήθηκε

μάτια: τα παράθυρα της ψυχής

κούνησε τα χέρια της: προσπάθησε να δοκιμάσει τις ικανότητες της

πετά: να φτάσει τη τελειότητα

σύννεφα: υποδηλώνουν την ξεκούραση

κρεβάτι: ----- // -----

μητέρα: η αιτία της γεννήσεως

ζωγράφος: απεικόνιση του κόσμου = υποδεικνύεται έμμεσα ο κόσμος

σχέδια: πώς η προχειρότητα γίνεται αρεστή, γιατί σχέδιο = πρόχειρο

μωβ ελέφαντες: μωβ = θλιβερότητα

ελέφαντες = ασχήμια

διαφορετικό χρώμα: ποικιλία

συνδύαζονταν ... χρώματα: η γέννηση της ποικιλίας

ώσπου τα ελεφαντάκια ... ουράνιο τόξο: πώς τα χρώματα επιδρούν σ' αυτά που βλέπουμε

αναζητούσαν: αναζητούμε πάντα αυτά που βρίσκονται μπροστά μας

γεννήθηκε ένα ... βούλες: η δημιουργία με τις ανωμαλίες της → αυτές οι ανωμαλίες μπορεί να έχουν μία ομορφιά

δημιούργησαν ... Δαλματίας: πώς από ένα ζώο γεννιέται ένα άλλο ζώο → σύνδεση της φύσεως μεταξύ της

Γιάννης, Νίκος, Βασίλης = συμβολικά ονόματα, δεν είναι τυχαίο

Χριστούγεννα: γέννηση του Χριστού

χιόνι = χαρά

ακατάπαυστα = απέραντα

ανέβηκε στη στέγη: μεταβίβαση απ' το κατώτερο επίπεδο στο ανώτερο

παιδική ηλικία: τα καλύτερα χρόνια της ζωής ενός ανθρώπου

λίμνη = καθαρά νερά

κόκκινο δελφίνι: ενεργητικό και έξυπνο ζώο

τράβηξε πάνω = βοήθεια

ρουφήχτρα = παγίδα

φώναξε = ΒΟΗΘΕΙΑ

δίνη = μπέρδεμα
επιφάνεια: η περιοχή της αλήθειας
πάγος = μπέρδεμα
φύσημα = σπρώξιμο για τη προώθηση του ατόμου
Βόρειος Πόλος: υπάρχει πάγος → μπέρδεμα
λιοντάρι: το χρυσό χρώμα του λιονταριού υποδεικνύει τη δύναμη
υποσχέθηκε ... γυρίσει: υπόσχεση = εμπιστοσύνη
σπίτι = τόπος σιγουριάς
μανία: η μανία του ανθρώπου να γυρίσει στο σπίτι του, στο τόπο σιγουριάς του
χρόνος μηδέν: στον απόλυτο χρόνο
υπόγεια σήραγγα = μέσο
κουζίνα: εργαστήριο του Θεού
διασκορπισμένα ... ζώων: όλη η ζωή διασκορπισμένη στη Γη → γέννηση
κολλάζ = δημιουργία της ζωής
χρώματα και ιδέες: ποικιλομορφία
μαγειρικά σκεύη και υλικά: όλα τα υλικά για τη δημιουργία της ζωής
κόκκινο = ενέργεια
γλυκές, πικρές, ξινές: όλες οι γεύσεις (εκτός από αλμυρό, γιατί που δεν αποτελεί γεύση ζεστασιάς)
φράουλες: ενεργητικό
Φρουτοπία: ενεργητικός τόπος

Παπακωνσταντίνου Παναγιώτης:

-

Πετρουτσόπουλος Γιώργος:

-

Ποτόλιας Αναστάσιος:

“έπεσεσεμιά λίμνηστο δρόμο”

Η συγκεκριμένη φράση μπορεί να ερμηνευτεί ως μία δύσκολη κατάσταση στην κατάτ' άλλα κανονική πορεία ενός ατόμου.

“μέσα σε ένα μπουκάλι με κρασί”

Μία κατάσταση η οποία αφού σε αποπροσανατολίζει και σε κουράσει, μπορεί αν και μοιάζει με αδιέξοδο να έχει μόνο μία έξοδο (όπως και η φυάλη του κρασιού).

“θαλάσσια πλάσματα άρχιζαν να τον πλησιάζουν”

Προσέγγιση από ανθρώπους που ίσως να θέλουν να σε βλάψουν αλλά ποτέ δεν το καταφέρνουν (είναι θαλάσσια ποτέ δεν θα βγουν έξω από την επιφάνεια).

Σαρρή Σίλια:

Λίμνη: το αγόρι «περνάει» από μια κατάσταση σε μια άλλη. Εκφράζει το ευμετάβολο της τύχης και την αλλαγή της ψυχολογικής κατάστασης

Μπουκάλι: εγκλωβισμός, συναισθηματική φόρτιση, ψυχολογική πίεση

Θαλάσσια πλάσματα: οι συντελεστές που εμφανίζονται στην «νέα» κατάσταση που ζει το αγόρι. Τον προσεγγίζουν και το περικυκλώνουν.

Κρύφτηκε κάτω από την πέτρα: η ψυχολογική φόρτιση τον έκανε να «χάσει» τον εαυτό του, την προσωπικότητά του και έτσι κατατρέχει σε κρυσφήγετο. Όμως «ακόμα και εκεί τον βρήκαν» γιατί αν και «συμπυκνώθηκε» πνευματικά, δεν έχασε το κανονικό μέγεθος του σώματός του.

Χρώματα, ήχοι, βλέματα όμως και εκεί τον βρήκαν: προσπάθησε να εξαπατήσει τον εαυτό του και να αποσπαστεί από την παρούσα κατάσταση που τον βασανίζει και να ζήσει σε έναν κόσμο ονειρικό.

Όμως απ' ότι φαίνεται, το όνειρο και η απομάκρυνση από την πραγματικότητα δεν αποτελούν τρόπους για νίκη. Αλλά πώς αυτό συμβαίνει αυτό εφ' όσον τα όνειρα αποτελούν τους «φωτεινούς οδηγούς» που βοηθούν τον άνθρωπο να αντιμετωπίσει τις δυσκολίες τις ζωής;

Πάλι με τέρατα-τείχη: το αγόρι αποφάσισε να πάρει την κατάσταση στα χέρια του και να αναδείξει δυναμισμό και αυτοπεποίθηση. Να παλέψει μόνος του για να αποκτήσει αυτό που επιθυμεί και να ξαναβρεθεί στον κόσμο του.

Κόκκινο.. γαλήνια: Προφανώς ο άνθρωπος αυτός είναι ήρεμος και γαλήνιος χαρακτήρας. Το ότι ξεπέρασε τον εαυτό του και έδρασε με δυναμισμό, προβάλλει μια άγνωστη - πτυχή – του εαυτού του η οποία τελικά τον δικαίωσε εν μέρει αφού ξαναβρήκε την «ηρεμία» του εαυτού του.

Αριθμοί: μυστήρια περίπλοκα, που αν και άγνωστα βρίσκονται παντού, σε όποια κατάσταση κι αν βρεθεί το αγόρι

Πέντε: ο μεγαλύτερος αριθμός από αυτούς που εμφανίστηκαν. Συμβολίζει τον υψηλό στόχο αλλά ταυτόχρονα και την μεγάλη δυσκολία. Το ότι ήταν ο αγαπημένος της γιαγιάς του συμβολίζει πως οι υψηλοί στόχοι φαντάζουν οικείοι σ' αυτόν.

Κοντοστάθηκε: φανερώνει τον προβληματισμό και τον πνευματικό διχασμό που ξαναντιμετωπίζει καθώς δεν γνωρίζει τι του επιφυλάσσει η μοίρα. Παρ' όλα αυτά δεν διστάζει και συνεχίζει με ορμή και αποφασιστικότητα την προσαρμογή του σε αυτή τη δύσκολη κατάσταση που βρίσκεται

X-factor: αποτελεί κοινωνικό γεγονός, δυνατότητα προσωπικής προβολής, πάλη

Καλαματιανός: εκφράζει τα ήθη και τα έθιμα, τον τρόπο και το περιβάλλον στο οποίο αναπτύχθηκε η προσωπικότητα

Robertpattinson: αποτελεί άπιαστο όνειρο, πόθο, πρότυπο, ιδανικό

EAN ΣΥΝΔΥΑΣΟΥΜΕ ΤΑ ΤΡΙΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ: το αγόρι προσπαθεί να προσαρμόσει τον πραγματικό του εαυτό (καλαματιανός → χορός) σε κάτι άγνωστο και πρωτόγνωρο (X-FACTOR → τραγούδι) έχοντας ως συνοδοιπόρο το όραμα , το είδωλό του (Pattinson)

Ελέφαντας: είναι μια ισχυρότερη δύναμη που τον καταπιέζει και τον «ζαλίζει» → άρα χάνει ξανά τον εαυτό του. Το γκρι χρώμα του ελέφанта προσδίδει ασάφεια για το τι ακριβώς αντιπροσωπεύει και τι σχέση έχει με την κατάσταση που βιώνει το αγόρι.

Μυρμήγκια: μικρά αλλά ύπουλα πλάσματα ENΩ λιοντάρι: μεγάλο αλλά είναι φιλικό (τραγουδάει) και αποπνέει δυναμισμό. Είναι μια αντίθεση που μπορεί να μεταφραστεί ως «τα σιγανά ποταμάκια να φοβάσαι»

Νερό: είναι ένας αχανής κόσμος, τίποτα δεν αντιστέκεται στο πέρασμά του, τίποτα δεν είναι βέβαιο αφού όλα είναι ρευστά. Επίσης συναντάται ζωή, τα ψάρια.

Το 2 αν το γυρίσουμε στο πλάι εικονίζει ένα μισό ψάρι. Αν προσθέσουμε και 2 δημιουργείται ένα ολόκληρο ψάρι. Ακόμα $2+2=4$. Εφόσον οι αριθμοί χορεύουν στο νερό, το 5 (το υψηλότερο επίπεδο), χάνεται στη ρευστή κατάσταση του νερού και περνάει στο 4 δηλ. στο λίγο πιο χαμηλό στόχο. Γι αυτό υπάρχει θλίψη και απογοήτευση για την απώλεια αυτή.

Ρούχα... μέσα του: συμβολίζει τα όνειρα που πλαισιώνουν τη ζωή ενός ανθρώπου, του δημιουργούν οράματα τα οποία πραγματοποιούνται υπό συγκεκριμένες συνθήκες χαράς, αγάπης και εξάγνισης του πνεύματος (χριστούγεννα), κατορθώνοντας να υπερνικήσει τους φόβους του και να κατακτήσει τα όνειρά του.

Ψήλωσε: εκφράζει την ανύποτη χαρά με αποτέλεσμα να αποκτά το αγόρι νέες διαστάσεις

Φόρεμα - Μοναστήρι: Από αυτό το σημείο το αγόρι αρχίζει μια αναζήτηση ενός αντικειμένου που θα επιφέρει χαρά στα αγαπημένα του πρόσωπα όταν θα τα συναντούσε στην φυσιολογική του πνευματική κατάσταση της γαλήνης και της ηρεμίας (μοναστήρι)

Πειρατές: συμβολίζουν τον συνεχή πόθο για κατάκτηση αγαθών υλικών ή πνευματικών μέσα από προσωπικά βιώματα (χτένισμα μαλλιών)

Γορίλας: Αποτελεί ένα στοιχείο το οποίο έχει ως χαρακτηριστικό τον δυναμισμό και την επιθυμία για σωτηρία από κάτι που ενώ είναι φυσιολογικό μπορεί με το πέρασμα του χρόνου ή να λειτουργήσει εις βάρος του αγοριού ή να το σώσει.

Σε αυτό το σημείο πρέπει να τονίσω πως η ιστορία αποκτά νέα διάσταση. Ενώ στην αρχή προέβαλε απαισιόδοξο μήνυμα, τώρα , μέσα από όλα αυτά τε γεγονότα διαφαίνεται ένα πνεύμα αναζωογόνησης.

Βατραχάκι- ναυτία στο πλοίο-λιποθύμισε: ο βάτραχος – σε παραμυθιακό επίπεδο- έχει την ικανότητα να μετατρέπεται από αθώο, ευαίσθητο και ταπεινό πλασματάκι σε κυρίαρχο και επιβλητικό ον (βάτραχος που μετατρέπεται σε βασιλιά) . Η κατάσταση αυτή περιγράφει τον όρο «ευαίσθητο». Όμως κρύβει την ελπίδα ότι αυτό το ον θα μετατραπεί σε ισχυρό που βλέπει το ποτήρι μισογεμάτο (γλυκιά μυρωδιά ρεψίματος) → φιλόδοξη οπτική γωνία

Τέλος, η ιστορία κλείνει με μια αντίθεση αναφορικά με τον τρόπο που ξεκινάει. Στην αρχή εισάγει τον αναγνώστη κατευθείαν σε μια τραγική και επιφορτισμένη κατάσταση και κλείνει με μια ανάλαφρη σκηνή ηρεμίας και γαλήνης. Θεωρώ πως το κείμενο θέλει να μεταδώσει την ιδέα ότι ο άνθρωπος παρά τις δυσκολίες, πρέπει να φανεί γενναίος, να πολεμήσει για κάτι που επιθυμεί και να επιδοθεί στην αναζήτηση ώστε να μπορέσει να ξαναβρεί τον εαυτό του και να νιώσει ψυχική αναζωογόνηση.

Σταθόπουλος Αναστάσιος:

Η δύναμη του φόβου του μπορεί να καταστρέψει τα όνειρα του και βλέπει τον θάνατο με τα μάτια του. Με την βοήθεια ενός κοντινού του προσώπου ηπερνάει τον φόβο και ηρεμεί. Κλάμα. Μια ελπίδα ξεπηδά μέσα από τον φόβο. Μέσα από αυτήν την ελπίδα μπορεί να φτάσει στην θέωση. Ένα περιεργό συναίσθημα λυπής και χαράς καθώς σκεφτόταν όλες τις ευαριστες στιγμές που χάθηκαν στον χρόνο. Δεν υπήρχαν μόνο ευχαριστες στιγμές όμως υπήρχαν και κάποιες που θα προτιμούσε να μην έχει ζήσει ή θα ήθελε να τις αλλάξει. Όμως ήξερε πως όλες αυτές οι στιγμές μαζί έδιναν νόημα στην ζωή του. Μια περιεργή σκεψη που δεν εμοιαζε με όλες τις άλλες ξεπηδήσε από το πίσω μέρος του μυαλού του. Του θυμισε την παιδική του ηλικία. Θα ήθελε να ήταν πιο ελεύθερος και να μην ήταν αναγκασμένος να κάνει πράγματα που δεν ήθελε. Ενοιώθε πνηγμένος μέσα στην ίδια του την ζωή. Πιστεύε ότι έτσι σωζότανε αλλά στην πραγματικότητα φυλακίζοταν στο πιο βαθύ πουντρούμι του μυαλού του. Το κοντινό του πρόσωπο τον βοηθά πάλι να βγει από εκεί. Χωρίς αυτόν δεν ήξερε τι να κάνει. Ενοιώθε χαμένος. Το ότι εξαρτιότανε τόσο πολύ από αυτό το άτομο τον έκανε να νοιώθει ασχημα. Αυτό το συναίσθημα δεν συγκρινόταν με κανένα άλλο. Μια σκεψη αναπηδήσε πάλι και τον γεμίσε με ελπίδες. Τον έκανε να νοιώθει ικανός να βγει από την φυλακή των σκεψεων του από μόνος του. Ήταν ένα απλό παζλ. Δεν περιμενε να έχει τέτοιο αποτέλεσμα. Τώρα πια τα εβλεπε όλα καθαρά. Τώρα μπορεί να χρησιμοποιήσει πράγματα που δεν μπορούσε να φανταστεί ποτε. Ακόμα και μικροπράγματα του δημιουργούν μερικές φορές ωραίους συλλογισμούς και άλλες φορές ασχημούς. Του αρεσει. Μαλλον είναι στον παραδεισο.

Ταμπάκη Μαρία – Χριστίνα:

ΠΙΘΑΝΟΝ ΤΟ ΠΟΝΥ ΝΑ ΣΥΜΒΟΛΙΖΕΙ ΕΝΑ ΑΓΝΟ, ΧΑΡΟΥΜΕΝΟ ΚΑΙ ΤΡΥΦΕΡΟ ΠΛΑΣΜΑ. ΤΟ ΠΟΝΥ ΦΟΡΕΣΕ ΜΙΑ ΜΠΟΡΝΤΟ ΜΠΛΟΥΖΑ, ΤΟ ΧΡΩΜΑ ΑΥΤΟ, ΘΥΜΙΖΕΙ ΘΥΜΟ Η' ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ. ΕΤΣΙ ΟΤΑΝ ΦΟΡΕΘΗΚΕ ΑΠ' ΤΟ ΠΟΝΥ Η ΜΠΛΟΥΖΑ, ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗΚΕ ΕΝΑ ΚΑΣΤΡΟ ΜΕ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ ΑΠΟ ΑΜΜΟ. ΑΥΤΟ ΤΟ ΚΑΣΤΡΟ ΚΙ ΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ ΜΑΣ ΠΑΡΑΠΕΜΠΟΥΝ ΣΤΟ ΜΠΟΡΝΤΟ ΧΡΩΜΑ, ΔΗΛΑΔΗ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ. ΠΙΘΑΝΟΝ ΤΙ ΣΚΗΝΙΚΟ ΑΥΤΟ ΕΞΑΓΡΙΩΣΕ ΤΟ ΠΟΝΥ ΚΙ ΕΤΣΙ ΑΥΤΟ ΚΑΤΕΣΤΡΕΦΕ ΟΤΙ ΕΒΛΕΠΕ ΜΠΡΟΣΤΑ ΤΟΥ. ΠΡΟΣΠΑΘΩΝΤΑΣ ΝΑ ΣΩΘΕΙ ΠΡΟΣΕΥΧΗΘΗΚΕ. ΟΙ ΠΡΟΣΕΥΧΕΣ ΤΟΥ ΕΙΣΑΚΟΥΣΤΗΚΑΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΤΑΛΛΗΚΑΝ 2 ΜΠΙΛΙΕΣ, ΩΣ ΒΟΗΘΕΙΑ, ΜΙΑ ΜΑΥΡΗ ΚΑΙ ΜΙΑ ΜΠΛΕ. ΟΙ ΜΠΙΛΙΕΣ ΑΥΤΕΣ ΣΥΜΒΟΛΙΖΟΥΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ 2 ΚΟΣΜΟΥΣ. Ο ΜΑΥΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΙΣΩΣ ΝΑ ΉΤΑΝ ΓΕΜΑΤΟΣ ΛΥΠΗ ΚΑΙ ΣΤΕΝΟΧΩΡΙΑ, ΑΦΟΥ ΤΟ ΜΑΥΡΟ ΧΡΩΜΑ ΣΥΜΒΟΛΙΖΕΙ ΤΗΝ ΘΛΙΨΗ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΟ ΜΙΣΟΣ. ΑΝΤΙΘΕΤΑ Ο ΜΠΛΕ ΚΟΣΜΟΣ ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΕ ΝΑ ΉΤΑΝ ΓΕΜΑΤΟΣ ΜΥΣΤΗΡΙΟ, ΓΑΛΗΝΗ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΑΠΕΡΑΝΤΟΣΥΝΗ, ΕΦΟΣΟΝ ΤΟ ΜΠΛΕ ΧΡΩΜΑ ΜΑΣ ΠΑΡΑΠΕΜΠΕΙ ΣΤΟΝ ΑΠΕΡΑΝΤΟ ΟΥΡΑΝΟ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΚΑΤΙ ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ. ΑΡΓΟΤΕΡΑ ΟΜΩΣ ΠΡΙΝ ΤΟ ΠΟΝΥ ΠΡΟΛΑΒΕΙ ΝΑ ΔΙΑΛΕΞΕΙ ΕΝΑΝ ΑΠ' ΤΟΥΣ 2 ΚΟΣΜΟΥΣ ΕΜΦΑΝΙΣΤΗΚΕ ΕΝΑΣ ΝΑΝΟΣ Ο ΟΠΟΙΟΣ ΚΟΥΒΑΛΟΥΣΕ ΕΝΑ ΤΣΟΥΒΑΛΙ ΓΕΜΑΤΟ ΧΡΥΣΟ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΜΙΑ ΚΙΤΡΙΝΗ ΜΠΙΛΙΑ. ΑΥΤΟΣ Ο ΝΑΝΟΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΣΥΜΒΟΛΙΖΕΙ ΤΟΝ ΠΕΙΡΑΣΜΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΝ ΠΕΙΡΑΣΜΟ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΩΝ ΔΗΛΑΔΗ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΥ. Ο ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ ΜΑΝΤΑ ΕΜΦΑΝΙΖΕΤΑΙ ΣΕ ΑΝΥΠΟΠΤΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΛΕΣ ΦΟΡΕΣ ΜΑΣ ΑΠΟΣΠΑ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΥΠΟΧΕΩΣΕΙΣ ΜΑΣ. ΕΤΣΙ ΚΑΙ ΤΟ ΠΟΝΥ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΥΤΗ ΒΛΕΠΟΝΤΑΣ ΤΟ "ΜΕΓΑΛΟ ΔΩΡΟ" ΠΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΑΠ' ΤΟ ΝΑΝΟ, ΔΗΛΑΔΗ ΚΑΙ ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΕΚΠΟΜΠΗ, ΠΕΡΙΦΡΟΝΕΙ ΤΙΣ ΥΠΟΛΟΙΠΕΣ 2 ΕΠΙΛΟΓΕΣ (ΜΑΥΡΗ ΚΑΙ ΜΠΛΕ ΜΠΙΛΙΑ) ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΓΕΙ ΤΗΝ ΠΙΟ ΚΕΡΔΟΦΟΡΑ, ΤΗΝ ΠΙΟ ΛΑΜΠΡΗ. (ΑΥΤΟ ΣΥΜΒΟΛΙΖΕΙ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΙΤΡΙΝΗ ΜΠΙΛΙΑ ΔΙΟΤΙ ΕΚΠΕΜΠΕΙ ΛΑΜΨΗ). ΑΠ' ΟΤΙ ΦΑΙΝΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΕΠΑΘΛΟ ΚΑΙ ΤΑ ΔΩΡΑ, ΤΟ ΠΟΝΥ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΘΑ ΘΥΣΙΑΖΕ ΤΑ ΠΑΝΤΑ, ΘΑ ΠΟΥΛΟΥΣΕ ΑΚΟΜΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΤΟΥ ΣΤΟ "ΔΙΑΟΛΟ". ΕΤΣΙ ΚΑΤΑΛΑΒΑΙΝΟΥΜΕ ΠΩΣ ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΑ ΕΞΑΓΟΡΑΖΟΥΝ ΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ. ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΚΑΤΑΛΑΒΑΙΝΟΥΜΕ ΠΩΣ ΠΙΣΩ ΑΠ' ΤΑ "ΕΥΚΟΛΑ ΠΛΟΥΤΗ", ΚΑΙ ΤΑ ΔΩΡΑ ΠΟΥ ΜΑΣ ΔΙΝΟΝΤΑΙ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΕΧΟΥΜΕ ΚΑΤΑΒΑΛΕΙ ΟΙ ΙΔΙΟΙ ΚΟΠΟ ΚΑΙ ΜΟΧΘΟ ΓΙΑ ΝΑ ΤΑ ΑΠΟΚΤΗΣΟΥΜΕ, ΚΡΥΒΟΝΤΑΙ ΠΟΛΛΑ ΔΕΙΝΑ. ΕΤΣΙ ΚΑΙ Σ' ΑΥΤΗΝ ΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ, ΔΙΝΟΝΤΑΙ ΠΛΟΥΤΗ ΚΑΙ ΔΩΡΑ ΣΤΟ ΠΟΝΥ ΧΩΡΙΣ ΤΟ ΙΔΙΟ ΝΑ ΕΧΕΙ ΚΟΥΡΑΣΤΕΙ ΓΙΑ ΝΑ ΤΑ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙ. ΑΥΤΟ ΦΑΙΝΕΤΑΙ ΥΠΟΠΤΟ, ΚΑΘΩΣ ΣΕ ΑΝΤΑΛΛΑΓΜΑ ΜΕ ΤΑ ΔΩΡΑ, ΤΟ ΠΟΝΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΟΥΛΗΣΕΙ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΤΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΟΛΟ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΟ ΧΡΥΣΟ ΤΟΥ ΚΕΡΑΤΟ. ΤΟ ΚΕΡΑΤΟ ΑΥΤΟ, ΟΠΩΣ ΦΑΙΝΕΤΑΙ ΣΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ, ΕΙΧΕ ΑΓΟΡΑΣΤΕΙ ΑΠΟ ΕΝΑΝ ΠΑΚΙΣΤΑΝΟ ΓΙΑ 3 ΕΥΡΩ. Ο ΠΑΚΙΣΤΑΝΟΣ ΣΥΜΒΟΛΙΖΕΙ ΚΑΤΙ ΤΟ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟ, ΕΝΑΝ ΑΝΘΡΩΠΟ Ο ΟΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΑΠ' ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ (ΓΙΑ ΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ) ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΤΑΙ ΜΕ ΑΠΕΧΘΕΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΡΟΝΗΣΗ. ΕΤΣΙ ΣΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΑΝΟΙΓΕΤΑΙ ΕΝΑ ΚΑΙΡΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ, Ο ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ. ΠΑΡ' ΟΛΑ

ΑΥΤΑ ΤΟ ΠΟΝΥ ΚΑΤΑΦΕΡΕ ΝΑ ΞΕΓΕΛΑΣΕΙ ΤΟ ΝΑΝΟ ΚΑΙ ΝΑ ΠΑΡΕΙ ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΑ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΠΟΜΠΗ. ΕΤΣΙ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ ΜΙΑ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΗ ΠΤΥΧΗ ΤΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΤΟΥ ΠΟΝΥ, Η ΠΙΟ ΠΟΝΗΡΗ ΠΤΥΧΗ ΤΟΥ. ΕΠΟΜΕΝΩΣ ΤΟ ΠΟΝΥ ΜΑΣ ΞΕΓΕΛΑΕΙ ΜΕ ΤΗΝ ΑΘΩΑ ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΟΥ. ΟΜΩΣ ΤΩΡΑ ΤΟ ΠΟΝΥ ΣΥΜΠΕΡΙΦΕΡΕΤΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ, ΚΑΘΩΣ ΚΙΝΕΙΤΑΙ ΜΕ ΔΟΛΟ ΚΑΙ ΠΟΝΗΡΙΑ ΓΙΑ ΝΑ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙ ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΘΕΛΕΙ, ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΧΡΕΙΑΣΤΕΙ ΝΑ ΘΥΣΙΑΣΕΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ. ΑΦΟΥ ΛΟΠΠΟΝ ΑΠΟΚΤΗΣΕ ΟΣΑ ΕΠΙΘΥΜΟΥΣΕ ΕΚΑΝΕ ΛΑΜΠΡΗ ΚΑΡΙΕΡΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΟΜΠΗ, ΟΜΩΣ ΑΡΓΟΤΕΡΑ ΑΛΛΑΞΕ ΚΑΝΑΛΙ. Η ΑΛΛΑΓΗ ΚΑΝΑΛΙΟΥ ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΣΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙ ΤΗΝ ΑΛΛΑΓΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΤΡΟΠΟΥ ΖΩΗΣ. ΑΥΤΗ ΕΙΝΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΜΕΝΕΓΑΚΗΣ, ΑΡΑ ΤΟ ΠΟΝΥ ΤΑΥΤΙΖΕΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΜΕΝΕΓΑΚΗ. ΕΠΙΣΗΣ Η ΜΕΝΕΓΑΚΗ ΣΥΜΒΟΛΙΖΕΙ ΜΙΑ ΞΑΝΘΙΑ ΤΗΛΕΠΑΡΟΥΣΙΑΣΤΡΙΑ Η ΟΠΟΙΑ ΔΕΝ ΑΦΙΕΡΩΝΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ, ΑΛΛΑ ΣΤΗΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΤΗΣ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ. Μ'ΑΥΤΑ ΚΑΙ Μ'ΑΥΤΑ ΔΙΑΠΙΣΤΩΝΟΥΜΕ ΠΩΣ Η ΙΔΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΕΤΑΙ ΜΟΝΑΧΑ ΓΙΑ ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΑ ΤΗΝ ΕΞΟΥΣΙΑ (ΚΑΙ ΟΧΙ ΤΗΝ ΟΥΣΙΑ) ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΤΗΣ ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΓΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΕΠΙΦΑΝΕΙΚΑ ΧΩΡΙΣ ΟΥΣΙΑ ΚΑΙ ΑΞΙΑ. ΑΡΓΟΤΕΡΑ ΠΑΝΤΡΕΥΤΗΚΕ ΕΝΑΝ ΓΚΡΕΜΛΙΝ ΤΟΥ ΒΑΛΤΟΥ ΔΗΛΑΔΗ ΕΝΑ "ΑΣΧΗΜΟ ΤΕΡΑΣ", ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΜΑΖΙ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΕΚΑΝΑΝ ΛΕΗΛΑΣΙΕΣ ΣΕ ΕΝΑ ΧΩΡΙΟ ΜΕ ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟ ΤΗΝ ΣΤΡΟΥΜΦΙΤΑ. Η ΣΤΡΟΥΜΦΙΤΑ ΗΤΑΝ ΑΜΑΖΟΝΑ, ΔΗΛΑΔΗ ΑΓΡΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΕΧΕ ΣΤΙΣ ΑΝΤΙΞΟΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΑΙ ΕΙΧΕ ΧΡΩΜΑ ΜΠΛΕ, ΑΦΟΥ ΕΙΧΕ ΠΕΣΕΙ ΣΕ ΕΝΑ ΚΑΖΑΝΙ ΜΕ ΜΠΛΕ ΜΠΟΓΙΑ. ΤΟ ΧΡΩΜΑ ΑΥΤΟ - ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΚΑΙ ΕΙΧΑΝ ΕΦΗΥΡΕΙ ΟΙ ΑΜΑΖΟΝΕΣ - ΣΥΜΒΟΛΙΖΕΙ ΚΑΤΙ ΤΟ ΓΑΛΗΝΙΟ, ΚΑΤΙ ΤΟ ΕΞΑΙΣΙΟ. ΣΤΗΝ ΣΥΝΕΧΕΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΚΚΙΝΟ ΧΡΩΜΑ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΣΥΜΒΟΛΙΖΕΙ ΠΙΘΑΝΟΝ ΤΟ ΑΙΜΑ ΠΟΥ ΧΥΘΗΚΕ ΑΠ'ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ -ΚΑΙ ΠΙΟ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΤΑ ΑΓΡΙΟΓΟΥΡΟΥΝΑ- ΠΟΥ ΕΠΕΦΤΑΝ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΤΟΥ ΟΒΕΛΙΞ. ΕΤΣΙ Ο ΙΔΙΟΣ ΣΚΟΤΩΝΟΝΤΑΣ ΤΑ ΑΓΡΙΟΓΟΥΡΟΥΝΑ, ΤΑ ΕΤΡΩΓΕ ΚΑΙ ΣΥΝΕΠΩΣ ΠΑΧΑΙΝΕ, ΦΘΑΝΟΝΤΑΣ ΣΤΑ 500 ΚΙΛΑ! ΕΤΣΙ ΤΟ ΟΠΛΟ ΤΟΥ ΗΤΑΝ Η ΚΟΙΛΙΑ ΤΟΥ ΚΑΙ ΕΤΣΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕ ΤΟΥΣ ΑΝΤΙΠΑΛΟΥΣ ΤΟΥ ΣΤΙΣ ΜΑΧΕΣ. ΤΟ ΓΕΓΟΝΟΣ ΟΤΙ ΗΤΑΝ ΔΙΓΛΩΣΣΟΣ ΣΥΜΒΟΛΙΖΕΙ ΤΙΣ 2 ΓΛΩΣΣΕΣ ΠΟΥ ΜΙΛΑΓΕ, ΤΗΝ ΜΙΑ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΣΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΛΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΑ ΑΓΡΙΟΓΟΥΡΟΥΝΑ. ΠΑΡ' ΟΛΑ ΑΥΤΑ ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΜΑΘΕΙ ΚΙ ΑΛΛΗ ΓΛΩΣΣΑ ΤΑ ΙΣΠΑΝΙΚΑ, ΠΑΡ' ΟΛΟ ΠΟΥ ΔΕΝ ΥΠΗΡΧΕ ΤΟΤΕ Η ΙΣΠΑΝΙΑ. ΤΕΛΙΚΑ Η ΜΕΝΕΓΑΚΗ ΓΥΡΙΣΕ ΠΙΣΩ ΣΤΗΝ ΑΓΑΠΗΜΕΝΗ ΕΚΠΟΜΠΟΥΛΑ ΤΗΣ ΤΟΝ "ΠΡΩΙΝΟ ΚΑΦΕ" ΚΑΙ ΕΚΕΙ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΝ ΚΑΙ ΚΑΠΟΙΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΤΗΣ, ΑΠ' ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΤΗΣ, ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ ΤΗΣ ΕΜΟΙΑΖΑΝ. ΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΑΥΤΟΙ ΗΤΑΝ ΝΑΝΟΙ (ΔΗΛΑΔΗ ΠΟΛΥ ΚΟΝΤΟΙ) ΚΑΛΟΦΤΙΑΓΜΕΝΟΙ ΜΕ ΠΟΥΚΑΜΙΣΑΚΙΑ (ΦΛΩΡΟΙ) ΚΑΙ ΕΠΙΝΑΝ ΚΑΦΕ "ΦΡΕΝΤΟ ΓΛΥΚΟ" ΜΑΣΟΥΛΩΝΤΑΣ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΩΣ ΜΠΙΣΚΟΤΑ ΜΕ ΚΑΡΑΜΕΛΑ. ΟΛΟ ΑΥΤΟ ΤΟ ΣΚΗΝΙΚΟ ΜΑΣ ΕΚΠΕΜΠΕΙ ΤΙΣ ΕΞΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: ΟΤΙ ΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΤΗΣ ΜΕΝΕΓΑΚΗΣ ΚΑΘΩΣ ΚΙ Η ΙΔΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΕΜΠΕΛΗΔΕΣ, "ΚΑΛΟΠΕΡΑΣΑΚΗΔΕΣ" ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΕΙΝΟΥΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΠΡΑΞΙΑ, ΜΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΝΩΧΕΛΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΔΡΑΝΕΙΑΣ.

Φραγκοπούλου Μαρία:

-

5^η εργασία: διηγήματα μαθητών που προέκτυσαν μέσα από τα συνειρμικά κείμενα:

Αγγελόπουλος Νίκος

(βασισμένο στο κείμενο για το πόνυ και τη μπορντό μπλούζα. Παραθέτω όλα τα συνειρμικά κείμενα στο τέλος του αρχείου.)

Και ξαφνικά εμφανίζεται ο ιππότης πάνω στον πανέμορφο μονόκερο. Το πλήθος ουρλιάζει και οι πύλες του κάστρου ανοίγουν για να υποδεχθούν τον γενναίο βασιλιά με τον γιγάντιο στρατό του. ο βασιλιάς John ήταν πολύ χαρούμενος που γυρνούσε στο χωριό του σώος και αβλαβής, όταν από το πουθενά ακούγεται: «Γιάννη, φεύγουμε τώρα, είμαστε στην παραλία εδώ και 4 ώρες και σε λίγο θα νυχτώσει...και όχι, δεν έχει άλλα 5 λεπτά». Έτσι ο μικρός Γιαννάκης μαζεύει τα παιχνίδια του, παίρνει την πετσέτα Ben 10 και προχωρά προς τη μητέρα του. Το καστράκι από άμμο που έπαιζε δεν το χαλάει, ελπίζοντας πως θα αντέξει μέχρι την επόμενη μέρα, αν και κατά βάθος ξέρει πως τα troll που περπατάνε στην παραλία τη νύχτα θα το πατήσουν και θα το καταστρέψουν.

Τα χρόνια πέρασαν και ο Γιαννάκης, τώρα σκέτο Γιάννης, μεγάλωσε. Τώρα, είχε πολλά μαθήματα για το σχολείο, πολλά μαθήματα για το σπίτι και είχε μάθει στο σχολείο ότι η παλιρροία ευθύνεται για την

καταστροφή των κάστρων στην άμμο. Κοντοζυγώνει η μέρα των τελικών εξετάσεων και δεν υπήρχε χρόνος για παιχνίδι, ούτε για διασκέδαση, ούτε για μπάνιο στη θάλασσα. Σε αυτό το σημείο της ζωής του ο Γιάννης έπρεπε να πάρει κάποια απόφαση, είτε δεν θα στρωθεί στο διάβασμα και δεν θα περάσει στην σχολή που θέλει, είτε θα θυσιάσει τον ελεύθερό του χρόνο για να επιτύχει τον στόχο του να γίνει δημοσιογράφος. Όμως, ενώ ο ίδιος είχε πια πείσει τον εαυτό του ότι θα πρέπει να αφοσιωθεί πλήρως στο διάβασμα, έρχεται ο πατέρας του χαρούμενος στο δωμάτιό του και ανακοινώνει τα χαρμόσυνα νέα ότι ένας φίλος του μπορούσε να εξασφαλίσει στον Γιάννη μία θέση στη σχολή δημοσιογραφίας, ανεξαρτήτου βαθμού, γιατί αυτός ο φίλος κατείχε σημαντική θέση στη σχολή και χρωστούσε χάρη στον πατέρα. Έτσι τελικά ο Γιάννης αποφάσισε να ακολουθήσει το συμφέρον του, καθώς ως βολεψιματίας ο ίδιος δεν μπορούσε να αρνηθεί να πάρει τον εύκολο δρόμο.

Μετά από κάποια χρόνια, ο Γιάννης είχε πια βρει και δουλειά ως δημοσιογράφος- πάλι χάρη στον φίλο τού πατέρα του- και πίστευε πως ήταν ευτυχισμένος, καθώς είχε καταφέρει να γίνει διάσημος και πλούσιος. Στην εκπομπή την οποία είχε αναλάβει λοιπόν, ακολούθησε μία ύπουλη τεχνική για να καταφέρει να ανεβάσει την ακροαματικότητα της εκπομπής. Έτσι, για να το πετύχει αυτό στόχευε στην αδύναμη κοινωνική ομάδα των παιδιών. Αυτός και οι συνεργάτες του μπορούν να τα κατευθύνουν για να δουν την εκπομπή. Ακόμα κι αν τα παιδιά δεν παρέδιδαν αμέσως τα όπλα, στο τέλος έπεφταν κι αυτά θύματα της πλύσης εγκεφάλου των Μ.Μ.Ε.

Όμως, ο Γιάννης τότε δεν κατάφερε να ελέγξει όλα τα παιδιά. Αυτό γιατί υπήρχαν κάποια συγκεκριμένα παιδιά α οποία κατάφεραν και αντιστέκονταν σε όλα όσα έκαναν οι δημοσιογράφοι. Τα παιδιά αυτά ήταν οπλισμένα με το όπλο της γνώσης και της μόρφωσης. Για το λόγο αυτό, δεν επέτρεπαν στο Γιάννη να τα κυριεύει, μιας και αυτά μπορούσαν να ανιχνεύσουν κάθε ύπουλη κίνησή του και έτσι δεν έπεφταν στις παγίδες και τα κόλπα του. Επίσης, αυτά τα παιδιά έψαχναν να βρουν το καινούργιο συνέχεια και ήταν διορατικά και ανοιχτά μυαλά, κάτι το οποίο εξόργιζε τον Γιάννη. Οπότε, όντας εκνευρισμένος που δεν μπορούσε να τα καταφέρει, συγκάλεσε συμβούλιο με όλους τους άλλους συνεργάτες του στον χώρο της δημοσιότητας. Εκεί μαζεύτηκαν όλοι οι διάσημοι και πλούσιοι της τηλεόρασης και ο Γιάννης άρχισε να τους μιλά για το πρόβλημα. Ούρλιαζε και φώναζε για να προσπαθήσει να πείσει και τους άλλους ότι αυτή η κατάσταση δεν μπορούσε να συνεχιστεί. Όμως, δυστυχώς δεν είχε υπολογίσει πως και αυτοί ήταν στην πραγματικότητα οι εχθροί και οι ανταγωνιστές ου και γι' αυτό αυτοί τον σνομπάρανε και αγνοούσαν κάθε του λέξη, προφανώς μη βοηθώντας τον να καταφέρει αυτό που ήθελε.

Ο Γιάννης τότε έμεινε μόνος του. οι συνεργάτες του που τους νόμιζε για φίλους του είχαν παρατήσει και δεν τον βοηθούσαν. Εκείνη την στιγμή συνειδητοποίησε ο Γιάννης τι συνέβαινε όλα αυτά τα χρόνια. Κατάλαβε ότι από τη στιγμή που όταν πήγαινε ακόμα σχολείο διάλεξε την εύκολη διαδρομή και όχι τη δίκαιη αλλά επίπονη, είχε γίνει άλλος άνθρωπος εξαιτίας της εξουσίας που ήρθε στα χέρια του τόσο γρήγορα χωρίς να κάνει κάτι μόνος το. Τύψεις άρχισαν να του έρχονται και ένιωσε πολύ άσχημα για όλα αυτά που έκανε στα παιδιά όλα αυτά τα χρόνια. Έτσι, αποφάσισε αμέσως να κλείσει τη εκπομπή και προσπάθησε να αποτρέψει άλλα κανάλια από το να κάνουν και αυτές το ίδιο πράγμα. Χάριν στις εξαιρετικές του ρητορικές ικανότητες και στην εξυπνάδα του κατάφερε να τους πείσει ώστε να μην χρησιμοποιούνται τα παιδιά για να ανεβάσουν την ακροαματικότητα.

Τελικά, το μόνο που πίστευε πως έχει απομείνει ήταν ο ίδιος ο εαυτός του. Η ιστορία μας δεν έχει αίσιο τέλος, καθώς ο Γιάννης ήξερε πως ο μόνος τρόπος για να αποτρέψει τον εαυτό του από το να ξαναεπιζητήσει την δόξα και το χρήμα ήταν να βάλει τέλος στην ζωή του. Όμως, την στιγμή που πήγε να περάσει τον δρόμο για να φτάσει στο φαρμακείο, τον χτύπησε ένα αμάξι. Η καρδιά του σταμάτησε επί τόπου και ο Γιάννης καλωσόρισε τον θάνατο με ένα χαμόγελο στα χηλοί.

Ανδρούτσου Έλενα

(βασισμένο στο συνειρμικό κείμενο για την κόκκινη κιμωλία.)

Μια φορά και έναν καιρό σε μια μεγάλη πόλη ζούσε ένα αγοράκι ο Φοίβος με την οικογένεια του. Η ζωή του κυλούσε ήρεμα μέχρι που κάτι την άλλαξε ριζικά...

Μια μέρα ενώ έτρωγε πρωινό με τους γονείς και την αδελφή του κάποιος χτύπησε την πόρτα. Η μητέρα του παραξενομένη πήγε ν' ανοίξει, εκείνη την στιγμή αντίκρισε δυο ψηλούς, αρρενωπούς άντρες, ντυμένους στα μπλε λόγω προφανώς του επαγγέλματος τους. Ήταν αστυνομικοί... ο πατέρας του κατηγορούταν για κάτι πολύ σημαντικό το οποίο ο Φοίβος και η αδελφή του δεν έπρεπε να μάθουν. Από εκείνη την μέρα η ζωή των δυο παιδιών δεν θα ήταν ποτέ η ίδια. Ο πατέρας τους είχε ένα εργοστάσιο και χωρίς να το καταλάβει, εκείνος που εργαζόταν στον τομέα μεταφορών είχε μπλεχτεί σε διακίνηση ναρκωτικών κι έτσι όταν αυτό ανακαλύφθηκε λογικό ήταν να κατηγορηθεί ο ιδιοκτήτης.

Ο Φοίβος δεν ήξερε πώς να αισθανθεί, πώς ν' αντιδράσει, του φαινόταν όλα τόσο περίπλοκα, είχε πληγωθεί συναισθηματικά πάρα πολύ... Στο σχολείο οι συμμαθητές του, τον φέρονταν αλλόκοτα, τον ωθούσαν στο περιθώριο. Συνέχεια, τον αποκαλούσαν «ορφανό» ή «αλητόπαιδο» επειδή ο πατέρας του ήταν στη φυλακή και εκείνος ζούσε με τη μητέρα και την αδελφή του χωρίς πατέρα. Εκείνος νιώθοντας πως δεν είναι αποδεκτός δεν ήξερε τι να κάνει με αποτέλεσμα να ποδοπατείται από τους άλλους συνεχώς, αφήνοντας τους να τον επηρεάζουν.

Ένα βράδυ κοιτάζοντας το τζάκι, οπού οι φλόγες πάλευαν μεταξύ τους, κατάλαβε πως δεν πρέπει να αφήσει όλη αυτή την ιστορία να τον ισοπεδώσει. Γι' αυτό πήρε την απόφαση να προχωρήσει τη ζωή του. Κι αυτό θα το κατάφερνε αφήνοντας πίσω του το παρελθόν και σκληραίνοντας ώστε να μην τον επηρεάζουν τα λόγια που πληγώνουν. Όπως το κατάφερε και η ζωή του είχε αρχίσει να κυλάει σε φυσιολογικούς ρυθμούς όσο εκείνος μεγάλωνε. Είχε πλέον τελειώσει τις σπουδές του και βρει μια δουλειά που τον κάλυπτε. Ένιωθε πλήρης αφού πλέον είχε αφήσει το παρελθόν και ζούσε το παρόν, μη ανησυχώντας για τα μέλλον.

Παρόλα αυτά κάποια στιγμή άρχισε να μπερδεύεται με τον ίδιο του τον εαυτό. Δυο μέρη μέσα του συγκρούονταν, ο καλός και ο κακός του εαυτός. Πιο συγκεκριμένα, ερχόταν αντιμέτωπος με ανθρώπους οι οποίοι του φέρονταν με τον χειρότερο τρόπο και εκείνος με τη σειρά του δεν ήξερε πώς ν' αντιδράσει... να αδιαφορήσει και να συνεχίσει να φέρεται φυσιολογικά όπως εκείνος συνήθιζε ή ν' αλλάξει στάση και να αρχίσει να φέρεται όπως εκείνοι; Πάλευε να το ξεπεράσει σκεπτόμενος αμέτρητες ώρες, μέχρι που με το καιρό επικράτησε ο «καλός» του εαυτός δηλαδή παρέμεινε ο ίδιος όπως πάντα μόνο που έμαθε να αδιαφορεί για ανθρώπους που δεν αξίζουν ούτε την καλημέρα του. Μέσα από αυτή την διαδικασία κέρδισε πολλά και γνώρισε κι άλλες πτυχές του εαυτού του, έμαθε ότι δεν είναι τόσο αδύναμος όσο νόμιζε και πως μπορεί να καταπολεμήσει τα πάντα αρκεί να βρει τον καλύτερο τρόπο.

Τίποτα όμως δεν κρατάει για πολύ και τίποτα δεν είναι τέλειο.... Παραπλανήθηκε..στηριζόμενος σε λάθος ανθρώπους οι οποίοι νοιάζονταν μόνο για το συμφέρον τους και για ακόμη μια φορά έφτασε σε αδιέξοδο. Όμως αυτή τη φορά επικράτησε ο «κακός» του εαυτός και τα καλά στοιχεία του παραμερίστηκαν, αν και παρέμεναν εκεί ακόμη κι αν δεν ήταν αντιληπτό. Ο Φοίβος συνέχισε να μπλέκεται σε κακόβουλες υποθέσεις μέχρι που το ένστικτο του τον οδήγησε στην απομόνωση και ενδοσκόπηση. Έτσι άρχισε να ηρεμεί και ν' αναθεωρεί, προσπαθώντας να βάλει σε τάξη την τόσο μπερδεμένη ζωή του...όμως στη ζωή δεν μπορούμε να βάλουμε όρια, κανόνες και πλάνα γιατί η ζωή είναι απρόβλεπτη, γεμάτη εκπλήξεις και ουσιαστικά όλα επαναλαμβάνονται με άλλο τρόπο και δεν μπορούμε να τ' αποτρέψουμε κι ας προσπαθήσουμε ξανά και ξανά από την αρχή, είναι ένας φαύλος κύκλος. Παρόλα αυτά ο Φοίβος αυτή τη φορά αποφάσισε ν' αρχίσει με κάτι απλό... να βρει την αδελφούλα του και την μανούλα του, που τόσο του είχαν λείψει και ίσως τότε τα κατάφερνε. Είχε μεγαλώσει πια και γυρνούσε σπίτι ζητώντας απαντήσεις....

Αχτύπη Ειρήνη

(βασισμένο στο κείμενο για το ρόζ, το πράσινο και το κίτρινο.)

Σε ένα κήπο όπου τα χρώματα που κυριαρχούσαν ήταν το ρόζ, το κίτρινο και το πράσινο συνάντησα μια κοπέλα, την Ρόζα. Η Ρόζα όντας φιλική μου έπιασε την κουβέντα και προθυμοποιήθηκε να μου πει μια ιστορία ποθ τύγχανε να είναι και η ιστορία της ζωής της...

Όλα ξεκίνησαν όταν έκανε μια βόλτα στο κέντρο της Ν.Υόρκης. Καθώς περπάταγε στα πολυσύχναστα πεζοδρόμια της πόλης παρατήρησε ένα μικρούλι μυρμήγκι. Ξεκίνησε να το παρακολουθεί και να πηγαίνει όπου πάει κάνοντας έτσι ένα μικρό ταξίδι. Κυριολεκτικά μικρό ταξίδι αφού ούτε δέκα λεπτά δεν κράτησε, ένα τόσο δα μυρμήγκι τι βήματα θα μπορούσε να κάνει; Σίγουρα μικροσκοπικά. Ας μην τα πολυλογώ το ταξίδι τελείωσε τη στιγμή που το άμοιρο μυρμήγκι προσκολήθηκε στη μπότα ενός κύριου. Αυτό το συμβάν έβαλε τη Ρόζα σε σκέψεις τύπου τι άδικη που είναι η ζωή και ότι αν ήταν η ζωή του ανθρώπου έτσι ζήτω που καήκαμε! Βέβαια, έφτασε και στο συμπέρασμα ότι δεν θα ήταν και τόσο άσχημα για τους ανθρώπους αφού δεν θα δειλιάζαν, αλλά δεν είναι αυτό το θέμα μας.

Βυθισμένη στις σκέψεις της συνέχισε τον περίπατο κατευθυνόμενη προς το σχολείο της. Όταν έφτασε μέσα στην αίθουσα της κάθισε απρόθυμη στο τελευταίο θρανίο, επιλεγμένο ειδικά απ'ο αυτήν αφού έτσι οι καθηγητές δεν της έδιναν μεγάλη σημασία. Παρόλο που καθόταν τόσο πίσω η Ελληνίδα καθηγήτρια της φυσικής την είχε προειδοποιήσει ότι θα την εξετάσει. Για αυτό το λόγο πριν χτυπήσει το κουδούνι πετάχτηκε μέχρι το γραφείο για να φέρει κιμωλίες στα αγαπήμένα της χρώματα. Έτσι έφερε μια ρόζ, μια κίτρινη και μια πράσινη αφού αυτά τα χρώματα την έκαναν να καταλαβαίνει καλύτερα το διάγραμμα στο οποίο θα εξεταζόταν. Όταν όμως χτύπησε το κοθδούνι αναγκάστηκε να επιστρέψει στην τάξη σέρνοντας τα πόδια της.

Με την έναρξη της ώρας η καθηγήτρια ξεκίνησε την παράδοση κοιτώντας ύποπτα την Ρόζα, αλλά πριν τελειώσει την πρώτη πρόταση εκείνη βρισκόταν ήδη μακριά, πολύ μακριά, στην χώρα των ονείρων. Το μόνο που έβλεπε ήταν ένα πράσινο φόντο ώσπου ξαφνικά ξεπετάγει από αυτό ένας πράσινος ελέφαντας. Αυτός ο ελέφαντας όμως δεν ήταν απλός, μέσα στην προβοσκίδα του κουβαλούσε έναν μικροσκοπικό άντρα που στην πραγματικότητα δεν ήταν τόσο μικροσκοπικός, καθώς μεγάλωνε όσο τον πλησίαζες. Ούτε ο άντρας όμως δεν ήταν απλός, ήταν ξεχωριστός. Παρά την έλλειψη ενός χεριού του, είχε τα πιο ωραία χαρακτηριστικά που μπορεί να είχε κανείς για την Ρόζα. Όπως ήταν λογικό, έψαχνε τρόπους για να τον κατακτήσει τόσο όμορφος που ήταν. Δυστυχώς όμως ο άντρας δεν ένοιωθε το ίδιο οπότε με μια κίνηση του χεριού του εξαφανίστηκε. Η Ρόζα όμως δεν τα έβαλε κάτω, μετέτρεψε το χώρο του ονείρου σε τάξη και βρέθηκε στην θέση της. Η τάξη έμοιαζε με

την κανονική αλλά ευτυχώς έλλειπαν οι ενοχλητικοί συμμαθητες και οι καθηγητές και παρόντες ήταν μόνο οι φίλοι της. Έτσι είχε την ευκαιρία να ζωγραφίσει ένα λουλούδι πάνω στο θρανίο της με σκοπό να το στείλει στον άντρα. Φυσικά το λουλούδι είχε τα αγαπημένα της χρώματα, αφού το έστειλε σε ένα αγαπημένο πρόσωπο. Αφού παρατήρησε το δημιούργημα της και αφού το ενέκρινε, με μια κίνηση το εξαφάνισε και το έστειλε στον άντρα με το ένα χέρι. Με αυτό το ωραίο αίσθημα ικανοποίησης ξύπνησε και το όνειρο έληξε εκεί.

Βέβαια στο ξύπνημα συνέβαλε και η τσιριχτή φωνή της καθηγήτριας η οποία απαιτούσε να πάρει την απάντηση στη ερώτηση που είχε κάνει στην Ρόζα. Όπως ήταν φυσικό η Ρόζα δεν είχε ακούσει τίποτα λόγω του ονείρου. Η καθηγήτρια προσπαθώντας να βοηθήσει επανέλαβε την ερώτηση και ξανασχεδίασε το διάγραμμα με τις χρωματιστές κιμωλίες και η Ρόζα κατάφερε να απαντήσει. Όντας χαρούμενη που έδωσε την απάντηση δεν κατάλαβε πως πέρασε η υπόλοιπη σχολική μέρα.

Όταν επέστρεψε σπίτι της, ξαφνικά είδε έναν κήπο, που παρόλο που γύρναγε από αυτό το δρόμο κάθε μεσημέρι από το σχολείο δεν είχε παρατηρήσει ποτέ. Δυσταγμένα και νοχελικά προχώρισε προς το εσωτερικό του κήπου και έμεινε άναυδη βλέποντας τον πιο ωραίο και χρωματιστό κήπο που έχει δει ποτέ. Παντού το μόνο που έβλεπε ήταν διάφορα φυτά και άνθη και τα χρώματα που κυριαρχούσαν ήταν το ροζ, το κίτρινο και το πράσινο. Με το που πέρασαν 10 δευτερόλεπτα από την είσοδο της άρχισε να νιώθει μια γαλήνη και μια ζεστασιά ισάξια με αυτή που ένιωθε στο όνειρο. Δεν ένιωθε πια την έλειψη του μονόχειρα άντρα. Αντιθέτως ένιωθε ότι βρισκόταν μαζί του από την ώρα που βρέθηκε στον κήπο. Όμως αυτό που την έκανε να νιώσει την γαλήνη περισσότερο ήταν ότι στο κέντρο το κήπου βρισκόταν το λουλούδι που του είχε ζωγραφίσει στο όνειρο, καλοδιατηρημένο και γεμάτο από την αγάπη της έδειχνε ότι είχε δεχτεί την φροντίδα κάποιου, πιθανότατα του άντρα των ονείρων της κυριολεκτικά.

Κάθισε εκεί αρκετές ώρες μέχρι που βράδιασε και αναγκάστηκε να γυρίσει στο σπίτι της. Οι επισκέψεις της στον κήπο συνέχισαν κάθε μέρα, ακόμα και τις μέρες που το σχολείο ήταν κλειστό. Συνέχισε να πηγαίνει και πέρασαν 3 χρόνια.

Αυτό ήταν το τέλος της ιστορίας της Ρόζας. Αφού αποχαιρετιστήκαμε ξεκίνησα και εγώ για το σπίτι μου. Στο δρόμο σκέφτηκα ότι όντως αυτό ο κήπος δεν ήταν εκεί παλιά και ότι η Ρόζα είχε δίκιο. Όταν έφτασα σπίτι έπεσα στο κρεβάτι μου για ύπνο σκεπτόμενη για αυτά που είπε. Το επόμενο πρωί γεμάτη όρεξη αποφάσισα να ξαναεπισκεφτώ τον κήπο της Ρόζας μας και ήταν ακόμα εκεί. Όταν έφτασα όμως έμεινα άφωνη βλέποντας ότι ο κήπος δεν υπήρχε σήμερα όπως και προχτές. Το μυστήριο της Ρόζας είναι κάτι που δεν κατάφερα να βγάλω ποτέ από το μυαλό μου.

Βαμβακινός Γιάννης

(βασισμένο στο κείμενο για το ροζ, το πράσινο και το κίτρινο, αν δεν κάνω λάθος. Μπορείτε να τον ρωτήσετε για να το επαληθεύσετε.)

Ήταν μια φορά και έναν καιρό ένας κύριος, ποτέ δεν καταφέραμε να μάθουμε την ταυτότητα του, το μόνο που ξέρουμε είναι το όνομα του... Γιάννης. Κανείς δεν ήξερε πολλά γι' αυτόν, ήταν μοναχικός τύπος, δεν είχε φίλους, δεν ενδιαφερόταν για το τι γινόταν στον κόσμο γύρω του. Δεν ήταν εγωκεντρικός, απλά δεν νοιαζόταν. Ωσπου ξαφνικά κάτι άλλαξε στην ζωή του ή τουλάχιστον έτσι θέλησε να ελπίζει. Όπως πήγαινε με το υπερσύγχρονο αυτοκίνητο του στον φούρνο για να αγοράσει ψωμί (σύμφωνα με τον φούρναρη επέλεγε συνήθως πολύσπορο με έναν σπόρο) πέτυχε στον δρόμο μια κοπέλα την οποία πήγε να πατήσει, αλλά τελευταία στιγμή το αυτοκίνητο του έκανε μια τετραπλή ανάποδη τούμπα στον αέρα και με εκπληκτική προσγειώση κατάφερε πέρασε από πάνω της και έσωσε το αφεντικό του από μελάδες. Anyway... εκείνη την στιγμή κάτι ένιωσε να αλλάζει μέσα του... ένιωσε περίεργα, πεταλούδες στο στομάχι, τόση χαρά που έφτανε στα όρια του σπαστικού. Για πρώτη φορά στην ζωή του τον είδαν οι γείτονες του να χαμογελάει, ο λόγος φυσικά η νεαρή κοπέλα που είχε γνωρίσει. Το αξιοσημείωτο είναι πως βρήκε το θάρρος και της ζήτησε να βγούνε για να της ζητήσει συγγνώμη για το παραλίγο ατύχημα (και καλά...). Που να ήξερε ο καημένος τι πρόκειται να ακολουθήσει... Την πήγε σε ένα εστιατόριο 5 αστέρων με όνομα "Το Δηλητήριο" έφαγαν ήπιαν και ως σωστός τζέντλεμαν πλήρωσε μονός του τον λογαριασμό και εκεί που η βραδιά κυλούσε ήρεμα πάει ο αθεόφοβος και λέει πως την αγαπάει... ο τρελός ο ίδιος ούτε μια εβδομάδα δεν την ήξερε και να πεις πως έφταιγε το κρασί? μόνο 1-2 ποτηράκια ήπιε.. για να μην τα πολυλογώ φαντάζεστε τι έγινε αργότερα... έφυγε τρέχοντας σαν βρεγμένο σκυλί γύρισε σπίτι του και δεν είχαμε νέα του για πάνω από 4 μήνες. Τελευταία φορά τον είδαν να περπατάει στην μέση του δρόμου... κανείς δεν του μίλησε... συνέχισε την μίζερη ζωή του σαν να μην είχε συμβεί τίποτα αλλά η καρδούλα του ήξερε τι περνούσε

Δημητρακοπούλου Αμαλία

(βασισμένο στο κείμενο για το ροζ, το κίτρινο και το πράσινο.)

Μια φορά και έναν καιρό ήταν μια ομορφή κοπέλα. Ήταν μόλις 16 ετών. Ήταν μια ομορφή περιόδος\πλευρά της ζωής της όπως κάθε ανθρώπου που έχει περάσει ή είναι σε αυτήν την ηλικία. Το όνειρο της από μικρή ήταν να ασχοληθεί με την ζωγραφική... Της άρεσαν αρκετά τα χρώματα... Της

θυμίζαν έντονα συναισθήματα. Τα χρώματα που λατρεύε ήταν το ροζ το κιτρινο και το πρασινο...Ομορφα και απαλα χρώματα που γεμιζουν καθε ανθρωπο..Στις παλετες στο ατελιε της ειχε παντα αυτα τα τρια χρώματα..Σε καθε πινακα τα χρησιμοποιουσε.Με το ροζ ηθελε να δωσει πραγματα στον πινακα της οπου δεν υπηρχαν στην ζωη.Εξελισταν καθε μερα ολο και πιο πολυ.Το πρασινο το χρησιμοποιουσε για να περασει κατι σαν μηνυμα...Να αποδοση πως βλεπει εκεινη την φυση μεσα απο τα ματια της και πως θα επρεπε να την βλεπει ο καθε ανθρωπος.Βεβαια ο καθενας βλεπει διαφορετικα τα πραγματα αλλα στο συγκεκριμενο θεμα ο καθενας παραμελει,χλευαζει η απλα αδιαφορει.Το κιτρινο προσδιοριζει ολη την παιδικοτητα που ειχε μεσα της,τιν ανεμελη ζωη που κανει μια κοπελα στην ηλικια των 16.Υστερα,αρχισε να τρωει και απο οτι φαινεται ειχε αδυναμια στο φαγητο.Μαλλον στο ελληνικο φαγητο..Ετρωγε μαπιμες απο οτι θυμαιμαι.Εκει που καθεται και ετρωγε ξαφνικα ουρλιαζοντας σηκωνεται πανω.Ενας ανδρας που ηταν εκει πηγε αμεσως να δει τι συνεβαινε και απο που προερχονταν οι φωνες.Πλησιαζει την κοπελα και την ρωταει "τι εγινε?"...Εκεινη ταραγμενη του λεει "Ενα μυρμηγκι,ενα μυρμηγκι ειναι πεθαμενοοοο στο φαγητο μου".Ο ανδρας καθισε αρκετη ωρα μαζι της ωστε να μπορεσει να την ηρεμησει.Πιασανε την κουβεντα...Η κοπελα μιλησε για το παρελθον της πρωτη φορα.....Εκεινος ηξερε πως για να ειναι μονη της εκει κατι σοβαρο ειχε γινει..Αρχισε να του εξιστορρει μια ιστορια που την σημαδεψε για ολη της την ζωη.. "Εχω ή μαλλον ειχα εναν αδερφο..Μικροτερο απο μενα..Ενα βραδυ επρεπε να τον προσεχω γιατι οι γονεις μου θα εβγαιναν ομως την επομενη μερα γινοταν ενας διαγωνισμος ζωγραφικης και επρεπε να τελειωσω το σχεδιο μου..Ο μικρος βγηκε εξω απο το σπιτι και επαιζε με την μπαλα του..ΟΜΩΣ .....η μπαλα πηγε στον δρομο..ο μικρος ετρεξε να την πιασει και εκεινη την στιγμη ενας μεθυσμενος οδηγος ετρεχε με υπερβολικα μεγαλη ταχυτητα...και ετσι.....Περασα αρκετες μερες στον νοσοκομειο..προσπαθοντας να βρω μια ελπιδα και πιστευοντας οτι εγω φταιω για ολα..Ηταν ολο τοσο ξαφνικο για μενα....Ο ανδρας ειχει μεινει αφωνος..Δεν μπορουσε να αρθρωσει λεξη..Και εκεινη την στιγμη ειπε "Ισως αυτο σε βοηθησει να εισαι περισσοτερο προσεκτικη και να μη δινεις βαση μονο στα δικα σου θεματα..Ισως εκτιμησεις και αλλα πραγματα στην ζωη..Τα ασημαντα για εσενα.."Ξαφνικα ακουστηκε ενας δυνατος θορυβος που συνεχεια δυναμωνε.Εμφανιστηκε ενας ελεφαντας και μαζι με αυτον ενας πανεμορφος ανδρας..Ειχε ολα οσα εψχγε μια γυναικα..Πανω του ειχε το τελειο,το φανταστικο,το προτυπο...Ολα αυτα που ειχε πανω του ηταν ολα αυτα που μπορουσαν να την κανουν να νιωσει ευτυχια μετα απο ολα αυτα που ειχε περασει.Ομως δεν της εδωσε σημασια..Σαν να ηταν αορατη για εκεινον..Σαν αυτη να ηταν η τιμωρια της..Ξεσπασε αμεσως σε κλαματα γιατι ηξερε πως δεν θα μπορουσε ποτε να ξεχασει.Δεν θα μπορουσε ποτε να τα αφησει πισω της.Δεν μπορουσε να δωσει κανενα θετικο στην πραξη της..Δεν μπορουσε να λυτρωθει απο ολο αυτο..Ξαφνικα αρχιζει να τρεχει προς το σπιτι της,και να αρπαζει με μανια τα χρώματα με τα χερια της.Ζωγραφισε ενα υπεροχο λουλουδι με τα αγαπημενη της χρώματα.Ηξερε οτι μονο εκει θα μπορουσε να δημιουργησει λαμπερα και φανταχτερα και να δει μια θετικη πλευρα της ζωης.Μονο εκει ενιωθε σιγουρη,μονο εκει μπορουσε να νιωσει την δημιουργικοτητα,οτι μπορουσε να στηριχτει στον εαυτο της..ΣΤΑ ΠΟΔΙΑ ΤΗΣ!!!!Προσπαθησε να κοιμηθει για να ηρεμησει μετα απο ολο αυτο..Δυνατες φωνες στο ονειρο της ή μαλλον εφτιαλτη..φοβος,λυπη,μισος,αγωνια,νοσταλγια μερικα απο αυτ...Ακομη και στο ονειρο της ζουσε εναν εφιαλτη...Και εκει που τα αγαπημενα της χρώματα ζουσαν στα χερια της ,στους πινακες της,στον εφιαλτη εγινε το πιο μισητο αντικειμενο για εκεινη..Ηθελε μετα απ ολα αυτα να τα σβησει ..Ηθελε να τα αφησει πισω της το παρελθον...Να γυρισει πισω..στα ανεμελα χρονια που επαιζε με τον αδερφο της στον κηπο του σπιτιου..Σκαρφαλωνοντας παλι στην κρυσώνα του παραθυρου..

Κολτσίδα Θεοφανία

(Βασισμένο στο κείμενο για το πόνυ και τη μπορντό μπλούζα.)

Ιστορίες που απορρέουν απ' το συνειρμικό μου κείμενο

- Κάποτε σ' έναν ονειρεμένο κόσμο, όπου το κακό δεν υπήρχε, ζούσε ένα πόνι πολύ ευτυχισμένο. Τότε εμφανίστηκε και το πλησίασε μία μυστηριώδης, εκρηκτική κόκκινη μπλούζα. Εκείνο εντυπωσιάστηκε τόσο από αυτή, που αποφάσισε να τη φορέσει, να τη δοκιμάσει. Έτσι όμως άλλαξε, ο κόσμος της μπλούζας έγινε και δικός του κι αυτό διέλυσε την ηρεμία του, διέλυσε τον τρόπο που αντιλαμβανόταν τα πράγματα γύρω του. Και τότε θύμωσε, εξαγριώθηκε τόσο που δεν αναγνώριζε τον εαυτό του και κατέστρεψε ότι είχε δημιουργήσει με τη μπλούζα, έθαψε ότα συναισθήματα είχε νιώσει, γιατί νόμιζε πως έπρεπε ν' αποκοπεί από αυτήν. Όμως δεν γνώριζε πως η μπλούζα κι ο ίδιος είχαν γίνει ένα πια και δεν ήταν δυνατόν να χωριστούν. Η αλήθεια είναι πως πίστευε ότι θα βρει τον εαυτό του όταν απομακρύνθηκε από αυτήν, τελικά όμως τον έχασε. Προσπάθησε να ξεφύγει από τον ίδιο του τον εαυτό κι από αυτά που ένιωθε, αυτό όμως είναι αδύνατο. Φόβος τον πλημμύρησε κι αγωνία για τις επιλογές του και τότε έγινε κάτι μαγικό, του

δόθηκε η ευκαιρία να επιλέξει που ήθελε να ανήκει. Κι εκείνος μέσα στον πανικό του, στο αδιέξοδο που ο ίδιος είχε μπει διάλεξε, τον κόσμο χωρίς την μπλούζα, χωρίς τον εαυτό του.

- Πριν από πολλά χρόνια, σ' ένα απομακρυσμένο και μαγικό τόπο, ζούσαν δύο ήρωες ενός μίζερου κόσμου, ο Αστερίξ κι ο Οβελίξ. Μια μέρα λοιπόν, όπου ο Οβελίξ κυνηγούσε αγριογούρουνα, γιατί όπως όλοι γνωρίζουμε κάτι λιγότερο από αυτό δεν τον κρατάει, ανακάλυψε κάτι το καταπληκτικό, το κόκκινο χρώμα. Καθώς έτρεχε για να καταβροχθίσει τη λεία του, έπεσε από τον ουρανό ένα μήλο (τότε βγήκε κι ο νόμος του Νεύτωνα) κι ένα πινέλο. Ο Οβελίξ λοιπόν, σαν λάτρης του καλού φαγητού, θαύμασε τόσο το μήλο και το γυαλιστερό του χρώμα που προσπάθησε να το μιμηθεί. Έτσι, συνέθεσε σε συνδυασμό με τον ήλιο, το πορτοκάλι και το φεγγάρι το κόκκινο χρώμα. Τότε του ήρθε μια καταπληκτική ιδέα, να δημιουργήσει τη δικιά του σειρά καλλυντικών, με την οποία βρήκε το μυστικό για να νικήσει τους Ρωμαίους, αφού κατάφερε να γίνει και κείνος διπρόσωπος.
- 'Βρισκόμαστε στον αέρα', αυτή ήταν η πρώτη ατάκα που ακούστηκε στην εκπομπή της Μενεγάκη, λίγο πριν ξεκινήσουν οι ψεύτικες διπλωματικές κουβέντες. Προβολή συμφερότων, απόκρυψη της αλήθειας και αφανισμός της ανθρωπιάς, τα τέλεια συστατικά για να συνοδεύσουν μια όμορφη και ταυτόχρονα άδεια παρουσία. Τι θα μπορούσε να το κάνει ακόμα καλύτερο; Οι συνεργάτες, που όπως καταλαβαίνετε θα πρέπει να είναι του ίδιου ευτελούς περιεχομένου. Στην αγγελία έγραφε μάλιστα: *Ζητούνται γελοιογραφίες, έτοιμοι να παραδώσουν τη ψυχή τους στο διάβολο για μερικά ψίχουλα και κρυφή δημοσιότητα δίπλα στο πρόσωπο της βασίλισσας του πρωινού, τώρα πια και του μεσημεριανού. Όποιος ενδιαφέρεται να απευθυνθεί στους λυσσαλέους ρουφοψυχικούς, θα περιμένουν στο δρόμο χωρίς επιστροφή.* Σε μια λοιπόν, τόσο ελκυστική πρόταση, δεν άργησαν να φανούν οι πιο "έξυπνοι" και τολμηροί. Ας επιστρέψουμε όμως τώρα στο κανάλι. Σκληρή δουλειά, ο ιδρώτας να τρέχει και όλοι να βρίσκονται στο πόστο τους. Φλώροι, διπρόσωποι, υποκριτές και ψεύτες με κουστουμάκια για να τους δίνουν το κύρος που δεν έχουν και προσκολλημένοι στο φαί, στα μπισκότα και στις καραμέλες, στη γλύκα της δόξας που δεν τους ανήκει.

Κόμη Μαριαλένα

(βασισμένο στο κείμενο για το παιδί που πέφτει μέσα σε ένα μπουκάλι.)

Ο Γιωργάκης ανοίγει την πόρτα και βγαίνει έξω από το σπίτι κλαίγοντας! Δεν ξέρει που να πάει, που να κρυφτεί, βρίσκεται σε δίλημμα! Θέλει να ξεφύγει από τις σκέψεις του και όλα αυτά που τον πλήγωσαν και κρύβεται μέσα σε ένα στενό πίσω από σπίτια και ερειπωμένα κτίρια. Κάθεται και κλαίει, κλαίει, μόνο κλαίει.

Μέχρι που κάποια στιγμή ακούγονται φωνές από την άκρη του δρόμου, νεανικές φωνές. Οι φωνές αρχίζουν να πλησιάζουν και ξαφνικά εμφανίζονται δυο συμμαθητές του. Γελούσαν και τον κορόιδευαν, εκείνος ένιωθε ακόμα πιο άσχημα, δεν ήξερε γιατί όλοι του συμπεριφέρονταν τόσο άσχημα και φοβόταν πως ποτέ δεν θα έχει την αποδοχή που χρειάζεται για να ταιριάζει με τους υπολοίπους. Οι συμμαθητές του κάποια στιγμή αποφάσισαν πως τον είχαν βασανίσει όσο ήθελαν, αρκετά δηλαδή για να πιστέψει ο ίδιος πως ποτέ δεν θα νιώσει την φιλική αγάπη. Τότε ήταν λοιπόν που είπαν πως η δουλειά τους είχε τελειώσει και ξεκίνησαν να παίρνουν το δρόμο της επιστροφής.

Ο Γιωργάκης τότε έμεινε ξανά μόνος του με τις σκέψεις του. Θύμωνε με τον εαυτό του που δεν μπορούσε να αντιμετωπίσει τα άλλα παιδιά και που ήταν τόσο κλειστός και δεν μπορούσε να υπερασπιστεί τα "θέλω" του και τα "πιστεύω" του. Τότε ήταν που αποφάσισε πως δεν μπορεί να είναι σε όλη του την ζωή το θύμα και πρέπει να κάτι για να βελτιώσει την κατάσταση που βρίσκεται. Σηκώθηκε, σκούπισε τα μάτια του και ξαφνικά ήταν σαν ο ουρανός να έγινε πιο γαλάζιος, να έφυγαν όλα τα σύννεφα και οι όμορφες μέρες να του χαμογελούσαν ξανά. Έτρεχε λοιπόν, συνέχεια έτρεχε μέχρι που συνάντησε μπροστά του τα παιδιά που πριν λίγο τον πείραζαν. Σταμάτησε, τους κοίταξε και τους χτύπησε, όχι με πράξεις, με μπουινιές και γροθιές αλλά με λόγια. Τους έκανε να νιώσουν τόσο άσχημα και αμήχανα που ήθελαν να ανοίξει η γη να τους καταπιεί. Άρχισαν να του ζητούν συγγνώμη αλλά δεν είχε πλέον σημασία, εκείνος είχε πάρει το μάθημά του. Αυτά τα παιδιά που του έκαναν τόσο

κακό παράλληλα του έκαναν και πολύ μεγάλο καλό. Τον έκαναν να συνειδητοποιήσει πως όσες δυσκολίες και να έχεις, όσα προβλήματα και να περνάς, η ζωή συνεχίζεται και τα ωραία πράγματα βρίσκονται στα μικρά.

Τότε ήταν πλέον έτοιμος να γυρίσει σπίτι του και να αντιμετωπίσει την οικογένεια του. Μόλις άνοιξε την πόρτα η μαμά του τον περίμενε καθισμένη στην πολυθρόνα. Ήταν ήρεμες οι κινήσεις της παρ' όλα αυτά όμως μπορούσε κάποιος άνετα να διακρίνει το θυμό της και τα νεύρα της τα οποία αλλοίωναν τα χαρακτηριστικά της. Χωρίς καμία αμφιβολία ήταν έξαλλη μαζί του. Άρχισε να του φωνάζει και να τον απειλεί πως αυτό που έκανε θα έχει πολλές συνέπειες στην ζωή του μέσα στο σπίτι. Ο Γιωργάκης όμως αυτή την φορά δεν την άφησε καν να ολοκληρώσει, δεν έκατσε να ακούσει για άλλη μια φορά τις προσβολές της. Την αγνόησε και δεν πτοήθηκε. Έκλεισε τα μάτια, πήρε μια βαθιά ανάσα και προσπάθησε να μαζέψει δύναμη και κουράγιο για να της πει αυτά που θέλει. Ξεκίνησε έναν εκτενή μονόλογο λέγοντας της πως δεν είναι ευτυχημένος και πως όσα προβλήματα έχει πρέπει να τα περνάει μόνος του χωρίς την στήριξη των γονιών του. Αποφάσισε λοιπόν πως σ' αυτό το σπίτι δεν είναι ψυχικά ισορροπημένος και πως η μόνη λύση για να καταφέρει να επιτύχει στην ζωή του είναι να φύγει μακριά από αυτά που τον κρατάνε πίσω. Έτσι ανακοίνωσε στους γονείς του πως φεύγει από το σπίτι και πως θα πάει να μείνει με την γιαγιά του, πως θα παλέψει με τα δικά του όπλα και πως θα τα καταφέρει.

Μέσα σε δυο ώρες ο Γιωργάκης κρατούσε τις βαλίτσες του στο χέρι και ετοιμαζόταν να φύγει. Ήξερε πως έπρεπε να νιώθει άσχημα που φεύγει από τους γονείς του, αλλά δεν ένιωθε... Τα μόνα συναισθήματα που τον κυριεύαν εκείνη την ώρα ήταν η χαρά και ο ενθουσιασμός για το κάτι καινούργιο και ανεξερεύνητο. Έκλεισε λοιπόν πίσω του την πόρτα και μπήκε στο μονοπάτι του καινούργιου, του διαφορετικού και των ευκαιριών.

Ένιωθε πιο ώριμος, ένιωθε πως μέσα σε λίγες ώρες είχε μετατραπεί απ' το μικρό παιδί που ήταν σε έναν άντρα. Ήξερε πως αυτά που ήθελε να πετύχει, τα πέτυχε και πως είχε αποκτήσει μια πιο ήρεμη και ασφαλή ζωή. Παρ' όλες τις δυσκολίες ένιωθε ευγνωμοσύνη γιατί είχε καταλάβει πως όσο δύσκολα και να περνάς πάντα θα υπάρχει μια μικρή χαραμάδα με ένα φως που θα διαχέεται στο δωμάτιο και πως πάνω απ' όλα η ζωή συνεχίζεται, αρκεί να είσαι διατεθειμένος και δυνατός να την ζήσεις...!

Κουκούτση Φραντζέσκα

(βασισμένο στο κείμενο για τη θάλασσα και τι τεράστιο κύμα.)

Έτρεχε, φοβόταν, δεν ήξερε που να πάει-τι να κάνει. Ήταν βράδυ, αργά, κόντευε μεσάνυχτα. Δύο μάτια την παρακολουθούσαν, ο θόρυβος των βημάτων του την καταδίωκε. Στους δρόμους, στα μονοπάτια, στα σοκάκια. Ανάμεσα στα κτήρια έτρεχε λαχανιασμένη. Δεν είχε άλλη επιλογή. Έπρεπε να τρέξει. Έπρεπε να ξεφύγει. Έπρεπε να κρυφτεί. Το όφειλε στον εαυτό της να γλιτώσει. Ξαφνικά όλα σταμάτησαν. Οι πρώτες στάλες έπεσαν. Τα μαλλιά της βράχθηκαν και κάλυψαν το πρόσωπό της. Σταμάτησε σε μια γωνία να ακούσει. Τίποτα. Όλα ήταν καλά. Δεν ακουγόταν απολύτως τίποτα. Ησυχία. Κι όμως ενώ θα έπρεπε να χαρεί, ενώ θα έπρεπε να πιστεύει ότι γλίτωσε, δεν μπορούσε. Κάτι μέσα της της έλεγε ότι θα είχε και συνέχεια. Δεν γινόταν να είχαν τελειώσει όλα τόσο γρήγορα! Αποφάσισε να πάει να καθίσει. Τουλάχιστον τώρα ήξερε πως την είχε χάσει από τα μάτια του. Βρήκε ένα παγκάκι κάτω από ένα ψηλό και δυνατό φως. Έκλεισε τα μάτια της και άρχισε να αναπολεί.

Βρίσκεται στο σπίτι της. Άσπρο, γαλήνιο, ήρεμο. Πάντα καθαρό, όλα βρίσκονταν στην θέση τους. Η μητέρα της στο μέσα δωμάτιο ζωγράφιζε. Πάντα ζωγράφιζε ωραία τοπία. Το μπλε, το πράσινο, το κίτρινο και το ροζ κυριαρχούσαν. Δεν υπήρχε ούτε μία ζωγραφιά με άλλο χρώμα. Το μαύρο ήταν άγνωστο σ' αυτήν. Ποτέ δεν ζωγράφιζε άτομα. Ήθελε να δείχνει την ομορφιά του τόπου πριν έρθουμε εμείς και την αλλοιώσουμε. Όλες αυτές οι ζωγραφιές διακοσμούσαν το σπίτι. Αυτές και κάτι φωτογραφίες.

Ξαφνικά, γέμισε με εικόνες. Δύο φίλοι, μικρά παιδιά, έπαιζαν χαρούμενα κάτω από ένα μεγάλο πλάτανο. Όλα ήταν πράσινα και ανθισμένα. Το βουνό, στο οποίο βρίσκονταν, είχε γίνει πράσινο από το γκαζόν και στην ατμόσφαιρα κυριαρχούσαν οι μυρωδιές των μαργαριτών και του βρεγμένου χώματος. Στο μυαλό της τα παιδιά αυτά μεγάλωσαν αλλά ποτέ δεν χωρίστηκαν. Ήταν συνέχεια μαζί. Παντρεύτηκαν και έκαναν και άλλα παιδιά. Τρία στο σύνολο. Δεν είχαν την ίδια ηλικία, αλλά είχαν την ίδια αγωγή. Όλα τους είχαν τρόπους και ήταν ευγενικά. Όλα τους εκτός από το μικρότερο. Παρ' όλο που φαινόταν καλό και ευγενικό, τόσα χρόνια καταπιεζόταν. Νόμιζε ότι επειδή ήταν το μικρότερο οι γονείς του δεν το αγαπούσαν. Έτσι μάζεψε σταδιακά ζήλια και κακία, η οποία έπρεπε με κάποιο τρόπο να απελευθερωθεί. Βέβαια ποτέ δεν «εκτονώθηκε» αυτό του το συναίσθημα.

Η κοπέλα γύρισε στις προσωπικές της αναμνήσεις. Το παιδί αυτό που σκεφτόταν ήταν ο φίλος της. Είχαν μεγαλώσει μαζί, όπως είχε κάνει και παλιά η μητέρα της. Και εκείνοι έπαιζαν μαζί κάτω από τον ίδιο πλάτανο. Ήταν αχώριστοι φίλοι και στην συνέχεια ένα αχώριστο ζευγάρι. Παντρεύτηκαν και εκείνοι

και πήραν ένα σπίτι κοντά στο βουνό του πλατάνου, όπως το έλεγαν. Ζήσανε αρκετά χρόνια μαζί. Η κοπέλα ποτέ δεν θα μπορούσε να φανταστεί ότι αυτό το αγόρι έκρυβε τέτοια συναισθήματα μέσα του. Βέβαια πώς να το καταλάβει από την στιγμή που ποτέ δεν είχε δείξει άλλη συμπεριφορά πέρα από καλοσύνη και ευγένεια; Το κατάλαβε όμως μία μέρα.

Ήταν ένα υπέροχο κυριακάτικο πρωινό. Ο ήλιος έλαμπε και φώτιζε το βουνό του πλατάνου. Η κοπέλα, όπως πάντα κατέβηκε στην κουζίνα για να φτιάξει πρωινό στον άντρα της. Σήμερα σκόπευε να τον περιποιηθεί ειδικά. Εκείνος κατέβηκε κάτω αλλά δεν ήταν όπως πάντα. Ήταν απόμακρος και ψυχρός, δεν θύμιζε καθόλου στον άντρα που είχε παντρευτεί πριν από χρόνια. Το ξέσπασμα του έγινε μετά από την ερώτηση: « Τι έχεις? Δεν κοιμήθηκες καλά;». Η μάσκα του έπεσε και βγήκε έξω απροκάλυπτα η πραγματική του ψυχή. Το μίσος, η κακία και η ζήλια που είχε μαζέψει όταν ήταν μικρός ξεχύθηκε και εκτονώθηκε πάνω στην γυναίκα του. Ό,τι είχε συσσωρευτεί μέσα του έσκασε σαν ατομική βόμβα και τον οδήγησε σ' αυτό που έκανε αργότερα την ίδια μέρα. Ούτε ο ίδιος δεν μπορούσε να το πιστέψει. Ήταν αδιανόητο για κάποιον που ήταν παντρεμένος τόσα χρόνια και που έχει τέτοια αγωγή. Παρ' όλα αυτά το έκανε.

Η κοπέλα έντρομη άρχισε να τρέχει και αυτός την καταδιώξε. Έτρεχε από πίσω της για πάνω από μισή ώρα. Βέβαια είχε νυχτώσει πια και έτσι την έχασε. Το θέμα όμως ήταν ότι είχε χαθεί και αυτός. Όχι στην πραγματικότητα, εκεί ήξερε που βρισκόταν. Αλλά στον ψυχικό του κόσμο. Εκεί είχε χαθεί για πάντα. Το σκοτάδι της ψυχής του τον είχε τραβήξει μέσα για τα καλά και πλέον δεν υπήρχε σωτηρία. Στο μυαλό του υπήρχε μόνο μια πρόταση κολλημένη: «Πρέπει να την βρω». Στο δικό της: «Πρέπει να ξεφύγω». Είχε αρχίσει ένα παιχνίδι που σίγουρα δεν θα είχε καλό τέλος.

Ο λόγος ήταν πολύ απλός. Εκείνος είχε ζήσει στερημένος τα ψυχικά αγαθά. Εκείνη ήταν γεμάτη από χαρούμενες αναμνήσεις. Είχε γνωρίσει και φροντίδα και αγάπη. Λογικό βέβαια αν αναλογιστείς ότι ήταν μοναχοκόρη. Εκείνος πάντα την ζήλευε αλλά δεν το είχε καταλάβει. Ένωθε λοιπόν υποχρεωμένος στον εαυτό του να την καταδιώξει και να την σκοτώσει. Και τελικά την βρήκε, ξαπλωμένη σε ένα παγκάκι κάτω από ένα ψηλό και δυνατό φως.

Η μοναχοκόρη αυτή, η παλιά του φίλη, η νυν σύντροφος του, το παντοτινό του στήριγμα, αυτή που έτρεχε να κρυφτεί, αυτή ήταν που άνοιξε τα μάτια της όταν εμφανίστηκε η σκιά του, αυτή ήταν που γύρισε ξαφνικά στην πραγματικότητα και που από το παρελθόν επέστρεψε στο παρόν και έγινε το μέλλον του δολοφόνου της, του παλιού της φίλου, του νυν συντρόφου της, του παντοτινού της στηρίγματος. Έγινε το μέλλον του, η σκέψη που θα τον καταδιώκει παντοτινά. Μία εικόνα, ένα πρόσωπο, μια πράξη και τελικά μία αιώνια καταδίκη. Αυτή έμεινε νεκρή στο χώμα από το δικό του χέρι, από το δικό του μαχαίρι. Η εικόνα αυτή θα τον καταδιώκει για πάντα. Έκανε αυτό που ήθελε, την σκότωσε. Δεν είχε σκεφτεί όμως ότι έτσι θα σκότωνε και τον ίδιο του τον εαυτό. Και τελικά το έκανε. Τόσο ψυχικά όσο και στην πραγματικότητα όταν δεν άντεχε πια ούτε και τον ίδιο του τον εαυτό. Και η ιστορία τους ήταν σύντομη. Κανείς δεν είχε φανταστεί ότι ένα τόσο όμορφο ζευγάρι θα μπορούσε να έχει τέτοια τραγική κατάληξη. Κι όμως είχε και η ιστορία τους έγινε γνωστή παντού.

Μαυροφρύδη Μυρτώ

(Βασισμένο στο διήγημα τρόμου.)

Ήταν τρεις η ώρα το πρωί. Ξυπνώντας απότομα από το άγριο γάβγισμα του Φιντέλ, σηκώθηκα να δω τι συνέβαινε. Άνοιξα το φως στον διάδρομο και κατευθύνθηκα αργά και ήσυχια προς τις σκάλες. Κατεβαίνοντας τες, ο Φιντέλ σταμάτησε να γαβγίζει. Τότε, άκουσα ένα δυνατό θόρυβο, σαν την σύγκρουση ενός τρένου με ένα αυτοκίνητο, κι έτσι τρομαγμένη έτρεξα κάτω από τα σκεπάσματα του κρεβατιού μου. Έτρεμα ολόκληρη, νιώθοντας ολομόναχη σε ένα τεράστιο σπίτι! Χωρίς καν να το σκεφτώ, τηλεφώνησα αμέσως στους γονείς μου, όμως παρ' όλο που έλειπαν άκουγα τον ήχο των κινητών τους να έρχεται από κάπου πολύ μακριά. Αυτό με έκανε να ανησυχήσω περισσότερο, και ο φόβος μου έγινε απελπισία και απόγνωση, καθώς πλέον ήξερα πως δεν υπήρχε τίποτα που να μπορούσε να λύσει το μυστήριο αυτό. Ύστερα από κάποια ώρα βρισκόμενη κάτω από τα σκεπάσματα, και αφού είχα ηρεμήσει λίγο, αποφάσισα να πάω κάτω να δω τι είχε συμβεί. Σηκώθηκα ξανά από το κρεβάτι, και μαζί μου πήρα ένα ζόλο από ένα ράφι του γραφείου μου. Κατευθύνθηκα πάλι προς τις σκάλες, αλλά αυτήν την φορά ένιωθα μεγαλύτερο φόβο για το άγνωστο. Άνοιξα όλα τα φώτα τριγύρω μου και κατέβηκα τις σκάλες. Όλα έδειχναν φυσιολογικά. Τα παράθυρα και οι πόρτες ήταν κλειδωμένες, οπότε απέκλεισα το γεγονός να είχε μπει κάποιος κλέφτης ή κάτι τέτοιο. Ο Φιντέλ όμως ήταν ακόμα άφαντος. Προχώρησα έτσι προς τα τελευταία σκαλοπάτια του σπιτιού με περισσότερο άγχος τώρα και λιγότερο φόβο για να βρω τον Φιντέλ, να δω αν ήταν καλά κι επιτέλους να ανακαλύψω άπο πού ήρθε αυτός ο δυνατός θόρυβος.

Κατεβαίνοντας το τελευταίο σκαλοπάτι, άνοιξα το φως. Κοίταξα δεξιά και αριστερά και δεν υπήρχε κανείς. Τα φώτα όμως, ήταν κλειστά. Έτσι, τρέμοντας σχεδόν, περπάτησα μέσα στο σκοτάδι, φωνάζοντας το όνομά του. Ξαφνικά όμως σκόνταψα σε κάτι... έσκυψα να δω τι ήτανε και τελικά ένιωσα το τρίχωμα του Φιντέλ. Ανακουφισμένη, τον πήρα αγκαλιά για να πάμε επάνω. « Όταν ξημέρωνε, θα

έψαχνα να βρω από πού προήλθε ο δυνατός αυτός θόρυβος», σκέφτηκα! Καθώς όμως πλησίαζα όλο και πιο κοντά στις σκάλες, άκουγα ψιθύρους από πίσω μου. Γύρισα το κεφάλι μου και άκουσα το ζυπνητήρι του κινητού μου. Άνοιξα τα μάτια μου, κοίταξα το ρολόι και η ώρα ήτανε 06:00 το πρωί. Είχα γίνει μούσκεμα από τον ιδρώτα και έτρεμα! Από την άλλη πλευρά όμως, ένιωθα μια ανακούφιση αφού όλα από όσα είχαν συμβεί ήταν προφανώς ένας εφιάλης! Σηκώθηκα και πήγα να ζυπνήσω τον Ανδρέα, τον αδερφό μου, αλλά δεν ήταν στο δωμάτιό του. Έτσι, κατευθύνθηκα προς τις σκάλες για να πάω να βρω τον Ανδρέα. Ανάβοντας όμως το φως για τις σκάλες, παρατήρησα πως το δωμάτιο των γονιών μου ήταν και αυτό άδειο! Ανησύχησα και τρέχοντας κατέβηκα τις σκάλες. Γρήγορα όμως, ανακάλυψα πως το σπίτι ήταν άδειο. Τότε, μέσα στον πανικό μου, ήμουν σίγουρη πως όλα όσα είχαν συμβεί, δεν ήταν ένας απλός εφιάλης αλλά δυστυχώς συνέβησαν πραγματικά.

Ναυπλιώτης Χάρης

(αναμένεται κείμενο.)

Παπαδημητρίου Μάριος

(Βασίζεται πάνω στο συνειρμικό κείμενο με τη θάλασσα που υποχώρησε και το τεράστιο κύμα.)

Ήταν μία βροχερή μέρα στη χώρα του Ημιαπείρου. Όλοι οι κάτοικοι είχαν συγκεντρωθεί στον Ιερό Ναό του Ανάποδου, Κομμένου και Στολισμένου 8. Φοβισμένοι, όλοι τους είχαν πέσει στα γόνατα τους και άρχιζαν να προσκυνούν τα δύο για αυτούς ιερά Ημιάπειρα. Ησυχία είχε απλωθεί μέσα στο Ναό. Όλοι οι άνθρωποι που βρίσκονταν μέσα, άνδρες, γυναίκες και παιδιά, αλλά και οι ιερείς κοιτούσαν προσεκτικά τα δύο Ημιάπειρα. Αρχικά τα δύο Σύμβολα άρχιζαν να αποκλίνουν σιγά-σιγά... Ένας ενοχλητικός ήχος ακουγόταν! Οι φύλακες του Ναού είχαν βγάλει τα ξίφη τους από τη θήκη τους και κοιτούσαν γύρω τους περιμένοντας κάποιον να τους επιτεθεί. Ξαφνικά και πάλι τα δύο Ημιάπειρα ενώθησαν και δημιουργήθηκε το γνωστό σ' εμάς Άπειρο με τη σημερινή του μορφή. Τα παιδιά και οι γυναίκες άρχιζαν να κάνουν τούμπες και να χτυπιούνται σαν ψάρια έξω από το νερό. Οι ιερείς που παρακολουθούσαν το θέαμα προσπαθούσαν να ερμηνεύσουν αυτή τη συμπεριφορά, χωρίς κανένα αποτέλεσμα. ΧΑΟΣ ΕΠΙΚΡΑΤΟΥΣΕ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΝΑΟ!!! Όσοι περνούσαν έξω απ' το Ναό επηρεάζονταν απ' το κλίμα που υπήρχε μέσα κάνοντας τους να χτυπιούνται κι αυτοί σαν ψάρια. Μία γηραιά κυρία που φορούσε κοσμήματα από όστρακα φώναζε συνεχώς για βοήθεια με μία φωνή αρκετά τρομαχτική. ΠΡΑΓΜΑΤΙ, ήταν τόσο τρομαχτική που μέχρι κι εγώ ένιωσα τα τύμπανα των αυτιών μου να σπάνε! Μία σκοτεινή αύρα είχε αποκτήσει το Άπειρο, η οποία μέσα σε δεύτερα του δευτερολέπτου μπήκε στο εσωτερικό του ... . Μία έκρηξη ακολούθησε, δημιουργώντας ένα κύμα που άφησε όλους που βρίσκονταν μέσα, αλλά και έξω απ' το Ναό, σαστισμένους. Από την έκρηξη αυτή το Άπειρο καταστράφηκε και απ' αυτό γεννήθηκαν μικρότερα Άπειρα, που έπεσαν στα βιβλία των μαθηματικών μας. Μια κοπέλα γεννήθηκε! Κάνοντας διάφορες κινήσεις προσπαθούσε να σιγουρευτεί, ότι είχε πλήρη έλεγχο του σώματός της. Αυτή η κοπέλα άρχισε να ονειρεύεται, με τα χέρια της ανοιχτά, ότι προσπαθούσε να φτάσει τον <<Δημιουργό>>, χωρίς όμως να το καταφέρει. Εκεί, όπου όλα ήταν ξένιαστα και μαλακά! Εκεί που τίποτα δεν την ένοιαζε. Η κοπέλα, από όλες τις δημιουργίες του Θεού, της άρεσαν τα μεγάλα και ντροπαλά, αλλά αγαθά θηρία. Αυτά τα θηρία που την βοηθούσαν συνεχώς. Η κοπέλα ονειρευόταν, όλους τους δυνατούς τρόπους με τους οποίους δύο απ' αυτά τα παραπάνω περιγραφόμενα θηρία θα ερχόντουσαν σε επαφή. Κι όλοι αυτοί οι συνδυασμοί την έκαναν συνέχεια πιο χαρούμενη. Την έκαναν χαρούμενη, γιατί αυτοί οι συνδυασμοί την βοηθούσαν στη δύσκολη κατάσταση που βρισκόταν. Όμως το αγαπημένο της αποτέλεσμα ήταν τα θηρία που την έκαναν να μπερδεύεται, γιατί μ' αυτό τον τρόπο ξεχνιόταν απ' τη καθημερινότητά της. Αυτοί οι συνδυασμοί ήταν και οι αγαπημένοι των παιδικών της φίλων, του Γιάννη, του Νίκου και του Βασίλη. Ήταν οι αγαπημένοι τους, γιατί όταν ήταν ο Γιάννης μικρός και ο ίδιος βρισκόταν σε δύσκολη θέση ένα απ' τα δυναμικά θηρία ερχόταν πάντα με τους φίλους του να τον βοηθήσουν. Όταν για πρώτη φορά ήρθε το κόκκινο – δυναμικό θηρίο να βοηθήσει το Γιάννη και τη κοπέλα τους πληροφόρησε για ένα δρόμο, ώστε να μπορέσουν να πάνε στο λευκό και μαγικό θηρίο, που θα τους έδειχνε το δρόμο προς το εργαστήριο του Θεού. Όταν οι δυο τους έφτασαν στο λευκό μαγικό θηρίο, αυτό τους είπε να ψάξουν βαθιά στη ψυχή τους και θα το βρουν. Ο Γιάννης εκείνη την ημέρα δεν τα είχε καταφέρει. Αντίθετα, όμως η κοπέλα κατάφερε να ψάξει βαθιά στη ψυχή της για να βρει το εργαστήριο του Θεού. Όταν έφτασε κατάφερε να δει και να κατανοήσει, ότι όλα ήταν απλά συναρμολόγηση, καθώς μέχρι και η ίδια κατάφερε να δημιουργήσει τον κόσμο. Και όλα αυτά χάρη στη φαντασία και στη δυναμικότητά της, που την ενέπνεε συνεχώς να δοκιμάζει καινούργια πράγματα στη ζωή της, καθώς η ζωή έχει ποικιλομορφία. Όλα τα παραπάνω αποτελούσαν τη παιδική ηλικία της κοπέλας μέσα στα δύο Ημιάπειρα. Όταν οι κάτοικοι του Ημιαπείρου την βρήκαν, την ... . Αυτό όμως είναι μια άλλη ιστορία!

Παπακωνσταντίνου Παναγιώτης

(Βασισμένο πάνω στο κείμενο για την κόκκινη κιμωλία.)

Ένα κόκκινο αεροπλάνο συνετρίβη σε χιονισμένα βουνά κατά την διάρκεια ενός μεγάλου ταξιδιού. Επιζώντες αυτού του δυστυχήματος ήταν δύο άγνωστα παιδιά ο Γιώργος και η Κατερίνα. Κανείς του δεν είχε καταλάβει τι έγινε, βρέθηκαν ξαφνικά μόνοι τους σε ένα χιονισμένο μέρος, ολομόναχοι. Αφού γνωρίστηκαν αποφάσισαν να κατεβούν τη χιονισμένη πλαγιά που φαίνονταν μπροστά τους. Περπατούσαν για αρκετή ώρα, χωρίς ακόμα να έχουν καταλάβει τι συμβαίνει, οδηγούμενοι από ένα ένστικτο, μια αίσθησης που για πρώτη φορά ένιωθαν. Ξαφνικά το χιόνι άρχισε να λιγοστεύει και στο βάθος ξεπρόβαλε το τέλος της πλαγιάς. Φθάνοντας εκεί, το χιόνι είχε εξαφανιστεί και ένα μικρό χωριό εμφανίστηκε. Μόλις το είδαν ανακουφίστηκαν και έτρεξαν προς τα εκεί. Μπαίνοντας στο χωριό είδαν ανθρώπους περιέργους να τους κοιτούν με καχυποψία και απορία. Αυτοί οι άνθρωποι φαίνονταν ξεχασμένοι σε άλλη εποχή, σαν μια αρχαία φυλή που δεν είχε ανακαλυφθεί ποτέ. Καθώς περπατούσαν περιπλανώμενοι χάθηκαν στα στενά του χωριού και κατέληξαν στο κέντρο του όπου οι παράξενοι αυτοί κάτοικοι είχαν στήσει ένα πρωτόγονο χορό γύρω από τη φωτιά. Τα παιδιά μη μπορώντας να αντισταθούν πήραν και αυτά μέρος. Σιγά σιγά όμως άρχισαν να ζαλίζονται ώσπου έπεσαν και κοιμήθηκαν. Το επόμενο πρωί ξύπνησαν σε ένα άδειο σπίτι και τρέχοντας βγήκαν έξω. Αντίκρυσαν το χωριό άδειο και όλα τα σπίτια εγκαταλελειμένα. Το μόνο που υπήρχε ήταν ένα δρόμος από φωτιά. Τον ακολούθησαν και βρέθηκαν έξω από το χωριό, μπροστά στην είσοδο μιας βαθιάς και σκοτεινής σπηλιάς. Χωρίς να διστάσουν μπήκαν μέσα και είδαν ένα μηχάνημα που δεν είχαν ξανασυναντήσει ποτέ. Αυτό ξαφνικά άρχισε να κάνει δυνατούς θορύβους και να βγάζει καπνούς από τα φουγάρα του. Μια μικρή πορτούλα άνοιξε, ξαφνικά, στο πλάι του και τα παιδιά χώθηκαν γρήγορα στο εσωτερικό του. Σε λίγα λεπτά η πόρτα ξανάνοιξε και βγαίνοντας έξω κατάλαβαν ότι βρίσκονταν πλέον σε μια άλλη μικρή πόλη και το πιο παράξενο ήταν ότι είχαν πάψει πλέον να είναι παιδιά. Μέσα σε ελάχιστο χρονικό διάστημα είχαν γίνει ενήλικες. Μετά από όλα αυτά ο Γιώργος και η Κατερίνα αποφάσισαν να μείνουν μαζί για πάντα. Ποτέ, όμως, δεν κατάφεραν να καταλάβουν πού βρίσκονται και ποιά είναι η μικρή τους πόλη. Κάποια στιγμή λοιπόν αποφάσισαν να ψάξουν το δρόμο του γυρισμού για να επιστρέψουν εκεί από όπου είχαν ξεκινήσει πριν συντριβεί το αεροπλάνο τους. Καθώς απομακρύνονταν από τη μικρή πόλη βρέθηκαν μπροστά στην σπηλιά με το παράξενο μηχάνημα. Μπήκαν και πάλι μέσα άκουσαν τον ίδιο έντονο θόρυβο και ξαφνικά κατάλαβαν ότι ξύπνησαν και ήταν πάλι παιδιά μέσα στο ίδιο κόκκινο αεροπλάνο και συνέχιζαν το ταξίδι τους. Τότε κατάλαβαν πως όλα ήταν ένα όνειρο!

Πετρουτσόπουλος Γιώργος
(αναμένεται κείμενο.)

Ποτόλιος Αναστάσιος

(Βασισμένο στο κείμενο που το αγόρι πέφτει μέσα σε ένα μπουκάλι.)

Ηώρα ήταν

11:30

καίβρεχεπλέονκαταρακτωδώς.

Ταγεγονότατωνπροηγούμενωνωρώνθαμπορούσαννακλονίσουνμίαγια

πάντατηνκαριέραμουκαιναμεεκθρονίσουναπότουςεπιτυχημένουςκύκλουςτουδιεθνούςτομέατηςΟυάσινγκτον. Περίμεναστησάλαυποδοχήςγιαναχτυπήσειτοκουδούνιτης πόρτας, άλλωστε η ασυλλία που μου παρείχε η θέση μου δεν μου έδινε περιθώρια για να φοβάμαι την σύλληψη. Το κουδούνι άρχισε να χτυπά, αν και ήμουν σε απόσταση αναπνοής από την είσοδο ένα κακό προαίσθημα με έκανε να καθυστερήσω να ανοίξω. Στο μυαλό μου ήρθε η εικόνα του Κόουλ, αρχηγού της αστυνομίας της Ουάσινγκτον. Αμέσως σκέφτηκα πως ακόμη και αν επικαλούμουν διπλωματική ασυλλία η απόδειξη της ενοχής μου ήταν εύκολη υπόθεση για αυτόν. Προσέγγισα την πόρτα, μέσα στον λίγο χρόνο που μου πήρε να το κάνω, οι εικόνες αυτών που είχα ζήσει εκείνη την ημέρα πλημμύρησαν το μυαλό μου. Άνοιξα την πόρτα, και όπως το περίμενα ήταν ο Κόουλ και η ομάδα του η οποία αποτελείτο από 2 ψυχολόγους, 3 ανακριτές και 20 υψηλόβαθμους αστυνομικούς. Δέχθηκα μονάχα τον Κόουλ, τον οποίο αφού καλωσόρισα στην πρεσβεία, συνόδεψα στο σαλόνι. Αφού κάθησε, του προσέφερα ένα από τα διασημότερα σκυτάκια της εποχής μαζί με πούρα ειδικής παραγγελίας, ώστε να νιώσει πιο άνετα. Χωρίς να αναφέρει τίποτε άλλο, με ένα σίγουρο και επικριτικό ύφος, μου ζήτησε να του διηγηθώ πως σκότωσα την κα. Ρόουζ, την γυναίκα που έμενε στη διπλανή έπαυλη μόνη της τα τελευταία 9 χρόνια μετά τον θάνατο του άντρα της.

Χωρίς να εξωτερικέψω το άγχος που με είχε κυριεύσει εκείνη την στιγμή, του εξήγησα πως όταν επέστρεφα από ένα γεύμα επαγγελματικής φύσεως, πριν μπω στην πρεσβεία η κα. Ρόουζ ήταν στον δρόμο και παρελάμβανε την αλληλογραφία της, όντας χρόνια γείτονες την χαιρέτησα και είχαμε μία συζήτηση, που αφορούσε τις επερχόμενες εκλογές, διάρκειας όχι πάνω από 10 λεπτών. Ύστερα, μπηκά στην πρεσβεία, άφησα την ομπρέλα μου έξω για να στεγνώσει και το παλτό μου στον καλόγερο, προχώρησα προς την κουζίνα όπου και έφτιξα το καθιερωμένο απογευματινό τσάι. Πήγα στον πίσω κήπο που είχε θέα τον ποταμό Πότομακ, τον λάτρευα αυτόν τον κήπο, είχε την δύναμη να με ηρεμεί σωματικά και πνευματικά. Όταν άνοιξα την πίσω πόρτα, τρομοκρατήθηκα! Η κα. Ρόουζ νεκρή στον κήπο μου. Άφησα αμέσως την κούπα και την κανάτα και έτρεξα προς το μέρος της. Το κεφάλι της κυριολεκτικά κολυμπούσε σε μία λίμνη αίματος από την οποία και πνίγηκε, το βλέμμα μου έπεσε όμως στο τραύμα που είχε στο κεφάλι της. Γρήγορα κατάλαβα πως το χτύπημα στο κεφάλι ήταν από μία φυάλη συλλεκτικού κρασιού από την προσωπική μου κάβα, στην οποία πρόσβαση είχα μόνον εγώ και η γυναίκα μου.

Ξάφνου βρέθηκα πίσω στο σαλόνι μου, με ένα ποτήρι κρασί στο χέρι, να κοιτάω αφηρημένα την φωτιά που σιγόκαιγε πια στο τζάκι. Ξημέρωνε πρωί Παρασκευής και ήμουν ακόμη εκεί. Τότε ο Κόουλ με πλησίασε για να μου ανακοινώσει τις πιθανές κατηγορίες. Εκείνη την ώρα δεν άντεξα, έσπασα και με έναν γοργό βηματισμό πήγα στον κήπο δεξιόθεν του κτηρίου. Ένιωθα το απόλυτο κενό, στο πιο απόμερο μέρος της πρεσβείας, άναψα ένα τσιγάρο και άρχισα να συλλογίζομαι τις επιπτώσεις όσων μου είχαν συμβεί. Παρ' όλα αυτά, ακόμη και εκεί δεν ήμουν μόνος, ένιωσα ένα ξαφνικό, ελαφρύ χτύπημα στην πλάτη, ίδιο με αυτό του Κόουλ. Βιαστηκά έσβησα το τσιγάρο, γύρισα γρήγορα και είδα μία παλιά γνώριμη φιγούρα. Η διασημότερη εγκληματολόγος της εποχής Κάθευ Τόντ μου είπε πως όλο αυτό ήταν κατασκευάσμα, μία πράξη τρελής... «Δεν είναι δικός σου φόνος, δεν έχει την συναισθηματική σου υπογραφή», αποκρίθηκε. Για μία στιγμή ήμουν και πάλι δυνατός, στην κορυφή, ψηλά. Εκείνη την στιγμή γαλήνης και απόλυτης σιωπής κατέστρεψε πρωταρχικά η δόνηση και ύστερα ο διατριτικός ήχος του τηλεφώνου μου. Η όχι αρκετά ευφυής αλλά πανέμορφη μου γυναίκα μου ήταν στην άλλη γραμμή. Το άφησα να χτυπάει και προσκάλεσα την Κάθευ για τσάι στον πίσω κήπο. Η επιλογή του μέρους δεν ήταν τυχαία. Καθήσασα και μας σέρβιρα ζεστό λευκό τσάι, ενώ κοίταξα μέσα στα μεγάλα μάτια της και ένιωσα όπως ποτέ: ήμουν πλέον σίγουρος πως η σχέση μας δεν ήταν απλώς επαγγελματική. Ξεκίνησα τότε λοιπόν να της μιλάω για εμένα και της ανέλυσα όλα τα προβλήματα που αντιμετώπιζα εκείνη την περίοδο. Με άκουγε και με πρόσεχε όπως κανένας άλλος. Ένοιωσα ένα τσίμπημα στην καρδιά, καμία γυναίκα δεν είχε καταφέρει να με κάνει να νιώσω έτσι. Άρχισα να αναρωτιέμαι και να αμφιβάλλω γιατί έκανα αυτό το μεγάλο λάθος και παντρεύτηκα την γυναίκα που επέλεξα μόνο για την εξωτερική ομορφιά και για το εσωτερικό κενό. Με την Κάθευ ήμασταν μαζί από παιδιά, σπουδάσαμε μαζί στη Νομική και πάντα ένιωθα μία έλξη γι' αυτήν. Παρ' όλα αυτά κανένας από τον κοινωνικό μου περίγυρο δεν πίστεψε στην επιτυχία της εκτός από εμένα. Την άκουγα να μιλάει μαγεμένος, στο μυαλό μου πιά τριγυρνούσαν αναμνήσεις από τα παλιά. Ποτέ δεν την ξεπέρασα και τώρα με βοηθάει, τώρα έχω μπροστά μου εκείνη και το μέλλον μου.

Σαρρή Σίλια

(Βασισμένο στο κείμενο για το αγόρι που πέφτει μες το μπουκάλι.)

ΩΨΑ 4:10 π.μ.

Δύο καβούρια εκτοξεύονται από ένα αλεξίπτωτο το οποίο μετέφερε κλουβιά με τροφές στα τεράστια πουλιά του άγριου δάσους. Το ένα πέφτει, χορεύοντας στον αέρα και το άλλο πέφτει προσπαθώντας να λύσει τους γρύφους SUDOKU.

- « Σε μια ώρα πρέπει να λύσω 123.456.789 SUDOKU. Έχω βάλει στοιχείμα. Αν όμως βάλω το 2 εδώ εμφανίζεται ξανά στην ίδια σειρά στο όγδοο κουτάκι. Και πάλι το 8 εμφανίζεται στις ίδιες θέσεις με το 2. Ω Ποσειδώνα! Μπέρδεμα! Ζαλίζομαι! Χάος μπροστά μου. Θα γίνω ρεζίλι και όλοι θα λένε πως ο γιος του Δρ. Μαθηκαβούρι βγήκε στουρνάρι!!»
- «Και όπως ξέρεις, θα πάρω μέρος στον παγκόσμιο διαγωνισμό χορού. Η πρώτη θέση είναι στο αίμα μου! Τόσα χρόνια μυστικής προπόνησης θα ανταποκριθούν. Η κούραση μου όλων αυτών τον καιρό ελπίζω να με ανταμείψει. Ο κόσμος θα με λατρεύει. Οι άνθρωποι θα με χειροκροτούν ακατάπαυστα και θα με αποθεώσουν. Θα γίνω το σύμβολο του χορού και η Τζούλι, η караβίδα, θα με ερωτευτεί τρελά!»

ΩΨΑ 5:20 π.μ.

Τα δύο καβούρια συνεχίζουν να μονολογούν

....
....
....

- «Και ξέρεις κάτι;»
- «Τι ;»

Και πέφτουν,
πέφτουν,
πέφτουν,
πέφτουν,
πέφτουν

ΩΨΑ 5:22 π.μ.

-« Ποσειδώνα!! Ω Παντοδύναμη Θεέ! Ευτυχώς σε βρήκαμε αντικρίζον τρία..... ΜΠΙΑΑΑΜ!»

Σταθόπουλος Αναστάσης

(Βασιμμένο στο διήγημα για την θάλασσα που ενώνεται σε ένα τεράστιο κύμα.)

Η δύναμη του φόβου του μπορεί να καταστρέψει τα όνειρα του και βλέπει τον θάνατο με τα ματια του. Με την βοήθεια ενός κοντινού του προσώπου ξεπερνάει τον φόβο του και ηρεμεί. Κλαμα. Μια ελπίδα ξεπηδάμεσα από τον φόβο. Μεσα από αυτή την ελπίδα μπορεί να φτάσει στη θέωση. Εναπεριεργασνημαλωση και χαράς τον διακατεχεικαθωςσκεφτοτανολες τις ευχαριστεστιγμες που χαθηκαν στο χρονο. Δενητηχαν όμως μονοευχαριστεστηχαν και στιγμες που θα προτιμουσε να μην εχειζησει ή θα ηθελε να τις αλλαξει. Ομως ηξερε πως όλες αυτές οι στιγμες μαζιδεναννοημα στη ζωη του. Μιαπεριεργησκεψη που δεν εμοιαζε με όλες τις άλλες ξεπηδησε από το πισωμερος του μυαλου του. Τουθυμισε την παιδικη του ηλικια, θα ηθελε να ηταν πιο ελευθερος και να μην ηταναναγκασμενος να κανειπραγματα που δεν ηθελε. Ενοιωθεπνημενοζμεσα στην ιδια του τη ζωη. Πιστευε ότι ετισωζοταναλλα στην πραγματικοτηταφυλακιζοταν στο πιο βαθυπουντρομι του μυαλου του. Το κοντινο του προσωποαλι τον βοηθησε να βγει από κει. Χωρις αυτό το προσωπονοιωθεχαμενος και αυτό τον εκανε να αισθανεταιασχημα. Μιασκεψηαναπηδησεαλιμπροστα του και τον γεμισε με ελπιδες. Τονεκανε να νοιωθεικανος να βγει από αυτή τη φυλακη τον σκεψεων του από μονοζτου. Ηταν ένα απλοπαζλ. Το μονο που επερεπε να κανειηταν να ενωσει τα κομματια του. Δενπεριμενε να εχειτετοιααποτελεσμα. Τωρα πια τα εβλεπε όλα καθαρα. Τωρα μπορεί να χρησιμοποιησειακομα και πραγματα που δεν μπορούσε να φανταστείποτε. Ακομα και μικροπραγματα του δημιουργουνκαποιοσφωραιουσυλλογισμους και άλλες φορεςασημους. Τουαρεσει. Μαλλον είναι στον Παραδεισο.

Ταμπάκη Μαρία – Χριστίνα

(Βασιμμένο στο πόνυ και τη μπορντό μπλούζα.)

Το κορίτσι με την μπορντό μπλούζα, αγνάντευε την ανατολή του ηλίου, την ώρα που όλος ο υπόλοιπος κόσμος ακόμα κοιμόταν. Η μπορντό μπλούζα, μια μπλούζα η οποία έφερνε πολλές αναμνήσεις στο νου του κοριτσιού. Κάθε μέρα την ώρα του δειλινού η κοπέλα βρισκόταν πάντα στο ίδιο σημείο και αγνάντευε το τοπίο, πλημμυρισμένη από συγκίνηση αλλά και σκέψεις. Πάντα ήταν εκεί φορώντας την μπορντό μπλούζα και κρατώντας ένα μπουκέτο λουλούδια. Πλέον είχε κλείσει 5

ολόκληρα χρόνια απ' τον ακαριαίο θάνατο της οικογένειάς της, πέντε χρόνια αγναντεύοντας το σούρουπο. Πέντε χρόνια δίχως την οικογένειά της..

Η μέρα γλυκοχάραζε κι η κοπέλα καθόταν ακόμα εκεί σκεπτόμενη την οικογένειά της, ώσπου ένα αγόρι ήρθε και κάθησε κοντά της. Η κοπέλα όλο αυτό τον καιρό ένιωθε μόνη και η αλήθεια είναι πως είχε ανάγκη από έναν φίλο. Όμως παρόλα αυτά νιώθοντας κάπως άβολα κι αμήχανα, σιώπησε. Το αγόρι όμως την χαιρέτησε. Εκείνη ανταποκρίθηκε με μια γρήγορη ματιά κι έπειτα το βλέμμα της στράφηκε στον ανατέλλοντα ήλιο. Ο ερχομός του αγοριού δεν ήταν τυχαίος. Εδώ και καιρό παρακολουθούσε τις κινήσεις της κοπέλας και προβληματισμένος, γεμάτος περιέργεια ήθελε να μάθει τι είχε συμβεί στην κοπέλα..

"Πώς σε λένε;" την ρώτησε ευθέως. "Ελένη", αποκρίθηκε. " Εμένα Μάριο". "Σε βλέπω που έρχεσαι κάθε μέρα κατά την ώρα του δειλινού εδώ και αναρωτιόμουν αν έχεις κάποιο λόγο που το κάνεις αυτό..", συνέχισε το αγόρι. "Δεν ξέρω από που να αρχίσω.", είπε το κορίτσι και συνέχισε. "Θυμάσαι τον εμφύλιο που είχε γίνει εδώ πριν 5 χρόνια;". "Δύσκολο να ξεχαστεί.." απάντησε το αγόρι. " Εκείνη τη μέρα λοιπόν έχασα και τους γονείς μου.", συνέχισε η κοπέλα. " Λυπάμαι πολύ", αποκρίθηκε το αγόρι. "Δεν χρειάζεται να λυπάσαι..", αναστέναξε η ίδια. "Λοιπόν..Όλα ξεκίνησαν πριν 5 χρόνια, τότε που το κάστρο είχε πολιορκηθεί κι οι εχθροί είχαν εισβάλει στην πόλη.. Στρατιώτες λειψατούσαν και καταπατούσαν την πόλη, καίγοντας τα σπίτια των κατοίκων αλλά και τις εκκλησίες. Οι καταστάσεις ήταν ιδιαίτερα δύσκολες τότε γι' αυτό κι οι γονείς μου με έστειλαν σε ένα μέρος στο οποίο θα μπορούσα να ήμουν ασφαλής. Ταυτόχρονα μου υποσχέθηκαν να μην με εγκαταλείψουν. Εκείνοι βοηθούσαν τους υπόλοιπους συγγαμικούς να βρουν ένα ασφαλές μέρος για να κρυφτούν. Όμως μια μέρα ένας άνθρωπος είχε εγκλωβιστεί, λόγω της φωτιάς, μέσα στο ίδιο του το σπίτι. Οι γονείς μου έσπευσαν να τον βοηθήσουν, μα η φωτιά δαιδαλώδης, σαν πάπλωμα τους σκέπασε και κοιμήθηκαν για πάντα..Την επόμενη μέρα, αφού οι κατακτητές είχαν "οριζοντιώσει" τα πάντα, προσευχήθηκα που αυτές τις δύσκολες ώρες κατάφερα να επιβιώσω -κι αυτό δεν θα γινόταν αν δεν με είχαν βοηθήσει οι γονείς μου-.. Ολόκληρη την μέρα έψαχνα κι έψαχνα με την ελπίδα να τους βρω. Όσο περνούσαν οι μέρες όλο και περισσότερο έχανα την ελπίδα να τους βρω. Οι ελπίδες μου όλες είχαν πλέον σβηστεί. Μετά από κάμποσες μέρες έμαθα για τον χαμό τους..Το μόνο που θα μπορούσα να κάνω πλέον ήταν να τους τιμήσω. Γι' αυτό και κάθε μέρα την ώρα του δειλινού έρχομαι εδώ. Μ' αυτόν τον τρόπο ηρεμώ, έστω και λιγάκι..", είπε το κορίτσι και ξέσπασε σε κλάματα. Το αγόρι συγκλονισμένο απ' την τραγική κατάληξη των γονέων της προσπάθησε να την καθησυχάσει. Μα τίποτα δεν φαίνεται να την ηρεμούσε. Είχε αρχίσει να σκοτεινιάζει, το αγόρι έπρεπε να φύγει. Την καληνύχτισε και πήγε στο σπίτι του. Γύρισε κι εκείνη λίγο αργότερα στο σπίτι της.

Την επόμενη μέρα την ώρα του δειλινού, έσπευσε το αγόρι να την βρει. Πήγε στο σημείο όπου σύχναζε η κοπέλα, μα δεν την βρήκε εκεί, το μόνο που βρήκε ήταν η μπορντό της μπλουζα σκισμένη και παρατημένη στα βράχια. "Πήγε να συναντήσει τους γονείς της", σκέφτηκε το αγόρι. Η κοπέλα από τότε δεν βρέθηκε ποτέ ξανά, εξαφανίστηκε. Κανείς στην πόλη δεν την αναζήτησε, κανείς δεν ενδιαφέρθηκε παρά μόνο το αγόρι.

Φραγκοπούλου Μαρία

(Βασισμένο στο συνειρμικό για την κόκκινη κιμωλία.)

Η Λίζα ήταν πια μεγάλη. Σε λίγες ημέρες θα ήταν και επίσημα ενήλικη, με το βάρος των πράξεων και των ευθυνών ολόδικό της. Είχε δώσει εισαγωγικές και όπου να 'ναι έβγαιναν οι βάσεις. Ο καφές κρύωσε και μέχρι να τον τελειώσει είχαν περάσει εβδομάδες ολόκληρες, το καλοκαίρι σχεδόν την αποχαιρετούσε και αυτή να κάθεται εκεί, ακίνητη με την ίδια ειρωνική και βαριά γκριμάτσα. Υπέμενε στωικά τον εγκλεισμό της. Μετά όλα θα άλλαζαν, θα ήταν διαφορετικά γιατί και αυτή θα ήταν διαφορετική.

Περπάτησε αργά, σχεδόν σύρθηκε στο δωμάτιό της και με το σώμα της, πλήθηκε ετοιμάστηκε και εν τέλει ανασκουμπώθηκε. Ήταν πλέον έτοιμη. Λίγα βήματα ακόμη και θα βρισκόταν στο χολ. Δύο δρασκελιές και είχε αφήσει πίσω το μίζερο αυτό μέρος που έπρεπε να ξοδέψει τα 18 χρόνια της ζωής της.

Βγήκε στον κεντρικό και δίπλα στους φοίνικες σκεφτόταν τις αποφάσεις που έπρεπε να πάρει. Το λεοφορείο των 7 θα περνούσε από στιγμή σε στιγμή, το μόνο που έμενε ήταν να βάλει την μουσική δυνατά και να περιμένει.

Επιβιβάστηκε, επικύρωσε το εισιτήριο της και έψαξε για θέση πίσω σε παράθυρο. Κλασικά. Η Λίζα ήταν άνθρωπος της συνήθειας και της ρουτίνας. Οτιδήποτε της χάλαγε την αρρωστημένη τάξη της, το εξοστράκιζε. Τα λεοφορεία όμως ήταν ένα από τα πράγματα που δεν μπορούσε να εξοστράκισει. Άγνωστοι άνθρωποι, στιβαγμένοι μέσα σε ένα ορθογώνιο και το μόνο πράγμα που τους ενώνει είναι η προσμονή τους για την στάση, για φρέσκο αέρα και επιστροφή στους ζουληγμένους δείκτες ρολογιών.

Σπάνια πρόσεχε τους ανθρώπους που μοιράζοταν μαζί τους ένα ζευγάρι καθίσματα στα μέσα μαζικής μεταφοράς, αλλά αυτός ήταν διαφορετικός. Την χαιρέτησε και της ψιθύρισε ήρεμα ότι σε δύο

στάσεις θα έφταναν. Στάση Golden King. Αυτός ήταν μεγαλύτερος και τον είχε γνωρίσει σε μια υπαίθρια αγορά. Έχε κολλήσει σε ένα πάγκο με χειροποίητα προϊόντα boho στυλ παρόλο που το πρώτο πράγμα που παρατηρείς πάνω του είναι τα κάπως μακριά ροκ μαλλιά του και το χαμόγελό του. Χαμόγελο αυτοπεποίθησης, το χειρότερο. Στάση Misty Path. Αναμωνή.

Καθώς περίμενε, τον κοίταγε. Το όνομά του ήταν Νικ. Ήταν περιεργός αλλά κάτι την τραβούσε. Τα μαλλιά του ήταν πιασμένα κοτσίδα και τα μάτια του σχεδόν πάντα περιεργαζόντουσαν με μελαγχολία ότι τον περιέβαλλε. Έμοιαζε να κινείται στον δικό του κόσμο που τίποτα δεν ήταν τόσο σημαντικό όσο αυτός και οι σκέψεις του. Η Λίζα όμως νόμιζε ότι έχει μια πιθανότητα να ξεκλειδώσει το βλέμμα του και ίσως να μπει στις σκέψεις του.

Roald Park. Την τράβηξε και αυτή σχεδόν ακροπατούσε στα βήματά του. Μόλις βγήκαν αυτή αντίκρισε έναν κόσμο άλλο, διαφορετικό. Πάντα φοβόταν να έρθει εδώ μόνη της αλλά τώρα που βρισκόταν εδώ πραγματικά πολλά πράγματα είχαν απομυθοποιηθεί. Άρχισε να περπατάει χαμένη πίσω από του ώσπου ξαφνικά ήρθε καταπάνω της ένας ψηλός νεαρός και χτύπησε τον ώμο της. Ο Νικ βυθισμένος δεν επηρεάστηκε και συνέχισε να την σέρνει με την μαγνητική του δύναμη. Κατάλαβε ότι έπρεπε να τον κάνει να της δώσει σημασία.

Σταμάτησε να τον ακολουθεί. Ήθελε επιτέλους να δει πότε θα καταλάβαινε ότι είχε σταματήσει. Πέρασαν μερικά λεπτά και αυτός είχε εξαφανιστεί. Βρισκόταν στο πιο επικίνδυνο προάστιο και είχε χαθεί με το μόνο άτομο που ήξερε να κυκλοφορεί εκεί. Συνέχισε λίγο πιο κάτω στον δρόμο μέχρι που βρέθηκε μπροστά σε μια στάση λεοφορείου. Παρατήρησε μια κοπελίτσα μικροκαμωμένη και με το ελάχιστο θάρρος που είχε την ρώτησε πως θα πάει πίσω στο Sunset Beach. Η κοπέλα με ένα μορφασμό της είπε ότι και αυτή από εκεί θα περάσει και ότι αν ήθελε θα μπορούσε να την ακολουθήσει. Η Λίζα δέχτηκε και μόλις εθεάθηκε το λεοφορείο μοιράστηκαν ένα ζευγάρι καθισμάτων.

Η κοπέλα λεγόταν Σαμ και ήταν και αυτή παράξενη. Ήταν τόσο λευκή που σχεδόν μπορούσες να διακρίνεις το αίμα της να τρέχει μέσα της και τα μάτια της σπάνια έφευγαν από τον πυρήνα των δικών σου. Τα ρούχα της είχαν την δική τους χάρη και το σύνολο μαζί με τα μακριά μαλλιά χάριζαν ένα μυστήριο. Ήταν ένα χρόνο μεγαλύτερη και πήγαινε στο Κολλέγιο για να σπουδάσει γραφιστική. Η Λίζα παρατήρησε ένα μπλόκ το οποίο κουβαλούσε ανοιχτό μαζί της.

Στην προσπάθεια να γνωρίσει καλύτερα την Σαμ σκέφτηκε να της κάνει μια φιλοφρόνηση για τα σχέδια που είδε ζωγραφισμένα στο μπλόκ. «Ωραίες ζωγραφιές» της είπε, «Δεν είναι ζωγραφιές. Είναι anime, ιαπωνικά σχέδια» Μια συγγνώμη είχε κιόλας ζωγραφιστεί στο πρόσωπο της Λίζας. Με μια δεύτερη κίνηση η Σαμ της έδωσε το μπλόκ για να τις δει καλύτερα. Είχε εντυπωσιαστεί ξεκάθαρα, το μυαλό της δεν ήταν στο γεγονός ότι βρισκόταν με μια άγνωστη κοπέλα στο λεοφορείο και είχαν γνωριστεί αλλά στα σχέδια που έβλεπε.

Αποβιβάστηκαν και η Σαμ την ρώτησε αν βιαζόταν και αν μπορούσαν να κάνουν πρώτα κάποια ψώνια. Η Λίζα απογοητευμένη από τον Νικ απάντησε καταφατικά και προχώρησαν προς την υπαίθρια αγορά. Αφού πέρασαν από τις τέντες, τους πάγκους και μερικά καταστήματα έφτασαν στην είσοδο ενός παλιού γωνιακού παλαιοπωλείου. Φτάσαμε, είπε. Μπήκαν μέσα και δίπλα στον γέρο πωλητή στεκόταν ο Νικ. Η Λίζα ακολούθησε την Σαμ η οποίαμίλαγε ήδη με τον ηλικιωμένο σε πολύ οικείο τόνο. Βάδισε προς το μέρος του αλλά αυτός έμοιαζε απορροφημένος με ένα παλιό ρολόι.

Συγγνώμη! νεαρέ! Του φώναξε με απαιτητικό τόνο. Ξαφνιασμένος ξύρισε προς το μέρος της και όταν την είδε απλά της χαμογέλασε και ξαναγύρισε στο ρολόι του. Πριν προλάβει να του φωνάξει τη ρώτησε με ευγενικό και σχεδόν αφελές τρόπο γιατί τον άφησε. Δεν μπορούσε να του εξηγήσει και το μόνο που του είπε ήταν ότι έτσι κι αλλιώς δεν της έδινε και πολύ σημασία αρα δεν είχε κανένα νόημα να του γινόταν βάρος. Μέχρι να τελειώσει την φράση της η Σαμ την είχε πλησιάσει και ρώτησε τον Νικ αν θα έρθει σπίτι. Η Λίζα κοιτούσε παραξενεμένη τα δύο παιδιά που μιλούσαν μέχρι που της είπαν ότι είναι αδέρφια και παραξενεύτηκε περισσότερο.

Ο παππούς, ήταν ο παππούς τους και την κάλεσε για φαγητό. Πριν προλάβει να ανοίξει το στόμα της βρέθηκε καθισμένη σε μια παλιά καρέκλα σκαλισμένη στο χέρι σε ένα σπίτι περίεργα καλαισθητό, ζεστό και ανόμοιο. Δεν πέρασαν 10 λεπτά και το τραπέζι ήταν στρωμένο και το δείπνο σερβιρισμένο. Όλα μύριζαν και έδειχνα υπέροχα. Μόλις άρχισε να τρώει ήταν λίγο διστακτική, αλλά μόνο για λίγο. Τελικά ένωθε σπίτι της. Είχε να νιώσει έτσι από τότε που ζούσαν οι γονείς της.

Περιπλανήθηκε λίγο στο μυαλό της. Όταν ήταν 8 οι γονείς της πέθαναν σε ένα αυτοκινητιστικό και από τότε ζούσε με την θεία της και την κόρη της. Έτρεφε μια φυσική απέχθεια προς το πρόσωπο της θείας της. Ίσως γιατί πριν το περιστατικό ίσα ίσα που την γνώριζε. Από τότε ένωθε ότι κάθε μέρα ζούσε σε μια μαύρη τρύπα που είχε μόνο της σκοπό να την κάνει να μισήσει με όλη της την δύναμη αυτό το μέρος. Η θεία της η καημένη δεν έφταιγε. Έκανε ότι μπορούσε για να νιώσει σαν το σπίτι της. Δεν έφταιγε αυτή, απλά αυτή και ο άντρας της δεν μπορούσαν να είναι η δροσερή παρουσία των γονιών της.

Ένα ελαφρύ σκούνηγμα της Σαμ της επανέφερε. Τον λόγο πλέον είχε ο κύριος Λέστερ «Λοιπόν κοπέλα μου, θα μείνεις καιρό μαζί μας; Πόσο λες; Καμιά βδομαδούλα;» Η Λίζα άφωνη. Τι ήταν όλο αυτό; «Δεν μπορώ... δεν μπορώ να σας γίνω βάρος για τόσο καιρό, μάλιστα σε δυο ώρες πρέπει να είμαι σπίτι» Τα βλέμματα όλων πάγωσαν πάνω της. Μια άγνωστη δύναμη την έσπρωξε στο τηλέφωνο. Κάλεσε σπίτι και ενημέρωσε ότι θα λείπει και να μην την περιμένουν. Τα βλέμματα ξεκόλλησαν και η δύναμη αφού την οδήγησε στο τραπέζι ξανά κόπασε.

Η Σαμ την οδήγησε στο δωμάτιο που θα μπορούσε να χρησιμοποιεί όσο θα έμενε μαζί τους. Άνοιξε τις ντουλάπες και βρήκε ρούχα, παπούτσια και ότι άλλο θα μπορούσε να χρειαστεί ακριβώς στα μέτρα της. Κάτι περίεργο συνέβαινε. Μερικές νότες την αποσυντόνισαν και την οδήγησαν στο δίπλα δωμάτιο. Ήταν ο Νικ που έπαιζε στην κιθάρα το τραγούδι! Αυτό το τραγούδι της το τραγουδούσε ο πατέρας της κάθε βράδυ. Ταίριαζε γάντι στο Νικ. Ήταν αυτή η μελαγχολικά μελωδική εύηχη σύνθεση που δεν θα ξεχνούσε όσος καιρός κι αν περνούσε. Το No One των Beatles.

Πάνω που τέλειωνε το τραγούδι εμφανίστηκε η Σαμ με μια Polaroid '60s magic, μια τέτοια είχε και η μητέρα της και είχε μάθει στη Λίζα πως να τραβάει όμορφες φωτογραφίες. Φωτογραφίες και μουσική. Έτσι ήταν τα πρώτα 8 χρόνια της ζωής της και να που τώρα αυτά τα αδέρφια ξαναζωντάνευαν τις αναμνήσεις. «Δεν έχουμε καιρό, πρέπει να φύγουμε» είπε η Σαμ και πρην το καταλάβω βρισκόμουν μπροστά στην εξώποτρα και μετά από ένα τέταρτο περπάτημα βρεθήκαμε μπροστά σε μια λευκή πόρτα και η Σαμ μας άφησε.

Χτυπήσαμε το θυροτηλέφωνο και ακούσαμε ένα ξενικό «Παρακαλώ» και αφού μας άνοιξαν οδήγησαν τον Νικ στο σαλόνι ενώ η Λίζα περίμενε στο χολ. Ήταν για ακόμη μια φορά παραξευεμένη και μπερδεμένη. Ο μπάτλερ την είδε και της αποκρίθηκε: «Εσύ πρέπει να είσαι η κοπέλα για τη δουλειά, πέρνα από εδώ παρακαλώ και η Μίκα θα σου δώσει μια καθαρή ποδιά για να προσφέρεις τσάι στους κυρίους στο σαλόνι». Σε 10 λεπτά ήταν έτοιμο και το τσάι και η Λίζα.

Σέρβιρε το τσάι και περίμενε όπως ήταν λογικό να της εξηγήσει ο Νικ ότι ήταν κάποιου είδους πλάκα ή τελως πάντων μια οποιαδήποτε δικαιολογία γιατί απλά δεν μπορούσε να καταλάβει γιατί βρισκόταν σε αυτή την κατάσταση. Περίμενε. Ο Νικ μιλούσε με αυτόν τον κύριο για κάποια βιβλιοθήκη και η συζήτηση φαινόταν αρκετά συνωμοτική. Η Λίζα δεν άντεξε και έβαλε τις φωνές αλλά κανείς από τους δύο δεν φαινόταν να της δίνει σημασία. Προχώρησε και του έγραψε το κινητό της στο μπράτσο του με ένα ανεξίτηλο μαρκαδόρο και μετά έφυγε.

Γύρισε το κεφάλι της γύρω γύρω αλλά δεν μπορούσε να θυμηθεί από πού είχε έρθει και έτσι άρχισε να περπατάει προς μια κατεύθυνση τυχαία. Είχε βραδιάσει και αυτή ακόμα δεν μπορούσε να βρεί ούτε ταξί για να φύγει από το μέρος αυτό. Το μόνο που βρήκε ήταν ένα πάρκο, το οποίο διέσχισε και με την άκρη του ματιού της είδε ένα παγκάκι. Λύση έκτακτης ανάγκης, αλλά στο κάτω κάτω τι να έκανε; Στριφογύρισε μερικές φορές και μετά χάθηκε στις σκέψεις ώσπου να αποκοιμηθεί στογωνιακό παγκάκι του πάρκου.

Ένα μικρό σκυλάκι την ξύπνησε με το κλάμα του. Αφού σηκώθηκε, προσπάθησε να το βρεί. Αυτό κρυμμένο κάτω από το παγκάκι μόλις η Λίζα έφυγε θρονιάστηκε στο παγκάκι με περηφάνια μα μετά από λίγο την ακολούθησε. Η Λίζα έπιασε το άσπρο κουτάβι και το έβαλε στην αγκαλιά της και ζωγραφίστηκε ένα χαμόγελο μικρού παιδιού στο πρόσωπό της. Με μια κίνηση το κουτάβι έφυγε και άρχισε να βρέχει.

Κοίταξε ολόγυρά της και είχε βρεθεί πίσω στα μέρη της. Βγήκε από το πάρκο και περπάτησε ξανά δίπλα στους φοίνικες στον κεντρικό δρόμο όταν είδε ένα λεοφορείο. Επιβιβάστηκε και έκατσε δίπλα στο παράθυρο. Στην επόμενη στάση επιβιβάστηκε αυτός. Απρόσωπη αυτή. Ευγενικός αυτός της ζήτησε να κάτσει δίπλα της. Δεν έστρεψε το κεφάλι της. Δεν τον παρατήρησε. Ένωθε απλώς κουρασμένη. Ήθελε να γυρίσει στην μαύρη τρύπα. Για λίγο ακόμα όμως, όχι για πολύ, ίσα ίσα να ξανακολλήσει τα κομμάτια της και να βρεί το πρόσωπό της, να ξαναβάλει σε εφαρμογή την ρουτίνα της.

4. Ημέρα παρουσίας εργασιών:

A. Σχεδιάγραμμα παρουσίας:

1. Εισαγωγή:

A. Τίτλος project, και

- Τι κάναμε με την κυρία Μέρμυγκα; (1 παράγραφος) *Αχτύπη Ειρήνη*

Με την κ.Μέρμυγκα ασχοληθήκαμε με την λογοτεχνία του 18ου αιώνα μέσα από έργα γνωστών συγγραφέων της εποχής. Αρχικά, μας χώρισε σε 3 ομάδες, κάθε μια με 5 παιδιά, και μοίρασε ένα κείμενο σε κάθε ομάδα.

Τα κείμενα αυτά ήταν τα εξής :

- A) Γκύ ντε Μωπασσάν - Η διαθήκη
- B) Ντίκενς - Ο Βαρόνος της Τατσούζης
- Γ) Τσέχωφ - Το έργο τέχνης

Στην συνέχεια μας ανέθεσε 5, ίδια για κάθε ομάδα, ερευνητικά ερωτήματα τα οποία ήταν βασισμένα σε αυτά τα κείμενα. Τα ερωτήματα ήταν οι εξής :

- 1) Να εντοπίσετε μέσα στο διήγημα στοιχεία που αφορούν το συγγραφέα
- 2) Πως παρουσιάζεται η κοινωνία του 19ου αιώνα μέσα από το διήγημα; Ποιές από τις πλευρές της γίνονται αντικείμενο κριτικής από το συγγραφέα;
- 3) Ποιές λεπτομέρειες αναδεικνύουν την ιδιαίτερη φυσιογνωμία των προσώπων του διηγήματος;
- 4) Να εξετάσετε την ειρωνία ως μέσον μέσα στο διήγημα (πως χρησιμοποιείται η ειρωνία στο διήγημα;)

5) Το κωμικό στοιχείο στο διήγημα. Πως κατορθώνει ο συγγραφέας να δημιουργήσει κωμικά ατμόσφαιρα;

- 6) Πως παρουσιάζονται οι σχέσεις ανδρών-γυναικών στο διήγημα;

Τέλος, μας παρότρυνε να πάρει κάθε μέλος της ομάδας ένα από αυτά τα διηγήματα και να απάντησει αφού είχε μελετήσει προσεκτικά το κείμενο.

B. Παρουσίαση ενός ερωτήματος από την εργασία της κ. Μέρμυγκα

(1 απάντηση σε ένα ερώτημα. Μαζί με σύντομη αναφορά στο διήγημα, ώστε ο ακροατής να καταλάβει από που εξάγεται η απάντηση.) (3 παραγράφους το πολύ η απάντησή σας.)

Μαυροφρόδη Μυρτώ

Στο απόσπασμα του Άντον Τσέχωφ « ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΕΧΝΗΣ», γραμμένο τον 19ο αιώνα, παρουσιάζονται ορισμένα στοιχεία που αφορούν τον ίδιο. Αρχικά όμως, το κείμενο αυτό έχει ως θέμα το ταξίδι ενός καντηλέριου. Το έργο αυτό, κατασκευασμένο από παλιό μπρούτζο, παρίστανε ένα παλιό σύμπλεγμα. Στο βάθρο λοιπόν, ήταν στερεωμένα δύο γυναικεία αγαλματάκια, τα οποία, όπως και ο ίδιος γράφει, αν δεν ήταν αναγκασμένα να υποστηρίζαν το καντηλέρι θα ξαπλώνανε κάτω από αυτό και θα έδιναν παράσταση. Έτσι, ο μικρός Σάσα Σμυρνώφ, μοναχογιός της μαμάς του, πακεταρισμένο το πρόσφερε στον γιατρό ως δείγμα ευγνωμοσύνης που του έσωσε την ζωή. Εκείνος όμως, λόγω της ακατάλληλης στάσης τους δεν μπόρεσε να το δεχτεί κι έτσι προτίμησε απλά να τους ευχαριστήσει. Έτσι, θέλησε να κάτσει να σκεφτεί και ίσως να λογομαχήσει με τον ίδιο του τον εαυτό αναζητώντας το κατάλληλο πρόσωπο ώστε να του προσφέρει το μικρό αυτό καντηλέρι.

Συνεπώς, κατέληξε πως ο στενός του φίλος – δικηγόρος Ούχωβ θα μαγευόταν από αυτό το καλλιτέχνημα. Ομοίως όμως ο δικηγόρος, απέρριψε το δώρο του για τον ίδιο λόγο με τον γιατρό, καθώς αντιλήφθηκε την αναστάτωση που θα έφερνε στο σπίτι του αυτό το αντικείμενο. Επομένως, μετά από μία συζήτηση που έκανε με τον εαυτό του, θεώρησε πως πρέπει να χαρίσει το δώρο αυτό στον φίλο του – ηθοποιό Σούσκιν. Όμως, και ο Σούσκιν είχε την ίδια ακριβώς αντίδραση και με τους υπόλοιπους. Ο ηθοποιός, και αυτός με την σειρά του, σκεφτόταν τρόπους ώστε να το ξεφορτωθεί. Έτσι, μέσω ενός συναδέλφου του βρήκε το πλέον κατάλληλο πρόσωπο που θα το έβρισκε επιτέλους χρήσιμο.

Στο τέλος, καθώς ο γιατρός βρισκόταν στο ιατρείο του, ήρθε ξαφνικά ο Σάσα γεμάτος χαρά για να του εκφράσει πως βρήκε το ταίρι του καντηλέριου. Ο γιατρός, μετά από όσα είχε περάσει έμεινε άναυδος, χωρίς να καταφέρει να πει κουβέντα! Εξ'άλλου τι μπορούσε να πει αφού ήταν αδύναμος ως προς την χρήση του λόγου;

Εν συνεχεία, παρατηρούμε ποικίλα στοιχεία που μας μαρτυρούν την ζωή του συγγραφέα Άντον Τσέχωφ. Αρχικά, αντιλαμβανόμαστε μέσω αυτών που γράφει πως ήταν οικονομικά αδύνατος. Παρ'όλα αυτά όμως, κατάφερε και σπούδασε το επάγγελμα του ιατρού, το οποίο άσκησε και μελλοντικά. Ο ίδιος, αποτύπωσε την φτώχεια της Ρωσικής τότε κοινωνίας, καθώς τα γεγονότα που περιγράφει εκτυλίσσονται κατά το δεύτερο μισό του 19ου αιώνα. Επίσης, δεν εξαιρεί τον εαυτό του από τις αντιλήψεις και τις ιδεολογίες που δείχνει να ειρωνεύεται και να σαρκάζει. Εν τούτοις, γίνεται αντιληπτό πως ήταν μορφωμένος κατάλληλα ώστε να διαχειρίζεται σωστά τα γεγονότα και τις κοινωνικές προκαταλήψεις της εποχής στην οποία ζούσε.

Γ. Τι κερδίσαμε από την εργασία της κ. Μέρμυγκα; (1 παράγραφος) *Κόμη Μαριαλένα*

Δ. Τι θελήσαμε από κει και πέρα να κάνουμε με τον κύριο Θεοδώρου; (2 παραγράφους) *Φραντζέσκα Κουκούτση*

(Κατόπιν, η παρουσίαση θα συνδεθεί με την πορεία που ακολουθήσαμε στο δίωρο μάθημα)

Ύστερα από την προσπάθεια μας με την κ. Μέρμυγκα, με τον κ. Θεοδώρου εργαστήκαμε πάνω σε διαφορετικούς τομείς. Κατά την διάρκεια των μαθημάτων ασχοληθήκαμε με τα συνειρμικά κείμενα που έγραψαν τα παιδιά στο προηγούμενο τετράμηνο και προσπαθήσαμε να τα αναλύσουμε. Μέσα από αυτά επιχειρήσαμε να γράψουμε δικά μας διηγήματα, δίνοντας πλοκή στις ασυνάρτητες εικόνες και συναισθήματα των συνειρμικών κειμένων. Ύστερα εργαστήκαμε εκτεταμένα πάνω στον συμβολισμό, τόσο των κειμένων, όσο και των διάφορων ζωγραφιών που ζωγραφίσαμε εμείς. Τέλος, επισκεφτήκαμε την τρίτη δημοτικού για να δούμε τις αντιδράσεις των παιδιών όταν τους ζητήθηκε να ζωγραφίσουν οτιδήποτε ήθελαν.

Σκοπός μας ήταν να ξεφύγουμε από τα στερεότυπα την λογοτεχνίας και του θεάτρου. Συχνά στην λογοτεχνία, ο πρωταγωνιστής περνά από δύσκολες καταστάσεις, από τις οποίες στο τέλος βγαίνει αλώβητος. Ακόμα στις περισσότερες ταινίες, όπως και στο *The Devil wears Prada*, ο πρωταγωνιστής ξεφεύγει από τα διλήμματα του χωρίς να χρειάζεται να πάρει μία απόφαση η οποία θα αμαυρώσει την εικόνα του στο κοινό. Εν ολίγοις στο θέατρο, ο σεναριογράφος επιδιώκει να παρουσιάσει τον πρωταγωνιστή ως αλάνθαστο και τέλειο. Ακόμα, οι ταινίες και τα θεατρικά έργα έχουν κοινή θεματολογία, δηλαδή όλα είναι επηρεασμένα από τα θέματα που κάνουν εντύπωση στους θεατές και πολλές φορές αντιγράφουν άλλα έργα που σημείωσαν επιτυχία. Εμείς, με τον κ. Θεοδώρου θελήσαμε να ξεφύγουμε από το δεδομένο και από τα στερεότυπα, και επιχειρήσαμε να δημιουργήσουμε δικά μας έργα, τα οποία δεν αντιγράφουν ήδη υπάρχουσες θεματολογίες και δεν έχουν στερεότυπα. Αντιθέτως, θέτουν τον πρωταγωνιστή σε δίλημμα και πολλές φορές στιγματίζουν τον χαρακτήρα του από άσχημες επιλογές. Ακόμα, αρκετά από αυτά δεν βγάζουν νόημα με μια πρώτη ανάγνωση, αλλά στην πραγματικότητα κρύβουν πολλά συναισθήματα και διδάγματα μέσα τους.

2. Συνειρμικά κείμενα:

Α. Τι είναι τα συνειρμικά κείμενα; (1 με 2 παραγράφους) *Κολτσίδα Θεοφανία*

Συνειρμικά κείμενα είναι η γραπτή αλληλουχία των σκέψεων μας. Ο συνειρμός είναι η διαδικασία με την οποία οι παραστάσεις συνδέονται μεταξύ τους στη συνείδηση, καθώς κι ο τρόπος με τον οποίο μια μνήμη μπορεί να μας παρασύρει και να μας οδηγήσει σε διάφορες σκέψεις. Αυτή θα μπορούσαμε να πούμε πως είναι η επιστημονική άποψη για το τι εκφράζουν τα συνειρμικά κείμενα.

Αν έπρεπε να βρω όμως εγώ μία λέξη που να ταιριάζει περισσότερο στη διαδικασία που ακολουθήσαμε με τα συνειρμικά μας κείμενα, αυτή θα ήταν ο αυθορμητισμός. Από την αρχή, η μόνη οδηγία που μας δόθηκε για να προχωρήσουμε σε αυτή την άσκηση ήταν να αφήσουμε τις σκέψεις μας να μας παρασύρουν, να μην προσπαθήσουμε να βγάλουμε νόημα εσκεμμένα, γιατί τελικά αυτό που καταλάβαμε, ήταν πως η ροή των σκέψεών μας κατάφερε να βγάλει ένα αποτέλεσμα ενός κειμένου, που όχι απλά έβγαζε νόημα, αλλά έκρυβε και πολλά συναισθήματα.

Β. Γιατί τα γράψαμε; (1 με 2 παραγράφους) *Κολτσίδα Θεοφανία*

Τα συνειρμικά κείμενα, όπως προανέφερα, ζωντάνεψαν πολλά συναισθήματα που ούτε εμείς οι ίδιοι δεν γνωρίζαμε ότι είχαμε. Μέσα από αυτά νιώσαμε ελεύθεροι, για πρώτη φορά, να γράψουμε αυτό που νιώθουμε, αυτό για το οποίο έχουμε ανάγκη να μιλήσουμε, να εξωτερικεύσουμε τις επιθυμίες, τους προβληματισμούς, τα όνειρά μας. Γι' αυτό κι αποτέλεσαν ένα από τα πιο σημαντικά πράγματα, με τα οποία ασχοληθήκαμε κατά τη διάρκεια του project.

Επιπλέον, γράφοντας τα συνειρμικά κείμενα, μπορέσαμε να απομακρυνθούμε από τα στερεότυπα που κατακλύζουν τον κόσμο μας και να δημιουργήσουμε δικά μας σύμβολα κι έννοιες. Καταφέραμε να πρωτοτυπήσουμε και να συνθέσουμε ένα κείμενο αποκλειστικά δικό μας κι αυτό είναι κάτι που μας έδωσε μεγάλη ικανοποίηση, αυτοπεποίθηση για τις ικανότητές μας. Ξεφύγαμε από το συνηθισμένο. Ήμασταν ελεύθεροι να γράψουμε οτιδήποτε θέλουμε και γι' αυτό προέκυψαν πολλά ξεχωριστά

κείμενα, επειδή τα παιδιά δεν ήταν αναγκασμένα να γράψουν πάλι για ένα αδιάφορο θέμα, αλλά γι' αυτό που τους απασχολούσε πραγματικά, αυτό που τους γεννούσε συναισθήματα και σκέψεις.

Όλοι μπορούμε να γράψουμε συνειρμικά κείμενα. Δεν χρειάζεται ταλέντο ή ιδιαίτερες γνώσεις. Αρκεί η κινητήριος δύναμη, η ιδέα, το συναίσθημα που μας ωθεί να γράψουμε για κάτι που μας έχει επηρεάσει, μια επίπονη κατάσταση, μια όμορφη μέρα, οτιδήποτε μας γεννάει έντονα συναισθήματα και όρεξη να τα γνωρίσουμε, να γνωρίσουμε τον εαυτό μας.

Γ. Τι μπορούμε να πάρουμε από αυτά σε σχέση με τη λογοτεχνική μας απόπειρα; (1 με 2 παραγράφους) *Φραντζέσκα Κουκούτση και Σαρρή Σίλια*

Κάθε συνειρμικό κείμενο περιλαμβάνει μια «ιστορία» κατά την οποία χρησιμοποιούνται συμβολισμοί. Το κάθε άτομο στη συνέχεια ερμηνεύει κάθε κουφό και αλλόκοτο σύμβολο με κάτι που ταυτίζεται με την πραγματικότητα, έχοντας ως συνοδοιπόρο την φαντασία του. Ανέκαθεν, η φαντασία δεν είναι κάτι κοινό αλλά διαφοροποιείται από άτομο σε άτομο και διαμορφώνεται ανάλογα με τον χαρακτήρα και τα βιώματα του καθενός. Η φαντασία είναι το κινητήριο όργανο με το οποίο μεγάλοι συγγραφείς δημιουργούν έργα τα οποία συνιστούν τον όρο «λογοτεχνία». Με την μετατροπή των συμβόλων σε καταστάσεις, μπορεί το κάθε άτομο να δημιουργήσει πολλές δικές του διαφορετικές ιστορίες λαμβάνοντας το ένασμα από τα συνειρμικά κείμενα. Μια νέα ιστορία τρόμου, επιστημονικής φαντασίας ή μια κωμωδία έχουν κάτι κοινό: αποπνέουν τα ίδια συναισθήματα με το συνειρμικό κείμενο. Φαινομενικά αδύνατο, στην πράξη δυνατό! Έτσι, αυτό που μπορούμε να αποκομίσουμε από ένα συνειρμικό κείμενο είναι νέες ιστορίες, με κοινή λογοτεχνική χροιά, που πληρούν τις προϋποθέσεις για την χρήση του όρου «λογοτεχνία». Συνοψίζοντας, με τα συνειρμικά κείμενα και ειδικότερα μέσω των συναισθημάτων που αυτά μας προκαλούν, δημιουργήσαμε νέες και ποικίλλες, δικές μας ιστορίες.

3. Συμβολισμός:

Α. Γιατί ασχοληθήκαμε με τον συμβολισμό, στη διαδικασία μας με τα συνειρμικά κείμενα; (1 με 2 παραγράφους) *Αγγελόπουλος Νίκος και Φραγκοπούλου Μαρία*

Στα πλαίσια της ερευνητικής μας εργασίας του 2^{ου} τετραμήνου, προσπαθήσαμε να βρούμε και να αναλύσουμε τα διάφορα σύμβολα των συνειρμικών κειμένων των συμμαθητών μας απ' το πρότζεκτ του 1^{ου} τετραμήνου. Οι λόγοι για τους οποίους ασχοληθήκαμε με αυτά, ποικίλουν. Κατ' αρχάς, ήταν χρήσιμο για να κατανοήσουμε πως μπορούμε να «καταλάβουμε» τον συγγραφέα από το κείμενό του. Με άλλα λόγια, τα σύμβολα που κρύβονταν στα κείμενα μάς έδωσαν τη δυνατότητα να ανιχνεύσουμε κάποια προβλήματα, σκέψεις και προβληματισμούς του συμμαθητή μας. Στη συνέχεια, ένας άλλος λόγος που ασχοληθήκαμε συγκεκριμένα με τα συνειρμικά κείμενα παιδιών της ηλικίας μας, είναι γιατί μπορεί να έχουμε παρόμοιες σκέψεις και έτσι μπορούμε να τα κατανοήσουμε ευκολότερα. Τέλος, το γεγονός ότι τα κείμενα αυτά ήταν συνειρμικά, συνέβαλλε στην απόφαση να γίνει αυτή η άσκηση, καθώς ένα συνειρμικό κείμενο βρίθεται από εικόνες και σύμβολα τα οποία δεν είναι επεξεργασμένα από τη λογική του συγγραφέα, δίνοντας έτσι μία πιο καθαρή εικόνα του πραγματικού εαυτού του. Συμπερασματικά, μέσω της μελέτης των συνειρμικών κειμένων, είχαμε πολλά να αποκομίσουμε.

Β. Γιατί επιλέξαμε να ασχοληθούμε μέσω της ζωγραφικής; Ή, πιο απλά, γιατί ζωγραφίσαμε (Τι κερδίζουμε για τη δουλειά μας, που πλησιάσαμε τα σύμβολα μέσω της ζωγραφικής κι όχι κάποιου θεωρητικού ορισμού); (2 παραγράφους) *Παπαδημητρίου Μάριος και Ναυπλιώτης Χάρης*

Δ. Παρουσίαση σχεδίων και ερμηνευτική συζήτηση γι' αυτά (διαλέξτε δύο σχέδια – που θα μου στείλετε τη φωτογραφία τους για να τα συμπεριλάβω στο *power point* – για τα οποία θα μιλήσετε. Μπορεί να είναι ακόμα και κοινά, καθώς η ερμηνεία θα είναι διαφορετική ή θα έχει κάποιες διαφορές) (2 παράγραφοι ο καθένας) *Φραγκοπούλου Μαρία και Παπαδημητρίου Μάριος*

4. Δημοτικά και ιστορίες:

A. Τι κάναμε στα δημοτικά; (1 παράγραφος) *Αχτύπη Ειρήνη*

Κατα τη διάρκεια ενός δίωρου μαθήματος Project μεταφερθήκαμε στο χώρο του δημοτικού για να κάνουμε ένα μάθημα πάνω στην δημιουργικότητα. Πιο συγκεκριμένα αφού γνωριστήκαμε λίγο με τα παιδιά του δημοτικού τους δείξαμε κάποιες εικόνες και τους ζητήσαμε να δημιουργίσουν μια ιστορία βασισμένα στο τι βλέπουν στις εικόνες. Μετα από την ιστορία κάθε παιδί απο μας (τα παιδιά του Project) ανέλαβε ένα με δύο παιδιά από το δημοτικό και προσπάθησαμε να τα κάνουμε να αισθανθούν άνετα με μας και να ανοιχτούν ώστε να είναι ο εαυτός τους στην εργασία που θα τα αναθέταμε να κάνουν. Αφού μας γνώρισαν και ανοίχτηκαν τους ζητήσαμε να ζωγραφίσουν μια ζωγραφιά (με τη βοήθεια μας) με ό,τι τους έρχεται στο μυαλό χωρίς υποχρεωτικά να ανήκει στη σφαίρα της λογικής. Έτσι αφήσαν την φαντασία τους ελεύθερη και μας βοήθησαν στο να παρατηρήσουμε τον τρόπο σκέψης τους. Στη συνέχεια, πάλι τους ζητήσαμε να δημιουργήσουν μια ιστορία μόνο που αυτή τη φορά ήταν πάνω στις δικίες τους εικόνες. Με αυτό το τρόπο μπορέσαμε να δούμε τις σκέψεις των παιδιών.

B. Για ποιο λόγο πήγαμε; (1 παράγραφος) *Βαμβακινός Γιάννης και Ναυπλιώτης Χάρης*

Στο δημοτικό πήγαμε με σκοπό να μπορέσουμε να δούμε κατά πόσο έχουμε εμείς οι ίδιοι την δυνατότητα να βοηθήσουμε τα παιδιά να αποτυπώσουν τις πιο τρελές τους σκέψεις πάνω σε ένα κομμάτι χαρτί. Γενικά εμείς τα παιδιά του Λυκείου με την βοήθεια του κ. Θεοδώρου προσπαθήσαμε να κάνουμε τα παιδιά του Δημοτικού να ζωγραφίσουν κάτι με το οποίο θα μπορούσαν να δημιουργήσουν μια απίθανη ιστορία. Ήταν πάρα πολύ ωραία εμπειρία και πιστεύω πως είχαμε ένα πολύ καλό αποτέλεσμα.

Γ. Ποιες ήταν οι εντυπώσεις που συλλέξαμε; (2 παράγραφοι) *Βαμβακινός Γιάννης και Σταθόπουλος Αναστάσης*

Σίγουρα η εμπειρία στο δημοτικό ήταν σημαντική για όλους μας. Στην αρχή υπήρχε πολύ άγχος για το αν θα μπορέσουν τα παιδιά να καταλάβουν τον λόγο για τον οποίο βρισκόμασταν κοντά τους, πολύ γρήγορα όμως αυτό ξεπεράστηκε, τα παιδιά μας έδειξαν εμπιστοσύνη και έτσι είχαμε μια πολύ εποικοδομητική συνεργασία. Για την πολύ καλή δουλειά που έγινε ευθυνόμαστε τόσο εμείς, δίνοντας στα παιδιά να καταλάβουν τι ακριβώς έπρεπε να κάνουν, όσο και οι μικροί μας συνεργάτες, οι οποίοι μας βοήθησαν με την ώριμη συμπεριφορά τους και με τις φανταστικές τους ιδέες. Η δραστηριότητα με τα παιδιά του δημοτικού ήταν μια ξεχωριστή εμπειρία για όλους μας. Αυτό που εκανε εντυπωση σε όλους μας ήταν το ποσο ευκολα τα παιδια ανοιχτηκαν προς εμας και μας εδειξαν αμεσως τον αληθινο τους εαυτο. Ενα άλλο γεγονός που μας εκανε εντυπωση ήταν το ποσο δημιουργικηταν τα παιδια και πως δεν ντροπονταν να εκφρασουν αυτο που σκεφτονταν στο χαρτι. Επίσης, η διαφορετικότητα κάθε παιδιού ήταν κάτι που παρατηρήθηκε από όλους μας κάτι που φαινόταν κυρίως από τον τρόπο που αντιδρούσαν. Τέλος, αυτή η εμπειρία πιστεύω πως θα μείνει αξεχάστη σε όλους μας ενώ ταυτόχρονα μεσα από αυτήν εμείς οι ίδιοι αποκομίσαμε πολλά.

Δ. Κάποιες παρατηρήσεις που μας έμειναν; (2 παράγραφοι) *Μαυροφρύδη Μυρτώ και Παπακωνσταντίνου Παναγιώτης*

Στο πλαίσιο της ερευνητικής εργασίας μας συνεργαστήκαμε με τα παιδιά του δημοτικού σε μια άσκηση κατά την οποία ζητήσαμε από αυτά να σχεδιάσουν ό,τι ήθελαν και να δημιουργήσουν ιστορίες μέσω των σχεδίων τους.

Κατά τη διάρκεια αυτής της άσκησης κάναμε συγκεκριμένες παρατηρήσεις σε σχέση με τους μαθητές του δημοτικού. Αρχικά, εντοπίσαμε σε αυτούς δυστακτικότητα και αμηχανία καθώς η ελευθερία που τους δόθηκε στο σχέδιο, τους ξάφνιασε. Ωστόσο, ενθαρρύνοντας και μιλώντας σε αυτά τα παιδιά ξεπέρασαν αυτήν την αμηχανία και ντροπαλότητά τους και κατάφεραν να απελευθερώσουν την φαντασία τους. Επίσης, ήταν πολύ ευχάριστο το γεγονός ότι τα περισσότερα παιδιά φανέρωσαν μεγάλο ενδιαφέρον για την άσκηση ενώ ελάχιστα ήταν αυτά που κράτησαν παθητική στάση. Ακόμα, εντυπωσιαστήκαμε από συγκεκριμένα σχέδια που, ενώ, συσχετιζόνταν με ιδιαίτερα δύσκολα θέματα όπως αυτά του πολέμου και του θανάτου φανέρωναν την πολύ ώριμη αντιμετώπιση αυτών από τα παιδιά που τα δημιούργησαν.

Επιπλέον, παρατηρήσαμε ότι κάποια παιδιά αποφάσισαν να στηριχθούν κυρίως στις οδηγίες μας περιορίζοντας έτσι τη φαντασία τους στις ζωγραφιές τους. Υπήρχαν, όμως, και παιδιά που δημιούργησαν αποκλειστικά δικά τους σχέδια, απόδειξη των ισχυρών και σταθερών τους απόψεων. Παράλληλα, ήταν φανερό η επιρροή των τηλεοπτικών θεαμάτων και των παιχνιδιών στα έργα τους αφού πολλοί από αυτούς σχεδίασαν στερεότυπες εικόνες που παρουσιάζονται σε αυτά (π.χ. μάχες από τα αγόρια και λουλούδια από κορίτσια). Σπανιότερο αλλά υπαρκτό ήταν ο συνδυασμός ηρώων από την τηλεόραση με αυτούς από παιχνίδια με αποτέλεσμα κάτι πολύ πρωτότυπο και εντυπωσιακό. Τέλος, ήταν εντυπωσιακή η ικανότητα των περισσότερων μαθητών να δημιουργήσουν ιστορίες μέσα από τα σχέδιά τους αλλά και να τις συσχετίσουν με άλλα.

Ε. Παρατηρήσεις σε σχέση με τις παιδικές ζωγραφιές (εδώ θα διαλέξετε πάλι κάποια παιδικά σχέδια και θα μου στείλετε – μαζί με τις φωτογραφίες τους – κάποιες ερμηνευτικές προσπάθειες. Μπορείτε να διαλέξετε ένα σχέδιο μεμονωμένο ή μέσα από μία σειρά παιδικών σχεδίων, να αποσπάσετε μια ή μερικές παρατηρήσεις και ερμηνείες.) (2 παράγραφοι ο καθένας) Πιερτροτσόπουλος Γιώργος και Κόμη Μαριαλένα

Στ. Διατύπωση κάποιων σημαντικών για σας ερωτημάτων σε σχέση με τις εντυπώσεις και τις παρατηρήσεις σας και τα συμπεράσματά σας από την διαδικασία: (1 με 2 παραγράφους) Σαρρή Σίλια και Ανδρούτσου Έλενα

Στο πλαίσιο της εργασίας μας στο δημοτικό μας, μας δημιουργήθηκαν σαφώς εντυπώσεις και παρατηρήσεις για πολλά θέματα. Κατά συνέπεια, δεν απουσίασε και η γέννηση ποικίλων ερωτημάτων. Αρχικά, παρατηρήσαμε ότι η πλειοψηφία των παιδιών αποτύπωνε στο χαρτί καθορισμένα μοτίβα τα οποία αν και διέθεταν κάποια φαντασία, δεν ήταν προϊόντα της δικιάς τους φαντασίας. Γι' αυτό, αναρωτηθήκαμε γιατί και κατά πόσο επηρεάζεται η φαντασία ενός παιδιού από τα στερεότυπα της εποχής του εφ' όσον θεωρούμε πως η φαντασία της παιδικής ηλικίας είναι η πιο δημιουργική συγκριτικά με όλες τις ηλικίες; Ακόμα, διακρίναμε πως κάθε παιδί απέδιδε διαφορετικό χρώμα σε ένα συγκεκριμένο στοιχείο. Για παράδειγμα, ένα αγοράκι παρουσίαζε ένα δέντρο με πράσινο χρώμα, ενώ ένα άλλο κοριτσάκι με ροζ χρώμα. Μας δημιουργήθηκε λοιπόν η απορία, τι χρώματα μπορεί να ταιριάζουν σε κάποιον χαρακτήρα. Τα χρώματα αυτά είναι συγκεκριμένα ή διαμορφώνονται με βάση διάφορους παράγοντες; Ταυτόχρονα, ένα ερώτημα που προέκυψε είναι το εξής: Πώς είναι δυνατόν ένας δειλός και συνάμα διστακτικός χαρακτήρας να αποτυπώσει στο χαρτί μεγαλύτερη φαντασία από έναν χαρακτήρα με δυναμισμό και αυτοπεποίθηση; Περιέργεια μας γεννήθηκε όταν παρατηρήσαμε πως τα πιο ζωηρά, με θάρρος, παιδιά δυσκολεύονταν να τολμήσουν στο χαρτί σε σχέση με άλλα, πιο εσωστρεφή και –φαινομενικά- διστακτικά παιδιά. Επιπλέον, μπορεί η ανικανότητα στη ζωγραφική να εμποδίζει την διεύρυνση της φαντασίας του παιδιού; Ειδικότερα, στο ερώτημα αυτό μας οδήγησε η συχνή απάντηση των παιδιών « Δεν μπορώ να φανταστώ κάτι τρελό, επειδή δεν ξέρω πώς να το ζωγραφίσω» Τέλος, μια σημαντική απορία που δημιουργήθηκε ήταν: Πού οφείλεται η κρυφή ωριμότητα των παιδιών που αναδείχθηκε μέσα από τις κινήσεις και την ομιλία τους κατά την διάρκεια της εργασίας;

Μέσα από την διαδικασία στο δημοτικό εκτός από τα ερωτήματα και τις παρατηρήσεις που αναφέραμε, βγάλαμε και κάποια συμπεράσματα. Αρχικά, καταλάβαμε πως το κάθε παιδί έχει την δική του ξεχωριστή προσωπικότητα με την οποία μπορεί να εκφραστεί διαφορετικά είτε χρησιμοποιώντας την φαντασία του, είτε ζωγραφίζοντας, είτε με την συμπεριφορά του, γενικότερα, έχει τον δικό του τρόπο προσέγγισης των πραγμάτων, τις δικές του πρωτότυπες ιδέες. Επιπροσθέτως, η δημιουργικότητα των παιδιών είχε το ανάλογο αποτέλεσμα δηλαδή την ευχαρίστηση όλων μας και ένα πολύ καλό αποτέλεσμα. Ακόμη, ανακαλύψαμε πως είναι εξαιρετικά ωραίο και χρήσιμο να παρατηρήσεις μικρά παιδιά μίας και μπορείς να τα «διαβάσεις» ευκολότερα από τους «μεγάλους» και έχεις πολλά να μάθεις από αυτά. Τα παιδιά με την αθωότητα και την αγνότητα που έχουν δεν αντιμετωπίζουν τα διάφορα θέματα τους όπως οι μεγαλύτεροι άνθρωποι. Αυτό συμβαίνει γιατί δεν έχουν τα ίδια βιώματα και ίσως γιατί δεν θέλουν να δουν τον κόσμο με κακά μάτια. Ίσως να θέλουν να πιστεύουν πως τα πάντα έχουν την κατάλληλη ενός παραμυθιού και πως ο κόσμος και η ζωή είναι κάτι που μας προσφέρει μόνο χαρά. Πολλοί ενήλικες θα ήθελαν να έχουν το μυαλό ενός παιδιού και να είναι ξέγνοιαστοι, χωρίς άγχη και έγνοιες! Γενικότερα τα οφέλη που αποκομίσαμε απ' αυτήν την δραστηριότητα ήταν ποικίλα. Μάθαμε να συνεργαζόμαστε, να βοηθάμε παιδιά μικρότερης ηλικίας καθώς και να τα προσεγγίζουμε με τον κατάλληλο τρόπο. Κατά την γνώμη μας, δεν ωφεληθήκαμε μόνο εμείς "οι μεγάλοι", απ' αυτήν την συνεργασία αλλά και "οι μικροί" καθώς κατάφεραν να εκφράσουν ελεύθερα πάνω στο χαρτί και το

κυριότερο: κατάφεραν να συνεργαστούν με άνεση με παιδιά αρκετά μεγαλύτερης ηλικίας και να ξεπεράσουν τα άγχη τους και τους φόβους τους.

5. Πρόσωπα:

(αύριο θα σας στείλω σκαναρισμένα τα σχέδια με τα πρόσωπα)

A. Τι κάναμε σε αυτή την άσκηση; Ποιοι ήταν δηλαδή, οι κανόνες της; *(1 παράγραφος)*
Αγγελόπουλος Νίκος

Μια απ' τις πολλές ασκήσεις που διεξάχθηκαν κατά την διάρκεια της ερευνητικής εργασίας ήταν «η άσκηση με τα Πρόσωπα». Η διάρκειά της ήταν περίπου δύο διδακτικές ώρες και έλαβαν μέρος όλα τα παιδιά της Α' Λυκείου που συμμετείχαν στο πρότζεκτ.

Αρχικά, σε κάθε μαθητή δόθηκαν δύο σελίδες Α4 και τους ζητήθηκε να τις χωρίσουν σε τρία, όσο το δυνατόν, ίσα κομμάτια. Στη συνέχεια, ο κ. Θεοδώρου μας εξήγησε τους κανόνες της άσκησης. Τα τρία χωρία του χαρτιού αντιπροσώπευαν τις τρεις φάσεις ενός ανθρώπου, δηλαδή τη καλή και ίσως ιδανική φάση, την άσχημη και λυπημένη φάση και την ενδιάμεση φάση με τα διλήμματα και τα ερωτήματα. Έτσι, στο πρώτο χαρτί ζωγραφίσαμε τις τρεις αυτές φάσεις του ίδιου μας του εαυτού, ενώ στο δεύτερο ζωγραφίσαμε τις τρεις φάσεις ενός άλλου συμμαθητή μας. Στο τέλος της άσκησης, κάθε μαθητής μάζεψε τις ζωγραφιές για τον εαυτό του από τον ίδιο και από τον συμμαθητή του που τον ζωγράφισε.

B. Γιατί χωρίσαμε τα πρόσωπα σε τρεις κατηγορίες; *(1 παράγραφος)* *Κόμη Μαριαλένα και Ανδρούτσου Έλενα*

Κάθε άνθρωπος στις διαφορετικές φάσεις της ζωής του έχει διαφορετική αντιμετώπιση στα γεγονότα και σε αυτά που μπορεί να τον απασχολούν. Ανάλογα με τον χαρακτήρα του, πν δυναμισμό του και τα χαρακτηριστικά του, αντιμετωπίζει διαφορετικά τις καταστάσεις κι αυτό είναι αυτό για το οποίο κρίνεται. Στόχος αυτής της εργασίας ήταν να μπορέσουμε να αντιληφθούμε και να παρουσιάσουμε όχι μόνο τον εαυτό μας και τα χαρακτηριστικά του, αλλά και κάποιον συμμαθητή μας. Είναι ένας εύκολος τρόπος να μπορέσεις να κατανοήσεις τον άλλον. Οι τρεις φάσεις που μας ζήτησε ο κος Θεοδώρου να ζωγραφίσουμε τον εαυτό μας και τον συμμαθητή μας ήταν η φάση του στεναχωρημένου, του προβληματισμένου και του χαρούμενου. Τρεις φάσεις δηλαδή πολύ βασικές για την ζωή μας που βρισκόμαστε πολύ συχνά και στις οποίες ο καθένας αντιδρά διαφορετικά. Τέλος όπως συζητήσαμε και στην τάξη με πολλά παραδείγματα, συμπεράναμε πως κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει στους ηθοποιούς των ταινιών. Δεν βρίσκονται σε κάποιο δίλημμα ή και να βρεθούν με ένα “τυχαίο” γεγονός, ο σεναριογράφος θα καταφέρει να τους βγάλει από την δύσκολη θέση ώστε να μην αλλοιωθεί ο χαρακτήρας τους. Αντιθέτως όμως σε κάποια άλλα αποσπάσματα παρατηρούμε πως βρίσκονται στο πρώτο και στο μεσαίο στάδιο (της ασχήμιας – πληγής και του διλήματος - του προβληματισμού). Έτσι λοιπόν αυτή η εργασία βοήθησε όλους τους μαθητές να εξερευνήσουν τις διαφορετικές πτυχές μιας προσωπικότητας αλλά και τα αίτια των αλλαγών της.

Γ. Παρουσίαση δύο σχεδίων, με ερμηνευτική προσπάθεια. (Μπορείτε πάλι να εργασείτε σε κάποιο σχέδιο μεμονομένα, ή να παρουσιάσετε μια σειρά σχεδίων και να δείξετε κάποια κοινά τους ή διαφορές τους ή εξέλιξη ενός συμβόλου σε ένα άλλο) *(2 παραγράφους ο καθένας)* *Φραγκοπούλου Μαρία και Παπαδημητρίου Μάριος*

Ο κ. Θεοδώρου μας ανέθεσε μέσα στο μάθημα της ημέρας να ζωγραφίσουμε τα πρόσωπα μας σε τρεις διαφορετικές φάσεις. Αυτές οι τρεις φάσεις ήταν οι εξής:

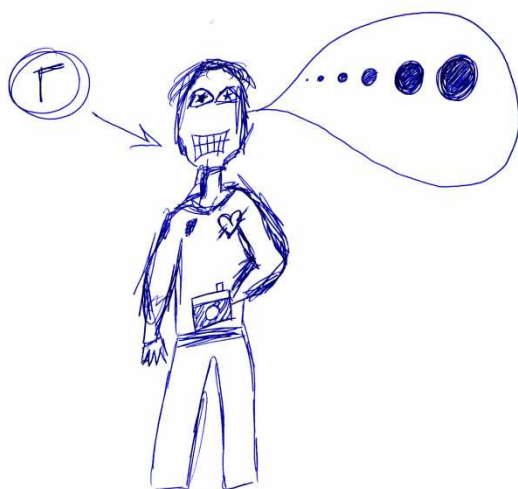
A) η καλή μας φάση

B) η μπερδεμένη μας φάση (η φάση στην οποία δεν ξέρουμε τι είμαστε και που βρισκόμαστε) και

Γ) η κακή μας φάση.

Αρχικά μας φάνηκε περίεργο που ο καθηγητής μας, μας ζήτησε να ζωγραφίσουμε, καθώς η ερευνητική μας εργασία ονομάζεται **Θεατρολογία**. Παρόλα αυτά αφού τελείωσε το μάθημα κατανοήσαμε, ποιος ήταν ο λόγος της ζωγραφικής. Ο κ. Θεοδώρου μας ανέθεσε τη παραπάνω εργασία για να μπορέσουμε να κατανοήσουμε τον εαυτό μας. Μέσω της ζωγραφικής θα μπορούσαμε να φανταστούμε ένα προσχέδιο για το διήγημα, που θα γράφαμε αργότερα, καθώς θα βρίσκαμε μ' αυτό τον τρόπο τον εαυτό μας, μέσω της ζωγραφικής και της λογοτεχνίας. Είναι φανερό, ότι η ζωγραφική ως μία από τις τέχνες είναι άμεσα συνυφασμένη με τις υπόλοιπες και αποτελεί στοιχείο έμπνευσης τόσο για τη λογοτεχνία, όσο και για τη ποίηση. Τελικά, από τα παραπάνω, γίνεται κατανοητό, ότι η ζωγραφική αποτέλεσε ένα κύριο συστατικό στοιχείο για να μπορέσουμε να συνεχίσουμε την εργασία μας στο Project μας.

Όπως έχει αναφερθεί ήδη, ο καθηγητής μας κ. Θεοδώρου μας ανέθεσε στο μάθημα της ημέρας να ζωγραφίσουμε τους εαυτούς μας σε τρεις διαφορετικές καταστάσεις: α) στην καλή, β) στην μπερδεμένη και γ) στην κακή μας κατάσταση. Από τις ζωγραφιές μας δύο ήταν αυτές, που επιλέξαμε να σας τις αναλύσουμε. Η πρώτη ζωγραφιά είναι ο παρακάτω άνθρωπος – μύγα. Στην παρακάτω εικόνα μπορούμε να διακρίνουμε έναν άνθρωπο με κεφάλι και φτερά μύγας. Τα χέρια του έχουν αντικατασταθεί με ένα πιρούνι και ένα μαχαίρι, ενώ τα πόδια του έχουν κοπεί μέχρι το μηρό. Μπροστά από αυτό το πλάσμα βρίσκεται σεβρισιμένο το ένα του πόδι πάνω σένα πιάτο. Η συγκεκριμένη ζωγραφιά ανήκει στην 3^η φάση. Μέσα από αυτή τη ζωγραφιά μπορούμε να κατανοήσουμε, ότι το συγκεκριμένο παιδί δεν νιώθει σιγουριά για τον εαυτό του. Το πρόσωπο και τα φτερά μύγας υποδηλώνουν αυτήν την αίσθηση, καθώς η κίνηση με την οποία κινούνται τα φτερά των εντόμων αποτελεί μία άτακτη κίνηση. Επίσης μπορούμε να κατανοήσουμε, ότι

μέσω του κομμένου ποδιού

και

παράλληλα του σεβρισιμένου ποδιού, το παιδί θέλει να μας δείξει, ότι η άσχημή του κατάσταση, είναι, όταν ο ίδιος νιώθει άγχος και γι' αυτό το λόγο ο μύγα – άνθρωπος είναι έτοιμος να φάει το πόδι του.

Η παρακάτω ζωγραφιά αποτελεί εικόνα που ανήκει στην καλή φάση του συγκεκριμένου παιδιού. Όπως μπορούμε να διακρίνουμε το συγκεκριμένο παιδί αυτή τη στιγμή μιλά μέσα από ένα συννεφάκι, στο οποίο συννεφάκι υπάρχουν αποσιωπητικά. Από αυτό κατανοούμε, ότι αυτό το παιδί αρέσκεται στο να μιλά αρκετά

και πολύ, λέγοντας, όμως σωστά λόγια. Η φωτογραφική μηχανή που κρατάει στο αριστερό του χέρι υποδηλώνει το ταλέντο και την αγάπη του για τη τέχνη της Φωτογραφίας. Τέλος, μπορούμε να διακρίνουμε ζωγραφισμένη την καρδιά του πάνω στη μπλούζα του. Αυτό δείχνει, ότι το συγκεκριμένο παιδί, όταν είναι χαρούμενο συμπεριφέρεται και πιο καλά και ήπια απέναντι, τόσο στον άμεσο, όσο και στον έμμεσο στενό του κύκλο. Συμπερασματικά, μπορούμε να κατανοήσουμε, ότι μέσω της ζωγραφικής μπορούμε να αντλήσουμε πολλές πληροφορίες, τόσο για τον ίδιο τον ζωγράφο, όσο και για τη ζωγραφιά, καθώς η ζωγραφική αποτελεί σημείο έμπνευσης!

6. Ανάλυση κειμένων:

A. Τι προσπαθήσαμε να κάνουμε με την ανάλυση των κειμένων; (1 παράγραφος)

Στα πλαίσια του project "Λογοτεχνία και Θέατρο", μας δόθηκαν τα συνειρμικά κείμενα που είχαν γραφεί απ' τους μαθητές του προηγούμενου project, τα οποία βασίζονταν στην καταγραφή υποσυνείδητων ενεργειών της ψυχής καθώς και συνειρμικών ιδεών. Στα κείμενα αυτά υπήρχε έντονη χρήση συμβόλων, με τα οποία εκφράζονταν συναισθηματικές καταστάσεις προσώπων με τρόπο έμμεσο και συμβολικό. Μέσα απ' αυτά προσπαθήσαμε να καταλάβουμε και να ερμηνεύσουμε τα σύμβολα τα οποία περιείχαν, να τα αναλύσουμε και να κατανοήσουμε τα θέματα τα οποία θίγει το κείμενο αυτό. Τέλος προσπαθήσαμε να βρούμε τους χαρακτήρες των κειμένων, να καταλάβουμε την ψυχική τους κατάσταση και τον ρόλο τον οποίο έχουν μέσα στα κείμενα.

B. Παραθέστε αποσπάσματα από την ανάλυσή σας (και στείλτε μου το ανάλογο χωρίο από το συνειρμικό κείμενο, ώστε την ώρα που θα διαβάζετε, να προβάλεται το

συνειρμικό κείμενο στο power point.): (3 παραγράφους, αν θέλετε μου στέλνετε το προτεινόμενο κείμενό σας.) Δημητρακοπούλου Αμαλία και Ταμπάκη Μαρία – Χριστίνα

Δημητρακοπούλου Αμαλία: (Ανάλυση στο συνειρμικό κείμενο νο 6)

Το ροζ προσδιορίζει κάτι ρομαντικό, κάτι εξωπραγματικό... ίσως έναν έρωτα που ποτέ δεν προκειται να έχει μια εξέλιξη. Ίσως σαν την πρώτη αγάπη που θα μείνει για πάντα χαραγμένη στην καρδιά μας ως κάτι ομορφό και αγνό ανεξαρτήτα απ την κατάληξη του. Ομορφη, ασχημη.. Το πρασινο προσδιορίζει την φυση. Ενα ομορφο τοπιο που χορταινει να βλεπει το ματι σου, μια ανασα που καθαριζει τον οργανισμο σου αποκτοντας ψυχικη υγεια και μια σταλα αναζωογονημενου ανθρωπου. Το κιτρινο εκπεμπει την χαρα, την ανεμελεια, τα λουλουδια. Χαρα και ανεμελεια υπαρχει παντα κυριως στα παιδακι χρονια. Στα παιδικα χρονια κραταει αρκετα ενω όσο μεγαλωνεις ειναι μονο στιγμες. Τα λουλουδια ειναι ενα ομορφο αγαθο που μας το παρεχει σε μεγαλο βαθμο η φυση. Μπορει να δωσει μια δοση ευτυχιας η ενα αλλο χαμογελο οποιαδιποτε στιγμη σε οποιαδιποτε κατασταση. Αφηνει κατι γλυκο κατι απαλο για την καρδια. Οταν απο το ροζ βγαινει μια μπαμια ο "συγγραφεας" προσπαθει να αποδοση η μαλλον να συνδιασει την αγνοτητα και τις ομορφες στιγμες με την καθημερινοτητα. Κατι ομορφο που σπανια ζεις συμβαδιζουν με τις στιγμες της καθημερινης σου ζωης. Απο το πρασινο βγαινει ενας ελαφαντας. Συνδιασμος φυσης και ζωων. Και τα δυο ειναι δυο σημαντικα ειδη για την ζωη ενος ανθρωπου για τον λογο οτι σε αυτο στηριζεται ο ανθρωπος για να επιβιωσει. Μεσα απο τους κοκκους λοιπον ξεπηδαει απο το πουθενα ενα μυρμιγκη. Οπως γινεται και στην ζωη και ενος ανθρωπου. Τα περισσοτερα γεγονοτα στην ζωη μας ανεκαθεν συνεβαινεναν απο εκει που δεν το περιμενουμε. Ομορφα, ασχημα, απροοπτα που χαραζουν την ζωη μας ειτε στιγμιαια ειτε για ενα μεγαλο μερος της ζωης μας. Η διαρκεια ζωης του ειναι μικρη οπως και οι ομορφες στιγμες στην ζωη. Δεν υπαρχει χρονος η ισως δεν δινουμε τον χρονο που πρεπει. Καποιος απροσεκτος ανθρωπος περναει και το παταει. Οπως κανουμε οι περισσοτεροι ανθρωποι. Ενδιαφερομαστε μονο για μεγαλα και σημαντικα θεωρονταςπραγματα και αρκετες φορες αφηνουμε πισω η χλευαζουμεπραγματα που για εμας ειναι ασημαντα και για καποιον αλλον ειναι ολος ο κοσμος. Μερικες φορες επισης περναμε βιαστικα γεγονοτα η στιγμες για κατι αλλο που στην ουσια μας κανουν λιγοτερο ευτυχισμενους απο αυτο που αφηνουμε πισω μας. Ο θανατος φερνει ασχημα συναισθηματα. Πονο, δυστυχια, απωλεια, αρνηση για την ζωη.. Οσο πιο κοντα ειναι ο αλλος σε εμας αλλο τοσο βιωνομε συναισθηματα δυνατα και σε μεγαλο βαθμο.

Ταμπάκη Μαρία – Χριστίνα:

Συνειρμικό κείμενο νο 3: "Η μπορντό μπλούζα...στον μαύρο ή στον μπλε ; "

Ανάλυση : ΠΙΘΑΝΟΝ ΤΟ ΠΟΝΥ ΝΑ ΣΥΜΒΟΛΙΖΕΙ ΕΝΑ ΑΓΝΟ, ΧΑΡΟΥΜΕΝΟ ΚΑΙ ΤΡΥΦΕΡΟ ΠΛΑΣΜΑ. ΤΟ ΠΟΝΥ ΦΟΡΕΣΕ ΜΙΑ ΜΠΟΡΝΤΟ ΜΠΛΟΥΖΑ, ΤΟ ΧΡΩΜΑ ΑΥΤΟ, ΘΥΜΙΖΕΙ ΘΥΜΟ Η' ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ. ΕΤΣΙ ΟΤΑΝ ΦΟΡΕΘΗΚΕ ΑΠ' ΤΟ ΠΟΝΥ Η ΜΠΛΟΥΖΑ, ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗΚΕ ΕΝΑ ΚΑΣΤΡΟ ΜΕ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ ΑΠΟ ΑΜΜΟ. ΑΥΤΟ ΤΟ ΚΑΣΤΡΟ ΚΙ ΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ ΜΑΣ ΠΑΡΑΠΕΜΠΟΥΝ ΣΤΟ ΜΠΟΡΝΤΟ ΧΡΩΜΑ, ΔΗΛΑΔΗ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ. ΠΙΘΑΝΟΝ ΤΙ ΣΚΗΝΙΚΟ ΑΥΤΟ ΕΞΑΓΡΙΩΣΕ ΤΟ ΠΟΝΥ ΚΙ ΕΤΣΙ ΑΥΤΟ ΚΑΤΕΣΤΡΕΦΕ ΟΤΙ ΕΒΛΕΠΕ ΜΠΡΟΣΤΑ ΤΟΥ. ΠΡΟΣΠΑΘΩΝΤΑΣ ΝΑ ΣΩΘΕΙ ΠΡΟΣΕΥΧΗΘΗΚΕ. ΟΙ ΠΡΟΣΕΥΧΕΣ ΤΟΥ ΕΙΣΑΚΟΥΣΤΗΚΑΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΤΑΛΘΗΚΑΝ 2 ΜΠΙΛΙΕΣ, ΩΣ ΒΟΗΘΕΙΑ, ΜΙΑ ΜΑΥΡΗ ΚΑΙ ΜΙΑ ΜΠΛΕ. ΟΙ ΜΠΙΛΙΕΣ ΑΥΤΕΣ ΣΥΜΒΟΛΙΖΟΥΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ 2 ΚΟΣΜΟΥΣ. Ο ΜΑΥΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΊΣΩΣ ΝΑ ΗΤΑΝ ΓΕΜΑΤΟΣ ΛΥΠΗ ΚΑΙ ΣΤΕΝΟΧΩΡΙΑ, ΑΦΟΥ ΤΟ ΜΑΥΡΟ ΧΡΩΜΑ ΣΥΜΒΟΛΙΖΕΙ ΤΗΝ ΘΛΙΨΗ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΟ ΜΙΣΟΣ. ΑΝΤΙΘΕΤΑ Ο ΜΠΛΕ ΚΟΣΜΟΣ ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΕ ΝΑ ΗΤΑΝ ΓΕΜΑΤΟΣ ΜΥΣΤΗΡΙΟ, ΓΑΛΗΝΗ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΑΠΕΡΑΝΤΟΣΥΝΗ, ΕΦΟΣΟΝ ΤΟ ΜΠΛΕ ΧΡΩΜΑ ΜΑΣ ΠΑΡΑΠΕΜΠΕΙ ΣΤΟΝ ΑΠΕΡΑΝΤΟ ΟΥΡΑΝΟ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΚΑΤΙ ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ.

Συνειρμικό κείμενο : " Όμως εμφανίστηκε ένας νάνος...για 3 ευρώ "

Ανάλυση : ΑΡΓΟΤΕΡΑ ΟΜΩΣ ΠΡΙΝ ΤΟ ΠΟΝΥ ΠΡΟΛΑΒΕΙ ΝΑ ΔΙΑΛΕΞΕΙ ΕΝΑΝ ΑΠ' ΤΟΥΣ 2 ΚΟΣΜΟΥΣ ΕΜΦΑΝΙΣΤΗΚΕ ΕΝΑΣ ΝΑΝΟΣ Ο ΟΠΟΙΟΣ ΚΟΥΒΑΛΟΥΣΕ ΕΝΑ ΤΣΟΥΒΑΛΙ ΓΕΜΑΤΟ ΧΡΥΣΟ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΜΙΑ ΚΙΤΡΙΝΗ ΜΠΙΛΙΑ. ΑΥΤΟΣ Ο ΝΑΝΟΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΣΥΜΒΟΛΙΖΕΙ ΤΟΝ ΠΕΙΡΑΣΜΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΝ ΠΕΙΡΑΣΜΟ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΩΝ ΔΗΛΑΔΗ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΥ. Ο ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ ΜΑΝΤΑ ΕΜΦΑΝΙΖΕΤΑΙ ΣΕ ΑΝΥΠΟΠΤΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΛΕΣ ΦΟΡΕΣ ΜΑΣ ΑΠΟΣΠΑ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΥΠΟΧΕΩΣΕΙΣ ΜΑΣ. ΕΤΣΙ ΚΑΙ ΤΟ ΠΟΝΥ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΥΤΗ ΒΛΕΠΟΝΤΑΣ ΤΟ "ΜΕΓΑΛΟ ΔΩΡΟ" ΠΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΑΠ' ΤΟ ΝΑΝΟ, ΔΗΛΑΔΗ ΚΑΙ ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΑ

ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΕΚΠΟΜΠΗ, ΠΕΡΙΦΡΟΝΕΙ ΤΙΣ ΥΠΟΛΟΙΠΕΣ 2 ΕΠΙΛΟΓΕΣ (ΜΑΥΡΗ ΚΑΙ ΜΠΛΕ ΜΠΙΛΙΑ) ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΓΕΙ ΤΗΝ ΠΙΟ ΚΕΡΔΟΦΟΡΑ, ΤΗΝ ΠΙΟ ΛΑΜΠΡΗ. (ΑΥΤΟ ΣΥΜΒΟΛΙΖΕΙ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΙΤΡΙΝΗ ΜΠΙΛΙΑ ΔΙΟΤΙ ΕΚΠΕΜΠΕΙ ΛΑΜΨΗ). ΑΠ' ΟΤΙ ΦΑΙΝΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΕΠΑΘΛΟ ΚΑΙ ΤΑ ΔΩΡΑ, ΤΟ ΠΟΝΥ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΘΑ ΘΥΣΙΑΖΕ ΤΑ ΠΑΝΤΑ, ΘΑ ΠΟΥΛΟΥΣΕ ΑΚΟΜΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΤΟΥ ΣΤΟ "ΔΙΑΒΟΛΟ". ΕΤΣΙ ΚΑΤΑΛΑΒΑΙΝΟΥΜΕ ΠΩΣ ΤΑ ΧΡΗΜΑΤΑ ΕΞΑΓΟΡΑΖΟΥΝ ΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ. ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΚΑΤΑΛΑΒΑΙΝΟΥΜΕ ΠΩΣ ΠΙΣΩ ΑΠ' ΤΑ "ΕΥΚΟΛΑ ΠΛΟΥΤΗ", ΚΑΙ ΤΑ ΔΩΡΑ ΠΟΥ ΜΑΣ ΔΙΝΟΝΤΑΙ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΕΧΟΥΜΕ ΚΑΤΑΒΑΛΕΙ ΟΙ ΙΔΙΟΙ ΚΟΠΟ ΚΑΙ ΜΟΧΘΟ ΓΙΑ ΝΑ ΤΑ ΑΠΟΚΤΗΣΟΥΜΕ, ΚΡΥΒΟΝΤΑΙ ΠΟΛΛΑ ΔΕΙΝΑ. ΕΤΣΙ ΚΑΙ Σ' ΑΥΤΗΝ ΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ, ΔΙΝΟΝΤΑΙ ΠΛΟΥΤΗ ΚΑΙ ΔΩΡΑ ΣΤΟ ΠΟΝΥ ΧΩΡΙΣ ΤΟ ΙΔΙΟ ΝΑ ΕΧΕΙ ΚΟΥΡΑΣΤΕΙ ΓΙΑ ΝΑ ΤΑ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙ. ΑΥΤΟ ΦΑΙΝΕΤΑΙ ΥΠΟΠΤΟ, ΚΑΘΩΣ ΣΕ ΑΝΤΑΛΛΑΓΜΑ ΜΕ ΤΑ ΔΩΡΑ, ΤΟ ΠΟΝΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΟΥΛΗΣΕΙ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΤΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΒΟΛΟ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΟ ΧΡΥΣΟ ΤΟΥ ΚΕΡΑΤΟ. ΤΟ ΚΕΡΑΤΟ ΑΥΤΟ, ΟΠΩΣ ΦΑΙΝΕΤΑΙ ΣΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ, ΕΙΧΕ ΑΓΟΡΑΣΤΕΙ ΑΠΟ ΕΝΑΝ ΠΑΚΙΣΤΑΝΟ ΓΙΑ 3 ΕΥΡΩ. Ο ΠΑΚΙΣΤΑΝΟΣ ΣΥΜΒΟΛΙΖΕΙ ΚΑΤΙ ΤΟ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟ, ΕΝΑΝ ΑΝΘΡΩΠΟ Ο ΟΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΑΠ' ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ (ΓΙΑ ΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ) ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΤΑΙ ΜΕ ΑΠΕΧΘΕΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΡΟΝΗΣΗ. ΕΤΣΙ ΣΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΑΝΟΙΓΕΤΑΙ ΕΝΑ ΚΑΙΡΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ, Ο ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ.

7. Κείμενα:

Ανάγνωση 3 κειμένων που δημιούργησαν οι μαθητές.

(Διαβάστηκαν τα διηγήματα των μαθητών: Κολτσίδα Θεοφανία, Ποτάλια Αναστάσιο, Σαρρή Σίλια.)

Στην παρουσίαση χρησιμοποιήθηκαν προβολές power point.